

Sammanträde med:

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2021-06-21--22

Tid: 2021-06-21 kl. 09:00 - 17:00
2021-06-22 kl. 09:00 - cirka 19:00

Plats: Digitalt och Sessionsalen, Rådhuset, Örebro

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare
Marita Jansson marita.jansson2@regionorebrolan.se
eller tfn 019-602 77 59.

Ledamöter kallas

Torgny Larsson (S), ordförande
Andreas Svahn (S)
Gunnel Kask (S)
Rolf Karlsson (S)
Susanne Stenlund (S), vice ordförande
Thomas Andersson (S)
Oskar Svärd (M)
Ulrika Björklund (M)
Fredrik Askhem (L)
Kristina Borén (KD)
Kenneth Lantz (V)
Torbjörn Ahlin (C)
Elin Jensen (SD)
Oscar Lundqvist (SD)
Jouni Slagner (S)
Johanna Svärd (S)
Nina Höijer (S)
Urban Jonsson (S)
Ola Karlsson (M)
Anna Nordqvist (M)
Martin Hårsmar (M)
Jon Fredriksson (V)
Patrik Nyström (SD)
Karin Sundin (S)
Irén Lejegren (S)
Joakim Carlsson (S)
Azra Prepica (S)
Eva-Lena Jansson (S)
Lennart M Pettersson (S)
Carina Dahl (S)
Peter Björk (S)

Fredrika Jakobsen (S)
Farhan Mohammad (S)
Sebastian Cehlin (M)
Katarina Tolgfors (M)
Lennart Carlsson (M)
Anna Stark (M)
Kristian Berglund (M)
Håkan Söderman (M),
2:e vice ordförande
Anna Ågerfalk (L)
Birgitta Malmberg (L)
Willhelm Sundman (L)
Behcet Barsom (KD)
Magnus Lagergren (KD)
Bo Rudolfsson (KD)
Margareta Ehnfors (KD)
Jessica Carlqvist (V)
Jihad Menhem (V)
Margareta Carlsson (V)
Mats Gunnarsson (MP)
Monika Aune (MP)
Fredrik Persson (MP)
Emilia Molin (C)
Charlotte Edberger (C)
Magnus Storm (C)
Daniel Spiik (SD)
Pernilla Marberg (SD)
Gunilla Fredriksson (SD)
Bo Ammer (SD)
Solweig Oscarsson (S)
Allan Myrtenkvist (S)
Kristine Andersson (S)

Zaki Habib (S)
Pär-Ove Lindqvist (M)
Maria Lönnberg (M)
Maria Odheim Nielsen (V)
Lars-Göran Zetterlund (C)
Markus Lundin (KD)
Per Söderlund (SD)
Tina Pirttijärvi (SD)

Ersättare underrättas

Ingrid Båve (S)
Theres Andersson (S)
Lars Malmberg (S)
Inger Trodell Dahl (S)
Ulf Ström (S)
Eva Palmqvist (S)
Arne Kumm (M)
Torbjörn Appelqvist (M)
Ebba von Scheele (M)
Birgitta Borg (L)
Mats Einestam (L)
Håkan Stålbart (KD)
Ewa Sundkvist (KD)
Johan Svanberg (KD)
Jerry Karjalainen (V)
Rune Karlsson (V)
Clara Ericson (V)
Jonas Kleber (C)
Ingvar Ernstson (C)
Ann Alvenfors (C)
Greger Persson (SD)
Sven-Erik Kilsten (SD)
Patrik Nyberg (SD)
Liliana Benito Stenberg (S)
Lena Mileraux (S)
Erik Røjare (S)
Stina Lindbäck Olsson (S)
Linda Brunzell (M)
Anna Danielsson (M)
Anna Ragén (M)
Ingvar Eriksson (V)
Juhani Sihvo (V)
Yvonne Möllberg (V)
Richard Sandström (SD)
Peter Reinholdsson (SD)
Carl Hallberg (SD)
Lars-Eric Johansson (S)
Margareta Scherlund (S)
Jette Bergström (S)
Bulent Oktay (S)
Mayson Murad (S)
Bernt Karlsson (S)
Ewa Viktorsson (S)
Eva Järliden (S)
Yvonne Nordström (S)
Jan Zetterqvist (S)
Ida Eklund (S)
Emina Gacic (S)
Anders Brandén (M)
Marcus Ahltun (M)
Isac Nordin (M)

Eva Leitzler (M)
John Hägglöf (M)
Johan Kumlin (M)
Sven-Erik Sahlén (KD)
Tore Mellberg (V)
Nadia Abdellah (V)
Marie Krantz (V)
Andreas Tranderyd (MP)
Marcus Willén Ode (MP)
Pia Frohman (MP)
Habib Brini (SD)
Abraham Begallo (SD)
Sigvard Blixt (SD)
Leif Åke Persson (SD)
Ewa-Leena Johansson (S)

Anders Ceder (S)
Annalena Järnberg (S)
Gert Stark (S)
Eric Viduss (M)
Tomas Klockars (M)
Ulf Hilding (M)
Hans Lindkvist (V)
Johan Stolpen (V)
Mari Fändrik (V)
Fredrik Dahlberg (SD)
Tom Persson (SD)
Fredrik Rosenbecker (SD)
Kim Bäckström (V)

1. Sammanträdets öppnande

2. Upprop

3. Protokollsjustering

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att justering av protokollet sker på Regionkansliet, Eklundavägen 2 Örebro, den 28 juni 2021, klockan 15.00, samt

att ordföranden,(C) och
.....(L) med
.....(C) och
.....(L) som ersättare ska
justera protokollet.

4. Skrivelser till regionfullmäktige

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att bevilja Pernilla Marbergs (SD), Robert Mörks (S), Yvonne Nilssons (L), Ulf Hildings (M) och Bo Ammers (SD) begärda entledigande, samt

att överlämna relevanta skrivelser till Länsstyrelsen i Örebro och valberedningen.

Sammanfattning

21RS4047

Från Pernilla Marberg (SD) med begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering och kulturnämnden.

21RS4228

Från Robert Mörk (S) med begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i Stiftelsen NJOV:s styrelse.

21RS4384

Patientnämnden har överlämnat rapporten Klagomål på vården som avser barn 2020.

21RS4386

Patientnämnden har överlämnat rapporten Klagomål gällande vaccination mot covid-19.

21RS4543

Regionens revisorererna har överlämnat revisionsrapporten Löpande intern kontroll i administrativa rutiner.

21RS3544

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Fredrik Askhem (L) till ny ledamot i regionfullmäktige efter Kajsa Rosén (L) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Södra samt att utse Yvonne Nilsson (L) till ny ersättare efter Fredrik Askhem (L) för Örebro läns Södra och Örebro-Lekeberg.

21RS2253

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Maria Lönnberg (M) till ny ledamot i regionfullmäktige efter Tom Rymoén (M) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Norra samt att utse Ulf Hilding (M) till ny ersättare efter Maria Lönnberg (M) för Örebro läns Norra.

21RS1547

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Clara Ericson (V) till ny ersättare i regionfullmäktige efter Lena Rosborg (V) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Södra.

21RS2506

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Ingvar Eriksson till ny ersättare i regionfullmäktige efter Kim Bäckström (V) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Västra.

21RS2657

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Juhani Siho (V) till ny ersättare i regionfullmäktige efter Stina Borjo (V) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Västra.

21RS2822

Länsstyrelsen har överlämnat beslut om att utse Jon Fredriksson (V) till ny ledamot i regionfullmäktige efter Anita Bohlin Neuman (V) från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022 för Örebro läns Västra samt att utse Yvonne Möllberg (V) till ny ersättare efter Jon Fredriksson (V) för Örebro läns Västra.

21RS3544

Yvonne Nilsson (L) har lämnat in begäran om entledigande från uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

21RS5423

Ulf Hilding (M) har lämnat in begäran om entledigande från uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

21RS5963

Bo Ammer (SD) har lämnat in begäran om entledigande från uppdraget som ersättare

i kulturnämnden.

21RS101

Synpunkter från medborgare.

Beslutsunderlag

- Begäran om entledigande från politiskt uppdrag
- Begäran om entledigande från politiska uppdrag
- Klagomål på vården som avser barn 2020
- Klagomål gällande vaccination mot covid-19
- Revisionsrapport - Löpande intern kontroll i administrativa rutiner
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Ny Ledamot/ersättare för ledamot i regionfullmäktige
- Begäran om entledigande från politiska uppdrag inom Region Örebro län
- Begäran om entledigande från politiskt uppdrag
- Begäran om entledigande från politiskt uppdrag
- Synpunkter från medborgare, 21RS101

5. Anmälan av interpellationer och frågor

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att interpellationerna och frågorna får ställas.

Sammanfattning

21RS4358

Monika Aune (MP) har ställt en interpellation till ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden, Karin Sundin (S) om rasism inom hälso- och sjukvården.

Beslutsunderlag

- Interpellation från Monika Aune (MP) om rasism inom hälso- och sjukvården

6. Anmälan av medborgarförslag om e-kallelse ska vara giltig som bussbiljett likvärdigt papperskallelse inom tandvården/sjukvården

Diarienummer: 21RS2892

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlämna medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Medborgare har inkommit med medborgarförslag om att e-kallelse ska vara giltig som bussbiljett likvärdig papperskallelse inom tandvården/sjukvården.

Medborgarförslaget har överlämnats till förvaltningen Regional utveckling för beredning.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige - Medborgarförslag E-kallelse giltig som bussbiljett likvärdigt papperskallelse inom tandvården/sjukvården
- Medborgarförslag om e-kallelse giltig som biljett

7. Anmälan av medborgarförslag om Socialförvaltning och landstinget

Diarienummer: 21RS3080

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlämna medborgarförslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

En medborgare har inkommit med ett medborgarförslag angående Socialförvaltning och landsting.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionkansliet - hälso- och sjukvårdsstaben för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, anmälan av medborgarförslag Socialförvaltning och Landstinget
- Medborgarförslag, socialförvaltning och landsting

8. Anmälan av medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

Diarienummer: 21RS4127

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till regionstyrelsen att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 27 april 2021 om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till Regionkansliet, staben HR.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal
- Medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

9. Anmälan av medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

Diarienummer: 21RS4338

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till servicenämnden att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 29 april 2021 om förenklad hantering av frikort i vården.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionservice för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården
- Medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

10. Anmälan av medborgarförslag om att låta flexbussen vara kvar

Diarienummer: 21RS4461

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till samhällsbyggnadsnämnden att besluta i följande ärenden:

21RS4461, 21RS4462, 21RS4502, 21RS4602, 21RS4604, 21RS4605, 21RS4608, 21RS4609, 21RS4611, 21RS4612, 21RS4613, 21RS4614, 21RS4615, 21RS4617, 21RS4618, 21RS4621, 21RS4623, 21RS4624, 21RS4625, 21RS4628, 21RS4629, 21RS4631, 21RS4796, 21RS4797, 21RS4799, 21RS4800, 21RS4802, 21RS4803, 21RS4805, 21RS4806, 21RS4808, 21RS4809, 21RS4812, 21RS4813, 21RS4798, 21RS5863, samt

att ta anmälningarna till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att följande medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län om att låta flexbussen vara kvar: 21RS4461, 21RS4462, 21RS4502, 21RS4602, 21RS4604, 21RS4605, 21RS4608, 21RS4609, 21RS4611, 21RS4612, 21RS4613, 21RS4614, 21RS4615, 21RS4617, 21RS4618, 21RS4621, 21RS4623, 21RS4624, 21RS4625, 21RS4628, 21RS4629, 21RS4631, 21RS4796, 21RS4797, 21RS4799, 21RS4800, 21RS4802, 21RS4803, 21RS4805, 21RS4806, 21RS4808, 21RS4809, 21RS4812, 21RS4813, 21RS4798, 21RS5863.

Medborgarförslagen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21-22, anmälan av medborgarförslag om att behålla flexbussar
- Samlingsdokument medborgarförslag x 36 flexbussen

11. Anmälan av medborgarförslag om bröstpump på akuten i Karlskoga

Diarienummer: 21RS4982

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta i ärendet samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 17 maj 2021 om att ha bröstpump tillgänglig på akuten på Karlskoga lasarett.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till regionkansliet – staben för hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av medborgarförslag om bröstpump på akuten i Karlskoga
- Medborgarförslag om bröstpump på akuten i Karlskoga

12. Anmälan av medborgarförslag om att återöppna primärjour för kirurgi, ortopedi och urologi 21:00-07:30 på Lindesbergs lasarett

Diarienummer: 21RS5471

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta i ärendet samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 28 maj 2021 om att återöppna primärjour för kirurgi, ortopedi och urologi 21:00-07:30 på Lindesbergs lasarett.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av inkommet medborgarförslag
- Medborgarförslag om att återöppna primärjouren vid Lindesbergs lasarett

13. Anmälan av motion från Elin Jensen (SD), Patrik Nyström(SD) och Gunilla Fredriksson (SD) om en extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård

Diarienummer: 21RS4342 Föredragande:

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regionstyrelsen för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Elin Jensen (SD), Patrik Nyström (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) till Region Örebro län den 30 april 2021 om en extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård.

Motionen har överlämnats till Regionkanslitet – staben HR för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av motion om extra semestervecka för vårdpersonal kopplad nära covid-vård
- Motion - Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård

14. Anmälan av motion från Willhelm Sundman (L) – Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet

Diarienummer: 21RS4632

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd för beredning samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Willhelm Sundman (L) till Region Örebro län den 7 maj 2021 om att Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 21 juni - Motion om att stärka EU-samarbetet i länet
- Motion från Willhelm Sundman (L) - Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet

15. Anmälan av motion från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län

Diarienummer: 21RS4707

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regionstyrelsen för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) till Region Örebro län den 9 maj 2021 om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län.

Motionen har överlämnats till Regionkansliet – staben för administration, juridik och säkerhet för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, anmälan av motion från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län
- Motion från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län

16. Anmälan av motion från Mats Gunnarsson (MP), Monika Aune (MP) och Fredrik Persson (MP) om att utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna

Diarienummer: 21RS5489

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd och samhällsbyggnadsnämnd för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Mats Gunnarsson (MP), Monika Aune (MP) och Fredrik Persson (MP) till Region Örebro län den 28 maj 2021 om att utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av motion om att utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna
- Motion - Utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna

17. Aktuell regioninformation

18. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024

Diarienummer: 21RS4583

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att anta Socialdemokraternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets gemensamma förslag till verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024,

att fastställa budgetramar för år 2022 för regionstyrelsen och nämnderna i enlighet med driftbudgeten,

att fastställa skattesatsen för år 2022 till 11,55 kronor,

att regionstyrelsen ansvarar för fördelning av anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för läkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt, samt nya statsbidrag till berörd nämnd när beloppet och andra förutsättningar för bidraget är känt,

att regionstyrelsen i driftbudgeten ansvarar för fördelning till berörd nämnd avseende posterna "Regionstyrelsens planeringsreserv", "Omställning" och "Effekter av tidigare års beslut",

att Region Örebro läns upplåningsram för 2022, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 2 874 miljoner kronor,

att kreditlimiter och borgensavgifter för ägda bolag fastställs enligt föreslagna nivåer,

att mål och strategier till respektive nämnd fastställs i enlighet med bilaga "Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna", samt

att fastställa riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Regionstyrelsen upptar till behandling förslag till verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21-22, Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024
- Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024
- Bilaga till Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024

- Moderaternas verksamhetsplan med budget 2022
- Sverigedemokraternas verksamhetsplan med budget 2022
- Vänsterpartiets verksamhetsplan med budget 2022
- Liberalernas verksamhetsplan med budget 2022
- Miljöpartiets verksamhetsplan med budget 2022
- Bilaga ekonomiska tabeller till Miljöpartiets verksamhetsplan med budget 2022

19. Kollektivtrafiktaxan 2022

Diarienummer: 21RS3983

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att för 2022 höja kollektivtrafikens taxa med totalt 3 procent av biljettintäkterna vid oförändrad trafik som ska gälla från och med den 10 januari 2022,

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att för 2022 besluta om hur höjningen ska fördelas mellan samtliga biljetter och relationer samt

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Sammanfattning

Det sker en kontinuerlig kostnadsutveckling av produktionen för kollektivtrafiken. En betydande del av kostnaderna täcks av biljettintäkter. I förslaget ska kollektivtrafikens taxa höjas med 3 procent av biljettintäkterna som träder i kraft den 10 januari 2022.

I förslaget ska också möjlighet ges att erbjuda tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Höjningen är ett led i att anpassa priserna till den kostnads- och indexutveckling som sker inom kollektivtrafiken, vilket motsvarar en taxeökning om 3 procent. Höjningen beräknas träda i kraft från och med den 10 januari 2022. Samhällsbyggnadsnämnden ges mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor och marknadsföringsinsatser. Det gör att resenärer exempelvis kan erbjudas en anpassad taxa eller biljettprodukter i syfte att börja resa med kollektivtrafiken igen efter pandemin. Samhällsbyggnadsnämnden ges också mandat att besluta om hur prishöjningen ska fördelas mellan biljetter och relationer.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, Kollektivtrafiktaxan 2022

20. Mälardalstaxan, etapp 2

Diarienummer: 21RS4722

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att godkänna förslag från Mälardalstrafiks styrelse,

att övergripande resevillkor, produkter och priser fastställs i enlighet med förslag,

att tilläggsavgift om 1.500 kronor ska ställas ut i enlighet med lag (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik till resande utan giltig biljett och där det inte föreligger förmildrande skäl i enlighet med § 2 i enlighet med ovan nämnda lag, samt

att Mälardalstrafik MÄLAB AB föreslås få genomföra marknadsaktiviteter och kampanjer för att öka attraktiviteten i trafiksystemet enligt av Mälardalstrafiks styrelse årligen antagen budget.

Sammanfattning

De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Stockholm, Uppsala, Sörmland, Östergötland, Örebro och Västmanland, (i ärendet benämnda RKTm), ingick år 2014 ett avtal om att tillsammans etablera en ny regional tågstrafik och nya pendlarbiljetter, Mälardalstaxan, som gäller både i regional tågstrafik och i den anslutande och parallella lokala spår- och busstrafiken.

Mälardalstaxan infördes hösten 2017 i form av periodbiljetter med tillhörande resevillkor. Till följd av ny affärsmodell för regional tågstrafik kommer Mälardalstrafik från och med 12 december 2021 (T22) att ansvara för hela produktsortimentet på de sträckor som omfattas av Mälardalstrafik upphandlade trafik. Till följd av detta ingår även enkelbiljetter med tillhörande resevillkor i Mälardalstrafiks sortiment från T22.

Inför Etapp 2 har ett arbete genomförts med att ta fram förslag till resevillkor, produkter och priser för Mälardalstaxan Etapp 2. Detta ärende redogör för förslag till övergripande resevillkor, produkter och priser samt ett antal övriga förutsättningar exempelvis hantering av kampanjer och tilläggsavgifter.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21-22, Mälardalstaxan 2021
- Styrelseprotokoll 20201209 - signerad
- 08 - Ärende 8 - Beslut om Mälardalstaxan

21. Tilläggsavtal 2 till samverkansavtal om utveckling av regional tågstrafik i östra Sverige avseende uppdateringar inför etapp 2 Mälardalstrafik

Diarienummer: 21RS2000

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar, under förutsättning att övriga ägare fattar beslut för sin del

att ingå det tilläggsavtal som uppdaterar följande bilagor:

Bilaga B – Trafikutbud Etapp 2

Bilaga C – Finansiering Etapp 2

Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 2

Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 2

Bilaga G – Affärsplan Etapp 2.

Sammanfattning

Mälardalstrafik AB ägs av Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län och Region Östergötland (nedan Parterna). Den trafik som Mälardalstrafik organiserar regleras i ett samverkansavtal, som ingåtts mellan de kollektivtrafikansvariga i Mälardalen. Samverkansavtalet beskriver översiktligt vilken trafik som ska bedrivas, hur det ska gå till och hur kostnaderna ska fördelas. Mellan Mälardalstrafik och ägarkretsen finns i nästa steg tecknat ett uppdragsavtal, som reglerar Mälardalstrafiks uppdrag i förhållande till ägarkretsen.

Uppdragsavtalet utgör också en bilaga (bilaga A) i samverkansavtalet. Samverkansavtalet om utveckling av regionalstågstrafiken i Östra Sverige ("Samverkansavtalet") tecknades mellan Mälardalstrafiks ägare den 22 juni 2015. Därefter har Tilläggsavtal 1 tecknats under 2019 som inledande förberedelser inför Etapp 2. Behov av att säkerställa genomförandet av Etapp 2 ger skäl till bifogat framlagt förslag om Tilläggsavtal 2 innehållande uppdateringar av vissa bilagor. De bilagor som föreslås uppdateras är följande bilagor:

Bilaga B- Trafikutbud Etapp 2

Bilaga C – Finansiering Etapp 1 ersätts av Bilaga C – Finansiering Etapp 2

Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 1 ersätts av Bilaga D – Principer för prissättning Etapp 2

Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 1 ersätts av Bilaga F – Planeringsprocess Etapp 2

Bilaga G – Affärsplan Etapp 2 ersätts av ny Bilaga G – Affärsplan Etapp 2

Bilaga A kvarstår och Bilaga E är sedan tidigare uppdaterad. Bilaga H ligger fast. Samverkansavtalet ska i övrigt bestå oförändrat. Tilläggsavtalet är villkorat av att de beslutande församlingarna hos Parterna, ställer sig bakom Tilläggsavtalet. Tilläggsavtalet är bindande först när samtliga beslutande församlingar har beslutat att tillträda Tilläggsavtalet.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 - Styrelseprotokoll 2020-12-09
- Bilaga 3 - Ärende 9, beslut om Tilläggsavtal 2 till Samverkansavtalet
- Bilaga 4 - ärende 9, tilläggsavtal 2 till Samverkansavtalet
- Bilaga 5 - ärende 9, bilaga B Trafikplan Trafikutbud Etapp 2
- Bilaga 6 - ärende 9, bilaga C Finansiering
- Bilaga 7- ärende 9, bilaga D Principer för prissättning
- Bilaga 8 - ärende 9, bilaga F Planeringsprocess Etapp 2
- Bilaga 9 - ärende 9, bilaga G Affärsplan Etapp 2
- Bilaga 10 - 08.1, ärende prismatris Mälardalstaxan period 30 dagar

22. Energi- och klimatprogram 2021-2025

Diarienummer: 20RS5884

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att anta reviderad version av energi- och klimatprogrammet för Örebro län.

Sammanfattning

En revidering av energi- och klimatprogrammet för Örebro län har genomförts. Förslag till nytt energi- och klimatprogram för åren 2021-2025 har tagits fram.

Programmet har skrivits fram i bred dialog med länets aktörer, och i samverkan med Länsstyrelsen i Örebro län. Programmet sätter ramarna för energi- och klimatarbetet i länet med en långsiktig klimatvision, och övergripande och mätbara mål för utsläpp av växthusgaser, förnybar energi och energieffektivisering.

Det nya energi- och klimatprogrammet ska fastställas av Regionstyrelsen och Regionfullmäktige under 2021. Programmet fastställs även av ledningen för Länsstyrelsen i Örebro län i en parallell process.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, Energi- och klimatprogram Örebro län 2021-2025
- Energi- och klimatprogram Region Örebro län 2021-2025

23. Hemställan om borgen från Länsgården Fastigheter AB för byggnation i Skebäck, Örebro

Diarienummer: 21RS3369

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att Region Örebro län utökar tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB:s lån inklusive räntederivat, jämte därpå löpande ränta och kostnader med 140 miljoner kronor till 2 716 miljoner kronor.

Sammanfattning

Länsgården Fastigheter AB har ansökt om utökad borgensram för lån till nya investeringar i fastigheten Gåsen 8, Skebäck, Örebro. Beslutet skulle innebära en ökning med totalt 140 miljoner kronor till en borgensram om 2 716 miljoner kronor.

Region Örebro län har en beslutad borgensram om 2 576 miljoner kronor till Länsgården Fastigheter AB efter beslut om borgen för byggnation på fastigheten Rosen 11 i Nora. Idag finns lån upptagna till 1 050 miljoner kronor inom denna borgensförbindelse.

Styrelsen i Länsgården Fastigheter AB har beslutat om att upphandla etapp 1 (vårdcentral, garage, och tillagningskök) och etapp 2 (vård och omsorgsboende) vid fastigheten Gåsen 8, Skebäck.

Tidigare beviljad borgen för Skebäck om 340 miljoner kronor omfattar endast etapp 1. Nu planeras upphandling ske för etapp 1 men med option för etapp 2, vilket innebär att borgensramen behöver utökas. Uppskattad kostnad för båda etapperna baserad på nyckeltal är cirka 480 miljoner kr, varför ytterligare 140 miljoner kronor behöver beviljas.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, Hemställan om borgen för byggnation i Skebäck Örebro för Länsgården Fastigheter AB
- Begäran om borgen för byggnation i Skebäck Örebro för Länsgården Fastigheter AB

24. Fastställande av bolagsordning för Bussdepåer i Örebro län AB

Diarienummer: 21RS5110

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att för Region Örebro läns del godkänna de föreslagna förändringarna av bolagsordningen.

Sammanfattning

Fullmäktige i Region Örebro län och Region Västmanland beslutade i februari 2021 tillstyrka att det gemensamt ägda bolaget Svealandstrafiken AB förvärvade bolaget Rodret 6 & 8 i Örebro AB (nuvarande Bettorpsdepån i Örebro AB) omfattande depån i Bettorp, dels bolaget Bussdepåer i Örebro län AB omfattande åtta mindre depåer i Örebro län. Säljande parter var Örebroporten Holding AB respektive Länsgården Fastigheter AB.

Bussdepåer i Örebro län AB kommer att fusioneras upp i Svealandstrafiken AB under 2021. I väntan på att fusion sker måste vissa formella beslut tas, utifrån aktiebolagslagen och kommunallagen.

Förvärvet av Bussdepåer i Örebro län AB genomfördes formellt den 3 maj. Konstituerande bolagsstämma hölls samma dag, där också stämman beslutade om ny bolagsordning, styrelse utsågs utifrån fullmäktiges nomineringar m.m. Bolagsordningen ska fastställas av fullmäktige i Region Örebro län och i Region Västmanland för att vinna giltighet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, fastställande av bolagsordning Bussdepåer i Örebro län AB
- Bolagsordning för Bussdepåer i Örebro län AB

25. Fastställande av bolagsordning i Bettorpsdepån i Örebro AB

Diarienummer: 21RS5111 F

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att för Region Örebro läns del godkänna de föreslagna förändringarna av bolagsordningen.

Sammanfattning

Fullmäktige i Region Örebro län och Region Västmanland beslutade i februari 2021 tillstyrka att det gemensamt ägda bolaget Svealandstrafiken AB förvärvade bolaget Rodret 6 & 8 i Örebro AB (nuvarande Bettorpsdepån i Örebro AB) omfattande depån i Bettorp, dels bolaget Bussdepåer i Örebro län AB omfattande åtta mindre depåer i Örebro län. Säljande parter var Örebroporten Holding AB respektive Länsgården Fastigheter AB.

Bettorpsdepån i Örebro AB kommer att fusioneras upp i Svealandstrafiken AB under 2021. I väntan på att fusion sker måste vissa formella beslut tas, utifrån aktiebolagslagen och kommunallagen.

Förvärvet av Bettorpsdepån i Örebro AB genomfördes formellt den 10 maj. Konstituerande bolagsstämma hölls samma dag, där också stämman beslutade om ny bolagsordning, styrelse utsågs utifrån fullmäktiges nomineringar m.m. Bolagsordningen ska fastställas av fullmäktige i Region Örebro län och i Region Västmanland för att vinna giltighet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21-22, fastställande av bolagsordning Bettorpsdepån i Örebro AB
- Bolagsordning för Bettorpsdepån i Örebro AB

26. Revidering av den gemensamma varuförsörjningsnämndens reglemente och samverkansavtal mellan medlemmarna

Diarienummer: 21RS4096

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att godkänna föreslagen revidering av reglemente och samverkansavtal avseende den gemensamma varuförsörjningsnämnden.

Sammanfattning

Region Örebro län är tillsammans med Region Västmanland, Region Dalarna, Region Sörmland och Region Uppsala medlem i den gemensamma varuförsörjningsnämnden. Region Uppsala är värddorganisation för nämnden.

Varuförsörjningsnämnden har vid sitt sammanträde den 26 mars 2021 beslutat föreslå medlemmarna justeringar i reglemente och samverkansavtal. Revideringarna är i huvudsak två: Dels införande av möjlighet till distansmöte (reglementet). Dels förändring av bestämmelsen i samverkansavtalet om ordförandeskap och vice ordförandeskap, så att dessa ska rotera mandatperiodvis mellan medlemmarna istället för årsvis.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, revidering av den gemensamma varuförsörjningsnämndens reglemente och samverkansavtal mellan medlemmarna
- Protokollsutdrag sammanträde 2021-03-26 - Revidering av varuförsörjningsnämndens reglemente och avtal om samverkan

27. Årsredovisning 2020 och budget 2022 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Diarienummer: 21RS3232

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att godkänna Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling årsredovisning för 2020,

att bevilja ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma för verksamhetsåret 2020 samt

att godkänna verksamhetsplan med budget för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling för år 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) har tagit fram en årsredovisning för 2020 samt en verksamhetsplan med budgetram för 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024 för behandling av samtliga medlemsregioner, däribland Region Örebro län.

KAS behandlar tumörer med protonstrålning vid Skandionkliniken i Uppsala. Verksamheten startade för fem år sedan. I fastigheten finns även Hotel von Kraemer som erbjuder patienter och anhöriga ²⁰¹¹³⁷ i samband med behandlingen. Det var inga omfattande utbrott av covid-19 infektioner bland Skandionklinikens personal eller patienter under året. Periodvis uteblev utländska patienter till följd av pandemin.

266 svenska patienter startade behandling 2020, en ökning med 27 stycken sedan 2019. 31 utländska patienter startade behandling, vilket var en fler än föregående år. Utländska patienter kommer huvudsakligen från Norge. Fyra kliniska studier pågår och ytterligare två är på väg att starta.

Det ekonomiska resultatet för 2020 var ett överskott på 14,7 miljoner kronor (året innan -0,9 miljoner kronor) vilket innebar en positiv budgetavvikelse på 7,7 miljoner kronor. Överskottet beror främst på vakanser och sjukskrivningar samt oförbrukade forskningsmedel inom Skandionkliniken. Överskottet används för att återställa det egna kapitalet, vilket då blir -112 miljoner kronor. Målsättningen är att återställa det egna kapitalet senast 2027, men målet blir svårt att uppnå om inte antalet patienter ökar. Antalet behandlingsfraktioner blev 8 215 under året mot budgeterade 10 000.

Revisorerna har under tidigare år konstaterat att den interna kontrollen har varit otillräcklig. De detaljerade synpunkter som de tidigare har avgivit är nu åtgärdade. De bedömer också att direktionen i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling under 2020 i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, årsredovisning 2020 och budget 2022 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Årsredovisning och revisionsberättelse 2020 – Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Verksamhetsplan och ekonomi 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

28. Årsredovisningar för samordningsförbunden för år 2020

Diarienummer: 21RS3479

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att godkänna Samordningsförbundet Finsam Lekeberg och Örebro årsredovisning för 2020,

att i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Finsam Lekeberg och Örebro ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020,

att godkänna Samordningsförbundet Sydnärke årsredovisning för 2020,

att i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Sydnärke ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020,

att godkänna Samordningsförbundet Finsam Degerfors/Karlskoga årsredovisning för 2020,

att i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Finsam Degerfors/Karlskoga ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020,

att godkänna Samordningsförbundet Norra Örebro län SOFINT årsredovisning för 2020 samt

att i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Norra Örebro län SOFINT ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020.

Sammanfattning

Samordningsförbunden i Lekeberg och Örebro, Sydnärke, Karlskoga/Degerfors och Norra Örebro län SOFINT har inkommit med årsredovisningar och revisionsberättelser för 2020. Förbundens ändamål är att svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regionorganisationen och kommun. I enlighet med förbundsordningen ska styrelserna årligen till förbundsmedlemmarna i samband med bokslutet redovisa verksamheternas resultat.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, årsredovisningar för samordningsförbunden för år 2020
- Årsredovisning för år 2020, Samordningsförbundet Finsam Lekeberg och Örebro
- Årsredovisning för år 2020, Samordningsförbundet Finsam Sydnärke
- Årsredovisning för år 2020, Samordningsförbundet Finsam Degerfors / Karlskoga
- Årsredovisning för år 2020, Samordningsförbundet i norra Örebro län, SOFINT
- Bilaga till årsredovisning för år 2020, Samordningsförbundet i norra Örebro län, SOFINT

29. Redovisning av besvarade medborgarförslag

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen får fullmäktige i vissa fall överlåta till styrelse eller nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag. Fullmäktige ska i dessa fall informeras om de beslut som fattats av styrelsen eller nämnden med anledning av förslagen.

Beslutade medborgarförslag i samhällsbyggnadsnämnden:

- Studentrabatt på busskortet, 20RS1444
- Protest mot busspriserna, 20RS1447
- Kollektivtrafik är dyrt, 20RS1449
- Protest mot busspriserna, 20RS1450
- Protest mot busspriserna, 20RS1451
- Protest mot busspriserna, 20RS1458
- Sänk priset på kollektivtrafiken, 20RS1455
- Säkerhet för att ta sig till och från busshållplatsen, 20RS1459
- Fler bussar mellan Kävsta-Örebro, 20RS1454

Beslutade medborgarförslag i regionstyrelsen

- Besvarande av medborgarförslag om kostnaderna och vinsterna för ambulansflyg, rädda akuten på Karlskoga och Lindesbergs lasarett, 20RS12656.

Beslutsunderlag

- §43 SNB Svar på medborgarförslag om lägre biljettpriser
- §42 SNB Svar på medborgarförslag om lägre biljettpriser
- §41 SNB Svar på medborgarförslag om lägre biljettpriser
- §40 SNB Svar på medborgarförslag om lägre biljettpriser
- §39 SNB Svar på medborgarförslag om protest mot biljettpriserna
- §38 SNB Svar på medborgarförslag om protest mot biljettpriserna
- §37 SNB Svar på medborgarförslag om lägre biljettpriser
- §36 SNB Svar på medborgarförslag om säkrare väg till hållplats
- §35 SNB Svar på medborgarförslag om fler bussar mellan Kävsta och Örebro
- Protokollsutdrag regionstyrelsen 2021-05-25 §139 RS Besvarande av medborgarförslag om Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA

30. Besvarande av motion från Jihad Menhem (V), Jessica Carlqvist (V) och Kenneth Lantz (V) om avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer

Diarienummer: 20RS323

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att motionen ska avslås.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att pensionärer över 65 år ska ges rätt att resa avgiftsfritt med kollektivtrafiken i lågtrafik samt lördagar, söndagar och helgdagar.

Idag finns en lågprisbiljett inom kollektivtrafiken, som säljs till hälften av det ordinarie biljettpriset, och gäller i lågtrafiktid, kvällar och helger. Bedömningen är att lågprisbiljetten ger ett mer rättvist erbjudande än en specifik rabatt som bara riktar sig till ålderspensionärer. Utöver pensionärer finns det också andra grupper i

samhället, som är daglediga och har begränsade inkomster. Rabattnivån på lågprispiljetten är också så pass frikostig att priset generellt inte bedöms utgöra ett hinder för pensionärer att resa med kollektivtrafiken.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, besvarande av motion (V) om avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer
- Yttrande över motion om avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer
- Motion till regionfullmäktige från Jihad Menhem (V), Jessica Carlqvist (V) och Kenneth Lantz (V) om avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer

31. Besvarande av motion från Mats Gunnarsson (MP) om att stötta studenter med resbehov

Diarienummer: 20RS2403

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning

Mats Gunnarsson (MP) har i en motion föreslagit att studenter som under sin universitetsutbildning gör praktik, ska erbjudas att bli testresenärer i kollektivtrafiken vid resor till och från praktikplatsen.

Samhällsbyggnadsnämnden är positivt inställd till att införa studentrabatt i kollektivtrafiken, men vill under rådande pandemi inte införa ytterligare incitament till att resa kollektivt.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, besvarande av motion från (MP) om att stötta studenter med resbehov
- Svar på motion om att stötta studenter vid resor till praktik etc
- Motion från Mats Gunnarsson (MP) om att stötta studenter med resebehov

32. Besvarande av motion från Jihad Menhem och Jessica Carlqvist (V) om att vården ska bli bättre på att ta hand om patienter med ME/CFS

Diarienummer: 20RS2733

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Sammanfattning

En motion har inkommit till Region Örebro län 13 mars 2020 från Jihad Menhem (V) och Jessica Carlqvist (V) om att vården ska bli bättre på att ta hand om patienter med ME-CFS. Myalgisk Encefalomyelit eller Chronic Fatigue Syndrome kallas också kroniskt trötthetssyndrom eller post-viral trötthet. Motionen lämnades över till hälso- och sjukvårdsnämnden för beredning. Förslaget till beslut är att motionen ska avslås.

I förslaget till svar framgår att Rådet för medicinsk kunskapsstyrning (RMK) arbetar med frågan regionalt vilket inkluderar såväl rekommendationer som fortbildning. De vetenskapliga underlagen och erfarenheterna från vården är inte tillräckliga för att arbeta fram generella nationella rekommendationer. Det saknas också en samsyn inom vården kring diagnostisering och behandling. Diagnosen kan ställas inom primärvården och under utredningen kan distriktsläkaren, för att utesluta andra diagnoser, hämta stöd i specialistvården. Vid behov kan också remiss skickas till någon av de privata utomlänskliniker som utreder ME och detta görs via vårdslussen. I dagsläget finns inte utredningskompetensen i de egna leden.

Region Örebro län är alltså i färd med att se över vårdkedjan för diagnosen ME inom i såväl primär- som specialistvård. En allmän kompetenshöjning för att öka kvaliteten i berörd vårdkedja blir en följd av detta. Det innebär dock inte att utomlänsvård som patienten själv har sökt kan ersättas av regionen och inte heller att neuro- och rehabmedicinska mottagningen av nödvändighet blir vägen in till specialistvård.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 20210-06-21-22, Besvarande av motion från Jihad Menhem och Jessica Carlqvist (V) om att vården ska bli bättre på att ta hand om patienter med ME/CFS
- Svar på motion om att vården ska bli bättre på att ta hand om patienter med ME-CFS
- Motion från Jihad Menhem och Jessica Carlqvist (V) om att vården ska bli bättre på att ta hand om patienter med ME/CFS

33. Besvarande av motion från Jihad Menhem (V) med flera, om införande av möjligheten till sammanträden på distans

Diarienummer: 20RS3058

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning

I motionen föreslås att fullmäktige ska besluta om införande av de möjligheter till sammanträden på distans som kommunallagen ger möjlighet till.

Regionstyrelsen konstaterar att regionfullmäktige beslutade införa möjligheten till

sammanträden på distans i enlighet med vad kommunallagen medger den 31 mars 2020. Frågan var aktualiserad redan innan motionen lades. Motionen ska därför anses vara bevarad.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21-22, Besvarande av motion från Jihad Menhem (V) med flera, om införande av möjligheten till sammanträden på distans
- Svar på motion från Jihad Menhem (V) med flera om införande av möjligheten till sammanträden på distans
- Motion från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist, Kenneth Lantz, Margareta Carlsson, Anneli Mylly och Marie Odheim Nielsen (V) om sammanträden på distans

34. Besvarande av motion från Jihad Menhem (V) om att avskaffa de orättvisa avgifterna för hjälpmedel

Diarienummer: 20RS5671

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Sammanfattning

I en motion föreslår Jihad Menhem (V) att den abonnemangavgift för hjälpmedel som regionfullmäktige beslutade om inför 2020 ska avskaffas. Motionären föreslår att hjälpmedel ska finansieras enbart med skatt och inte alls med avgifter.

I förslaget till svar skriver hälso- och sjukvårdsnämnden att eftersom abonnemangavgiften är samma oavsett funktionshinder så bedömer nämnden att de nuvarande hjälpmedelsavgifterna är mer rättvisa än de som fanns före årsskiftet.

Beslutet att införa avgiften har överklagats. I förslaget till svar skriver hälso- och sjukvårdsnämnden att Region Örebro län följer den juridiska processen och kommer att analysera utslaget som den leder till.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, Besvarande av motion från Jihad Menhem (V) om att avskaffa de orättvisa avgifterna för hjälpmedel
- Svar på motion om att avskaffa de orättvisa avgifterna för hjälpmedel
- Motion - avskaffa de orättvisa avgifterna för hjälpmedel

35. Besvarande av motion från Mats Gunnarsson (MP), Fredrik Persson (MP) och Monika Aune (MP) om att stötta studenter med extra resebehov

Diarienummer: 20RS8999

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning

Mats Gunnarsson, Fredrik Persson och Monika Aune (MP) föreslår i en motion att elever som studerar vid Campus Grythyttan bör stöttas med ett lägre biljettpris i kollektivtrafiken. Motionärerna menar att detta skulle bidra till att öka attraktionskraften för Grythyttan som studieort.

Bedömningen är att det är viktigt för den regionala utvecklingen att det finns universitetsutbildning förlagd i Grythyttan. Regionen vill dock se över vilka samlade åtgärder som är angelägna för att stärka förutsättningarna för detta. Det är oklart om biljettpriset som enskild faktor har något avgörande betydelse.

Regionen är generellt positiv till att införa studentrabatt inom kollektivtrafiken, men bedömer att det inte är lämpligt i nuläget mot bakgrund av den rådande pandemin.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, besvarande av motion (MP) om att stötta studenter med extra resebehov i Grythyttan
- Svar på motion angående biljettpriser för studenter vid Campus Grythyttan
- Motion från Mats Gunnarsson (MP), Fredrik Persson (MP) och Monika Aune (MP) om att stötta studenter med extra resebehov i Grythyttan

36. Besvarande av motion från Elin Jensen (SD), Bo Ammer (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) om att avsluta samarbete med Fairtrade

Diarienummer: 21RS392

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Sammanfattning

Elin Jensen (SD), Bo Ammer (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) har i en motion till regionfullmäktige yrkat följande:

- Att Region Örebro län avvecklar sitt engagemang i Fairtrade. Regionen ska i fortsättningen inte vara Fairtrade-diplomerad.
- Att kraven på inköp av Fairtrade-märkta varor tas bort.

Anledningen till yrkandena är att Fairtrade-systemet bygger på att anslutna bönder garanteras minimipriser för sina varor, vilket enligt motionärerna leder till överproduktion och dumpning på den vanliga marknaden. I motionen framförs också

att ingen vet vad Region Örebro läns inköp av Fairtrade-märkta varor gjort för skillnad i producentländerna. Motionärerna menar också att Fairtrade inte är förenligt med vad en region ska syssla med då Fairtrade Sverige består av en förening och ett aktiebolag som ägs av LO och Svenska Kyrkan. Enligt motionärerna söker föreningen skattebidrag varje år som används för LO:s opinionsbildning samtidigt som aktiebolaget får behålla alla intäkter.

Region Örebro län bedömer att Fairtrade diplomeringen är ett sätt att visa organisationens ställningstagande för en rättvis handel och konsumtion där mänskliga rättigheter inte åsidosätts. Fairtrade-systemet kan ha brister, men då Fairtrade Sverige uppgett att de reviderar sitt arbetssätt utifrån nya kunskaper väljer Region Örebro län att ha tillit till att fördelarna med minimipriset överväger eventuella nackdelar. Det kan inte kontrolleras exakt vad Region Örebro läns inköp av Fairtrade-varor gjort för skillnad i producentländerna, men det finns flera studier som visar att Fairtrade-certifiering leder till minskad fattigdom för odlarna. LO och Svenska kyrkan äger Fairtrade Sverige AB men uppger att de aldrig tagit ut någon vinst ur bolaget. Överskott återinvesteras i verksamheten genom bidrag till Fairtrade International.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, svar på motion (SD) om att avsluta samarbete med Fairtrade
- Svar på motion från Elin Jensen (SD), Bo Ammer (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) om att avsluta samarbetet med Fairtrade
- Motion - Avbryt samarbetet med Fairtrade

37. Besvarande av motion från Jihad Menhem (V), Jessica Carlqvist (V) och Kenneth Lantz (V) om att Region Örebro län arbetar fram en regional koldioxidbudget

Diarienummer: 21RS517

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Sammanfattning

Klimatutmaningen är ett faktum och det är viktigt att Region Örebro län som offentlig aktör visar vägen och går före med effektiva åtgärder för att minska utsläpp av växthusgaser som påverkar klimatet negativt.

En koldioxidbudget är ett pedagogiskt instrument som tydligt visar hur mycket eller lite koldioxid som går att släppa ut i länet för att nå målen. Precis som motionärerna skriver har Region Örebro län satt upp goda och ambitiösa klimatmål, både genom det interna programmet för hållbarhet där ett av huvudmålen är minskad sårbarhet, klimatpåverkan och fossilberoende. Och även genom det Energi- och klimatprogram för Örebro län, som har tagits fram gemensamt av Region Örebro län och

Länsstyrelsen i samverkan med länets kommuner och näringsliv.

För Örebro län som har ett ambitiöst Energi- och klimatprogram och ett ambitiöst hållbarhetsprogram är det istället mer effektivt att använda interna resurser till att genomföra aktiviteter inom programmets insatsområden så att målen kan nås till 2030 och 2045.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, svar på motion om koldioxidbuget
- Svar på motion från Jihad Menhem (V), Jessica Carlqvist (V) och Kenneth Lantz (V) om att Region Örebro län upprättar en koldioxidbudget
- Motion från Jihad Menhem (V), Jessica Carlqvist (V) och Kenneth Lantz (V) om att Region Örebro län arbetar fram en regional koldioxidbudget

38. Besvarande av motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om "Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola"

Diarienummer: 21RS531

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Sammanfattning

Med den stora insats som Kävesta folkhögskola gör, den genomtänkta pedagogik som präglar undervisningen och de goda resultat som uppvisas vore det oklokt att avyttra huvudmannaskapet. Region Örebro län har stor påverkansmöjlighet och kan styra över hur Kävesta folkhögskola ska använda sina resurser.

Hela regionen, alla områden inom Regional utveckling, engagerar sig djupt i den stora projektsatsningen "Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation". Kävesta folkhögskola bidrar i detta arbete, bland annat i den stora satsning som görs på allmän kurs.

En av de prioriterade områdena i den Regionala utvecklingsstrategin (härefter kallad RUS) är att skapa goda utbildningsmiljöer för utsatta grupper. Region Örebro län har gjort en stor satsning på Kävestas allmänna kurs för att tillgodose detta. Kävestas allmänna kurs är stor, varje folkhögskola måste ha minst 15 procent som är allmän kurs av skolans hela deltagarantal. Kävestas allmänna kurs ligger på långt mer än så. 50 procent av skolans deltagare läser på allmän kurs.

På allmän kurs läser deltagarna in gymnasiekompetens och även grundskolekompetens. Allmän kurs bidrar därmed till en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling genom att:

- minska utbildningsklyftorna i samhället
- öka individens förståelse för demokratiska processer, andra människors livssituation och vikten av samtal
- ge deltagarna en möjlighet att bryta sitt utanförskap.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22, Besvarande av motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om ”Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola”
- Svar på motion om att avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola - regional tillväxtnämnd 2021-05-17
- Motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om att avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola

39. Besvarande av interpellationer och frågor

Beslutsunderlag

- Svar på interpellation från Ola Karlsson (M) om varför hälso- och sjukvården inte använder uppgifterna från Patientförsäkringen LÖF
- Interpellation - Varför använder inte Hälso- och sjukvården uppgifterna från Patientförsäkringen LÖF
- Svar på interpellation från Ola Karlsson (M) om varför Foktandvården inte använder uppgifter från Patientförsäkringen LÖF
- Interpellation - Varför använder inte Folktandvården uppgifterna från Patientförsäkringen LÖF
- Svar på interpellation från Mats Gunnarsson (MP) om hur regionen ökar stödet till barn och unga under pandemin
- Interpellation från Mats Gunnarsson (MP) om hur regionen ökar stödet till barn och unga under pandemin
- Svar på interpellation från Oskar Svärd (M) om bredband
- Interpellation från Oskar Svärd (M) om bredband
- Svar på interpellation från Willhelm Sundman (L) om att sjukresor ska vara enkelt oavsett färdmedel
- Interpellation från Willhelm Sundman (L) om att sjukresor med kollektivtrafik ska vara enkelt oavsett färdmedel
- Svar på interpellation från Sebastian Cehlin (M) om brist på vårdplatser för barn och unga med psykisk ohälsa
- Interpellation - Brist på vårdplatser för barn och unga med psykisk ohälsa
- Svar på interpellation från Willhelm Sundman (L) om nästa pandemi
- Interpellation - Psykisk ohälsa hos unga kan bli nästa pandemi
- Svar på interpellation från Bo Ammer (SD) om munskydd i kollektivtrafiken
- Interpellation från Bo Ammer (SD) om munskydd i kollektivtrafiken och åtgärder för att minimera smittspridningen i den regionala kollektivtrafiken
- Svar på interpellation från Mats Gunnarsson (MP) om felaktiga nekanden i kollektivtrafiken

- Interpellation från Mats Gunnarsson (MP) om upprepade felaktiga nekanden inom busstrafiken

40. Allmän frågestund för ledamöterna

41. Valärenden

Valberedningen föreslår regionfullmäktige

att besluta om val enligt bifogat förslag

42. Avslutning

4

Skrivelser till regionfullmäktige

Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613
701 16 Örebro

Diarienummer

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

Namn Pernilla Marberg	
Politiska uppdrag (Om avsägelsen gäller samtliga uppdrag inom Region Örebro län skriv "samtliga uppdrag") Rådet för funktionshinder Beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering Kulturnämnden	
Datum 20210420	Namnsteckning

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

Namn Robert Mörk

Politiska uppdrag

Ledamot av Stiftelsen NJOV:s styrelse

Datum 2021 04 21

Namnsteckning

Robert Mörk

www.regionorebrolan.se

Postadress Region Örebro län

Klagomål på vården som avser barn

En analys av klagomål till patientnämnden
i Region Örebro län 2020

Helena Lenke Thalberg
Dnr: 21PN83

Foto första sidan: Mostphotos
2021-02-23

Innehåll

1.	Bakgrund.....	4
1.1	Inledning	4
2.	Metod	6
3.	Resultat.....	7
3.1	Ålders- och könsfördelning.....	7
3.2	Verksamhetsområden	7
3.3	Somatisk specialistsjukvård	7
3.4	Psykiatrisk specialistsjukvård	9
3.5	Primärvård.....	9
3.6	Tandvård.....	10
4.	Vad handlar klagomålen om för patienter i olika åldrar?	11
4.1	Spädbarn 0-2 år	11
4.2	Barn 3-12 år	12
4.3	Tonåringar 13-17 år	13
4.4	Närstående perspektiv	14

1. Bakgrund

Patientnämnderna har en skyldighet att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter.¹ Analysen ska tillsammans med en redogörelse över patientnämndsverksamheten, skickas till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.² IVO har en skyldighet att systematiskt tillvarata information som patientnämnderna lämnar. Informationen från patienter ska bland annat användas som underlag för tillsynernas inriktning.³ För att IVO i högre utsträckning än förut ska kunna tillvarata de uppgifter som patientnämnderna lämnar så har en arbetsgrupp med representanter från IVO och patientnämnderna bildats. Arbetsgruppens uppdrag är att ta fram förslag⁴ på hur patientnämnderna:

”kan genomföra och rapportera analyser på sätt som innebär att informationen i större utsträckning än tidigare ska tillvaratas”.

Inför analysarbetet av 2020 års ärenden bestämdes att klagomål gällande patienter som är barn ska vara fokus. Att barns (men även deras vårdnadshavares) upplevelser, erfarenheter och klagomål på vården analyseras och lyfts fram. Förutom hälso- och sjukvården och tandvården i Region Örebro län är även IVO mottagare av analysen. IVOs uttryckta ambition är att i sin tur granska analyserna som avser barn från Sveriges 21 patientnämnder för att sedan arbeta vidare med underlaget inom ramen för deras uppdrag.

1.1 Inledning

Att barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020 är ett historiskt steg för barns rättigheter och det största juridiskt sett för barns rättigheter på flera decennier i Sverige⁵. Syftet med ratificeringen av Barnkonventionen är att⁶:

”...barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling, trygghet, delaktighet och inflytande i frågor gällande dom själva...”

¹ 3 § Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

² 7 § Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

³ 7 kap 6 § Patientsäkerhetslag (2010:659).

⁴ Uppdraget genomförs mellan mars 2020-mars 2022 och därefter sker en utvärdering av arbetet.

⁵ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/01/idag-blir-barnkonventionen-svensk-lag/>.

⁶ Regeringens proposition (2017/18:186) Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Barnrättsjuridiken är samhällsövergripande. Den ska skydda, stärka och främja barns rättigheter inom alla de verksamheter och områden som barn är berörda av, däribland hälso- och sjukvårdssammanhang.⁷ När barn är patienter ska dom så långt som möjligt göras delaktiga, dom ska lyssnas till och dom ska förstå.

*”Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad”.*⁸

⁷ Regeringens proposition (2017/18:186) Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter.

⁸ Artikel 12 i Barnkonventionen.

2. Metod

Klagomål inkomna mellan den 1 januari och den 31 december 2020 som avser patienter som är barn (<18), har analyserats för att hitta grupper av klagomål som är liknanden till sin karaktär. När klagomålsärenden granskas, analyseras och sammanställs kan hälso- och sjukvården och andra berörda få en bild av vad patienter är missnöjda med och rikta eventuella åtgärder dit där de behövs.

Under år 2020 inkom totalt 1 136 klagomålsärenden till patientnämnden i Region Örebro län. I 80 av dem är patienten ett barn. I samtliga av dessa 80 ärenden har klagomålet initierats av en närstående, ofta vårdnadshavare/förälder.

I klagomålsärenden hos patientnämnden finns dokumentation om hur handläggare vid den första kontakten (ofta ett telefonsamtal) uppfattar vad patienten är missnöjd med och har klagomål på. Efter bedömning har handläggare många gånger pratat med aktuellt barn för att fånga situationen ur patientens perspektiv och för att göra barnet delaktigt i ärendehantering. I drygt hälften av ärendena finns därutöver vårdens perspektiv av händelsen och de eventuella åtgärder som följt. Det betyder att i många klagomålsärenden finns händelserna väl dokumenterade och nyanserade utifrån de olika perspektiv som representerats.

Foto: Colourbox

3. Resultat

För ärenden gällande barn inkom drygt en fjärdedel, 23 stycken, av klagomålen under januari och februari. Patientnämndens totala antal klagomål under 2020, inklusive ärenden gällande barn, sjönk i antal under framförallt månaderna: mars, april och november, en trolig effekt av pandemin.

3.1 Ålders- och könsfördelning

I klagomål rörande barn är statistiken motsatt till vuxna patienter. Det vill säga, det är fler klagomål gällande pojkar än flickor.⁹ Fördelningen under år 2020 var 49 klagomål gällande pojkar och 31 klagomål gällande flickor.

Drygt hälften av alla barnärendena har skickats till vårdgivare med begäran om svar men det finns en skillnad mellan pojkar och flickor. För pojkar har klagomålsärenden skickats till vårdgivare i högre grad än för flickor.

Det är alltså totalt sett fler klagomål som gäller pojkar än flickor och procentuellt fler klagomål gällande pojkar skickas till vårdgivare med begäran om svar än vad som gäller flickor, 59 respektive 42 procent.

3.2 Verksamhetsområden

Flest ärenden rör Barn och ungdomskliniken som fått 15 klagomål. Därefter kommer barn- och ungdomspsykiatrien med 14 klagomål och kirurgiska kliniken med sju klagomål (samtliga gällande pojkar). Övriga 44 ärenden är fördelade på olika verksamheter.

3.3 Somatisk specialistsjukvård

I Region Örebro län ingår totalt 40 verksamheter/specialistkliniker under verksamhetsområde somatisk specialistsjukvård.

Många klagomål som avser barn handlar om att vårdgivare, på ett eller annat sätt, misslyckats med det som avsågs att genomföras. Både undersökningar och utredningar men även behandlingar omnämns. Vid granskning av klagomålen bekräftar även vårdgivare ibland att dom har misslyckats eller att något inte blev som planerat. I flera av dessa ärenden framför vårdnadshavare att de blivit dåligt bemötta av vårdpersonal när bristerna påtalas.

”Patienten var inskriven vid vårdavdelning. En sjuksköterska försökte vid flera tillfällen att sätta en sond men misslyckades. När föräldrarna började protestera och

⁹ Fördelningen mellan kvinnor och män för klagomålsärenden under år 2020 är 61 procent respektive 39 procent.

ställa frågor utifrån att barnet uppträdde obekvämt och såg ut att ha ont, upplevde föräldrarna sjuksköterskan som mycket otrevlig.”

Flera klagomål gäller operationer, och en handfull just blindtarmsoperationer. En del påpekar att patienter inte blir uppfångade eller kallade på återbesök trots att behov finns. Bland annat nämns att patienter som efter operation är smärtpåverkade söker sig till verksamheten men inte får gehör eller tas om hand. Att patient och vårdnadshavare har frågor eller behov av mer information men inte får en tillfredsställande kontakt med sin vårdgivare beskrivs i flera av ärendena. Några lyfter fram konsekvenser som oro och att patientens lidande förlängs utifrån detta.

I klagomålen påtalar flera att undersökningar inte blev bra samt att patienterna i samband med detta upplever sig bli dåligt bemötta. Att vårdpersonal uppträder oprofessionellt och otrevligt mot både patient och vårdnadshavare och det beskrivs att patienter då känner sig stressade, rädda och smärtpåverkade. Man upplever inte att vårdpersonalen hanterar situationen på ett bra sätt. Det efterfrågas ett lugnt informativt samtal innan en undersökning börjar och flera påtalar ett behov av smärtlindring för barn som är patienter.

”Patienten kommer till akutmottagningen och vårdnadshavare misstänker fraktur. Patienten ombeds av vårdpersonal vid flera tillfällen, att stå upp och gå. Patienten är kraftigt smärtpåverkad, rädd och ledsen men erbjuds inte smärtlindring eller att någon försöker lugna henne. Det kunde senare konstateras att hon hade en fraktur.”

I upprepade ärenden lämnas klagomål om att information och bemötande inte anpassas till patienten, särskilt då patienten har någon form av funktionsvariation, ofta handlar det om ADHD. Det finns även ärenden som berör:

- att det tar lång tid att ställa diagnos,
- att kompetensen hos vårdpersonal upplevs bristfällig eller
- att patient (och vårdnadshavare) inte vidtalas eller får möjlighet att prata innan undersökning eller behandling påbörjas.

”Patient med smärtor från buken remitteras från vårdcentralen till en akutmottagning. Vid akutmottagningen uppger vårdnadshavare att läkaren knappt gör någonting, inte undersöker, utan bara meddelar att familjen kan åka hem. Vårdnadshavarna åker till en annan akutmottagning. Patienten skrivs in och planeras för operation.”

Avslutningsvis har det inkommit flera klagomål på att planerade behandlingar, undersökningar eller utredningar fördröjs, senareläggs eller till och med ställs in. Många gånger med hänvisning till pandemin. Dessa patienter och vårdnadshavare vill veta var i kön de befinner sig och när de kan tänkas bli aktuella hos sin vårdgivare igen.

3.4 Psykiatrisk specialistsjukvård

Sex verksamheter/specialistkliniker kan sorteras under verksamhetsområde psykiatrisk specialistsjukvård. Patienter berättar på lite olika sätt att det känns som att de inte får hjälp av sina vårdgivare:

- att patienter inte tas emot då diagnos sedan tidigare inte är fastställd,
- att patienter som befinner sig på vårdavdelning inte får behandling utan bara observeras och
- att patienter som söker för en orsak upplever att vårdpersonal fokuserar på något annat.

”Patienten är inskriven vid vårdavdelning men får ingen behandling. Ibland frågar någon honom hur han mår, men sen händer det inget mer.”

I ett par ärenden beskrivs att patienter och föräldrar inte anser att vårdpersonalen lyssnar in dem och vilken hjälp de vill ha. Många menar att vårdförloppen blir längre och krångligare och det är patienten som drabbas när vårdpersonalen inte lyssnar in de specifika önskemål som finns både från patienten men i bland även från övriga i familjen.

”Patienten har diagnos ADHD. Både patienten, föräldrar och syskon vill ha hjälp och stöd. Upplevelsen är att ingenting händer och att framförallt patienten mår sämre och sämre.”

Flera nämner i klagomål att deras psykiska ohälsa leder till en fortsatt eller till och med ökad skolfrånvaro och att de behöver hjälp från psykiatrin. I kontakt med vårdgivare berättar flera om att de får besked att det är kö och att psykiatrin inte kan göra något just nu.

I ett par ärenden nämns specifikt att samverkan mellan psykiatrin och barn- och ungdomshabiliteringen kan bli bättre. Klagomålen rör patienter som har diagnos autism och som upplever att de bollas mellan enheterna och att uppdraget: vem gör vad, är otydligt för patienterna som upplever att de inte får den hjälp de behöver.

3.5 Primärvård

I Region Örebro län finns 25 vårdcentraler plus fyra jourvårdcentraler som sorteras under verksamhetsområde primärvård. I ärenden som rör barn och primärvård framkommer vid granskning att många är missnöjda med vårdgivarnas bedömningar. Det beskrivs att vårdnadshavare i kontakt med vårdcentral berättar vad de tror men att vården många gånger avfärdar det och ställer en annan diagnos. I de fall det senare visar sig att vårdnadshavarens initiala misstanke stämde är upplevelsen att vårdnadshavaren inte känner sig delaktig eller lyssnad till.

Gällande delaktighet upplever många att de inte får komma till tals alls. Att de inte tillfrågas eller får möjlighet att prata innan vårdpersonal gör bedömningar. Patienter som söker sig till primärvården och efter bedömning får råd eller till och med behandlingar, vill många gånger följa vårdens rekommendationer. De berättar i klagomålen att de ofta fullföljer det som deras vårdgivare rekommenderat. Om det visar sig att bedömningen var felaktig beskrivs ett missnöje med att ha fullföljt rekommendationer och ibland behandlingar som inte varit till hjälp för patienten. Till exempel omnämns rekommendationer gällande kost för patienter med allergisymptom samt behandlingar av utslag med kortison.

”Läkaren ställde fel diagnos och ordinerade kortisonsalva, det visade sig vara fel och klagomålet innehåller ett missnöje över att behöva använda kortisonsalva i ansiktet på ett barn i onödan.”

Därtill påtalas i en del klagomål ett missnöje med att få vänta, som patienterna upplever länge, eller till och med att de ombeds återkomma till vårdgivaren vid ett senare tillfälle. Väntetiden förklaras i ett par ärenden bero på pandemin.

”Patienten kontaktade sin vårdcentral men fick besked om att dom inte kunde erbjudas en tid förrän om först 1,5 månad.”

3.6 Tandvård

I klagomål som riktas mot Folktandvården gäller ett par felaktiga fakturor. Till exempel att patienten avbokat ett besök enligt rådande tidsregler men att en faktura ändå skickats ut av verksamheten. Därtill finns klagomål på lite olika saker rörande tandvård.

- En patient klagar på att efter många besök och långt vårdförlopp ändå få besked om att en tand inte kan räddas och att vårdgivaren kunde konstatera det för en tid sedan.
- En annan patient klagar på bristande hygien hos tandvårdspersonal.
- En tredje patient klagar på att väntetid för behandling (tandreglering) är lång.

4. Vad handlar klagomålen om för patienter i olika åldrar?

4.1 Spädbarn 0-2 år

I klagomål gällande spädbarn omnämns Barnavårdscentralen, BVC, i upprepade ärenden. I flera av klagomålen uppges att patienterna varit vid så kallade rutinkontroller vid BVC och alltså inte sökt sig dit utifrån specifika symptom. Vårdnadshavare berättar att avvikelser i patienters tillväxtkurvor inte uppmärksammas tillräckligt snabbt eller att råd och tips om mat/amning varit felaktiga.

”BVC uppmärksammade inte tillräckligt fort att barnet inte växte som det skulle. Remiss till specialist fördröjdes och därmed också diagnos och behandling.”

Foto: Pavel Koubek

Vårdnadshavare till barn som har vårdbehov och i huvudsak behandlas av specialistsjukvården berättar att kunskapen om barnet och dess diagnos är bristfällig hos BVC. Dessutom upplever vårdnadshavare att vårdpersonal inte vill prata om patientens andra vårdbehov eller ens beröra ämnet. Vårdpersonalen vid BVC beskrivs som ointresserade.

”Bäbis med en medfödd diagnos vilken delvis hanteras av BVC. Föräldrarna klagar på att de får påminna BVC om de insatser som ska utföras av dom.”

För spädbarn som besökt specialistvården har vårdnadshavare lämnat klagomål på bedömningar. Vårdnadshavarna påtalar att bedömningar varit felaktiga då det senare visat sig att patienten haft ett vårdbehov.

”Vårdnadshavare söker akut vid flera tillfällen med deras bäbis. Vid akutmottagningen bedömer vårdpersonal att patienten inte är sjuk och inte heller smärtpåverkad, trots att vårdnadshavare berättar om sin oro skickas de hem. Senare visar det sig att en operation behövdes och att patienten under en tid, haft väldigt ont.”

4.2 Barn 3-12 år

Vid granskning av klagomålen som gäller barn, 3 till 12 år, påtalas ibland att varken patient eller vårdnadshavare känner sig delaktiga. Att de önskar mer information, tydlighet och att få prata mer med sin vårdgivare. Flera nämner att de inte känner sig tillräckligt förberedda på vad som ska göras och hur det ska gå till.

”Patienten har opererats och är hemma. Efter en tid har patienten fortfarande smärtor från operationsområdet och har även andra frågor som rör operationen. Vårdnadshavare försöker komma i kontakt med någon att prata med men upplever att de bollas runt.”

Foto: Pavel Koubek

I ett par klagomål berättas att vården har gjort orosanmälningar till socialtjänsten i samband med vårdbesök. Vårdnadshavarna i de aktuella klagomålen känner sig överraskade av detta och uttrycker att de vill ha tydligare dialog om och framförallt varför orosanmälningen gjordes.

Som beskrivs under rubriken 3.1 Somatisk specialistsjukvård framkommer i klagomålen att patient och vårdnadshavare ibland klagar på bemötande från vårdpersonal och att informationen inte anpassas utifrån patientens individuella förutsättningar.

”Patienten har en neuropsykiatrisk diagnos och är dessutom rädd för sprutor. Vårdpersonalen upplevs tappa tålamodet och ta ut frustration på patienten.”

Det beskrivs att patienterna känner sig misslyckade, ledsna och pratar negativt om vården.

4.3 Tonåringar 13-17 år

Även för patienter som är tonåringar handlar klagomålen bland annat om att de inte känner sig delaktiga i den utsträckning de skulle vilja. De har också klagomål på hur vården bedömer och behandlar. I flera klagomål framkommer att behandlingar inte uppfyller patientens förväntningar. Ett par klagomål handlar om att patienterna inte får behandling när de söker sig till vården. En frustration framkommer från vårdnadshavare som är oroliga för sina barn.

”Vården missade att patienten hade en fraktur i tummen. Av den anledningen fördröjdes behandlingen. Patienten är nu orolig över hur skadan kommer att läka och om den försenade diagnosen kommer påverka funktionen i tummen”.

Foto: Region Örebro län/Maria Bergman

”Patienten mår sämre och sämre och det får effekter på skolarbetet men också i sociala sammanhang. Vårdgivaren meddelar att patienten måste vänta, det är kö till mottagningen.”

Avslutningsvis menar patienter och deras vårdnadshavare att vårdgivare hade agerat annorlunda om de lyssnat in dem. I klagomålen beskrivs att de inte upplever att vården tar dem på allvar och att det leder till ett missnöje som färgar deras förtroende för vården. Bland annat nämns att vårdpersonal styr samtal och insatser åt håll som patient och närstående invänt emot. Vårdpersonal upplevs kompromisslösa och att det är därför som patient och vårdnadshavare inte känner sig delaktiga. Bland klagomålen återfinns exempel som:

- en psykiskt sjuk patient som ges permission trots protester från vårdnadshavare och som då gör allvarligt suicidförsök.
- En patient som haft många vårdbesök men inte fått information om allvarlighetsgraden i tillståndet.
- En patient som upplever att vården kräver att han ska byta skola för att insatser ska påbörjas.
- en patient som inte förstår varför det fokuseras så mycket på hans sexuella läggning i samtalen.

4.4 Närståendeperspektiv

- Närstående, föräldrar och vårdnadshavare vill ha ökad delaktighet när de söker vård för barn.
- Mer anpassad information utifrån varje enskild patient.
- Mer samtal med vårdpersonal om barnet och vad som ska göras.
- Vårdnadshavare som är separerade efterfrågar bättre rutiner för hur de ska bemötas och informeras när de tar en kontakt om en patient som är inskriven och där den andra vårdnadshavaren är med. Båda vårdnadshavarna behöver få samma information från vården. Det är inte självklart att vårdnadshavarna har en god relation till varandra.
- Var tydlig med varför en orosanmälning görs.
- Föräldrar upplever ibland att de skuldläggs för barn som är rädda och ”inte samarbetar” i vården.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

www.regionorebrolan.se/patientnamnden
Postadress Patientnämnden, Box 1613,
701 16 Örebro **Besöksadress**
Landbotorpsallén 25 A, Örebro **Telefon**
019-602 27 60

Tjänsteställe, handläggare
Patientnämndens kansli, Sofia Wange

Datum
2021-03-16

Beteckning
Tjänsteanteckning

Klagomål gällande vaccination mot Covid-19

”Talet om att vara rädd om de äldre och sköraste är tydligen tomt prat. Hur kan ni behandla äldre personer på detta ovärdiga sätt?”

(Uttalat av patient som är i åldern 80+ och som under två veckor har ringt anvisat telefonnummer 79 gånger utan att få annat besked än att det inte går att boka tid för vaccination just nu)

När vaccinet mot Covid-19 kom i slutet av år 2020 införde Region Örebro län två olika sätt för invånarna att boka tid för vaccination. Invånarna kan välja att boka tid via 1177, vilket kräver ett bankID, eller genom att ringa ett telefonnummer för att därigenom få en telefontid för att boka tid för vaccination. På regionens hemsida finns information om vilka grupper som för tillfället ska vaccineras och hur planeringen framåt ser ut.

Mellan den 18 februari och den 12 mars 2021 har 57 klagomål inkommit gällande vaccination mot Covid-19. De som inkommit med klagomål har varit i åldersgruppen 60 år och äldre, främst är det patienter som tillhör åldersgruppen 80+ som har inkommit med klagomål. Det är åldersgruppen 80 år och äldre som tillhör den grupp som under den angivna tidsperioden har varit aktuella för vaccination.

31 av de inkommande ärendena rör kvinnliga patienter och 26 rör manliga patienter. I 33 av de ärenden som rör vaccination mot Covid-19 är det en närstående som har hört av sig till patientnämndens kansli. De närstående som har hört av sig är vanligtvis patientens barn eller make/maka till patienten.

Alla klagomål, förutom ett, har gällt Region Örebro läns hantering av vaccination mot Covid-19. Det som inte gäller regionen gäller en kommun, i detta fall Kumla kommun.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 10 00
Organisationsnummer: 232100-0164

Vilka svårigheter upplever patienterna?

Det huvudsakliga problemet, som patienterna upplever, handlar om tillgängligheten till vården. I detta fall innebär det att patienterna upplever svårigheter att få en telefontid för att på så sätt kunna boka tid för vaccination.

Många äldre har inte bankID, utan är hänvisade till att ringa det telefonnummer som finns för att boka tid. De flesta klagomål rör svårigheten att få en telefontid. Patienter uppger att de har suttit och ringt många gånger under lång tid för att komma fram, men de möts bara av en telefonröst som säger att det inte finns några telefontider just nu och att patienten kan prova igen om en stund. Patienterna har inte upplysts om att anledningen till svårigheten att få en telefontid beror på att det inte finns tillräckligt med vaccin för tillfället. Patienterna efterfrågar ett bättre sätt att få vaccinationstid. Det finns också patienter som har bankID, men som ändå upplever att det har varit svårt att få en tid för vaccination.

Flera patienter upplever att informationen som ges om vaccineringen är otydlig. Det är otydligt när ny leverans av vaccin kommer och när patienten ska ringa igen. Många patienter påpekar att det är svårt att förstå informationen.

Konsekvenser

”Stressen över att försöka få boka tid för vaccinering men inte lyckas börjar ta knäcken på henne” säger en dotter till en patient som är över 80 år.

Patienterna känner sig ofta frustrerade, ledsna och oroliga. En del patienter är arga och upprörda. Vissa patienter är osäkra på om de någonsin kommer att få sitt vaccin. Många av de som hör av sig har sjukdomar, såsom cancer, hjärtsjukdom och lungsjukdom, som gör dem extra sårbara för Covid-19. Väntan på att få vaccination har lett till att några patienter har fått skjuta upp operationer och viktiga undersökningar på grund av rädsla att smittas i samband med besök i vården.

Det finns en viss ilska att personer som är yngre har gått före i kön. Det finns patienter som tycker att vem som helst kan boka en tid och säga att de arbetar i till exempel hemtjänsten eller i LSS. Görs då verkligen någon koll att detta stämmer? Ilskan har lett till misstänksamhet mot att allt går rätt till.

Några patienter känner att de egentligen behöver ha hemtjänst, men av rädsla för att bli smittade väljer patienten att inte ha hemtjänst innan patienten har blivit vaccinerad.

Förbättringsförslag

Flera patienter har förslag på förbättringar gällande vaccinering mot Covid-19.

I Örebro län är det patientens eget ansvar att ringa eller gå in på 1177 för att få en tid för vaccination. Det vanligaste förslaget är att vården skickar kallelser eller ringer patienter som är över 80 år och ger dem en tid för vaccination. På så vis skulle äldre slippa sitta i timmar för att försöka få en tid för vaccination. Många har hört att vården i andra regioner kallar patienter över en viss ålder, och de tycker att man bör göra samma sak i Örebro län.

Patienterna tycker i många fall att man, istället för att ha en telefonsvararröst som säger att det inte finns några telefontider just nu, skulle ha en människa i andra änden som svarar och som kan informera patienten om hur läget är, varför det inte finns telefontider etc. Den person som tar emot samtalet skulle då också kunna informera om när nytt vaccin kommer så att patienten vet när det är någon idé att ringa igen.

Flera patienter är oroliga över att bli smittade när de är på väg till eller besöker den vaccinationsnod som finns. Ett förslag är att patienten istället ska få sitt vaccin på vårdcentralen

Sammanfattningsvis

- Det är svårt att nå vården för att boka tid för vaccination.
- Patienterna känner sig ledsna, upprörda och oroliga över att inte få någon tid för vaccination.
- Många känner sig arga över det system som Region Örebro län har valt för bokning av vaccinationstider.
- Det är ofta svårt att förstå den information som finns angående vaccinationer.
- Patienterna efterlyser andra sätt att boka tid för vaccination.
- De flesta patienter vill bli kallade för vaccination, istället för att sitta och ringa upprepade gånger.
- Det finns en ilska över att yngre personer som inte tillhör riskgruppen får vaccinet före de som är 80+.
- Flera patienter vill hellre vaccineras på vårdcentralen istället för på de centrala vaccinationsnoder som finns.

Till regionstyrelsen och ansvariga nämnder
Regionfullmäktiges presidium, för kännedom

Revisionsrapport "Löpande intern kontroll i administrativa rutiner"

På uppdrag av regionens revisorer har PwC granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. Syftet med granskningen är att ge svar på om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

Årets granskning har omfattat uppföljning av områden där brister noterats tidigare år. De områden som har följts upp är: utbetalningar avseende utomlänsvård, hantering av bisysslor och kostnader för inhyrd personal. Därtill har två nya områden tillkommit: regionens betalningsmoral och tilldelning av attesträtter.

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen och nämnderna vidtagit vissa åtgärder med anledning av de brister som noterats tidigare år, vilket bedöms som positivt. Dock återstår brister inom två områden.

Följande iakttagelser har gjorts i uppföljningarna:

- Tidigare noterade brister avseende utbetalningar av utomlänsvård bedöms som åtgärdade.
- Tidigare noterade brister avseende hantering av bisysslor bedöms kvarstå. Inga åtgärder har vidtagits under 2020.
- Tidigare noterade brister avseende kontroll av kostnader för inhyrd personal bedöms kvarstå, dock visar stickprovskontrollerna inom psykiatrin på tydliga förbättringar jämfört med tidigare år.

Vår bedömning när det gäller de nya granskningsområdena är följande:

- **Betalningsmoral** - Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Regionen följer löpande upp hur stor andel fakturor som betalas i tid. Uppföljningen visar att en majoritet av fakturorna betalas i tid (alt i anslutning till förfallodatum), dock finns en viss variation mellan förvaltningarna. Andelen fakturor som har betalats i tid har dessutom ökat sedan 2019 enligt regionens egen uppföljning.
- **Hantering av attesträtter** - Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig i granskad process. Enligt regionens attestreglemente ska nämnd utse eller uppdra åt förvaltningschef att utse attestanter och ersättare för dessa. Varje nämnd ska årligen upprätta en aktuell förteckning med uppgift om utsedda attestanter. Granskningen visar att tilldelning av attesträtter inte fullt ut skett enligt regionens regler.

Vi förutsätter att regionstyrelsen tillsammans med ansvariga nämnder vidtar tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med noterade brister. Vissa av bristerna har påtalats under flera år och det är angeläget att dessa åtgärdas under 2021.

Vi emotser kommunstyrelsen för yttrande, med förslag till åtgärder samt tidplan, över skrivelsen och bilagd rapport senast 2021-09-14

För regionens revisorer

Sara Dickson
Ordförande

Anders Larsson
vice ordförande

Löpande internkontroll i administrativa rutiner

Region Örebro

Regionens förtroendevalda revisorer
April 2021

1

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av regionens revisorer har PwC granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. Syftet med granskningen är att ge svar på om regionstyrelsen och ansvariga nämnder har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

Årets granskning har omfattat uppföljning av områden där brister noterats tidigare år. De områden som har följts upp är: utbetalningar avseende utomlänsvård, hantering av bisysslor och kostnader för inhyrd personal. Därtill har två nya områden tillkommit: regionens betalningsmoral och tilldelning av attesträtter.

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen och nämnderna vidtagit vissa åtgärder med anledning av de brister som noterats tidigare år, vilket bedöms som positivt. Dock återstår brister inom två områden.

Följande iakttagelser har gjorts i uppföljningarna:

- Tidigare noterade brister avseende utbetalningar av utomlänsvård bedöms som åtgärdade.
- Tidigare noterade brister avseende hantering av bisysslor bedöms kvarstå. Inga åtgärder har vidtagits under 2020.
- Tidigare noterade brister avseende kontroll av kostnader för inhyrd personal bedöms kvarstå, dock visar stickprovskontrollerna inom psykiatrien på tydliga förbättringar jämfört med tidigare år.

Vår bedömning när det gäller de nya granskningsområdena är följande:

- **Betalningsmoral** - Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Regionen följer löpande upp hur stor andel fakturor som betalas i tid. Uppföljningen visar att en majoritet av fakturorna betalas i tid (alt i anslutning till förfalldatum), dock finns en viss variation mellan förvaltningarna. Andelen fakturor som har betalats i tid har dessutom ökat sedan 2019 enligt regionens egen uppföljning.
- **Hantering av attesträtter** - Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig i granskad process. Enligt regionens attestreglemente ska nämnd utse eller uppdra åt förvaltningschef att utse attestanter och ersättare för dessa. Varje nämnd ska årligen upprätta en aktuell förteckning med uppgift om utsedda attestanter. Granskningen visar att tilldelning av attesträtter inte fullt ut skett enligt regionens regler.

Vi förutsätter att regionstyrelsen tillsammans med ansvariga nämnder vidtar tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med noterade brister. Vissa av bristerna har påtalats under flera år och vi bedömer det som angeläget att dessa åtgärdas under 2021.

Syfte, metod och avgränsning

Syfte	<p>Syftet med granskningen är att ge svar på om Regionstyrelsen och ansvariga nämnder (inom de olika granskningsområden) har en tillräcklig intern kontroll.</p> <p>Sedan 1 januari 2019 har Region Örebro län en ny politisk organisation där respektive nämnd ansvarar för internkontrollen inom sin verksamhet, men där regionstyrelsen har uppsiktsplikt över nämnderna.</p>
Avgränsning	<p>Årets granskning har omfattat en uppföljning av områden där brister noterats tidigare år.</p> <p>De områden som har följts upp är: utbetalningar avseende utomlänsvård, hantering av bisysslor och kostnader för inhyrd personal. Därtill har två nya områden tillkommit: regionens betalningsmoral och tilldelning av attesträtter.</p>
Metod	<p>Granskningen sker årligen. Några områden har valts ut för granskning. Årets granskning avser dels en uppföljning av rutiner/processer där brister tidigare har noterats, dels nya områden. Utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv har för respektive område formulerats ett antal kontrollmål/revisionsfrågor. För dessa görs en bedömning av dels befintliga regler och rutiner, dels förvaltningens egna kontrollaktiviteter. Bedömningen sker utifrån genomgång av dokument och intervjuer. I vissa fall görs även en verifiering av rutinen med hjälp av stickprov.</p>
Revisionskriterier	<p>Revisionskriterier är lagar, föreskrifter, regelverk samt interna riktlinjer och rutiner, vilka utgör underlag till bedömningarna som uttrycks i de kontrollmål som är specifika för varje område som granskas.</p>

Bedömningsskala som används i granskningen

Bedömningsskala

= Uppfyllt/Godkänt

= Delvis uppfyllt/Inte helt godkänt

= Ej uppfyllt/ Ej godkänt

3

Uppföljning
tidigare
granskningar

Utbetalning utomlänsvård

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Det finns en efterlevnad av upprättade rutiner för utbetalningar och kontroller avseende utomlänsvård</p>	<p>Utfall 2016-2017 I granskningen 2016 noterades att det inte gjordes någon systematiserad kontroll av efterlevnaden av rutinerna avseende utomlänsvårdsfakturorna. Dessutom noterades vissa brister i de stickprovskontroller som genomfördes.</p> <p>Vid uppföljningen 2017 noterades att man hade vidtagit alternativt planerat tillräckliga åtgärder för att hantera de utvecklingsområden som sågs i den tidigare granskningen. Vi ser till exempel att rutinbeskrivningen för hanteringen av utomlänsvårdsfakturer har uppdaterats och tydliggjorts. Stickprovskontroller har dock inte genomförts under året, men är inplanerade i 2018 års internkontrollplan.</p> <p>Utfall 2018 I granskningen 2018 noterades att stickprovskontroller inte har genomförts under år 2018, trots att de var inplanerade i 2018 års internkontrollplanen. Vidare noterades att rutinen i enheten för kundfakturor beställningsattesterar utan att ha prisgranskat fakturan.</p> <p>Gruppen för köpt vård har genomfört en värdeflödesanalys under 2018 med ekonomer inom Hälso- och sjukvården. Arbetet har bidragit till att man beslutat om ett antal åtgärder för att tydliggöra kontrollinslagen. Enheten för kundfakturor har tagit fram ett förslag på rutinbeskrivning och ett flödesschema som beskriver vilka kontroller som gruppen för köpt vård ansvarar för. Vid tidpunkten för uppföljningen var arbetet fortfarande inte slutfört men uppgavs vara pågående.</p> <p>Uppföljning 2019 Vi noterar att det inte har genomförts några stickprovskontroller eller andra kontroller med bäring på intern kontroll kopplat till utbetalningar för utomlänsvård (utomlänsvårdsfakturer) under år 2019. Arbetet kring den nya rutinen och värdeflödesanalysen (se uppföljning 2018) har ännu inte slutförts, enligt ekonomichef för hälso- och sjukvården kommer slutlig uppdatering ske under våren 2020 för att komma i mål med arbetet. Vi noterar också att beställningsattest fortfarande sker utan prisgranskning. I uppföljningen framgår också att det har tillsatts en kodningsansvarig som har ett deluppdrag att arbeta med kodningsfrågor kopplat till både såld och köpt vård.</p>	<p>Se nästa sida.</p>

Utbetalning utomlänsvård, forts.

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Det finns en efterlevnad av upprättade rutiner för utbetalningar och kontroller avseende utomlänsvård</p>	<p>Uppföljning 2020</p> <p>Vi ser att arbetet med den uppdaterade rutinen och värdeflödesanalysen nu slutförts. Vi har tagit del av den uppdaterade rutinen "Köpt vård från andra regioner" (giltig från och med 2020-06-25). I rutinen finns även en processbeskrivning för köpt vård.</p> <p>Under år 2020 har inga separata stickprovskontroller med bäring på den interna kontrollen kopplat till utbetalning av utomlänsvårdsfakturor genomförts, utan ekonomichef vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen lyfter fram att kontroller görs av samtliga fakturor utifrån den uppdaterade rutinen. Utomlänsvårdsfakturorna hanteras först inom avdelningen för kundfakturor där dels grundläggande kontroller enligt rutin för leverantörsfakturor genomförs, dels specifika kontroller kopplat till köpt vård där följande kontrolleras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att patienten är folkbokförd i Örebro län vid vårdtillfället • att fakturadatumet är inom sex månader från vårdtillfället • att giltig remiss finns vid planerat specialistvårdsbesök avseende slutenvård • att patienten inte legat längre än sju dagar vid vårdtillfället vid akutsjukvård utan att kontakt har tagits med Region Örebro län <p>Vi noterar att beställningsattest fortfarande sker utan prisgranskning.</p> <p>När avdelningen för köpt vård kontrollerar fakturan skickas den till bestämd person på respektive mottagning/klinik enligt referenslista. Innan fakturan beslutsattesteras ska beslutsattestant kontrollera att ansvarsenhet, konto och belopp är korrekt, att remitterande läkare är behörig, att fakturan överensstämmer mot epikris (slutanteckning/ journalanteckning) samt att diagnos och DRG-kod är rätt.</p> <p>I uppföljningen framgår slutligen att en processöversyn kommer genomföras under år 2021 med syfte att ytterligare förbättra process framgent enligt ekonomichef vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen.</p> <p>Utifrån att arbetet med värdeflödesanalysen och den uppdaterade rutinen nu är slutfört samt att den uppdaterade rutinen innehåller adekvata kontroller bedömer vi att kontrollmålet är uppfyllt. Vi vill dock lyfta att stickprov eller liknande moment inom ramen för det interna kontrollarbetet kan stärka den interna kontrollen ytterligare samt minska risken för bristande efterlevnad av upprättade rutiner.</p>	

Hantering av bisysslor

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
Det finns en efterlevnad till gällande regelverk	<p>Utfall 2016-2018 Brister noterades avseende följsamhet till regionens riktlinjer. (se tidigare granskningsrapporter)</p> <p>Uppföljning 2019 Ett stort hinder för att tidigare säkra efterlevnaden till rutinerna var att det saknades reella uppföljningsmöjligheter. Från och med april 2019 har regionen tillgång till en applikation i personalsystemet som möjliggör en uppföljning. Följande åtgärder har under 2019 vidtagits:</p> <ul style="list-style-type: none">• Modulen för digital hantering av bisysslor i personalsystemet är i mars 2019 fullt utvärderad och anpassad för användning.• Från och med 1 april 2019 lämnades den tidigare hanteringen av blanketter och blev helt digital.• Samtliga medarbetare ska i Heroma registrera om de har en bisyssla eller ej. Anmäld bisyssla ska godkännas eller nekas i av närmaste chef i systemet.• Riktade informationsinsatser har genomförts i syfte att säkerställa att både tidigare och nya riktlinjer följs. <p>Någon uppföljning av hur systemet används har ännu inte gjorts utan detta kommer att göras under 2020 när applikationen varit i drift ett år, enligt uppgift från regionens HR-direktör.</p> <p>Uppföljning 2020 Med anledning av pandemin har uppföljningen saltts åt sidan men planeras genomföras under 2021.</p>	

Kostnader för inhyrd personal (generellt)

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Verksamheten har kontroller som säkerställer att fakturerade tjänster överensstämmer med utförda tjänster (timmar, typ av tjänst, korrekta ersättningar/arvoden).</p> <p>Det finns en intern kontroll som säkerställer att rutiner, anvisningar och avtal efterlevs.</p>	<p>Uppföljning 2019 En ny rutinbeskrivning som är gemensam för samtliga områden, togs under 2019. Den innebär en stickprovsgranskning en gång per tertial av 10 % av samtliga transaktioner avseende hyrläkare/läkarbemanningsföretag.</p> <p>Ekonomiavdelningen hade under 2019 extrainsatta möten för att gå igenom resultaten av internkontrollen och avgöra vilka åtgärder som behövs för att åtgärda funna avvikelser. Det gjordes även en extra granskning under sommaren då ekonomiavdelningen funnit en del beloppsmässigt stora fel vid en tidigare granskning. Extragranskningen omfattade 1684 fakturor och resultatet var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fel kompetens: 63 fakturor • Tagit betald för fel zon: 62 fakturor • Tagit ut ett pris som ej var upphandlat: 26 fakturor • Fel zon + fel kompetens: 9 st • Felaktig höjning: 1 <p>Resultatet, tillsammans med tidigare funna fel, ledde till att ekonomiavdelningen kunde hävda att bolagen tagit ut överpris i ett par fall och att regionen kunde få kreditfakturor på totalt 468 tkr.</p> <p>Ett problem som identifierats under 2019 var svårigheten att kontrollera priset på fakturan mot avtalet. Ekonomiavdelningen kunde se att uttaget pris fanns med i avtalen men då priset varierar beroende på läkarens kompetens, och det på tidrapporten och fakturan inte gick att utläsa vilken kompetens läkaren hade, var det svårt att kontrollera att uttagen prisnivå var korrekt. Detta resulterade i omformulering i tidrapporter så att läkaren är tvungen att uppge sin kompetens.</p> <p>Internkontrollen från tidigare år och även i början av 2019 visade att det inte alltid är regionens tidrapport som används och i vissa fall har tidrapporten saknats (tidrapporten kanske har funnits ute hos verksamheten men inte som bilaga till fakturan varför den inte hittats vid kontroll). Detta föranledde en informationsinsats för att påminna om rutinerna. Nyhetsbrev skickades till leverantörerna med påminnelse om att använda regionens tidrapport, information gick ut till verksamheternas ledningsgrupper för att underrätta verksamhetscheferna att de ska tillhandahålla läkaren regionens tidrapport. Upphandlingen träffade under hösten de tre största leverantörerna där även de påminde om detta. I samband med informationsinsatsen påtalades också vikten av att tidrapporten ska skrivas under av både verksamhetschef/enhetschef samt läkare. Slutligen påmindes om att tidrapporten ska bifogas fakturan.</p> <p>Det beskrivs vidare att ekonomiavdelningen under 2019 blivit bättre på att återkoppla funna fel i internkontrollen till verksamhetscheferna så att de blir påmindas om vad de måste förbättra.</p>	<p>April 2021 11</p>

Kostnader för inhyrd personal (generellt)

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Verksamheten har kontroller som säkerställer att fakturerade tjänster överensstämmer med utförda tjänster (timmar, typ av tjänst, korrekta ersättningar/arvoden).</p> <p>Det finns en intern kontroll som säkerställer att rutiner, anvisningar och avtal efterlevs.</p>	<p>Uppföljning 2020 Inga fel av större beloppsmässig karaktär har påträffats under året och därmed har inga extra granskningar utförts.</p> <p>Inga generella informationsinsatser har gjorts under året utan den normala rutinen sedan 2019 har gällt om tertialsvis stickprovskontroll. Kontrollanterna har haft i extra uppgift att återkoppla samtliga fel till berörd person då det är på detta sätt som verksamheten bedömer att de kan jobba bort avvikelser och få till ett ändrat beteende. Kravet på att kompetens ska framgå på tidsrapporten är nytt från 2019 och stickproven visar att det är inom detta som de flesta avvikelser finns.</p> <p>Förra året visade stickprovskontrollerna många fall där regionens tidsrapport inte användes vilket betydde att tidsrapporten som istället använts saknade många av de uppgifter som behövdes för att göra den tänkta kontrollen. Detta problem har nästan helt försvunnit (bara 11 fall funna). Det har i några fall observerats att regionens tidsrapport har använts, men en gammal version, vilket lett till att kompetensen inte anges. Detta har återkopplats till verksamheterna.</p>	

Kostnader för inhyrd personal (primärvården)

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Verksamheten har kontroller som säkerställer att fakturerade tjänster överensstämmer med utförda tjänster (timmar, typ av tjänst, korrekta ersättningar/arvodet).</p> <p>Det finns en intern kontroll som säkerställer att rutiner, anvisningar och avtal efterlevs.</p>	<p>Utfall 2018 Enligt rutinbeskrivning ska det genomföras en stickprovsgranskning en gång per tertial 10 % av samtliga transaktioner avseende hyrläkare/läkarbemanningsföretag.</p> <p>Under 2018 genomfördes internkontroller som innefattade ett urval på totalt 163 fakturor och resultatet av det var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I 54 fall saknades tidrapport • I 18 fall var tidrapport undertecknad av verksamhetschef • I 23 fall upptäcktes felaktig prissättning • I 12 fall uppfylldes samtliga krav på faktura <p>Genomgången av samtliga fakturor baserades på vissa uppgifter som bör finnas i enlighet med rutinbeskrivningar med bland annat tidrapport, kontroll av fakturorna och bilagorna som ingår.</p> <p>I stickprovskontrollerna under 2018 fanns det fortfarande på brister i att bifoga tidrapporter till fakturan. Endast 7,4 % av samtliga genomgångar uppfyllde samtliga krav. Internkontrollen visade på brister och detta resulterade i att Upphandlingsavdelning och Hyrläkarsamordning träffade en av regionens största leverantörer för att påtala brister i exempelvis fakturering. Detta resulterade i större krediteringar i överdebitering.</p> <p>Utfall 2019 Under 2019 genomfördes internkontroller som innefattade ett urval på totalt 269 fakturor och resultatet av det var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I 77 fall saknades tidrapport • I 126 fall var tidrapport undertecknad av verksamhetschef/enhetschef • I 21 fall upptäcktes felaktig prissättning 	

Kostnader för inhyrd personal (primärvården)

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Verksamheten har kontroller som säkerställer att fakturerade tjänster överensstämmer med utförda tjänster (timmar, typ av tjänst, korrekta ersättningar/arvoden).</p> <p>Det finns en intern kontroll som säkerställer att rutiner, anvisningar och avtal efterlevs.</p>	<p>Uppföljning 2020</p> <p>Under 2020 genomfördes internkontroller som innefattade ett urval på totalt 236 fakturor och resultatet av det var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I 29 fall saknades tidsrapport • I 177 fall var tidsrapport undertecknad av verksamhetschef/enhetschef (75%) • I 39 fall upptäcktes felaktig prissättning (det kan tex handla om pris för fel zon uttaget, fel kompetens fakturerat, fel antal timmar debiterat, pris enligt gammal prislista etc, men inga större beloppsmässiga fel) <p>Som framkommit ovan gjordes 2019 ett tillägg i tidsrapporten där läkaren ska ange sin kompetens. Detta för att ge en möjlighet att kontrollera om uttaget pris på fakturan stämmer överens med det avtalade priset för respektive kompetens. Granskningen visade att i 55 fall av de 236 granskade så saknades kompetensen. Verksamheten beskriver att det tar tid innan den nya rutinen är inarbetad men att detta är en av huvudfrågorna som man jobbar vidare med för att få ett ännu högre utfall nästa år.</p> <p>En nyhet mot tidigare år är att hyrläkare även tagits in på andra områden vilket gjort att stickprov även gjorts där.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Område Opererande onkologi – 7 fakturor granskade för 2020 • Område medicin och rehab – 4 fakturor granskade på 2020 • Område torax kärl och diagnostik – 12 fakturor granskade på 2020. 	

Kostnader för inhyrd personal (psykiatri)

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Verksamheten har kontroller som säkerställer att fakturerade tjänster överensstämmer med utförda tjänster (timmar, typ av tjänst, korrekta ersättningar/arvoden).</p> <p>Det finns en intern kontroll som säkerställer att rutiner, anvisningar och avtal efterlevs.</p>	<p>Utfall 2018 Enligt rutinbeskrivning ska det genomföras en stickprovskontroll en gång per tertiäl 10 % av samtliga transaktioner avseende hyrläkare/läkarbemanningsföretag.</p> <p>Under 2018 utfördes kvartalsvisa stickprovskontroller enligt rutin. 57 fakturor ingick i urvalet, varav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 saknar tidrapport • 55 matchas mot tidrapport undertecknad av behörig person • 6 bilaga till faktura är identisk med undertecknad tidrapport • 51 har överensstämmelse mellan undertecknad tidrapport och fakturerade timmar • 3 hade felaktig prissättning • 2 uppfyller samtliga krav på faktura <p>Baserad på information från områdesekonom för Psykiatri bedömdes att de följde rutinbeskrivningen, att det finns kontroller som fångar upp felaktigheter och som uppfyller de kriterier som är i enlighet med rutinbeskrivningen. Det pågår en gemensam förbättringsinitiativ inom Hälso- och sjukvårdens för att uppnå bättre resultat av internkontroll.</p> <p>Utfall 2019 Under 2019 genomfördes internkontroller som innefattade ett urval på totalt 53 fakturor och resultatet av det var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I 17 fall saknades tidrapport • I 52 fall var tidrapport undertecknad av verksamhetschef/enhetschef • I 4 fall upptäcktes felaktig prissättning <p>Uppföljning 2020 Under 2020 genomfördes internkontroller som innefattade ett urval på totalt 32 fakturor (10%) och resultatet av det var följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I inga fall saknades tidrapport • I 31 fall var tidrapport undertecknad av verksamhetschef/enhetschef • I inga fall upptäcktes felaktig prissättning 	

4

Nya granskningsområden

Betalningsmoral

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
Regionens fakturor betalas i tid	<p>Region Örebro län tillämpar betalningsvillkor på 30 dagar från fakturadatum. Det är attestanternas ansvar att säkerställa att fakturorna attesteras i tid så att betalning kan ske i rätt tid. De fakturor som är slutattesterade i tid betalas på förfallodagen.</p> <p>Regionen gör själva en uppföljning av betalningsmoralen.</p> <p>Erhållen uppföljning visar att en majoritet av regionens fakturor betalas i tid, cirka 94 procent. Största andel fakturor som betalats i tid har Regionservice med cirka 98 procent och lägst Regional utveckling med cirka 84 procent, enligt regionens egen uppföljning. Uppföljningen visar dessutom på att betalningsmoralen ökat jmf med 2019.</p> <p>Vi har i samband med granskningen gjort en egen uppföljning av regionens betalningsmoral och den överensstämmer i allt väsentligt med det utfall som regionen redovisar.</p>	
Bedömning	<p>Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Regionen följer löpande upp hur stor andel fakturor som betalas i tid. Uppföljningen visar att en majoritet av fakturorna betalas i tid (allt i anslutning till förfallodatum), dock finns en viss variation mellan förvaltningarna. Andelen fakturor som har betalats i tid har dessutom ökat sedan 2019 enligt regionens egen uppföljning.</p>	

Tilldelning av attesträtter

Kontrollmål	Iakttagelser	Bedömning
<p>Attestanter har utsett i enlighet med regionens riktlinjer</p>	<p>Enligt regionens attestreglemente ska nämnd utse eller uppdra åt förvaltningschef att utse attestanter och ersättare för dessa. Varje nämnd ska årligen upprätta en aktuell förteckning med uppgift om utsedda attestanter samt deras ersättare.</p> <p>I granskningen har vi kontrollerat att attestanter har utsetts i enlighet med regionens attestreglemente. Genomgången visar att detta under 2020 har hanterats på lite olika sätt av förvaltningarna, och inte alltid fullt ut enligt gällande riktlinjer.</p> <p>Bland annat följande har noterats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På en förvaltning har ingen ny attestförteckning upprättats för 2020 utan den för 2019 har ansetts gälla även under 2020. • Beslut har fattats på delegation men anmälan av beslutet har inte gjorts. 	
<p>Bedömning</p>	<p>Utifrån genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig i granskad process. Enligt regionens attestreglemente ska nämnd utse eller uppdra åt förvaltningschef att utse attestanter och ersättare för dessa. Varje nämnd ska årligen upprätta en aktuell förteckning med uppgift om utsedda attestanter. Granskningen visar att tilldelning av attesträtter inte fullt ut skett enligt regionens regler.</p>	

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3332-2021

Ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Liberalerna (tidigare Folkpartiet)

Ny ledamot: Fredrik Askhem

Ny ersättare: Yvonne Nilsson

Avgången ledamot: Kajsa Rosén

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Södra

Ledamot

Fredrik Askhem *

Ersättare

1. Birgitta Borg
2. Mats Einestam
3. Yvonne Nilsson *

Örebro-Lekeberg

Ledamot

Anna Ågerfalk
Birgitta Malmberg
Willhelm Sundman

Ersättare

1. Birgitta Borg
2. Mats Einestam
3. Yvonne Nilsson *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprovsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ledamot
Ny ersättare
Parti

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3334-2021

Ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Moderaterna

Ny ledamot: Maria Lönnberg

Ny ersättare: Ulf Hilding

Avgången ledamot: Tom Rymoén

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Norra

Ledamot

Pär-Ove Lindqvist
Maria Lönnberg *

Ersättare

1. Eric Viduss
2. Tomas Klockars
3. Ulf Hilding *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprövningsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ledamot
Ny ersättare
Parti

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3333-2021

Ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Vänsterpartiet

Ny ersättare: Clara Ericson

Avgången ersättare: Lena Rosborg

Den som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Södra

Ledamot	Ersättare
Kenneth Lantz	1. Jerry Karjalainen 2. Rune Karlsson 3. Clara Ericson *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprovsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ersättare
Parti

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3335-2021

Ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Vänsterpartiet

Ny ersättare: Ingvar Eriksson

Avgången ersättare: Kim Bäckström

Den som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Västra

Ledamot

Ersättare

Anita Bohlin Neuman

1. Jon Fredriksson
2. Stina Borjo
3. Ingvar Eriksson *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprovsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ersättare
Parti

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3336-2021

Ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Vänsterpartiet

Ny ersättare: Juhani Sihvo

Avgången ersättare: Stina Borjo

Den som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Västra

Ledamot

Anita Bohlin Neuman

Ersättare

1. Jon Fredriksson
2. Ingvar Eriksson
3. Juhani Sihvo *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprovsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ersättare
Parti

BESLUT
2021-05-04

Dnr: 201-3337-2021

Ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ledamot/ersättare för ledamot i landstingsfullmäktige från och med den 4 maj 2021 till och med den 14 oktober 2022.

Landsting: Örebro läns landsting

Parti: Vänsterpartiet

Ny ledamot: Jon Fredriksson

Ny ersättare: Yvonne Möllberg

Avgången ledamot: Anita Bohlin Neuman

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Örebro läns Västra

Ledamot	Ersättare
Jon Fredriksson *	1. Ingvar Eriksson 2. Juhani Sihvo 3. Yvonne Möllberg *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprovsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stortorget 22, 701 86 ÖREBRO inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Björn Pettersson

Rickard Linde

Kopia till
Region Örebro län
Ny ledamot
Ny ersättare
Parti

Diarienummer
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613
701 16 Örebro

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

orebrolan.se
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Härmed begär jag entledigande från
samtliga politiska uppdrag för
Liberalerna i Region Örebro län

Örebro 210413
Yvonne Nilsson

Diarienummer

Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613
701 16 Örebro

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

Namn Ulf Hilding	
Politiska uppdrag (Om avsägelsen gäller samtliga uppdrag inom Region Örebro län skriv "samtliga uppdrag") Samtliga uppdrag /specifikt: ersättare i Regionfullmäktige	
Datum 210526	Namnsteckning

Från: Jan Lindgren
Till: Simonsson Rickard, Regionkansliet; Svahn Andreas, Regionstyrelsens ordförande S Politisk ledning majoritet; Region Örebro län
Kopia: Tiedermann Niklas, Regionkansliet Planering och administration; Öhrman Sofia, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet; Fyrhammar Monica, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet; Stenman Sara, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet; Karlsson Henrik, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet; Jansson Marita, Regionkansliet Nämndsadministration; Berglund Kristina, Regionkansliet Nämndsadministration; Fors June, Regionkansliet Nämndsadministration; Boström Maria, Regionkansliet Nämndsadministration; redaktion@karlskogatidning.se; Örebro; p4orebro@sverigesradio.se; lansposten@sveagruppen.se; eleonore.jennermark@orebroam.se; Anders Uddling; Stellan Norén; Lars Ströman; Nilsson Anders (NA); maria.i.larsson@lansstyrelsen.se; Renglin Sten; johan.schnurer@oru.se; mia.von-euler@oru.se; Kerstin Nordlöf
Ärende: Sjukvårdens förfall inom Region Örebro län med Rickard Simonsson och Andreas Svahn (S) som ytterst ansvariga.
Datum: den 24 maj 2021 07:05:55

Jan Lindgren

2021-05-24

Regiondirektör Rickard Simonsson och Regionstyrelsens ordförande Andreas Svahn Region Örebro län

För kännedom: Regionfullmäktiges ledamöter, ombesörjes av kanslichefen Niklas Tiedermann, Regionens samarbetspartners Länsstyrelsen och Örebro Universitet samt media.

När jag kom tillbaka till Örebro efter att ha varit borta av familjeskäl hoppades jag att Ni Regiondirektör Rickard Simonsson Regionstyrelsens ordförande Andreas Svahn (S), och insett vad Ni ställt till med vad beträffar Akutsjukvården i Länet och att Rickard Simonsson tagit konsekvensen av detta och sagt upp sig från den tjänst han aldrig skulle ha haft. Det är uppriktiga ord från en ärlig medborgare som känner ansvar för sina medmänniskor.

Efter att ha läst NA 2021-05-19 "**Från sjukhus till närvård – ny vårdcentral planeras** ÖREBRO LÄN När vården ska styras om från sjukhusen mot vårdcentraler och hemsjukvård kostar det. Region Örebro län rekordsatsar därför med över 300 nya miljoner i årets budget. En ny vårdcentral i Örebro finns bland annat med i planeringen.

– Det har aldrig skett en så stor satsning, säger Andreas Svahn, (S)."

är det bara att konstatera att Ni två inte har fattat att det viktigast Regionen skall sörja för är att innevånarna i Örebro län får den grundläggande tryggheten i det Svenska välfärdssystemet, vilket är att få omedelbar hjälp om någon drabbas av olycksfall och/eller akut allvarlig sjukdom.

Ni skall absolut ägna Er åt något annat än att leda sjukvården inom Region Örebro län. Ni har inte tagit det ansvar för Era medmänniskor som vi alla har rätt att förvänta oss av Er!

Regionstyrelsen 2:e vice ordförande Ola Karlsson, ledaren för Regionens största oppositionsparti Moderaterna, "är förvånad över att majoritetspartierna inte lägger mer pengar i budgeten på att korta köerna till vården."

Ola Karlsson är också är djupt inblandad i oegentligheterna inom Regionen. Det var han som föreslog Rickard Simonsson som landstingsdirektör vid styrelsesammanträdet 2011-05-23 och

det var han som tillsammans med de båda socialdemokraterna Marie-Louise Forsberg-Fransson och Ulf Wilen hösten 2014 inför Regionbildningen utformade förslaget till de oskäligt höga styrelsearvodena, se nedan. Karlsson har en ovanlig ovana. Han driver inte politik vid Regionstyrelsesammanträdena och reserverar sig mot beslut han ogillar utan han återkommer hellre i **NA** för att ta *"politiska poäng"*.

"Genom åren har det visat sig svårt för Moderaterna att vinna val i Region Örebro län", men Ola Karlsson har inte gett upp hoppet. – *"Vi arbetar för att ta makten även i regionen och en viktig del i det är att lägga bra budgetar, säger han"*.

Det är alltså viktigare för Karlskoga-Moderaten Karlsson att *"lägga bra budgetar"* än att arbeta för en fungerande AKUTSJUKVÅRD med Förlösningssavdelning i Karlskoga.

Jag har som en av Regiondirektörens c.a 300.000 arbetsgivare begärt ett samtal med Regiondirektören Rickard Simonsson med en av Regionens jurister som protokollförare, något som jag härmed kräver.

Har Du Rickard Simonsson inte förstått att korruption inom den Myndighet där Du är högste tjänsteman är en fråga för just *"högste tjänstemannen"*. Att Du sedan själv är inblandad gör situationen extra pikant förtar på intet sätt Din skyldighet att ställa upp när arbetsgivaren så begär.

Alternativet är att skicka Era, Rickard Simonsson och Andreas Svahn (S), oegentligheter till rättslig prövning för som Ni två burit Er åt gör man inte inom Svensk Offentlig Verksamhet!

Det är inget hot utan ett löfte till samtliga innevånare i Örebro län från alla oss, som arbetar med ***"Demokratisk renhållning inom Region Örebro län"***.

Att jag förväntar mig ett svar utan ytterligare onödigt dröjsmål förstår Ni säkert. Uteblivet svar räknas som att Rickard Simonsson inte törs se en ärlig medborgare i ögonen.

Hälsningar.

Örebro den 24:e maj 2021.

Jan Lindgren,

Pensionerad övertandläkare, ST-handledare och verksamhetschef
som varit förtroendevald revisor i Västra Götalands
Regionen

Bilaga:

Regionstyrelseledamöternas arvoden:

Namn	Månadsarvode
Andraes Svahn, ordförande	[REDACTED]
Behcet Barsom, v ordförande	[REDACTED]

Ola Karlsson, 2:e v ordförande	[REDACTED]
Karin Sundin	[REDACTED]
Nina Höjjer	[REDACTED]
Irén Lejegren	[REDACTED]
Per Eriksson	[REDACTED]
Joakim Carlsson	[REDACTED]
Torbjörn Ahlin	[REDACTED]
Sebastian Cehlin	[REDACTED]
Willhelm Sundman	[REDACTED]
Mats Gunnarsson	[REDACTED]
Elin Jensen	[REDACTED]
Patrik Nyström	[REDACTED]

Från: [Jan Lindgren](#)
Till: [Region Örebro län](#); [Tiedermann Niklas, Regionkansliet Planering och administration](#)
Kopia: sofia.ohrman@regionorebrollan.se; [Fyrhammar Monica, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet](#); [Stenman Sara, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet](#); [Karlsson Henrik, Regionkansliet Juridik och Informationssäkerhet](#); [Jansson Marita, Regionkansliet Nämndsadministration](#); [Berglund Kristina, Regionkansliet Nämndsadministration](#); [Fors June, Regionkansliet Nämndsadministration](#); [Boström Maria, Regionkansliet Nämndsadministration](#)
Ärende: Oegentligheter inom Region Örebro län.
Datum: den 24 maj 2021 14:59:00

Jan Lindgren

[Redacted]

2021-05-24

Regionfullmäktiges ledamöter Örebro län

Region Örebro län

Jag förutsätter att Kanslichefen ser till att samtliga fullmäktigeledamöter omgående får detta mail till handa.

Det finns inget alternativ för de förtroendevalda inom Region Örebro län om de vill bevara sin trovärdighet.

Begär omgående ett extra Regionfullmäktigesammanträde (det behövs att 24 ledamöter ställer sig bakom kravet om extra sammanträde).

Ta beslut om en oberoende utredning. Det finns skäl för detta redan innan den här artikeln kom i NA idag 2021-05-24.

Ta beslut om att stänga av Regiondirektören och hans närmaste medarbetare samt Regionstyrelsen under utredningstiden.

Tillsätt en oberoende förvaltare under utredningstiden

Det är inte svårare än så, för det är hur man gör inom näringslivet vid en konkurs

Med vänliga hälsningar.

Örebro den 24:e maj 2021.

Jan Lindgren,

Pensionerad övertandläkare, ST-handledare och verksamhetschef
som varit förtroendevald revisor i Västra Götalands
Regionen

[Redacted]

Bilaga, artikel i NA 2021-05-24.

NA 2021-05-24

POLISEN OM DEN STORA BROTTsutredningen på en USÖ-AVDELNING

”Ett mångmiljonbelopp”

ÖREBRO Totalt miljoner kronor kan ha försvunnit från en avdelning på USÖ. Ännu har polisen ingen misstänkt i utredningen som rör brottet trolöshet mot huvudman.

– Vi håller på för fullt med att gå igenom ett gigantiskt material, säger Kevin Molani, gruppchef på Bedrägeri hos polisen.

Det var förra året som polisen fick uppgifter om att något inte stod rätt till på en avdelning vid USÖ. Stora belopp på över tio miljoner kronor ska ha hamnat på villovägar.

– Vi misstänker att det handlar om ett mångmiljonbelopp. Vi har fått in väldigt mycket material som vi arbetar med. Det kommer att ta tid innan vi vet vad som har hänt, säger Kevin Molani.

Polisen utreder brottet som trolöshet mot huvudman. Misstankarna finns att någon anställd har missbrukat sin ställning så att det varit till skada för Region Örebro län.

– Vi har ingen person uppsatt som skäligen misstänkt. Vi hoppas att vi har en klarare bild av var vi landar innan semestrarna börjar. Det handlar antingen om att vi sätter upp någon som skäligen misstänkt, eller att vi kommer fram till att det inte går att styrka brott. I sådana fall kommer utredningen läggas ned.

Enligt uppgifter till NA ska det misstänkta brottet på USÖ vara kopplat till felaktiga löneutbetalningar. Genom att redovisa olika scheman i två olika schemasystem ska en mindre personalgrupp ha fått ut en högre lön än de enligt avtalet har rätt till. Något som enligt NA:s källa ska ha pågått under flera år.

Men polisen vill inte gå in på några detaljer kring vad de exakt misstänker kan ha hänt med miljonbeloppen.

– Jag vill inte riskera att förstöra utredningen eftersom vi ännu inte har någon som är skäligen misstänkt. Vi kommer förhoppningsvis kunna berätta mer framöver.

Polisen har fått in det material från USÖ som man tror sig behöva för att utreda brottet.

– Vi har ett mycket bra samarbete med sjukhuset. De har hjälpt oss med det vi bett om. Det är som sagt var ett gigantiskt material att gå igenom.

Fotnot. NA har sökt regiondirektör Rickard Simonsson och hälso-och sjukvårdsdirektör Jonas Claesson för en kommentar. Men de har inte gått att nå.

Text

Jennifer Mayer

019-15 50 38

jennifer.mayer@na.se

Text

Stefan Hazianastasiou

019-15 50 57

stefan.hazianastasiou@na.se

5

Anmälan av interpellationer och frågor

Ankom
Regionkansliet

2021 -04- 28

miljöpartiet de gröna

TILL REGIONFULLMÄKTIGE

2021-04-23

Interpellation

Till regionråd Karin Sundin

Det finns idag många vittnesmål i Sverige rörande rasism inom hälso- och sjukvården. Det handlar om läkare som utsätts för rasism av både patienter och kollegor, samt patienter som far illa på grund av sin hudfärg och härkomst. Annika Esscher, vid Uppsala universitet, som forskat på frågan visar exempelvis i sin studie "Maternal Mortality in Sweden" att utrikesfödda kvinnor har högre mödradödlighet än inrikesfödda, vilket bland annat kan ha ett orsakssamband med behandling grundad på fördomar.

Rasism, diskriminering och fördomar förekommer alltså inom sjukvården, precis som i övriga samhället. Konsekvenserna kan bli direkt ödesdigra. Fördomar kan leda till beslut om medicinsk behandling som inte är adekvat eller har vetenskaplig evidens. Diskriminering kan exempelvis leda till att kompetent personal inte blir anställda eller att vissa patienter blir sämre bemötta än andra.

Frågan om rasism inom vården är svår att greppa idag då den enda vägen att påtala diskriminering på grund av härkomst eller hudfärg går via Diskrimineringsombudsmannen, och inte via IVO.

Ett sätt att arbeta mot rasism och säkerställa personalens kompetens inom området är att kartlägga förekomsten och därefter upprätta handlingsplaner på vårdenheterna. I Dagens Samhälle, utgiven vecka 16, berättas det om Botkyrka kommun som nu gör en ordentlig kartläggning över organisationens värdegrund och kultur, i detta avseende, och har dessutom anställt särskild personal för att implementera arbetet.

Mina frågor till regionrådet Karin Sundin är:

Har Region Örebro län en färsk kartläggning av förekomsten av rasism inom Hälso- och sjukvården? Om inte - avser du att initiera en sådan?

Finns det handlingsplaner och görs det utbildningsinsatser på vårdenheterna kring hur rasism ska motverkas?

Delar du min uppfattning att rasism inom Hälso- och sjukvården ska bekämpas och att den politiska majoriteten har det yttersta ansvaret?

Monika Aune MP

6

Anmälan av
medborgarförslag om e-
kallelse ska vara giltig som
bussbiljett likvärdigt
papperskallelse inom
tandvården/sjukvården

21RS2892

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2892

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om e-kallelse ska vara giltig som bussbiljett likvärdigt papperskallelse inom tandvården/sjukvården

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlämna medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Medborgare har inkommit med medborgarförslag om att e-kallelse ska vara giltig som bussbiljett likvärdig papperskallelse inom tandvården/sjukvården.

Medborgarförslaget har överlämnats till förvaltningen Regional utveckling för beredning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM – Medborgarförslag – Ekallelse giltig som bussbiljett likvärdig papperskallelse inom tandvården/sjukvården

Medborgarförslag – e-kallelse giltig som bussbiljett likvärdig papperskallelse inom tandvården/sjukvården

Skickas till:

Samhällsbyggnadsnämnden

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i> Inga-Lill	<i>Efternamn</i> Andersson
Förslaget (<i>Kortfattat namn</i>) E-kallelse giltig som bussbiljett likvärdigt papperskallelse inom tandvården/sjukvården.	
Motivering (<i>Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske</i>) Hej, Jag jobbar inom tandvården och fler och fler av våra pat. får kallelsen elektroniskt. Det innebär att den kallelsen inte är berättigad som bussbiljett. Vilket en papperskallelse är. Mitt förslag är till politiska nämnden att de snarast tar beslut att det bör gälla även för de elektroniska kallelserna. Pat./vårdnadshavare som valt elektroniskt kallelse "drabbas" oskyldigt. Pat./vårdnadshavare har inte vetskap och upptäcker det då de behöver åka buss. Mvh Inga-Lill Andersson Folktandvården Specialisthus Pedodontikliniken Örebro	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

7

Anmälan av medborgarförslag om Socialförvaltning och landstinget 21RS3080

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Per Marcusson

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS3080

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om Socialförvaltning och landstinget

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlämna medborgarförslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

En medborgare har inkommit med ett medborgarförslag angående Socialförvaltning och landsting.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionkansliet - hälso- och sjukvårdsstaben för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige – Medborgarförslag socialförvaltning och landsting

Medborgarförslag socialförvaltning och landsting

Skickas till:

Hälso- och sjukvårdsnämnden

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Camilla	Efternamn Danielsson
Förslaget (Kortfattat namn) Socialförvaltning och Landstinget	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Kommunernas anställda Läkare, sjuksystrar, arbetsterapeuter. De kan bli anställda av Landstinget. Det är för mycket vård i kommunerna. Att LSS/SOL anställd personal som Läkare, sjuksystrar, arbetsterapeuter kan bli anställda på landstinget. I LSS/SOL kan det bara vara skötare anställda i Sverige.	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

8

Anmälan av medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

21RS4127

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Marita Jansson

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4127

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till regionstyrelsen att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 27 april 2021 om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till Regionkansliet, staben HR.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21 Medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

Medborgarförslag om rehabiliteringsplan för hälso- och sjukvårdens personal

Skickas till:

Regionstyrelsen

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i> Jonas	<i>Efternamn</i> Broström
Förslaget (<i>Kortfattat namn</i>) Rehabiliteringsplan för hälsosjuvårdens personal	
Motivering (<i>Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske</i>) Bakgrund Idag jobbar jag som avdelningschef för en av USÖ:s två intensivvårdsavdelningar. Käril-Thorax IVA (TIVA) är en specialist intensivvårdsavdelning som specialister inom intensivvård med inriktning Käril och Thorax(bröstkorgen). 80% av vår verksamhet är avancerad kirurgi inom hjärta, käril och lungor. De övriga 20% är akutverksamhet r/t vår kompetens. Under pandemin har vi stöttat allmän intensivvården med att vårda de allra sjukaste medborgarna. De är så sjuka att lungorna slutar att fungera. TIVA har då kompetensen och utrustningen att hjälpa medborgarna från att dö genom en behandling som kallas ecmo (dvs vi kan med en maskin syresätta blodet utanför kroppen och lungorna får vila). En oerhört personal krävande intensivvård som bara ett fåtal Universitetssjukhus klara i Sverige. Under denna pandemin har vi efter ECMO center i Stockholm och Universitetssjukhuset i Lund vårdat 11 ecmpatienter under pandemi. Den 7/4 skickade jag ett mail till mina närmaste chefer och samarbetskollegor. Jag skulle jag vilja se en långsiktig rehabiliteringsplan för sjukvårdspersonal inom Region Örebro Län. Istället för att ge Regionens medarbetare 2000kr så skulle jag hellre se en satsning på att hjälpa medarbetare in Regionen (framförallt sjukvården) att hantera sviterna av denna pandemi, för de kommer att bli stora. Utifrån min mail kan ni få en inblick i min verksamhet och den är säkert inte unik för någon annan avdelning inom USÖ. Förslag: Jag tycker att RegionHälsan borde få ett större uppdrag och mer kunna hjälpa våra medarbetare och kanske inte bara det som är arbetsrelaterat (se mail). Fysisk aktivitet är oerhört viktigt när personen bli trötta därför skulle jag vilja se förbättra möjligheterna för fysisk aktivitet inom Regionen (förbättrade gym, träningsmöjligheter) Samtalsstöd till medarbetare och hjälpa kollegor att hantera livets utmaningar (som alltid påverkar jobbet). Det vara bara några idéer som jag kom på i skrivande stund. Mvh Jonas Broström Medborgare och Avdelningschef på en av USÖ två intensivvårdsavdelningar Käril-Thorax IVA	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

Hej Kollegor(Helena Thal Hellsten HR-konsult, Birgitta Hallström HR-partner, Åsa Thor Gustafsson HR/HS. Kopia: Tobias Kjellberg Opererande onkologi Ledning, Mats Dreifaldt VC Kärl-Thoraxkliniken)!

Pandemin vill inte släppa taget och läget är enormt ansträngt överallt. Jag skulle därför vilja se att Regionen redan nu gör upp någon form av förebyggande- samt rehabiliteringsplanering för sjukvården personal. Planen skulle behöva vara långsiktig och sannolikt sträcka sig över flera år(t ex 5 år). Den bör innehålla utökade möjligheter för att få stöd i sin återgång till ett "normal tillvaro på arbetet", vad det nu är.

Det utökade friskvårdsstödet var en utmärkt idé men jag tror mera resurser behövs. Jag har redan fått förfrågan från Regionhälsan om det finns möjlighet att, som rehabiliterande insats, erbjuda träning på arbetstid för några medarbetare. Den möjligheten finns inte idag, enligt vad jag känner till.

Däremot har det fått mig att fundera att min avdelnings problem säkerligen finns på de flesta vårdenheter inom sjukvården. Jag jobbar med erfarna kollegor som har många års erfarenhet av både yrket och livet. Jag tror att de gör dem bättre rustade att hantera den oerhört tuffa situation vi befinner oss i, men som jag kan se har pandemin fått flera att "trilla över kanten". Situationen på vårdavdelningar med unga medarbetare borde utifrån min erfarenhet/kunskap vara betydligt tuffare, eller vad tror du?

90% av mina sjukskrivningar är inte arbetsrelaterade utan beror på livet utmaningar. Egentligen är det inte arbetsgivarens ansvar men allt hamnar i mitt knä eftersom det påverkar deras arbetsförmåga. Därför är min övertygelse att vi måste hitta lösningar för att hantera detta på längre sikt för att ha medarbetare i framtiden. Sviterna av Corona kommer att hänga kvar länge.

Pandemin har pressat Kärl-Thorax IVA hårt under det gångna året och mellan vågorna har inflödet varit enormt av patienter i behov av vår kunskap. Jag vill nog påstå att vi har haft en supervåg som inte vill ta slut. När covid lugnade sig maxade vi operationsprogrammet för att hjälpa alla behövande från att dö i väntan på operationstid. Nu kommer patienter till oss i ett betydligt sämre skick och rehabiliteringen blir förlängd. Idag ser jag inget slut och detta gäller ju hela sjukvården, inta bara TIVA.

Sen 1/1 2020 har TIVA:s personal arbetat ca 10 övertidspass i veckan fram den så kallade tredje vågen. Under de sista veckorna har vi nästan dubblat tidigare övertidspass fram till dags datum. Jag ser ingen minskning.(Under 2019 var de 2-3 övertidspass i veckan under en 6 månaders period.)

Jag har vi upprepade tillfällen sagt (uppåt i chefsordningen) att vi gör allt så länge vi kan men risken för att vår enhet skall krascha kommer allt närmare. Åter igen – detta är säkert inget unikt för TIVA utan kan nog ses överallt inom sjukvården i Regionen.

Därför anser jag att det viktigt att vi alla gör allt för att hjälpa dem som jobbar närmast patienten att hårdna ut även om slutet på denna arbetsbörda är långt ifrån över. Just nu ser jag ingen annan lösning, däremot skulle vi kunna börja planera för rehabiliteringsplan som kan startas och börja användas när tillfälle ges. Jag är övertyga att det kommer att behövas.

Personalvården är alltid viktigt med just nu extra viktig. Jag tror det kommer att vara avgörande för avdelningars överlevande. Själv jobbar jag och min chefskollega intensivt med närvaro(synlig), uppmuntran, stödjande samtal både i grupp och individuellt, alltid finnas kontaktbar 7/24, hjälper till med allt och försöker se till att all service finns för att de skall kunna fokusera på jobbet. *Jag prioriterar mina kollegorna över patienterna eftersom det är en förutsättning att de mår bra för att patienten skall få den bästa vården.*

För att ge er ett perspektiv.

Så här ser det ut på TIVA och det ser säkert ut likadant på andra vårdenheter.

Kärl-Thorax IVA ca 55 anställda.

4 undersköterskor är sjukskrivna på heltid eller deltid som inte beror på arbete men den höga arbetes tyngd och press/stress har fått dem att krascha.

3 undersköterskor är sjukskrivna på heltid till följd av somatisk skada.

1 sjuksköterska är sjukskrivna på heltid till följd av somatisk skada.

2 sjuksköterskor är sjukskrivna på hel eller deltid till följd av utmattning.

Till detta finns det 3 sjuksköterskor som har fått anpassning av olika slag för att kunna klara sitt jobba och inte bli sjukskrivna.

Närmare 25% av TIVA:s personalstab är påverkad vilket ytterligare gör att press/stress/vårdtyngd ökar på de som är kvar och jobbar.

Till detta kommer all korttidsfrånvaro r/t sjukdom, vab osv.

Med detta mail vill jag väcka en tanke/idé. Den kanske redan finns?

Mvh
Jonas Broström

Avdelningschef Kärl-Thorax-IVA
Kärl-thoraxkliniken
Universitetssjukhuset Örebro
701 85 ÖREBRO
Tel: 019-602 11 78
jonas.brostrom@regionorebrolan.se

 Region Örebro län
Universitetssjukhuset Örebro

9

Anmälan av medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

21RS4338

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Marita Jansson

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4338

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till Servicenämnde att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 29 april 2021 om förenklad hantering av frikort i vården.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionservice för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

Medborgarförslag om förenklad hantering av frikort i vården

Skickas till:

Servicenämnden

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Claes	Efternamn Bohlin
Förslaget (Kortfattat namn) Förenklad hanterig av frikort i vården	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Jag har nyligen upplevt att mottagningarna i länet som ger vård inte har koll på när man uppnått nivån för frikort. Systemet med små stämpekort som ska fyllas i är både ålderdomligt och saknar funktionalitet. Vem vet till exempel när man går till doktorn för en simpel förkylning att man senare drabbas av en allvarlig kronisk sjukdom som kräver täta vårdbesök. Följaktligen har man inte börjat stämpelkortsproceduren från start. De flesta fyller väl inte plånboken i onödan med små stämpelkort för biltvätt, vårdbesök, rabattkuponger på affärer mm. Det tillhör nog en förgången tid....</p> <p>Desutom, om mottagningen direkt ser vad som gäller, behöver patienten inte oroa sig för att hålla reda på ett frikort, vilket kanske kan vara svårt för vissa patientgrupper.</p> <p>Mitt förslag: Se till att alla mottagningar kan se saldot för betald vård på varje person (kopplat till personnummer). När nivån för frikort är uppnådd markeras detta tydligt och datum då förmånen upphör anges och med automatik startas en ny period. Därmed skulle hela hanteringen med pappersbaserade system kunna avvecklas. För den som besöker privat vårdgivare eller extern region kan i så fall ett registerutdrag begäras motsvarande nuvarande frikort men det kan fortfarande vara digitalt, t ex i appen 1177.</p> <p>Just nu känns det som ni upprätthåller ett gammalmodigt system enbart för att skapa sysselsättning.</p> <p>Jag vill gärna få en återkoppling på hur detta förslag behandlas i regionen</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

10

Anmälan av
medborgarförslag om att
låta flexbussen vara kvar

21RS4461

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4461

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om att låta flexbussen vara kvar

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till samhällsbyggnadsnämnden att besluta i följande ärenden: 21RS4461, 21RS4462, 21RS4502, 21RS4602, 21RS4604, 21RS4605, 21RS4608, 21RS4609, 21RS4611, 21RS4612, 21RS4613, 21RS4614, 21RS4615, 21RS4617, 21RS4618, 21RS4621, 21RS4623, 21RS4624, 21RS4625, 21RS4628, 21RS4629, 21RS4631, 21RS4796, 21RS4797, 21RS4799, 21RS4800, 21RS4802, 21RS4803, 21RS4805, 21RS4806, 21RS4808, 21RS4809, 21RS4812, 21RS4813, 21RS4798, 21RS5863, samt

att ta anmälningarna till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att följande medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län om att låta flexbussen vara kvar: 21RS4461, 21RS4462, 21RS4502, 21RS4602, 21RS4604, 21RS4605, 21RS4608, 21RS4609, 21RS4611, 21RS4612, 21RS4613, 21RS4614, 21RS4615, 21RS4617, 21RS4618, 21RS4621, 21RS4623, 21RS4624, 21RS4625, 21RS4628, 21RS4629, 21RS4631, 21RS4796, 21RS4797, 21RS4799, 21RS4800, 21RS4802, 21RS4803, 21RS4805, 21RS4806, 21RS4808, 21RS4809, 21RS4812, 21RS4813, 21RS4798, 21RS5863.

Medborgarförslagen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionfullmäktige den 21-22 juni 2021.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4461

Medborgarförslagen

Skickas till:
Samhällsbyggnadsnämnden

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Bo	Efternamn Jotterlund
Förslaget (Kortfattat namn) Behåll Flexbussen	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Öka tillgängligheten för äldre och handikappade.	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Janhild	Efternamn	Borg
Förslaget (Kortfattat namn)			
Flexbussen			
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)			
<p>Vädjan - ta inte bort den väl fungerande fleten. Den behövs ut praktiskt funktion. Många använder den för att inhandla maten och slippa den vanliga bussen som är svårt att åka med t.ex. vottator.</p> <p>På fleten får du hjälp både att gå på och av. alltid pigga chaufförer. Trygghet i klar man beställt till en viss tid - påminns man i mobilen att den kommer.</p> <p>Socialt: Trevlig med liten resa ofta genom skan p.g.a. så många olika adresser. Möjligheten att umgås med fler utanför eget bände.</p> <p>Janhild snart 90år</p>			

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Sabina	Efternamn Sjödic
Förslaget (Kortfattat namn) Låt flexen stanna !!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Anna Lena	Efternamn Söderström
Förslaget (Kortfattat namn) Låt flexen skinka!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Lars</i>	Efternamn <i>Frank</i>
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Låt flexen vara!!</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man <u>måste ha färdtjänst</u> för att få nyttja den. Så är inte fallet, <u>alla får åka med flextrafiken!</u></p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att <u>få hjälp</u> i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att <u>behovet av färdtjänst</u> ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar <i>Lars Frank</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Gerda	Efternamn Larsson
Förslaget (Kortfattat namn) ATI - flexen för våra kvar	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Gerda Larsson</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Ann-Marie</i>	Efternamn <i>Dahlstedt</i>
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Flexen</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>Ann-Marie Dahlstedt</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Vanja M.	Efternamn Lundh
Förslaget (Kortfattat namn) Fortsatt Flextrafik i Örebro	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Vanja Lundh</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Gudrun	Efternamn Saverman
Förslaget (Kortfattat namn) Låt flexbussen vara kvar	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Gudrun Saverman</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Nancy	Efternamn Myrland
Förslaget (Kortfattat namn) Vi vill ha "FLEXEN" kvar.	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Nancy Myrland</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Hans.</i>	Efternamn <i>Kahl.</i>
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Behåll Flexbuss</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Karlsén Maud	Efternamn Karlsén
Förslaget (Kortfattat namn) Flextrafiken kvar	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Sonja</i>	Efternamn <i>Lundberg</i>
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Flexbuss</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>Sonja Lundberg</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Gerty	Efternamn Hideblad
Förslaget (Kortfattat namn) Flexbuss	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Gerty Hideblad</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i>	<i>Efternamn</i>
Förslaget <i>(Kortfattat namn)</i>	
Motivering <i>(Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)</i>	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Efternamn
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Kör inte Flexen!</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>Simon Gustavsson</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

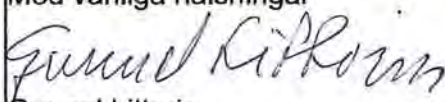
MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Marianne</i>	Efternamn <i>Littorin</i>
Förslaget (Kortfattat namn) <i>FLEXBUSSEN</i>	
<p>Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)</p> <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p><u>Därför föreslår jag att:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar —- Antalet bussturer utökas. —- De körs i alla stadsdelar —- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>Marianne Littorin</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

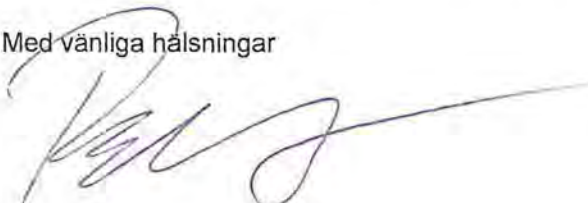
Namn Gunnel	Littorin
Stäng inte ner Flextrafiken!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flextrafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Man kan lättare ta sig till vänner, handla mat eller kanske komma till Stadsparken och få njuta av den, för att ta några exempel.</p> <p>Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till Flextrafiken, och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få åka med. Så är inte fallet.</p> <p>Alla får åka med Flextrafiken!</p> <p>Man får mer hjälp när man åker med Flexbussen jämfört med vanlig stadsbuss. Man får t.ex hjälp att lyfta upp rullatorn på bussen.</p> <p>Det finns nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar om flextrafiken försvinner.</p> <p>Istället för att lägga ner Flextrafiken borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att den blir känd bland invånarna. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken.</p> <p>Flexbussen gör staden mer tillgänglig för fler!</p> <p>Därför föreslår jag att</p> <ul style="list-style-type: none">• Örebro får behålla sina Flexbussar,• antalet bussturer utökas.• de körs i alla stadsdelar• örebroarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Gunnel Littorin</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

2021-05-07

MEDBORGARFÖRSLAG

Centrala diariet

Namn Penny	Efternamn ELFORS
Förslaget (Kortfattat namn) BEHÅLL FLEXTRAFIKEN	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> 	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Pervilla	Efternamn Forsberg
Förslaget (Kortfattat namn) Behåll Flextrafiken	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Pervilla Forsberg</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Sajla	Efternamn Ström
Förslaget (Kortfattat namn) Behåll Flexbussarna	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p>	
Därför föreslår jag att:	
<ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar	
Med vänliga hälsningar Sajla Ström	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Efternamn
Förslaget (Kortfattat namn) <i>Flexon</i>	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Birgitta Källmén	Efternamn Källmén
Förslaget (Kortfattat namn)	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p>	
Därför föreslår jag att:	
<ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar ☒- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar ☒- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar ☒	
Med vänliga hälsningar	
	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Kjell-Åke	Efternamn Thuresson
Förslaget (Kortfattat namn) Stäng inte ner Flextrafiken	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">☒ Örebro får behålla sina Flexbussar☒ Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar☒ Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Kjell-Åke Thuresson</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag

MEDBORGARFÖRSLAG

Birgit	Thuresson
Stäng inte ner Flextrafiken!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flextrafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Man kan lättare ta sig till vänner, handla mat eller kanske komma till Stadsparken och få njuta av den, för att ta några exempel.</p>	
<p>Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till Flextrafiken, och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få åka med. Så är inte fallet.</p>	
<p>Alla får åka med Flextrafiken!</p>	
<p>Man får mer hjälp när man åker med Flexbussen jämfört med vanlig stadsbuss. Man får t.ex hjälp att lyfta upp rullatorn på bussen. Det finns nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar om flextrafiken försvinner.</p>	
<p>Istället för att lägga ner Flextrafiken borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att den blir känd bland invånarna. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken.</p>	
Flexbussen gör staden mer tillgänglig för fler!	
<p>Därför föreslår jag att</p>	
<ul style="list-style-type: none">☒ Örebro får behålla sina Flexbussar,☒ antalet bussturer utökas.<ul style="list-style-type: none">• de körs i alla stadsdelar☒ örebroarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar	
<p>Med vänliga hälsningar</p>	
<p>Birgit Thuresson</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn M. Larsson	Efternamn Bäckström
Förslaget (Kortfattat namn) Jag vill ha <u>Flexbussen</u> kvar!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) <p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Efternamn
LISBETH	CEDERBORG
Förslaget (Kortfattat namn) ÅR EMOT FLEXBUSSARS INDRAGNING!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Lisbeth Cederborg</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Jörgen Westman	Efternamn	Westman
Förslaget (Kortfattat namn)	Samtycker med nedanstående samt att man kan åka till sjukhuset den port som är angiven		
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p>		

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Solvig	Efternamn England Markelyckan
Förslaget (Kortfattat namn) Flexbussarnas bevarande!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p>Solvig England</p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Efternamn
Förslaget (Kortfattat namn)	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar <i>Ja.</i>- Antalet bussturer utökas. <i>Ja.</i>- De körs i alla stadsdelar <i>Ja.</i>- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>Margareta Luccè</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn	Efternamn
Förslaget (Kortfattat namn)	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar ✕- Antalet bussturer utökas. ✕- De körs i alla stadsdelar ✕- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar ✕ <p>Med vänliga hälsningar</p> <p><i>J. Uppman</i></p>	

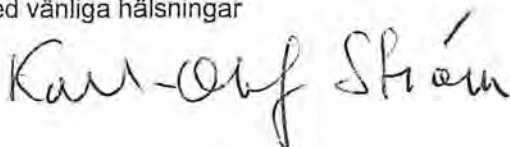
Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn <i>Ann-Britt</i>	Efternamn <i>Andersson</i>
Förslaget (Kortfattat namn)	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar ☒- Antalet bussturer utökas. ☒- De körs i alla stadsdelar ☒- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar ☒ <p>Med vänliga hälsningar <i>Ann-Britt Andersson</i></p>	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Karl-Olof Ström	Efternamn Ström
Förslaget (Kortfattat namn) Behåll Flexbussarna	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p>	
Därför föreslår jag att:	
<ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar	
Med vänliga hälsningar	
	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Siri	Efternamn Lottenlund
Förslaget (Kortfattat namn) Låt flexbussen vara kvar!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Felt betecknat sätt att färdas för äldre och funktionshindrade! Öka hållplatserna!	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Siv	Efternamn Lötterlund
Förslaget (Kortfattat namn) Låt flexbussen vara kvar!	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Bett bekvämt sätt att färdas för äldre och funktionshindrade! Öka hållplatserna!	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i>	<i>Efternamn</i>
Förslaget (<i>Kortfattat namn</i>)	
Motivering (<i>Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske</i>)	
<p>Flex-trafiken i Örebro är och har varit till nytta och glädje för många örebroare. Den ökar tillgängligheten för alla invånare och inte minst våra äldre. Att dra in flexbussen skulle för många innebära minskad självständighet och större isolation i en redan pressad situation som vi befinner oss i pga. pandemin. Då flexbussen möjliggör att man lättare tar sig till vänner, handlar mat eller kanske kommer ut till Stadsparken och får träffa människor, för att ta några exempel. Tyvärr är det många Örebroare som inte känner till flextrafiken och inte heller vilka den är till för. Det kan vara orsaken till att den inte utnyttjas så mycket. Många tror till exempel att man måste ha färdtjänst för att få nyttja den. Så är inte fallet, alla får åka med flextrafiken!</p> <p>Att åka med flextrafiken innebär att man t.ex. har en helt annan möjlighet att få hjälp i förhållande till stadsbussarna och tar vi bort den finns det nog en stor risk att behovet av färdtjänst ökar. Istället för att lägga ner den borde den utökas så att den blir tillgänglig i alla stadsdelar och dessutom marknadsföras så att invånarna känner till tillgängligheten. Alla Örebroare oavsett var man bor borde få tillgång till Flextrafiken. Att ta bort flex i en tid där vi kämpar med isolering och utanförskap kommer inte att innebära att regionen sparar in pengar utan tvärtom, konsekvenserna av ytterligare isolering, utanförskap kommer att innebära större kostnader och belastning för samhället.</p> <p>Därför föreslår jag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- Örebro får behålla sina Flexbussar- Antalet bussturer utökas.- De körs i alla stadsdelar- Invånarna får mer kunskap om flextrafiken och hur den fungerar <p>Med vänliga hälsningar</p> 	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

11

Anmälan av
medborgarförslag om
bröstpump på akuten i
Karlskoga
21RS4982

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4982

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om bröstpump på akuten i Karlskoga

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta i ärendet samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 17 maj 2021 om att ha bröstpump tillgänglig på akuten på Karlskoga lasarett.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till regionkansliet – staben för hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2021-06-11, Anmälan av medborgarförslag om bröstpump på akuten i Karlskoga
Medborgarförslaget

Skickas till:

Hälso- och sjukvårdsnämnden.

MEDBORGARFÖRSLAG

Namn Elisabet	Efternamn Gunnarsson
Förslaget (Kortfattat namn) Bröstpump på akuten i Karlskoga.	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Det behöver finnas ^(minst) en bröstpump för ammande mammor på akuten i Karlskoga! Jag åkte in för [REDACTED] några dagar ^(till akuten i Karlskoga) efter att jag förlöst min son. Jag ligger där och har <u>extremt</u> ont och det tar några timmar innan jag får rätt smärtlindring och under tiden blir mina bröst sprängfulla med mjölk. Den finns ingen pump på plats och mitt barn är hemma med sin pappa ^(Detta är mitt, natten) Jag får då lägga där med hemiska smärtor och försöka handmjölka min i allt! ^(vilket jag aldrig har gjort tidigare!) Det var en hemsk upplevelse och det ska ingen behöva gå igenom!	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

12

Anmälan av
medborgarförslag om att
återöppna primärjour för
kirurgi, ortopedi och urologi
21:00-07:30 på Lindesbergs
lasarett

21RS5471

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS5471

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av medborgarförslag om att återöppna primärjour för kirurgi, ortopedi och urologi 21:00-07:30 på Lindesbergs lasarett

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att överlåta till hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta i ärendet samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 28 maj 2021 om att återöppna primärjour för kirurgi, ortopedi och urologi 21:00-07:30 på Lindesbergs lasarett.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av inkommet medborgarförslag
Medborgarförslaget

Skickas till:

Hälso- och sjukvårdsnämnden

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i> Lars	<i>Efternamn</i> Lidstam
Förslaget (Kortfattat namn) Återöppna Primärjour för kirurgi, ortopedi och urologi 21:00- 07:30 Lindesbergs Lasarett	
Motivering (Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske) Vi vill återropa tre skäl: 1. Förbättra ekonomin 1. Minskat Klimat-avtrycket 3. Minskat Mänskligt lidande Se detaljerade beräkningar på bilaga 1 1. Förbättra Ekonomin Transporter - besparingar Efter stängning av nattakut i Lindesbergs lasarett har transport av patienter ökat med både ambulans och taxi/sjukresor. Vi har räknad på att det i genomsnitt blivit 3 transporter fler/natt än när natt-akuten var öppen. Varje ambulanstransport till USÖ från Lindesberg har följts av en "tomkörning" hem till Lindesberg igen. Kostnaden för varje ambulans transport blir 960 kr/mil x 2 x 4,8 mil)= 9216 kr. På ett år blir det 3 x 365 x 9216 kr = 10,1 Mkr/år Till detta kommer återresor med taxi/Sjukresor från USÖ åter till Lindesberg. 480 kr/milen x 3 x 4,8 mil x 365 dagar = 2,5 Mkr/år Total blir transport-besparingen 10,1 + 2,5 =12,6 Mkr/år Avgår kostnadshöjning personal i Lindesberg Lindesberg måste öka med 3 st underläkare á 700 000 kr/år = 2,1Mkr Nettobesparing: 12,6 - 2,1 = 10,5 Mkr/år 2. Minskat Klimat-avtrycket Minskad Ambulans/taxiäkning ger 63 6024 kg mindre CO2 per år. Se bilaga 3. Minskat Mänskligt Lidande Långa transporter vid t.ex. tarmvred, urinstopp, benbrott, skärskador eller andra plågsamma åkommor skapar mänskligt lidande helt i onödan. När transporter samt lång väntetid vid USÖ-akuten blir plågan utdragen. Kravet på täckningsgrad på 90% av prio1- fall inom 20 min blir lättare att uppnå. Bakom detta förslag ligger: - SPF-Seniorerna i Lindesberg - PRO i Lindesberg - Företagarna i Lindesberg	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

Bilaga till medborgarförslag från Lars Idstam

Akutservice vi vill återinföra i Lindesbergs lasarett

- **Primärjour** (Kirurgi, Ortopedi, Urologi) mellan klockan **21:00-07:30**

Transportkostnader

- Avstånd mellan Lindesberg akuten och USÖ akut: **4,8 mil.**
- Antal ambulansresor Linde till USÖ: **3 st/dag**
- Antal "tomresor" åter för ambulans: **3 st/dag**
- Antal taxiresor från USÖ efter behandling: **3 st/dag**
- Regionens kostnader:
 - Ambulans: **960 kr/mil**
 - Taxi/Sjukresor **480 kr/mil**

Läkarkostnader

- Att hålla natt-akut öppen i Linde: **3 st underläkare á 700 000kr/år**

Miljöpåverkan

- Koldioxidutsläpp (CO₂) från dieselmotor: **2,69 kg/liter**
- Snittförbrukning av diesel: **1,5 l/mil**
- Summa CO₂: $(5256 + 5256 + 5256) \times 2,69 \times 1,5 =$ **63 624 kg/år**
- Till detta kommer NO_x och andra miljöpåverkande utsläpp.

Mänskligt lidande vid:

- Tarmvred
- Urinstopp
- Benbrott
- Blödning
- Längre väntan med värk i transport och på akuten på USÖ
- Större oro för patienter och anhöriga
- Svårt att klara täckningsgraden på 90% av prio 1 inom 20 minuter.

13

Anmälan av motion från Elin
Jensen (SD), Patrik
Nyström(SD) och Gunilla
Fredriksson (SD) om en
extra semestervecka till
vårdpersonal kopplad nära
covid-vård
21RS4342

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Marita Jansson

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4742

Organ
Regionfullmäktige

Motion från Elin Jensen (SD), Patrik Nyström(SD) och Gunilla Fredriksson (SD) om en extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård

Förslag till beslut

Regionfullmäktige besluta

att remittera motionen till regionstyrelsen för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Elin Jensen (SD), Patrik Nyström (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) till Region Örebro län den 30 april 2021 om en extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård.

Motionen har överlämnats till Regionkanslitet – staben HR för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2021-05-25

Motion – Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad nära covid-vård

Skickas till:

Regionstyrelsen

Motion

Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad till nära Covid-vård.

Under pandemin har personalen inom hälso- och sjukvården tagit ett extremt stort ansvar för att vården ska fungera. Det är inte ovanligt att arbetsscheman samt semesterperioder har förändrats utefter hur pandemiläget ser ut. Utöver att personalen har fått ett speciellt tillägg efter hur de arbetat med covid-sjuka patienter så har ingen kompensation utgått mer än en extra ersättning för flyttade semesterveckor.

Personalen inom de verksamhetsnära vårdformerna har visat på flexibilitet och lojalitet, semesterplaneringen för den enskilde har varit svår att planera eftersom de anpassat sig till arbetsgivarens önskemål och behov.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att region Örebro län erbjuder personal som arbetat med covidvård en extra semestervecka som kompensation för deras insatser under pandemin.
- Att regionledningen tar fram underlag för om en extra semestervecka kan erbjudas från och med 2021 samt om detta ej är möjligt skall personalen som arbetat med covidvård ges en extra semestervecka 2022.

För Sverigedemokraterna Region Örebro län:

Patrik Nyström (SD)

Elin Jensen (SD)

Gunilla Fredriksson (SD)

14

Anmälan av motion från
Willhelm Sundman (L) –
Region Örebro län ska
stärka EU-samarbeten i
länet

21RS4632

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4632

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av motion från Willhelm Sundman (L) – Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd för beredning.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Willhelm Sundman (L) till Region Örebro län den 7 maj 2021 om att Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionfullmäktige den 21-22 juni 2021.

Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regional tillväxtnämnd
Regional utveckling

Motion

Region Örebro län ska stärka EU-samarbeten i länet

Europeiska unionen erbjuder stora möjligheter till stöd och finansiering från aktörer på lokal nivå genom program och fonder. Däremot finns ett problem då de som är i behov av att söka finansiering från EU ofta saknar kompetensen och resurserna för att göra det.

I nuläget är Region Örebro län enligt SKRs senaste kartläggning av det regionala utvecklingsarbetets finansiering en av de regioner som får in minst EU-medel. Det är inte bara ett problem för regionen utan samtliga aktörer i Örebro län behöver bli bättre på att söka stöd från och samarbeta med EU. Om länets aktörer inte blir bättre på att ta del av och utnyttja de möjligheter som unionen erbjuder kommer länet som helhet att förlora på det.

De möjligheter till stöd och finansiering som EU erbjuder kan ofta vara strukturellt komplexa och kräva en hög kompetens och expertkunskap för att ta del av. Att en liten kommun som Laxå eller Ljusnarsberg ska lägga de personella resurserna på att anställa handläggare och experter för att bevaka och söka stöd till sin kommun är helt enkelt inte realistiskt. Däremot kan regionen fylla den funktionen för både kommuner och andra aktörer i länet.

Region Örebro län är den naturliga aktörer för att samordna den regionala utvecklingen genom EUs program, fonder och partnerskap. Ett samlat ansvar och överenskommelse med länets kommuner skulle kunna bygga upp en effektiv infrastruktur med tillgängliggörande av relevant information och skivrarstöd för länets alla aktörer som vill söka medel genom EU.

Det nuvarande arbetet i Central Sweden är bra men det behöves mer handgripligt stöd i information, vägledning och ansökningsförfarandet om Örebro län ska öka mängden samarbeten och stärka det europeiska integrationsprojektet.

EU ska ses som en naturlig del av länets samtliga aktörer i det regionala utvecklingsarbetet. Att fortsätta som vi gör nu innebär att samtliga aktörer i länet går miste om stora möjligheter till finansiering. Det är dags att Region Örebro län tar ett större ansvar för arbetet med Europeiska unionen och blir länets röst i Europa.

DÄRFÖR FÖRESLÄR JAG ATT:

- Region Örebro län utreder förutsättningarna för att stärka stödet till länets aktörer gällande samarbeten kopplat till Europeiska unionens fonder och program.

För Liberalerna

Willhelm Sundman

15

Anmälan av motion från Elin
Jensen (SD) och Daniel
Spiik (SD) om att
demokratisera det politiska
arbetet i Region Örebro län
21RS4707

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2021-06-21--22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4303

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av motion från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regionstyrelsen för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Elin Jensen (SD) och Daniel Spiik (SD) till Region Örebro län den 9 maj 2021 om att demokratisera det politiska arbetet i Region Örebro län.

Motionen har överlämnats till Regionkansliet – staben för administration, juridik och säkerhet för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige den 21-22 juni 2021.
Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:
Regionstyrelsen

Motion

Demokratisera det politiska arbetet

Region Örebro läns fullmäktige har 71 ledamöter som representerar åtta partier. Regionfullmäktige är hjärtat i det som rör regionens politik där alla viktiga beslut om exempelvis styrningen av sjukvård och kollektivtrafik fattas, även om mycket av det politiska arbetet sker ute i partigrupperna och i nämnderna.

Den majoritet som styr det politiska arbetet har ensamrätt till regionens hela arsenal av mediala plattformar till att kungöra alla sina politiska förslag och beslut i. Oppositionen kan sända pressmeddelande till massmedia och ibland få ut sina idéer och förslag där och även använda sociala medier.

Om man tittar på hur informationen om det politiska arbetet går till på riksnivå, ser man att man kan följa det på en helt annan demokratisk nivå. Där kan man till exempel se hur de olika partierna arbetar, vilka förslag som läggs fram och vilka frågor som lyfts och av vem. Man får även tillgång till svaren på de framlagda frågorna och förslagen och man har länkar till de aktuella debatterna som härrör till ärendet.

Om man skulle införa ett liknande system på Region Örebro läns hemsida skulle länsinnevånarna kunna ta del av mycket mer av det politiska arbete som sker i regionen, vilket skulle lyfta den demokratiska nivån till högre höjder. Bara att kunna se vilka motioner, interpellationer, enkla frågor och initiativ som lyfts fram, och även svaren på dessa när de blivit besvarade, skulle göra stor skillnad för länets invånares möjlighet att kunna följa det demokratiska arbetet.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att motioner, interpellationer, enkla frågor och initiativ från de politiska partierna läggs upp på Region Örebro läns hemsida.
- Att när dessa motioner, interpellationer, enkla frågor och initiativ blivit besvarade, läggs svaren upp i anslutning till dessa så att det är enkelt att ta del av informationen.

För Sverigedemokraterna Region Örebro län:

Elin Jensen

Daniel Spiik

16

Anmälan av motion från
Mats Gunnarsson (MP),
Monika Aune (MP) och
Fredrik Persson (MP) om att
utveckla tillgång till reservat,
leder och nationalparkerna

21RS5489

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-06-21

FöredragningsPM
Dnr: 21RS5489

Organ
Regionfullmäktige

Anmälan av motion från Mats Gunnarsson (MP), Monika Aune (MP) och Fredrik Persson (MP) om att utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd och samhällsbyggnadsnämnd för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Mats Gunnarsson (MP), Monika Aune (MP) och Fredrik Persson (MP) till Region Örebro län den 28 maj 2021 om att utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21, anmälan av motion
Motionen

Skickas till:

Regional tillväxtnämnd
Samhällsbyggnadsnämnden

Utveckla tillgång till reservat, leder och nationalparkerna

I pandemins spår har många upptäckt alla fina besöksmål i naturen som naturreservat och nationalparker utgör. I vårt län har vi över 280 reservat och två nationalparker men ändå har besöksstrycket varit mycket stort på de populäraste platserna. Det leder till nedskräpning och slitage som ibland kan vara skadligt för reservatet och även minska intresset från framtida besök. Dessutom kan det uppstå konflikter med kringliggande markägare eller boende.

Vi måste dock uppmuntra fortsatta besök. Det är både bra för folkhälsa och kunskap om alla olika naturtyper vi har i länet. I nästa led gynnar det också den lokala besöksnäringen och länets attraktionskraft.

Ett av problem är att många besök sker på några få av alla befintliga målpunkter. Det har olika orsaker men går att påverka på olika sätt. Om tillgänglighet/faciliteter och information kring de idag mindre besökta målen förbättras kan trycket fördelas vilket gagnar både besökare och natur. Förenklat skulle det kunna beskrivas som infrastrukturen runt besöksmålen. Det innefattar både kunskapshöjande åtgärder, förbättrad information om möjlighet att ta sig till målet med kollektivtrafik och cykel. Säsongsanpassad kollektivtrafik och bättre parkeringar. Personal på plats under högsäsong, etc.

Regeringen har också uppmärksammat detta genom riktade insatser så nu är det bra läge att öka aktiviteten i regionen. En sammanhållen plan bör tas fram med olika delar där igångsättande kan ske inom respektive del, utan att invänta en totalt färdig helhet. Den bör innehålla följande olika delområden

a. Infrastrukturöversyn, vilka reservat, parker och leder kan relativt enkelt nås med cykel och/eller kollektivtrafik. Vad krävs för att förenkla för de transportslagen. Hur kan cyklar tas med på landsortslinjer och tåg i framtiden.

b. Ta fram underlag för säsongsanpassad kollektivtrafik där extra helgturer kan vara ett inslag, lovanpassade turer och sammanbindningsturer tex från tåg med buss som kopplar ihop Laxå station med Tivedens nationalpark.

c. Ta fram en applösning eller tydligt kopplad reseinformation till befintlig digital info som anger resmöjligheter med närmaste hållplats etc

- d. Tydlig information på varje plats, inkl. karta, regler och på flera språk, även taktil information.
- e. Utöka andelar av tillgänglighetsanpassade leder och reservat för närkontakt med naturen.
- f. Flera bra vindskydd med eldplats och/eller tältplatser.
- g. Avfallshantering och toaletter vid fler reservat och vid leders* start och slut.
- h. Utnyttja möjligheten till gröna sommarjobb men också året runt jobb, genom satsningar på underhåll och förstärkning av underlag i speciellt känsliga områden

Miljöpartiet föreslår därför fullmäktige att uppdra till Regionala tillväxtnämnden

att ta fram en handlingsplan för att sprida trycket på de mest besökta målen genom åtgärder på flera andra målpunkter. I planen skall också ingå hur skyddet i de mest besökta målen kan förbättras. Planen skall innehålla åtgärder inom ovanstående områden.

att de olika delplanerna och den sammanhållna planen tas fram i samverkan med länsstyrelsen och berörda kommuner.

Mats Gunnarsson

Monika Aune

Fredrik Persson

* med leder avses både vandringsleder, kanot- och cykelleder

18

Region Örebro läns
verksamhetsplan med
budget 2022 och
planeringsförutsättningar
2023-2024
21RS4583

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Birgitta Ohlsson

Sammanträdesdatum
2021-06-21-22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4583

Organ
Regionfullmäktige

Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att anta Socialdemokraternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets gemensamma förslag till verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024,

att fastställa budgetramar för år 2022 för regionstyrelsen och nämnderna i enlighet med driftbudgeten,

att fastställa skattesatsen för år 2022 till 11,55 kronor,

att regionstyrelsen ansvarar för fördelning av anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för läkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt, samt nya statsbidrag till berörd nämnd när beloppet och andra förutsättningar för bidraget är känt,

att regionstyrelsen i driftbudgeten ansvarar för fördelning till berörd nämnd avseende posterna ”Regionstyrelsens planeringsreserv”, ”Omställning” och ”Effekter av tidigare års beslut”,

att Region Örebro läns upplåningsram för 2022, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 2 874 miljoner kronor,

att kreditlimiter och borgensavgifter för ägda bolag fastställs enligt föreslagna nivåer,

att mål och strategier till respektive nämnd fastställs i enlighet med bilaga ”Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna”, samt

att fastställa riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Birgitta Ohlsson

Sammanträdesdatum
2021-06-21-22

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4583

Sammanfattning

Regionstyrelsen upptar till behandling förslag till verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024. Verksamhetsplanen innehåller ambitioner inom hållbar utveckling med sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter som även innefattar miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024. Verksamhetsplanen innehåller budget 2022 samt plan 2023-2024 inklusive investeringsbudget.

Uppföljning

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024. Uppföljning sker vid delårsrapport samt årsredovisning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2021-06-21--22

Verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024

Bilaga: Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna

Skickas till:

Samtliga förvaltningar

Region Örebro län

Verksamhetsplan med budget 2022

och planeringsförutsättningar 2023-2024

Innehåll

1.	Förord.....	3
2.	Vision, värdegrund och uppdrag	5
3.	Organisation	7
4.	Verksamhetsplan med budget	10
5.	Omvärldsanalys	14
6.	Regional utvecklingsstrategi	16
7.	Hållbar utveckling	18
8.	Perspektiv invånare och samhälle	21
9.	Perspektiv process	42
10.	Perspektiv resurser	50
11.	Bilagor	65

Bilaga 1: Budget 2022 samt plan 2023-2024

Bilaga 2: Investeringsbudget

Bilaga 3: Direktiv 2022 för Region Örebro läns majoritetsägda bolag

1. Förord

Tillsammans skapar vi ett bättre liv. Vår gemensamma vision har aldrig känts mer angelägen och meningsfull än vad den gör just nu. Vårt län och vår organisation har varit hårt drabbade av pandemin och det förändrade läget i omvärlden. Med nya erfarenheter och lärdomar möter vi en delvis ny framtid. Många av våra utmaningar är faktiskt samma som innan pandemin.

För att möta framtiden har pandemin snabbat på viktig utveckling inom många områden. Digitaliseringen har på kort tid tagit enorma kliv framåt. Ett exempel är vårt arbete med ”digitalt först” som innebär bland annat att digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval till kontakter med Region Örebro län. På mindre än två år har medarbetare utvecklat en digital kompetens som utan pandemin hade tagit mycket längre tid att lära sig. Förutom att digitaliseringen har sparat resurser så har de nya digitala verktygen skapat bättre förutsättningar för arbete och kommunikation för såväl medarbetare i Region Örebro län som för invånarna.

Under 2020 och 2021 testades Region Örebro län hårt med snabbt förändrade förutsättningar och med ett uppdrag som aldrig varit tydligare. Vi ska finnas där varje dag för länets invånare och de ska kunna lita på att vi gör vårt bästa för att rädda liv och driva länets regionala utveckling framåt. Detta gör vi genom att samarbeta. Det har varit en absolut nyckelfaktor att vi lyfter varandra och samverkar över gränser trots det ansträngda läget. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv. Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättras ständigt på ett hållbart sätt med invånaren i fokus och det skapar utveckling i vår organisation och i vårt län. I vårt dagliga arbete ska vi hålla hög kvalitet, ge tillit och skapa utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor och besökare i Örebro län.

För budget 2022 är vi glada och stolta över att vi fortsätter de stora satsningarna från 2021. Inför 2021 satsade vi 330 miljoner kronor med tydligt fokus på utvecklingen av hälso- och sjukvården och för våra medarbetare. Det är resurser som har gett mer i lönekuvertet för många men också ökat kapaciteten för att kunna jobba med den uppskjutna vården. För 2022 skjuter vi till ytterligare 49,5 miljoner kronor för politiska prioriteringar varav 40 miljoner går till hälso- och sjukvården.

De särskilda satsningarna på hälso- och sjukvården under 2022 kommer bland annat att fokusera på den akuta närsjukvården och närsjukvårdens arbete med psykisk ohälsa. Det är viktiga extra satsningar på att förstärka vården kring utsatta patientgrupper. Vi fortsätter att satsa på att förstärka första linjen för barn och unga

som lider av psykisk ohälsa. Vi ska utveckla vården kring nyfödda barn och svårt sjuka barn som behöver vård i hemmet.

I budget 2022 tillför vi mer resurser för återstart och omställning av jobb, utbildning och företagande i Örebro län. Inom området regional utveckling har det skett stora förändringar av förutsättningar för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Med fortsatta riktade insatser och stöd kan vi ge länet bra förutsättningar för att komma starkare ur pandemin.

Nya förutsättningar har påverkat resmönstret kraftigt och inför 2022 kommer vi att arbeta med att få tillbaka resenärer till kollektivtrafiken. Hemarbete kommer med all säkerhet vara en del av framtidens arbetsplats och det kommer att påverka hur människor reser i länet. Därför satsar vi fyra miljoner kronor för att kunna möta det nya behovet och arbeta långsiktigt med att få nya och gamla resenärer tillbaka till kollektivtrafiken.

Vi vill att hela Örebro län ska utvecklas och växa. Vi ska ha ett län där invånarna känner trygghet, frihet och hopp inför framtiden och det är tillsammans vi skapar ett bättre liv.

Örebro i juni 2021

Andreas Svahn
Socialdemokraterna

Torbjörn Ahlin
Centerpartiet

Behcet Barsom
Kristdemokraterna

2. Vision, värdegrund och uppdrag

2.1 Vision

”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” är Region Örebro läns vision.

Visionen uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeinriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som inspirerar till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

2.1.1 Visionens sammanfattande betydelse

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

2.2 Värdegrund

En ny gemensam värdegrund har beslutats vilket ger oss förbättrade möjligheter att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder oss i riktningen mot vår vision – Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Med stöd i värdegrunden kan vi erbjuda en god arbetsplats för våra medarbetare, en effektiv verksamhet och ett bättre liv för våra invånare. Implementeringen av värdegrunden utgör en viktig del i arbetet med att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. Värdegrunden ska ligga till grund för ett kontinuerligt arbete med att vara en värderingsdriven organisation.

Region Örebro läns nya värdegrund lyder:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, ger tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor och Örebro län.

2.3 Uppdrag

På uppdrag av länsinvånarna verkar Region Örebro län för att länet ska vara ett livskraftigt län för såväl boende som besökare. Region Örebro läns ansvar är att på ett hållbart sätt driva, utveckla och samordna arbetet inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård och kultur samt inom regional tillväxt och samhällsbyggnad. Digitaliseringen ska vara ett kraftfullt verktyg i det arbetet. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård och tolkförmedling. Det innebär även att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning.

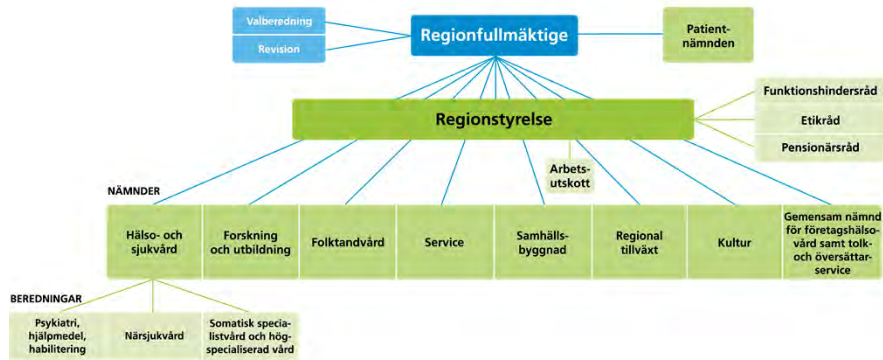
2.3.1 Regionalt utvecklingsansvar

Region Örebro län har det regionala utvecklingsansvaret i länet, vilket innefattar ansvar för det regionala tillväxtarbetet, utveckling inom kultur och civilsamhälle och för planeringen av transportinfrastrukturen. Ansvaret är geografiskt för Örebro län men innebär också ett operativt ansvar som utförare i olika delar. Utvecklingsarbetet sker i dialog och samverkan med parter som på olika sätt arbetar för utvecklingen i länet. Det innebär relationer med näringslivet, kulturaktörer, kommuner, civilsamhället, staten inklusive Länsstyrelsen i Örebro län och Örebro universitet samt andra externa aktörer, till exempel angränsande regioner, samt internationellt samarbete. Viktiga förutsättningar är förtroende och tillit mellan alla som är engagerade i länets utveckling. Ett tydligt, inkluderande och aktivt regionalt politiskt ledarskap är viktigt för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Ett sådant ledarskap ställer krav på en väl fungerande samverkan och samordning. Viktiga plattformar för det regionala utvecklingsarbetets förankring är det regionala samverkansrådet och partnerskapet för regional utveckling.

3. Organisation

3.1 Den politiska organisationen

Politisk organisation

Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ med direktvalda ledamöter som representerar länets invånare. Regionfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för Region Örebro län. Detta innebär bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, att fastställa budget och skattesats, att besluta om den politiska organisationen och att fastställa reglementen för Region Örebro läns nämnder. 2020-02-25

Patientnämnden är underställd regionfullmäktige och ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården.

Regionfullmäktige väljer en *valberedning* för den löpande mandatperioden. Valberedningen ska lägga fram förslag till val av bland annat styrelse, nämnder och andra politiska organ.

Den övergripande arbetsuppgiften för *revisionen* är att granska om verksamheten följer regionfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig del är också att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för att ta fram styrande dokument, till exempel vision, policys och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av fullmäktige. Regionstyrelsen

har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott*. Styrelsen kan uppdra åt utskottet att bereda frågor liksom att uppdra till utskottet att fatta beslut i enskilda ärenden eller i typer av ärenden.

Till regionstyrelsen som *rådgivande organ* finns funktionshindersråd, etikråd och pensionärsråd.

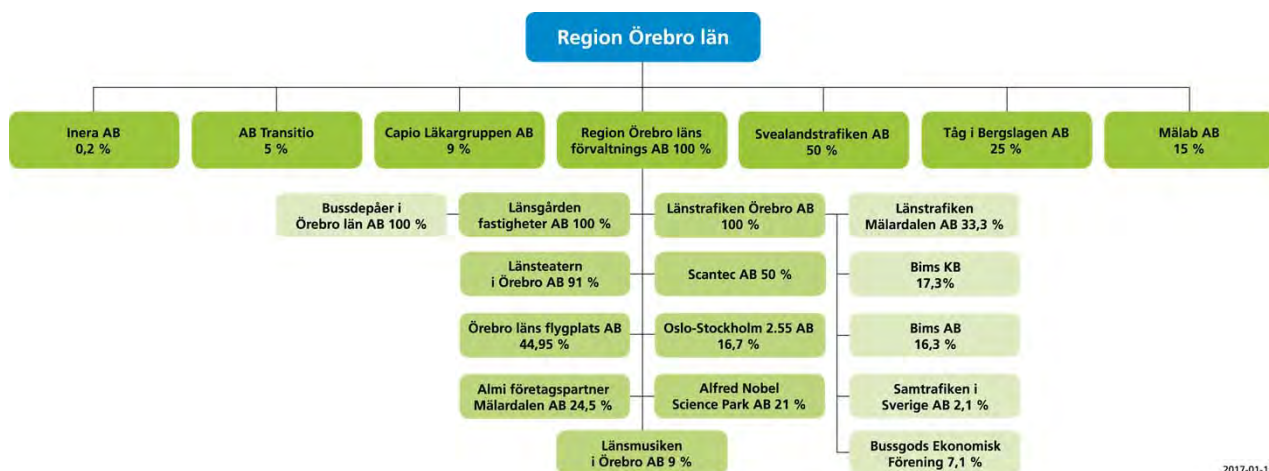
Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice* där Region Örebro län är värddorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd, forsknings- och utbildningsnämnd, folktandvårdsnämnd, servicenämnd, samhällsbyggnadsnämnd, regional tillväxtnämnd* och *kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta inom de tilldelade ekonomiska ramarna. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt och ansvarar för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns tre *beredningar* som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering, beredning för närsjukvård* samt *beredning för somatisk specialistvård och högspecialiserad vård*. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra/möjliggöra kunskapsför djupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för invånare och andra aktörer.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt *samverkansråd*.

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansjär för ett antal bolag, stiftelser och föreningar. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

2017-01-10

3.2 Juridiska personer

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar eller driftbidrag eller genom styrelserepresentation i följande juridiska personer:

- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Activa
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering
- Stiftelsen Erik Rosenbergs Naturvårdsfond
- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verksamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Stiftelsen Örebro läns museum
- Varuförsörjningsnämnd

4. Verksamhetsplan med budget

4.1 Region Örebro läns övergripande styrdokument

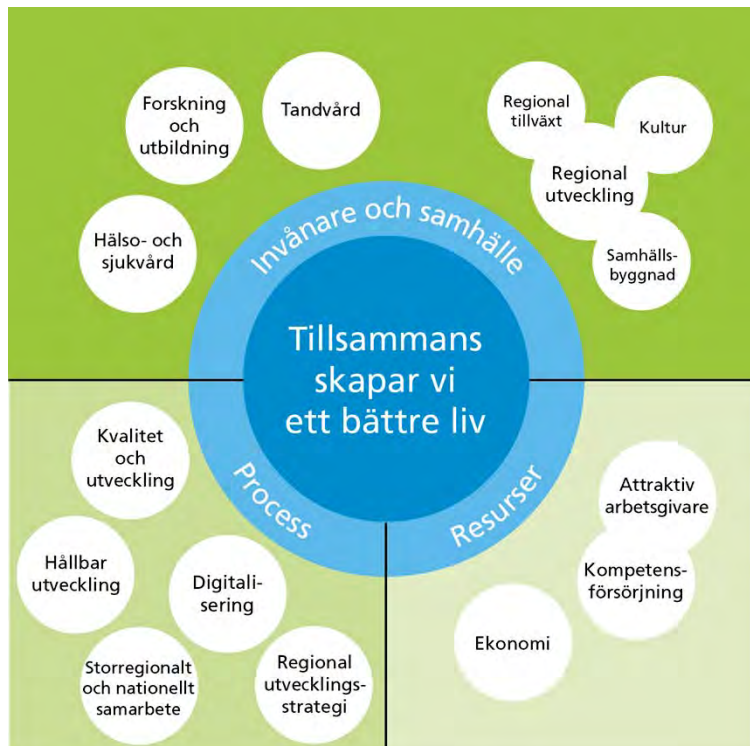
Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges mål, inriktningar och ambitioner. De fastställda målen och uppföljningen av dessa är en viktig del i Region Örebro läns verksamhets- och ekonomistyrning samt kvalitetsutveckling. Målen styr och anger förutsättningar för hur nämnderna ska planera sin verksamhet. Verksamhetsplanen omfattar inriktningar och mål för såväl Region Örebro läns verksamheter som inom det regionala utvecklingsansvaret.

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. I verksamhetsplanen beaktas också andra regionövergripande styrdokument, till exempel Program för hållbar utveckling och Regional utvecklingsstrategi. Omvärldsrapporten med trender och hur dessa påverkar verksamhetens förutsättningar, med frågeställningar och var Region Örebro län ska rikta blicken, är en del i verksamhetsplanen. För hälso- och sjukvården har också hänsyn tagits till Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län år 2030 samt det omställningsarbete som pågår till nära vård. Dessa förutsättningar gäller även för regionstyrelsen och nämnderna i deras respektive verksamhetsplaner.

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget ska harmoniera med den politiska organisationen och dess nämndstruktur. Regionfullmäktiges verksamhetsplan är på övergripande nivå utifrån invånar- och samhällsperspektiv. Nämndernas ansvar är att konkretisera vad som ska åstadkommas och hur det ska genomföras för att uppnå regionfullmäktiges mål, inriktningar och ambitioner. För att tydliggöra denna konkretisering innehåller verksamhetsplanen en struktur med perspektiv och fördelning av effektmål och strategier.

Perspektiven är invånare och samhälle, process och resurs och de är alla viktiga för att styra mot visionen. Perspektivet invånare och samhälle beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Det beskriver även hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara. Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetssätt, metoder och processer för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats. Perspektivet resurs innehåller också hur Region Örebro län genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar ska hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger

handlingsfrihet. Region Örebro läns serviceverksamheter bidrar till att regionens verksamheter kan uppfylla målsättningar inom de olika perspektiven.

Regionfullmäktige fastställer effektmål inom perspektiven som ska visa vilken effekt som Region Örebro läns nämnder och verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånarna och samhället. Effektmålen är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till målen finns indikatorer, för att bedöma måluppfyllelsen, som kan vara kvantitativa eller kvalitativa. Det finns också strategier som ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur målen ska uppnås.

Målen med indikatorer och strategier ska vara utgångspunkt för verksamhetsplaner och löpa som en röd tråd hela vägen fram till den enskilda medarbetaren. Regionstyrelsen och nämnderna tilldelas ansvar där det framgår vilka effektmål och strategier som tillhör regionstyrelsen och respektive nämnd. Det finns som bilaga till verksamhetsplanen.

4.2 Nämndernas verksamhetsplaner

Regionstyrelsen och nämnderna har ansvar att ta fram en egen verksamhetsplan utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt en internkontrollplan.

Regionstyrelsen och nämnderna har tilldelats effektmål och strategier som fullmäktige har beslutat. Nämnderna ska konkretisera vad som ska åstadkommas och hur, för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna. Detta görs genom nämndernas mål med indikatorer eller uppdrag.

Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör sina uppgifter och uppnår beslutade mål samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Regionstyrelsen och nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten följer Region Örebro läns styrande dokument samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten. Vidare att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig samt att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på att vara konfidentiell, riktig, tillgänglig och spårbar.

4.3 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda mål.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att vara kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med effektmål till nämnder och vidare till förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där målen genomförs. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder. Uppföljning av mål med indikatorer, uppdrag och strategier samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftliga delårsrapporter och verksamhetsberättelser inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut. Vid bedömning av måluppfyllelse av regionfullmäktiges effektmål beaktas utfall för aktuella indikatorer samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till det aktuella målet.

5. Omvärldsanalys

5.1 Inledning

Region Örebro läns Omvärldsrapport 2021 ger en samlad bild och en ökad medvetenhet om vad som händer i omvärlden och hur det påverkar Region Örebro läns verksamheter. Utifrån omvärlden, det vill säga det som sker utanför Region Örebro läns organisation, ska Region Örebro läns verksamheter ta ställning till och agera på det som är viktigt för organisationen.

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har vänt upp och ned på mycket av det som tidigare tagits för givet. Den har både bromsat och accelererat förändringar som redan var på gång, där ett exempel på det senare är digitaliseringen. Den förutsägbara framtidshorisonten har radikalt minskat. Även om det nu ser ut som att vaccinet kan lösa den akuta hälsokrisen ligger fortfarande mycket av pandemins effekter framför oss.

Den stora frågan är vad som kommer att bestå och vad som kommer att återgå, eller annorlunda uttryckt, vad blir en parentes respektive ett paradigmskifte? Därför är det av extra vikt att vara vaksam på förändringar och inte vara låst i antaganden.

5.2 Omvärldstrender

Kraften i pandemin synliggörs genom att den på kort tid satt djupa avtryck på megatrenderna som utgör de mest stabila och långsiktiga trenderna.

5.2.1 Globalisering

Pandemin har inneburit en förflyttning från globalt till lokalt, så väl privat och politiskt som kommersiellt. Gränser har stängts, tjänsteresor ersatts med distansmöten och internationella samarbeten har ifrågasatts. Självförsörjningsgrad och närhetsprincip har hamnat i fokus.

5.2.2 Demografiska förändringar

Folkökningen i Sverige har under år 2020 varit den lägsta på många år. Den låga folkökningen beror framför allt på en minskning av invandringen. Migrationen har hindrats globalt till Sverige på grund av restriktioner och andra resehinder runt om i världen. Från tidigare kriser är erfarenheten att förloppet kan påverka födelsetalen. Hittills finns dock inga signaler om en annalkande babyboom.

5.2.3 Urbanisering

En stor förskjutning av ekonomiska aktiviteter har skett från innerstäder och centralorter till städernas ytterområden eller landsbygden på grund av ökat distansarbete. Konsumtion, hobbies och underhållning sker numera hemifrån eller i

nära anslutning till hemmet. I takt med att det blivit en vana att arbeta hemifrån har en insikt infunnit sig att det kanske inte är nödvändigt att vara på kontoret varje dag.

Många arbetsgivare har börjat fundera över hur och var framtidens arbete ska bedrivas. Det finns tendenser till trendbrott, som kan komma att rita om den ekonomiska geografin i grunden. Tillgången till arbete inom pendlingsavstånd påverkar normalt bostadsmarknaden. När relationen mellan bostad och arbetsplats förändras påverkas även stad- och landperspektivet. Det kommer också att påverka behovet av välfärdstjänster.

5.2.4 Digitalisering och teknisk utveckling

Den digitala omställningen har snabbspolat med anledning av pandemin. Många organisationer vittnar om att de drivit igenom förändringar som under normala omständigheter tar år. Stora kliv har tagits i digitala beteenden och många nya internetanvändare har tillkommit, framför allt bland de äldre.

E-hälsa har utvecklats snabbt. Antalet digitala vårdmöten har ökat kraftigt och andra digitala tjänster har införts av allt fler. Rådgivning online har förstärkts och självskattningstjänster har lanserats. Allt fler patienter med kroniska sjukdomar kan själva följa upp värden med stöd av digital teknik hemifrån.

Bandbredd är på väg att bli den mesta vitala frågan för individer, samhället och i arbetslivet. 5G-utbyggnaden är möjliggöraren.

5.2.5 Hållbarhetsfokus

Den så kallade Earth Overshoot Day (dagen då människans ekologiska fotavtryck överskrider jordens årliga kapacitet) har flyttat fram tre veckor enligt beräkningar från Global Footprint Network. Men pandemin har också inneburit (av hygienskäl) en förändring i beteenden och arbetssätt som medfört en kraftig ökning av engångsartiklar och engångsmaterial.

Cirkulär ekonomi har tagit fart i bredare kretsar och många menar att det nu finns ett möjlighetsfönster för grön omställning som också leder till bättre livskvalitet.

5.2.6 Övriga trender

I Omvärldsrapport 2021 redovisas också andra trender som är relevanta för Region Örebro län. Trenderna innehåller frågeställningar och var Region Örebro län ska rikta blicken. Det framgår också om trenderna hittills har förstärkts eller försvagats under pandemin och hur säkert eller osäkert detta är under de kommande tolv månaderna. Trenderna har beaktats i arbetet med verksamhetsplanen och ska ytterligare konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner.

6. Regional utvecklingsstrategi

6.1 En attraktiv och pulserande region för alla

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) – Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län 2018-2030 – är en gemensam vägvisare för att uppnå Örebro läns vision om en attraktiv och pulserande region för alla. Den beskriver hur Region Örebro län, tillsammans med kommuner, näringsliv, kulturaktörer, myndigheter, universitet och civilsamhälle, vill utveckla länet mot social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

RUS ingår i en struktur av styr- och policydokument i flera nivåer, från de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030 till policydokument och verksamhetsplaner på lokal nivå.

6.2 Stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet

RUS strävar efter att uppnå stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län. Dessa övergripande mål visar hur RUS bidrar inom de tre dimensionerna om hållbar utveckling. De övergripande målen konkretiseras med 18 effektmål.

Genomförandet sker genom samverkan inom tio prioriterade områden med insatser som ska bidra till de övergripande målen. Varje prioriterat område beskriver nuläge och önskat läge till 2030 och pekar ut tre strategiska inriktningar för att nå det önskade läget. Till några prioriterade områden finns regionala strukturbilder.

Under genomförandet integreras den regionala utvecklingsstrategins viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration. Detta innebär att dessa perspektiv ska genomsyra handlingsplaner, understrategier med mera som kopplas till RUS.

Arbete pågår med revidering av den regionala utvecklingsstrategin som kommer att beslutas i början av år 2022.

Örebroregionen – Sveriges hjärta

En attraktiv och pulserande region för alla

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effektmål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap	■	■	■
Innovationskraft och specialisering	■	■	■
Kunskapslyft och utbildning	■	■	
Kompetensförsörjning och matchning	■	■	
Social sammanhållning och demokrati	■	■	
Hälsöfrämjande arbete och hälso- och sjukvård	■	■	■
Konsumtion och försörjning	■	■	■
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer	■	■	■
Transporter och infrastruktur	■	■	■
Upplevelser och evenemang	■	■	■

7. Hållbar utveckling

7.1 Ansvarsfull aktör med ambitioner inom hållbarhetsområdet

Region Örebro län ska vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. För Region Örebro län innebär hållbar utveckling att välfärd och livskvalitet skapas utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras. För att uppnå detta behövs ett arbetssätt som skapar ömsesidigt värde och goda synergieffekter för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet – inte ett perspektiv i taget, utan alla tre samtidigt. Region Örebro län ska därför fortsätta synliggöra och utveckla hållbarhet i organisationens styrning så att hållbarhet genomsyrar såväl beslut som planering, genomförande och uppföljning.

7.2 Hållbara verksamheter

Program för hållbar utveckling 2021-2025 strävar efter att kraftfullt, samordnat och långsiktigt arbeta för att göra Region Örebro läns verksamheter mer hållbara.

Programmet består av tre övergripande mål, vilka i sin tur delas in i ett antal inriktningsmål som ska föra Region Örebro län närmare de övergripande målen.

Programmet är också ett svar på hur Region Örebro län tar sig an Agenda 2030 – FN:s 17 globala hållbarhetsmål och andra nationella mål inom hälsa, miljö och ekonomi. I arbetet med programmet har ambitionen varit att tydliggöra kopplingen mellan de tre dimensionerna genom att integrera dem med varandra i Region Örebro läns övergripande mål samt att synliggöra de mål i Agenda 2030 med särskilt fokus inom Region Örebro läns verksamheter under programperioden. Dessa visas under respektive mål i diagrammet.

Övergripande mål	Inriktningsmål
<p>God hälsa och livsmiljö</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Goda levnadsvanor • Mat och måltider som främjar hälsa och har liten klimatpåverkan • Hälsöfrämjande inom- och utomhusmiljöer • Minimal negativ effekt från kemikalier och läkemedel • Resurseffektiva resor och transporter som drivs med förnybara drivmedel
<p>Jämlik och jämställt</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser som minskar ojämlikhet i hälsa • Bemötande som stödjer och inkluderar • Tillgänglig, normmedveten och inkluderande kommunikation • Nolltolerans mot våld • Delaktighet och inflytande för barn och unga • Attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämlika och jämställda arbetsplatser som bidrar till en långsiktig kompetensförsörjning
<p>Ansvarsfull resursanvändning</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociala och ekologiska krav vid upphandling • Förnybar energi och energieffektivisering • Minimerad materialförbrukning, minskade avfallsmängder och robusta materialflöden • Socialt och miljömässigt hållbara finanser • Tillgänglig och inkluderande digitalisering med låg klimat- och miljöpåverkan

7.3 Demokrati och delaktighet

Demokrati och delaktighet är viktiga frågor i det långsiktiga arbetet med att skapa ett hållbart samhälle och förutsättningar för en god folkhälsa. Agenda 2030 bygger på tanken att alla ska med. Region Örebro län är en viktig aktör i att skapa goda förutsättningar och leder och samordnar Demokratinätverket i Örebro län.

Demokratiarbetet knyter an till regional utveckling och dess fokus på social sammanhållning, jämlik och jämställd hälsa, samt kultur som en mänsklig rättighet. Arbetet med Demokratinätverket är ett sammanhållande nav i denna grundläggande hållbarhetsdimension. Fokus i detta arbete är att:

- Bevaka demokrati-, inflytande- och informationsfrågor som handlar om de förtroendevaldas förutsättningar att utöva sina uppdrag.
- Verka för att utveckla medborgardialoger och fullmäktiges arbetsformer.

8. Perspektiv invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Det är huvudprocesserna hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård, regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad som har anknytning till perspektivet. Digitalisering ska vara ett kraftfullt verktyg för att stödja huvudprocesserna. Perspektivet beskriver också hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar tas tillvara. Region Örebro läns långsiktiga framgång beror på förmågan att skapa värde för dem som Region Örebro län finns till för. Invånarnas och samhällets behov, krav och förväntningar är vägledande för Region Örebro läns beslut och handlande.

Inom perspektivet invånare och samhälle finns mål som visar vilken effekt Region Örebro läns verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånare och samhälle. Det är effektmål som är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till målen finns indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen som kan vara kvantitativa eller kvalitativa.

8.1 Hälsa- och sjukvård

8.1.1 Omvärldstrender

Den globala pandemin, med coronaviruset och covid-19, som slog till med full kraft under våren 2020 visar med stor tydlighet hur sjukdomspanoramata och därmed även sjukvårdens förutsättningar kan förändras blixtn snabbt. Det visar också på vikten av att både sjukvård och samhälle snabbt kan ställa om till nya förutsättningar. Förmågan att styra och agera i nuet har utvecklats och tagit stora kliv på kort tid. Hälsa- och sjukvårdens kapacitet har ställts på sin spets. Mycket av den vård som kan vänta fick stå tillbaka för att kunna bereda nödvändig vård åt sjuka patienter i covid-19. Detta ledde till en förändrad vårdssituation som i kombination med ett ändrat sökmönster där patienter avvaktat med att söka sjukvård resulterat i ett uppdämt behov av uppskjuten vård. Den måste prioriteras under år 2022 och framåt. Samtidigt har utvecklingen drivits framåt mot en mer nära vård med ett fördjupat samarbete mellan Region Örebro län och kommunerna. Ökade krav på logistikkedjor och beredskapslager har också aktualiserats.

Den stora ökningen av de som är 80 år och äldre kombinerat med en relativt sett betydligt lägre ökning av de som är i arbetsför ålder leder till att hälsa- och sjukvården i kommun- och regionsektorn inte kommer att kunna anställa personal i den utsträckning som det demografiska behovet medför. I och med att fler lever längre är det allt fler som under lång tid lever med kronisk sjukdom eller demens. Det finns ett växande panorama av diffus sjuklighet där det är svårt att ställa diagnos och där patienten i allt högre utsträckning ställer sin egen diagnos. Det ställer nya krav på organisationen, till exempel med nya behandlingsmetoder. Allt fler söker vård för psykisk ohälsa inom alla åldersgrupper som också ställer mer krav på organisationen. Det sker en snabb och kraftfull utveckling av medicinsk teknik och avancerade behandlingsmetoder som gör att allt fler sjukdomar kan behandlas. Utmaningen är att prioritera när möjligheterna ökar snabbare än en pressad ekonomi, en ekonomi som ytterligare förvärrats av pandemin.

För det framtida vårdbehovet, med bland annat uppskjuten vård och ökning av andelen äldre, behöver fortsatt samverkan kring vården av de äldre ske med kommunerna. Hälsa- och sjukvården ska vara jämlik samtidigt som det är en utmaning att resurserna ska räcka till att motverka ökande hälsoklyftor.

8.1.2 Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande hälsa- och sjukvård

God hälsa är viktig för länets invånare. Hälsa- och sjukvården i Örebro län ska främja hälsa, förebygga sjukdom och ge god och patientsäker vård på lika villkor. Hälsa- och sjukvården behöver utvecklas så att länets invånare ges förutsättningar att ta större ansvar för sin fysiska och psykiska hälsa. Vården ska erbjuda stöd och behandling för

att minska tobaksbruk, riskbruk av alkohol och drogmissbruk. Det är av stor vikt att utveckla arbetet med fokus på barn och ungdomar, exempelvis genom Maria ungdom Örebro som vänder sig till ungdomar som har problem med alkohol och droger. Otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor är andra ohälsosamma levnadsvanor som bidrar till den samlade sjukdomsörskan i Sverige, så som hjärt-kärlsjukdom, cancer, diabetes typ 2 och även psykisk ohälsa.

Skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i samhället ökar. Arbetet med att möta behov relaterade till den demografiska utvecklingen och psykisk ohälsa är därför prioriterat. Hälso- och sjukvården har ett särskilt ansvar att arbeta med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser för riskgrupper och stödja individens förmåga att ta ansvar för sin hälsa. För att lyckas, och för att kunna följa de nationella riktlinjerna, krävs att medarbetare har kompetens inom området, möjligheter att arbeta med frågorna och en tydlig plattform för arbetet, genom levnadsvanemottagningar. Arbetet med att utveckla vården så att behoven av hälso- och sjukvård hos äldre, patienter med sammansatta vårdbehov, kroniskt sjuka samt personer med funktionsnedsättning kan tillgodoses ska fortsätta. Detta ska bland annat ske genom att vårdcentralerna bemannas och organiseras för att bättre tillgodose olika målgruppernas behov, till exempel genom äldremottagningar. Arbetet med att utveckla den akuta närsjukvården måste fortsätta, genom förstärkt jourvårdcentralverksamhet, utökad mobil verksamhet och utvecklad sjukvård i patientens hem.

Samverkan mellan den regionala och den kommunala hälso- och sjukvården ska utvecklas och det medicinska stödet som kommunerna fått under pandemin behöver bibehållas och säkerställas. För att främja en god hälsa och förebygga ohälsa kommer Region Örebro län att fortsätta utveckla samarbetet med kommunernas olika verksamheter och civilsamhället. Det gäller inte minst i arbetet för att fler unga ska klara sin skolgång, för att främja psykisk hälsa och bryta ensamhet och isolering bland äldre.

8.1.3 God, jämlik och jämställd hälso- och sjukvård

All vård ska ges utifrån den enskilda individens behov, med respekt för alla människors lika värde och genom ett professionellt bemötande. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Länets tre sjukhus – Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett och Universitetssjukhuset Örebro – ska fortsätta utvecklas för att kunna erbjuda befolkningen i länets olika delar en nära vård, men också genom specialiserad vård

för en större del av befolkningen. Arbetet för att förlossningsverksamhet ska bedrivas på både Universitetssjukhuset Örebro och Karlskoga lasarett ska fortsätta.

I omställningen till en nära vård behöver länets primärvård fortsätta att utvecklas i samverkan med länets kommuner och den specialiserade vården.

Vården behöver samordnas bättre för de som har sina insatser från flera vårdgivare och verksamheter. Därför behöver fler patienter få en individuell plan och en fast vårdkontakt med ett samordningsansvar. På det sättet säkras kraven på ett patientkontrakt, en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare. För att öka kontinuiteten behöver fler patienter få en fast läkarkontakt.

Våld i nära relationer, inte minst mäns våld mot kvinnor, är ett samhällsproblem som har ökat allt mer det senaste året. Arbetet mot våld i nära relationer fanns redan innan pandemin, men behovet av fokus behövs för att stärka arbetet ytterligare i skuggan av pandemin. Under året görs en särskild satsning på att stärka vården för patienter som utsatts för sexuella övergrepp. Region Örebro län fortsätter arbetet enligt riktlinjer och enligt överenskommelse om samverkan med länets kommuner och Länsstyrelsen i Örebro län.

Den psykiatriska vården för barn och unga vuxna ska utvecklas genom en förändrad och förstärkt första linje.

8.1.4 Högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård

Länets invånare ska få vård som håller hög kvalitet. Att ge vård av hög kvalitet innebär att vård kan erbjudas av rätt kompetens vid rätt tillfälle, effektivt användande av gemensamma resurser och en kunskapsstyrd organisation med fokus på patientsäkerhet. Universitetssjukhuset Örebro är ett av landets sju sjukhus för högspecialiserad vård. Den högspecialiserade vården bidrar till Region Örebro läns utveckling och attraktivitet. Den stärker även förutsättningarna för att utveckla länets sjukvård på ett sätt som gynnar länets egna invånare, invånarna i samverkansregionen samt hälso- och sjukvården i stort. En nationell prioriteringsprocess pågår kring högspecialiserad vård. Hälso- och sjukvården har en väl uppbyggd verksamhet kring flera av de aktuella diagnoserna och ett starkt engagemang i dessa frågor är avgörande för den högspecialiserade vårdens utveckling i Region Örebro län.

Tillgänglig vård handlar om patienternas möjligheter att nå hälso- och sjukvården oavsett ålder, sjukdom eller personliga förutsättningar. Tillgänglighet handlar om att vården ska ges i rimlig tid och på rätt vårdnivå utifrån patientens behov. Under pandemin har vård fått stå tillbaka för att kunna ge nödvändig vård åt de mest sjuka patienterna med covid-19. Under år 2022 och framåt är det därför en prioriterad

uppgift att arbeta med den vård som skjutits upp. Här ställs resursoptimering och produktionsplanering på sin spets. Det gäller även att ta tillvara de framsteg inom den digitala utvecklingen och samarbetet med kommunerna som gjorts under det senaste året. Region Örebro län deltar aktivt i det nationella samarbetet där Inera har uppdraget, att för regioner och kommuner ge förutsättningarna för en sammanhållen digital informationsmiljö samt tillhandahålla plattformar och tjänster skapade för att stödja detta ändamål. Inera i samarbete med regioner och kommuner arbetar för patientens och invånarnas bästa. Det avser på en övergripande gemensam nivå, sektorns behov av arkitektur, plattformar och tjänster inom digitalisering. Samverkan med länets kommuner ska också fortsätta och ytterligare förstärkas. Pandemin har också, både för Region Örebro län och nationellt, belyst betydelsen av att skyddsutrustning, medicinskt material och läkemedel kan tillhandahållas säkert och arbete pågår med detta.

God tillgänglighet handlar om balans mellan patienternas behov och verksamhetens möjlighet att möta behoven. En hög tillgänglighet innebär att alla former av patientmöten ska fungera. Det omfattar allt från digitala möten, telefonrådgivning, akutbesök, planerade möten med hälso- och sjukvårdens medarbetare till det akuta eller planerade ingreppet. Genom att arbeta med vårdens processer över organisatoriska gränser, ökar möjligheterna att minska icke värdeskapande åtgärder.

Inom hälso- och sjukvården pågår ett omfattande arbete med en organisationsöversyn. Detta arbete har inriktningen att möjliggöra ett ökat och effektivare samutnyttjande av de gemensamma resurserna inom hälso- och sjukvården samt att ge en jämlik vård till alla länets invånare. Vid förändringar av flödena i sjukvården är det viktigt att följa pågående processer och att efter genomförande utvärdera och genomföra nödvändiga korrigeringar. Inom ramen för organisationsöversynen sker även utveckling av lednings- och stabstöd. Syftet är bland annat att implementera och säkerställa faktabaserad styrning som ska leda till ett förbättrat beslutsstöd. En ny modell för produktions- och kapacitetsstyrning blir ett viktigt bidrag och grundbult i forandet av en strategi och handlingsplan för en långsiktigt hållbar verksamhet och ekonomi i balans.

I Region Örebro län ska patienter känna sig trygga, informerade och delaktiga i den vård som ges av kompetenta och engagerade medarbetare på alla nivåer. Målet för Region Örebro län är att erbjuda patienter en god, jämlik och säker vård med nollvision för vårdskador. Det är därför viktigt att verksamheterna arbetar systematiskt med kvalitets- och utvecklingsarbete för att uppnå en god, jämlik och resurseffektiv vård. Det ska ske utifrån kunskapsstyrning vilket inkluderar såväl standardiserade som personcentrerade sammanhållna vårdförlopp. Ett fördjupat och tillitsfullt samarbete mellan vårdens aktörer såväl internt inom hälso- och sjukvården

som externt med andra regioner och mellan Region Örebro län och kommunerna, är en förutsättning för att uppnå en god och säker vård. Arbetet med syftet att möjliggöra fler alternativa utförare ska fortsätta.

8.1.5 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.

Indikatorer

- Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.
- Tillsammans med patienten/individerna ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erbjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.
- Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.
- Fortsatt omställning till mer av nära vård.
- Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.
- Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.

8.2 Forskning och utbildning

8.2.1 Omvärldstrender

Pandemin har även under år 2021 satt fokus på forskning, utbildning och innovation och kommer oavsett pandemiutvecklingen att starkt påverka verksamheterna år 2022 .

Universitetens vårdutbildningar har ett fortsatt högt antal sökande. Under år 2022 kommer detta sannolikt att påverka Region Örebro läns utbildningsuppdrag och långsiktigt säkra kompetensförsörjningen. Under år 2021 har också den nya 6-åriga läkarutbildningen haft sin start vid Örebro universitet. Påverkan under år 2022 på Region Örebro läns verksamheter är begränsad men på några års sikt innebär detta ett ökat åtagande för det kliniska utbildningsuppdraget.

I pandemins spår finns nya högprioriterade forskningsfält främst för studier av långtidseffekter på både individhälsa och folkhälsa post-covid-19. Även vaccinationsstudier är nationellt sett prioriterade. En utmaning är att forskningsutmaningarna berör och omfattar dels sjukhusvården, dels patienter som finns inom den nära vården och i samverkan med kommunerna. Det är viktigt att prioritera forskning, utbildning och innovation även när resurserna för detta också behövs inom sjukvården.

Under år 2021 fastställs en regional Life science-strategi kopplat till den nationella strategin. Vårdens och invånarnas hälsodata i kombination med biomedicinska utvecklingen ger nya möjligheter till innovation och större genombrott för artificiell intelligens, AI. AI innebär möjligheter bland annat i form av automation, och proaktiva arbetssätt och analyser. Tillgång till både nationell samordnad och regionalt baserade forskningsinfrastrukturer, både avseende laborativa miljöer och datahantering, är också en viktig faktor för att möjliggöra en god utveckling inom Life science-området.

8.2.2 Internationell framgångsrik klinisk forskning och innovation

Region Örebro län bedriver internationellt framgångsrik klinisk forskning och innovation för ledande och kunskapsdriven universitetssjukvård och regional samhällsutveckling. Universitetssjukvård bedrivs inom hela bredden av Region Örebro läns hälso- och sjukvård inklusive odontologi. Den karaktäriseras av högkvalitativ hälso- och sjukvård, klinisk forskning, utbildning, innovation och samverkan med näringsliv, patienter och civilsamhället.

En forskande och utbildande verksamhet kommer invånarna till godo genom att erbjuda evidensbaserad hälso- och sjukvård i utvecklingsfronten, bygga framtida evidens, utveckla innovativa lösningar och utbilda framtida medarbetare. Detta i

samverkan med invånare, närstående, patienter och civilsamhället genom att ta tillvara deras kunskaper, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och utbildning som medskapare.

Region Örebro län samverkar med Örebro universitet i ett region- och universitetsövergripande samverkansavtal som avser både det regionala utvecklingsuppdraget och det gemensamma universitetssjukvårdsuppdraget. Klinisk forskning bedrivs till stor del på Universitetssjukhuset Örebro men även i verksamheter på Lindesbergs lasarett och Karlskoga lasarett samt på vårdcentraler. Inom den nära vården sker också en samverkan med länets kommuner som ska utvecklas ytterligare. Det finns två akademiska vård- och omsorgsboenden, Trädgårdarna i Örebro och Akvarellen i Kumla, som är exempel på samverkan mellan Region Örebro län, Örebro universitet och länets kommuner. Från att inledningsvis ha erbjudit en arena för forskning initierad från akademien lyfts nu nya forskningsfrågor i verksamheterna och vetenskapliga projekt på olika nivåer planeras. Universitetssjukvården är en drivkraft på den regionala, nationella och internationella arenan som attraherar studenter, medarbetare, forskare, patienter och näringsliv till Örebro län.

En forskande, innovativ och utbildande vård ger invånare och samhälle bästa möjliga förutsättningar inom hälsa, vård och omsorg – idag och i morgon.

8.2.3 Effektmål inom forskning och utbildning

Effektmål nr 3

Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Indikatorer

- Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till år 2022.
- År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.
- Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska i samverkan med Life science-sektorn ha påbörjats senast år 2022.

*) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Effektmål nr 4

Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Indikatorer

- Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddsverksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.
- En verksamhet för att systematiskt erbjuda och möjliggöra för närstående och patienter att samverka med forskare avseende planering och genomförande av klinisk forskning ska vara etablerad år 2022.

8.3 Tandvård

8.3.1 Omvärldstrender

Både offentlig och privat tandvård (inklusive privata tandvårdskedjor) har drabbats hårt ekonomiskt av pandemin. Uteblivna vårdbesök hos breda patientgrupper med stora tandvårdsbehov i kombination med ökande andel återbud tätt inpå planerat besök står för merparten av det ekonomiska bortfallet.

En lägre ekonomisk aktivitet med större arbetslöshet i samhället slår mot de regionala skattebaserna, men skapar också beteendeförändringar där en ökande andel av befolkningen väljer bort tandvård av ekonomiska skäl. Följden blir ett ökande gap i tandhälsa mellan olika grupper. Den samlade efterfrågan på tandvård väntas trots detta att öka, som en konsekvens av en växande total befolkningsbas på grund av ökad livslängd, invandring och födelsetal.

En statlig utredning har presenterats i mars 2021 som kan få betydelse för ersättningssystemet inom tandvården.

8.3.2 God, jämlik och jämställd munhälsa

Målet är att länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd munhälsa. Folk tandvården ska verka för detta såväl genom vårdinsatser som hälsofrämjande och förebyggande insatser. För att uppnå en jämlik och jämställd munhälsa krävs förstärkta förebyggande insatser till grupper där munhälsan är som sämst. Barn och ungdomar inom områden med svag socioekonomi ska få särskild omsorg. Även äldre, och framför allt sköra äldre, är i behov av riktade insatser.

Andelen äldre i samhället ökar. När individens egen förmåga till egenvård försämras måste Folk tandvården bli uppmärksammas, för att kunna bidra till att den äldre individen ges möjligheter till hjälp med egenvård. Hälsofrämjande tandvård innebär att aktivt bidra till en förbättring av tandhälsan. Ett tvärprofessionellt arbete ska bedrivas, där samhällets goda krafter arbetar mot samma mål.

Målet för tandvården är en god munhälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. De invånare som väljer Folk tandvården som vårdgivare ska få god vård som ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Vården ska tillhandahållas och fördelas utifrån behov, och på lika villkor för alla.

Folk tandvårdens Kunskapscentrum för äldres munhälsa bidrar till ökad kunskap kring äldres munhälsa till tandvårdsprofessionen, hälso- och sjukvården, omsorgen och

länets innevånare. Kunskapen kommer så väl offentliga såsom privata vårdgivare tillgodo.

Folktandvården genomför också generella insatser för en förbättrad tandhälsa hos barn och ungdomar och riktar särskilda åtgärder mot grupper som har problem med tand- och munhälsa. Exempel är aktiviteten ”Glada tanden” med några förskolor i länet som infört daglig tandborstning samt fluorbehandling i grundskolan i de områden som har den största kariesrisken.

8.3.3 Högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Länets befolkning ska vara nöjd med den vård Folktandvården erbjuder.

De invånare som väljer Folktandvården som vårdgivare ska få patientsäker vård av hög kvalitet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Den vård patienterna får, ska bedrivas i enlighet med tillgänglig evidens som till exempel nationella riktlinjer. Tandvården är kunskapsbaserad och ändamålsenlig och ska bedrivas enligt bästa tillgängliga evidens, vilket innebär att vården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utformas för att möta patientens individuella behov på bästa möjliga sätt. Det innebär också att tillgängliga resurser används på bästa sätt. Genom ett aktivt riskförebyggande arbete ska vårdskador förhindras. Folktandvården ska bedriva ett systematiskt säkerhets- och kvalitetsarbete med hög delaktighet från personal och patienter.

Sveriges regioner har etablerat ett nationellt samarbete för en mer jämlik, kunskapsbaserad och resurseffektiv vård i hela landet. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte.

Folktandvårdens specialisttandvård ska vara ett nationellt och regionalt centrum för specialisttandvård. Folktandvården ska fortsätta utvecklas för att behålla positionen som Nationellt odontologiskt center inom tandvården i Sverige genom att stimulera ökad utbildningsverksamhet inom tandvårdens område.

Folktandvårdens patienter ska få sin vård inom överenskommen tid, på en klinik som har god geografisk tillgänglighet och flexibla öppettider. Patientens möjligheter att nå Folktandvården på telefon eller via 1177 Vårdguiden ska vara goda. Folktandvården har också en digital mottagning för att möta invånarnas behov av en snabb och enkel kontakt med tandvården. Det är en app där videosamtal genomförs. Den digitala mottagningen är ett läns gemensamt uppdrag inom Folktandvården och befintliga nationella och lokala medicinska riktlinjer och rutiner för tandvården ska följas på samma sätt som vid fysiska möten.

8.3.4 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.

Indikatorer

- En enkät vid årets slut ska visa att en övervägande del av Folktandvårdens patienter är nöjda med vården Folktandvården erbjuder.

8.4 Regional utveckling – regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad

8.4.1 Omvärldstrender

Kraven om att arbeta agilt ökar på myndigheter och organisationer. Pandemin är inte ny längre, men alltså är frågorna fler än svaren. Hur mycket av det nya kommer att bli en del av vår framtida vardag? I vilken mån ritas dynamiken om i länet? Vinner gleshet i förhållande till täthet och hur påverkas val av bostadsort/priser när hemmet är arbetsplats för allt fler?

Nya resmönster- och vanor har etablerats på kort tid, exempelvis mer individuellt resande och större andel som väljer att cykla eller gå till fots. Kollektivtrafiken har tappat ungefär hälften av resenärerna och intäkterna. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten brottas tillsammans med övriga aktörer, med frågeställningen hur resenärerna kan komma tillbaka och hur resandet kommer att ske efter pandemin. Det finns nya krav på digitalisering, mobilitetstjänster och distansarbete. Hur mycket av detta som kommer att vara bestående går idag inte att veta, omvärlden och invånarnas beteende behöver följas kontinuerligt.

Pandemin har slagit mycket olika mellan branscherna i länet. Generellt har till exempel industri och byggbranschen gått bra även under pandemiåret medans andra branscher som till exempel besöksnäring, kultursektorn och delar av detaljhandeln är mycket hårt drabbade. Ur ett folkhälsoperspektiv finns positiva effekter när kortare resor ersätts med alternativ som att cykla eller gå till fots. Samtidigt finns farhågor kring den psykiska ohälsan när fler isoleras under lång tid eller drabbas av arbetslöshet och osäkerhet. Viktiga ventiler inom civilsamhället såsom kultursektorn och idrottsrörelsen går på sparlåga. Arbetslösheten stiger där ungdomar och tidigare långtidsarbetslösa är särskilda riskgrupper.

Behovet av och intresset för att vistas ute i naturen har ökat markant senaste året. Region Örebro län ansvarar för och driver Bergslagsleden och Bergslagen cycling, som under förra året hade en mycket stark ökning av antalet vandrare och cyklister.

En annan framtidsfråga är klimatförändringarna. Luftföroreningar i stora städer i världen har minskat. Kommer omstarten lyckas behålla den mer miljövänliga utvecklingen eller blir största fokus på att rädda ekonomin och därmed fortsätta investera i det fossila?

Genom att många naturliga kontaktytor och arenor i vardagen har försvunnit ökar risken att kreativitet och innovationskraft undermineras.

Pandemin har visat sig vara en möjliggörare kring samverkan och samarbeten. Nya konstellationer har skapats och existerande samarbeten har förbättras och fördjupats, exempelvis mellan regioner och kommuner.

Att arbeta med regionala utvecklingsfrågor tillsammans i länet har dock sina utmaningar i dessa tider. Gemensamt utvecklingsarbete sker i olika faser samt på olika sätt och att föra dialog och skapa tillsammans stärks genom fysiska möten.

8.4.2 Den regionala utvecklingsstrategin

Region Örebro läns arbete med att genomföra den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet. Strategin bidrar inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk. I den regionala utvecklingsstrategin är perspektiven jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration viktiga utgångspunkter för genomförandet. Arbete pågår med revidering av den regionala utvecklingsstrategin som kommer att beslutas i början av år 2022.

En hållbar regional tillväxt och utveckling kräver gränsöverskridande samarbeten. Länet behöver ta vara på globaliseringens möjligheter och samtidigt främja klimat och miljö i samspel med den regionala attraktiviteten och konkurrenskraften.

Den digitala utvecklingen är en del av den regionala utvecklingen. Förutsättningar för forskning om och användning av artificiell intelligens, AI, kommer att växa och vara en tillgång för hela länet. Örebro län ska vara ledande i arbetet med AI.

8.4.3 Stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet

Regional tillväxt

Örebro län ska ha ett starkt näringsliv, ett högt entreprenörskap och vara attraktivt för etableringar och investeringar. I Örebro län ska det finnas goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag i samtliga kommuner. Det ska vara ett fortsatt fokus på att skapa förbättrade förutsättningar för utlandsfödda att komma i arbete.

Under år 2022 kommer fortsatt fokus inom regional tillväxt att vara kopplat till effekterna av pandemin. Även den internationella utvecklingen är prioriterad. Pandemin har slagit hårt mot liv och hälsa, men också mot ekonomin och arbetsmarknaden. Stora insatser har gjorts både nationellt och regionalt, för att överbrygga akuta verkningar och för att stimulera en snabb återhämtning. Region Örebro län kommer fortsatt att göra insatser i länet, utöver de nationella satsningarna, för att bidra till en hållbar återstart för länets näringsliv.

Besöksnäringen ska fortsätta vara stark i Örebro län. Natur- och kulturupplevelser i länet ska vara attraktiva och tillgängliga för fler av länets invånare. Kultur och kreativa näringar är ett viktigt utvecklingsområde.

Ett starkt innovationssystem bidrar till ökad konkurrenskraft och skapar attraktionskraft. I Örebro län ska det vara god samverkan mellan universitet och det omgivande samhället bestående av såväl näringsliv, offentlig sektor som civilsamhälle.

Det är oerhört viktigt att arbetslösheten inte biter sig fast. Hög sysselsättning bidrar inte bara till att flera hushåll kan uppnå en dräglig levnadsstandard och därmed bättre allmän folkhälsa utan också till att resurstillskottet för välfärden kan garanteras på sikt. Region Örebro län fortsätter därför att stärka insatser för innovation och företagande. Antalet nya patent, som åskådliggör innovationskraften i länet, är ett område som kan förbättras.

Utvecklingskraft och inte minst digitaliseringsutmaningen kräver målmedvetet arbete. Vuxenutbildningen kommer att vara avgörande för den omställning samhället går igenom. Genom dessa extra satsningar, utöver Region Örebro läns ordinarie insatser, lägger regionen grunden för morgondagens arbetstillfällen.

Utbildning och efterfrågan på arbetsmarknaden ska matcha varandra och kompetensutveckling ska attrahera arbetskraft. Utbildningarnas relevans och tillgänglighet ska matcha arbetsmarknadens behov och ska vara så attraktiva att fler utbildar sig inom de områden som efterfrågas.

Fler ska fullfölja sin grundläggande utbildning, ha bättre skolresultat och göra medvetna val. Nya former för lärande ska utvecklas samt nya sätt att lokalisera utbildning för att överbrygga såväl attityder som geografiska hinder. Folkbildningen ska verka som en kraft för utveckling och främja demokratin i länet. Folkbildning ska vara tillgänglig för länets invånare.

Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha möjlighet att påverka sin livsmiljö, forma sina liv och vara delaktiga i samhället. Region Örebro län ska arbeta med jämställdhet och jämlikhet både som förutsättning och som mål. Länet ska också ha en god, jämlik och jämställd hälsa med goda livsvillkor och levnadsvanor där alla känner delaktighet, tillit och sammanhang. Genom att ge förutsättningar för goda och jämlika livsvillkor för alla invånare i hela länet ska en god, jämlik och jämställd hälsa uppnås.

Cirkulära system gör att jordens resurser används mer effektivt. Samverkan mellan Region Örebro län, forskning och näringsliv ska fortsätta för utveckling av livsmedelskedjan. Tillgången till livsmedel och energi ska upprätthållas på nödvändig och förväntad nivå och flödenas sårbarhet ska minska.

Klimatomställningen och minskningen av växthusgasutsläpp går alldeles för långsamt. Under år 2022 behöver hela länet kraftsamla för att genomföra den gröna omställningen. Insatser kommer att ske via klimat- och energirådet som drivs tillsammans med Länsstyrelsen i Örebro län.

Konkurrenskraften för befintligt näringsliv och attraktionskraften till nya företagsetableringar ska stärkas genom en långsiktigt god kraftförsörjning. Ett framtida hållbart transportsystem, där elektrifiering och biogas är viktiga komponenter, förutsätter en väl utbyggd infrastruktur för förnybara drivmedel. Under 2022 tas steg för att säkra en god kraftförsörjning och för förbättrade förutsättningar för användande av förnybara drivmedel.

Effektiviteten i energianvändningen ska öka för att säkra tillgången på förnybar energi. Örebro län ska ha hållbara verksamheter som bidrar till att uppfylla nationella mål och Parisavtalet.

Samhällsbyggnad

Region Örebro län ska fortsätta att bidra till ökat hållbart resande för att minska den negativa klimatpåverkan. Arbetet handlar om att både öka resandet och samtidigt intäkterna men också om att fullfölja de beslutade handlingsplanerna för att effektivisera trafiken för att ge minskade kostnader. Så snart pandemin medger, behöver fokus läggas på att återfå gamla och attrahera nya resenärer. De som reser med den allmänna kollektivtrafiken och inom serviceresor (sjuk- och färdtjänst) ska vara nöjda med sitt resande och utförandet ska ske kostnadseffektivt. Planeringen för den framtida stadstrafiken i Örebro ska ske. Det beslutade arbetet med en effektiv, kapacitetsstark och attraktiv snabbare stadsbusstrafik med bland annat särskilda busskörfält fortsätter. Det ska genomföras för att öka det hållbara resandet och bidra till minskad trängsel i framtiden, både i gatunätet och i kollektivtrafiken.

Det gemensamma arbetet inom det storregionala och internationella samarbetet kommer att fortsätta. Region Örebro län ska vara en aktör regionalt, nationellt och internationellt gällande infrastruktursatsningar. Under året förväntas en ny länstransportplan antas där det kommande dryga decenniets satsningar på transportinfrastruktur inom länet läggs fast. Länstransportplanen ska bidra till att utveckla den cirkulära ekonomin. Arbetet med samhällsplanering och infrastruktur har också påverkats av pandemin där det ökade distansarbetet har ändrat behoven och

önskemålen på den fysiska miljön och vilken infrastruktur som ska prioriteras, den digitala eller den fysiska. Det avser både arbetspendling och inom näringslivet.

Kultur

Kultursektorn och civilsamhället har avgörande betydelse för samhällets fortsatta demokratiska utveckling och den sociala sammanhållningen och inkluderingen. Slutligen påverkar de också länets attraktivitet och därmed den fortsatta tillväxten. Pandemin har drabbat länets kulturliv och civilsamhälle hårt. För att kultur och föreningsliv ska vara tillgängligt för länets invånare även efter pandemin är det av stor vikt att arbeta för återuppbyggnad av den infrastruktur som fanns före pandemin såväl som att öppna upp för ny utveckling exempelvis genom digitalisering.

En grundsten i demokratin är att ge alla tillgång till kultur och skapande, oavsett var de bor och oavsett kulturell och social bakgrund. De regionalt finansierade kulturaktörerna utgör en viktig grund för länets hela kulturliv och möjliggör att länets invånare kan ta del av kultur av hög kvalitet. Stödet till folkbildningen och civilsamhället är avgörande för att möjliggöra bildning, en demokratisk samhällsutveckling och sammanhållning.

Kultur och civilsamhällsuppdraget är också en viktig del i arbetet för ökad måluppfyllelse i skolan med fokus barn och unga. Även inom vuxenutbildningen spelar civilsamhället en avgörande roll exempelvis genom folkhögskolan och studieförbunden.

Under år 2022 kommer ett särskilt fokus inom det regionala utvecklingsarbetet med kultur och civilsamhälle vara utveckling kopplat till pandemin, verksamhet i hela länet samt arbetet med kultur och hälsa. Även den internationella utvecklingen är prioriterad.

8.4.4 Effektmål inom regional utveckling

Effektmål nr 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

Regional tillväxt:

- Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Andel unga som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män ska minska.
- Andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.
- Utsläpp av växthusgaser ska minska. Ton koldioxidekvivalenter ska minska med 60 procent till år 2030 jämfört med 2005.
- Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare. Total slutanvändning av energi per brutto-regionalproduktenhet (kWh/miljoner kronor) ska vara minst 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005.

Kultur:

- Aktörer som tar del av regionalt finansierad kultur i Örebro län ska öka.
- Aktörer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och samverkan med Region Örebro län ska öka.

Samhällsbyggnad:

- Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 80 procent.
- Kvaliteten i servicetrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 90 procent.

8.5 Digitalisering

8.5.1 Omvärldstrender

Möjligheter till digitala arbetssätt och omställning till proaktiv vård har aldrig varit större. Pandemin har accelererat digitala vårdmöten, vilket förstärker förväntan på ytterligare utveckling och leveranser. Från vissa sjukvårdsregioner kan även noteras att egenmonitorering och självskattningstjänster vuxit i stor omfattning, liksom en statushöjning att arbeta med digital vård. Den ökade digitaliseringen sätter ljuset på de geografiska områden där bredband inte är fullt utbyggt och organisationers underliggande datakapacitet. Det är centralt att de invånare som av olika skäl inte använder eller har tillgänglighet till digitala tjänster får samma möjligheter till hälso- och sjukvård.

Utvecklingen går fort när det gäller att införa digitala och användarcentrerade tjänster, exempelvis i form av online-rådgivning, uppföljningsbesök med stöd av video eller kliniker med flexibelt och digitalt arbetssätt. Större digital mognad har skapats på kort tid hos invånare och patienter, framför allt hos de äldre i befolkningen, vilket ger draghjälp att introducera nya arbetssätt och ny teknologi. En upplevelse är att digitaliseringen går långsammare i socioekonomiskt utsatta områden.

Artificiell intelligens, AI, har potential att lösa välfärdens utmaningar och kan ge en ökad och mer jämlik tillgång till både högkvalitativ vård och utbildning, samt effektivare offentlig förvaltning. För att uppnå samhällsnytta och en hållbar tillväxt är det viktigt att de legala och etiska frågorna kopplade till användandet av AI adresseras och diskuteras. Region Örebro län har bildat ett internt råd för att möjliggöra såväl diskussion, kompetensutveckling samt genomförande av testbäddar.

Robotic Process Automation, RPA, är en lösningsteknik som har börjat användas brett både i kommuner och i regioner. Den har potential att spara stora pengar, samtidigt som den tar bort enahanda arbetsuppgifter. Används den på rätt sätt kan de förbättra både effektivitet och säkerhet genom resurs- och kostnadsbesparingar, kortare handläggningstider och öka riktighet och kvalitet.

Stora digitala mognadskliv har tagits bland såväl organisationer som invånare. Invånarna förväntar sig digitala lösningar. Den ökade digitaliseringen sätter samtidigt ljuset på de geografiska områden där bredband inte är fullt utbyggt och organisationers bakomliggande datakapacitet.

8.5.2 Fortsatt digital utveckling

Region Örebro län vill vara en ledande region som drar nytta av digitaliseringens kraft för att utveckla verksamheten och nå organisationens mål och därigenom skapa ett effektivt och hållbart digitaliserat samhälle.

Region Örebro län är en av de samverkande parterna i arbetet med länets digitaliseringsstrategi och har också det samordnande ansvaret för den. Övriga samverkande parter är länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län och Örebro universitet samt Inera. Syftet med digitaliseringsstrategin är bland annat att tydliggöra hur Region Örebro län tillsammans med samverkande parter kan använda digitaliseringen som strategiskt verktyg för att vara en del i och driva samhällsutvecklingen, erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. Den ska också hjälpa till att överbrygga de hinder som kan finnas i digitaliseringsarbetet och vara ett stöd för de samverkande parterna i att skapa ett bättre liv för länets invånare och öka näringslivets konkurrenskraft.

Region Örebro län ska fortsätta att främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt. ”Digitalt först” innebär bland annat att digitala tjänster ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i Sverige, med organisationer och med företag, när det är möjligt och relevant.

Digitala lösningar samt kontaktytor likt 1177 Vårdguiden ska underlätta för länets invånare att vara delaktiga och ha egenmakt samt stödja kontakten mellan invånarna och verksamheterna. År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt att utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. Invånarna ska snabbt kunna få kontakt med vården, beskriva sina symtom digitalt, få råd och lotsas fram till ett digitalt eller fysiskt vårdbesök. Samtidigt finns det också invånare som inte är digitala som Region Örebro län behöver ha kontakt med och nå. Det innebär att Region Örebro län behöver arbeta med både digitala och analoga lösningar för att möta olika behov av information och former för dialog.

Teknisk utveckling, digitalisering och automation är starka drivkrafter i utvecklingen. Det gäller både för invånare och för verksamhetsutveckling. Helt nya förutsättningar för både verksamheten och invånarna utvecklas successivt.

Även inom regional tillväxt, kulturområdet, kollektivtrafik och serviceresor pågår arbete med digitala lösningar inom flera områden som ska fortsätta att utvecklas.

Region Örebro läns arbete med att bidra till att säkra tillgången till bredband i hela länet ska fortsätta. De digitala lösningarna och möjligheterna det ger är viktigt för alla länets invånare och för företagens möjligheter att etablera sig och verka i hela länet. Det nationella målet är att 95 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.

Under år 2021 fastställdes en programplan, som utgår från Örebro läns digitaliseringsstrategi. Målen i programplanen uppnås genom årliga aktivitetsplaner som beskriver beslutade projekt, uppdrag och förstudier. För att programplanen ska nå önskad effekt krävs att varje nämnd och förvaltning är delaktig i arbetet och verkar för en ökad digital mognad i sina respektive verksamheter.

8.5.3 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.
- Förbättrad tillgänglighet i första linjens vård genom etablering av ny plattform för patientens väg in i vården.
- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

9. Perspektiv process

Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetssätt samt metoder och processer för att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Det är strategier inom kvalitet och utveckling, digitalisering, hållbar utveckling, regional utvecklingsstrategi samt storregionalt och internationellt samarbete som har anknytning till perspektivet.

9.1 Kvalitet och utveckling

9.1.1 Omvärldstrender

I de flesta branscher har kvalitet- och verksamhetsutveckling aldrig varit så viktigt som idag. Omvärlden är i ständig förändring och händelser avlöser varandra i ett högt tempo. Pandemin har på kort tid etablerat nya vanor, beteenden, tankemodeller och preferenser. Ingen vet med säkerhet hur många av dessa förändringar som blir kvar över tid. Däremot är det säkert att osäkerheten ökar kraven på organisationers flexibilitet och anpassningsförmåga.

Helhetsperspektiv på kvalitets- och ledarskapsfrågor omfattar engagerade och motiverade medarbetare, samhällsnytta samt hållbarhet i dess sociala, ekologiska och ekonomiska dimensioner. Region Örebro läns strategier för kvalitet och utveckling är en viktig pusselbit i denna utveckling.

9.1.2 Kvalitet och utveckling för hållbar framgång

Globalisering, demografiska förändringar, urbanisering, digitaliseringen, hållbarhetsfokus och den accelererande förändringstakten utmanar organisationer till att bli mer flexibla och till att ständigt kunna förnya och förbättra sina processer och arbetssätt. Den enda garanten för en organisations långsiktiga framgång är att skapa värde tillsammans med dem vi finns till för.

Den stora utmaningen är att kunna hantera olika behov och krav som att få verksamheten i ekonomisk balans, möta invånarnas och samhällets behov och förutse och anpassa sig till förändringar i omvärlden. Detta skapar ett ökat tryck på att effektivisera verksamheter, men samtidigt att kunna säkerställa en god arbetsmiljö.

Ett systematiskt och uthålligt kvalitets- och utvecklingsarbete leder till bättre ekonomi, nöjdare invånare, nöjdare medarbetare, hållbar utveckling samt ökad

effektivitet. En förutsättning för Region Örebro läns framgång är motiverade och engagerade medarbetare som känner sig uppskattade och respekterade.

9.1.3 Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete

Region Örebro läns uppdrag är att leverera en ändamålsenlig verksamhet till dem regionen finns till för. Mottagarna av de tjänster som Region Örebro län levererar är dels invånarna i länet, dels mottagare utanför länet, det vill säga samhället i stort. Att utgå från intressenters behov och krav, samt samverka och skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för, är avgörande för att framgångsrikt genomföra och utveckla regionens verksamheter.

För att kunna möta framtida utmaningar är det avgörande att arbeta med evidensbaserade strategier i Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete. Nedanstående fem strategier driver, enligt forskning och praktik, förbättrade resultat och framgång för en organisation, oberoende av bransch och storlek. Strategierna skapar även förutsättningar för en stark kvalitetskultur.

9.1.4 Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

9.2 Digitalisering

9.2.1 Omvärldstrender

Digitalisering är en av de viktigaste av megatrenderna att ta ställning till och agera på för Region Örebro läns verksamheter. Pandemin har inneburit ett stort digitalt utvecklingsprång hos såväl organisationer som invånare. Det som normalt tar några år har nu skett på bara några månader. Digitala möten har för många på kort tid blivit det normala. Den snabbt ökande digitala mognaden och efterfrågan på e-tjänster skruvar upp förväntan på ytterligare digitalisering av offentlig sektor och investeringar i underliggande digital infrastruktur.

9.2.2 Digitaliseringens möjligheter

Regeringens övergripande mål är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Med hjälp av smarta digitala lösningar kan verksamheter och processerna effektiviseras och samtidigt generera mervärden för både medarbetare och invånare.

9.2.3 Fortsatt digital utveckling

Digitaliseringen och teknikutvecklingen går allt fortare. Förväntningar på användarvänlighet och effektivitet ökar i motsvarande takt. Det innebär att Region Örebro läns digitala verksamhetsutveckling också behöver gå snabbare. Region Örebro läns verksamheter ska fortsätta att utveckla och öka användningen av digitala lösningar. Det handlar i grunden i många fall om att förändra och utveckla nya arbetssätt, metoder och processer. Region Örebro län behöver accelerera den digitala verksamhetsutvecklingen. Det handlar bland annat om att etablera ett förhållningssätt där verksamheten prövar och testar och regelbundet stämmer av med berörda aktörer samt inbegriper ledningen i detta. Arbetssättet är på så sätt inkluderande, kompetensöverskridande och innefattar ett ständigt lärande.

Ett program för digitalisering, med den övergripande strategin att genomföra olika aktiviteter inom regionen för att uppnå målen i digitaliseringsstrategin, fastställdes år 2021. Målen i programmet uppnås genom årliga aktivitetsplaner som beskriver de projekt, uppdrag och förstudier som planeras inom ramen för programmet.

9.2.4 Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att genom årliga planer kontinuerligt följa upp programmet för digitalisering för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål i digitaliseringsstrategin.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

9.3 Hållbar utveckling

9.3.1 Omvärldstrender

Överutnyttjandet av naturens resurser och den påverkan det inneburit för jordens naturliga kretslopp, biologisk mångfald och sammansättning av ekosystem blir allt mer uppenbar. Följderna syns nu allt mer tydligt och de konsekvenser det får för människors liv och hälsa och för gemensamma resurser och ekonomin. Den dag då människans ekologiska fotavtryck överskrider jordens årliga kapacitet har flyttat fram tre veckor enligt beräkningar från Global Footprint Network.

Stora utmaningar som handlar om att intensifiera arbetet med att bekämpa klimatförändringarna och säkerställa en bevarad biologisk mångfald och en hållbar konsumtion och produktion kvarstår och behöver intensifieras. Det handlar också om att ta oss an de utmaningar som finns i fråga om ojämlikhet och ojämställdhet i livsvillkor och hälsa, där hänsyn behöver tas till de individer och grupper som har sämst förutsättningar. Pandemin har på ett konkret sätt visat detta. Den har blottlagt sårbarheter med konsekvenser som det ännu inte fullt ut går att överblicka. Region Örebro län har en kraftig ökning av engångsartiklar och engångsmaterial. Men pandemin har också inneburit en förändring i beteenden och arbetssätt. Det är en markant ökning av resfria möten och en ökad samverkan och samarbete som Region Örebro län behöver fortsätta att förvalta och utveckla.

Samtidigt syns ett ökat hållbarhetsfokus där allt fler inser att det går att påverka och måste göras genom handling, både som individer och organisation. Många menar att det nu finns ett möjlighetsfönster för grön omställning. Det behöver tas tillvara. Region Örebro län har påbörjat omställningen, men arbetet behöver breddas, nya arbetssätt utvecklas och omställningstakten öka. Nya former för partnerskap mellan det offentliga, det privata och civilsamhället behöver stärkas. Region Örebro län behöver mer av cirkulära, robusta och långsiktigt hållbara system och arbetssätt som möjliggör en grön omställning för inkludering och social stabilitet där mera likvärdiga livschanser blir möjliga.

9.3.2 Hållbar utveckling

En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner: den sociala, den ekonomiska och den ekologiska. Hållbar utveckling är ett pågående arbete som handlar om att identifiera och genomföra insatser som är ömsesidigt värdeskapande. Målen för arbetet finns under kapitlet Hållbar utveckling.

9.3.3 Hållbar utveckling i verksamheterna

Region Örebro läns organisationskultur och arbetssätt ska uppmuntra och säkerställa hållbarhet i Region Örebro läns uppdrag och centrala processer. För att bidra till en hållbar utveckling arbetar Region Örebro län efter fyra strategier.

9.3.4 Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

9.4 Regional utvecklingsstrategi

9.4.1 Omvärldstrender

Pandemin har varit en katalysator för förändring. Trender som sågs redan före pandemin har förstärkts och accelererat. Det tydligaste exemplet är digitaliseringen av samhället där e-handeln och de digitala mötena har ökat markant.

Kraven på att vara anpassningsbara, att hantera osäkerhetsfaktorer och att agera i nuet ökar på myndigheter och organisationer. Det gäller även inom genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin, RUS. Pandemin har bidragit till bättre samverkan och samarbete med länets kommuner och andra aktörer i länet eftersom det funnits behov av att lösa gemensamma frågor.

Pandemin, omvärldstrender och RUS-uppföljningen genererar delvis nya samhällsutmaningar att fokusera på i genomförandet av RUS i länet. En utmaning handlar om att dämpa effekterna av pandemin och främja en utveckling av näringslivet, civilsamhället och kulturlivet som är långsiktig och hållbar. En utmaning handlar om omställning till en cirkulär ekonomi och hur en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län kan skapas för att nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland.

En annan utmaning är hur Örebro län kan bli ett mer attraktivt län att bo, leva, besöka och verka i och ytterligare en utmaning är att minska utanförskapet och öka delaktigheten i samhället. Det är också en utmaning att rusta barn och unga för framtiden så att fler i hela länet fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning, att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar, att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar.

9.4.2 Regional utvecklingsstrategi i Region Örebro län

Region Örebro läns verksamheter ska bidra till och skapa förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län. Se även kapitel Regional utvecklingsstrategi.

Arbete pågår med revidering av den regionala utvecklingsstrategin som kommer att beslutas i början av år 2022.

9.4.3 Regional utvecklingsstrategi i samverkan

Region Örebro län ska ha ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer. Fortsatt arbete ska ske med att ta fram och genomföra handlingsplaner utifrån målsättningar i RUS, i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer. Handlingsplaner som är kopplade till RUS ska integrera jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och inkludering i planerna.

9.4.4 Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

9.5 Storregionalt och internationellt samarbete

9.5.1 Omvärldstrender

Den ökade internationaliseringen och regionaliseringen samt det globala hälsoperspektivet har tillsammans skapat behov av arenor för Europas regioner, att hävda sina intressen och i samverkan skapa goda utvecklingsmöjligheter. Utbyte med andra regioner tillför kunskap som leder till att det regionala utvecklingsarbetet ytterligare kan stärkas.

9.5.2 Samarbete som ger möjligheter

Det ska finnas ett storregionalt samarbete. Globaliseringen innebär ett allt större omvärldstryck på regionerna och länen. De storregionala sammanhangen och samarbetena är betydelsefulla för länet. Örebro läns placering centralt i Sverige och ett aktivt arbete har gjort länet till en logistiknod. Det är en viktig utgångspunkt för fortsatt samarbete för länets utveckling.

Länets regionala utvecklingspotential och utmaningar är inte geografiskt isolerade. En hållbar regional tillväxt, klinisk forskning och uppdaterad sjukvård kräver också internationellt samarbete. Internationellt arbete stärker länets konkurrenskraft genom ny kunskap och samverkan med olika aktörer i andra länder. För en stor och kunskapsintensiv organisation som Region Örebro län spelar internationellt arbete en nyckelroll i utvecklingsarbetet. Internationellt perspektiv genomsyrar Region Örebro läns verksamheter och är viktigt för välfärdsinnovation, forskning och utvecklingsarbete.

9.5.3 Region Örebro läns internationella strategi

Internationellt samarbete ska skapa förutsättningar för och ge ett mervärde till det regionala utvecklingsarbetet. Länets intressen ska främjas genom att arbeta med politisk påverkan gentemot EU:s institutioner. Möjligheter att söka extern finansiering för olika utvecklingsprojekt ska också tas tillvara.

Internationellt arbete syftar till att skapa ett mervärde för Örebro läns invånare, Region Örebro läns verksamheter och för Örebro län i stort. Som stöd i arbetet finns Region Örebro läns internationella strategi som utgör en vägledning i förhållningssätt till internationellt arbete inom regionen.

9.5.4 Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

10. Perspektiv resurser

Perspektivet resurser beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag ska kunna genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning, ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning så att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle kan uppfyllas.

10.1 Fokus på högre effektivitet

Effektivitet kan indelas i inre och yttre effektivitet, där inre effektivitet handlar om att göra saker rätt medan yttre effektivitet handlar om att göra rätt saker. Demografiskt betingade effekter, ökade pensionskostnader och svag ökning av skatteunderlaget innebär att Region Örebro län står inför stora ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar. För att klara utmaningarna måste mer göras med oförändrade resurser. Och för att klara av att göra mer med mindre resurser måste effektiviteten öka. Både den inre och den yttre. Det innebär att större fokus måste ägnas åt att skapa hög kvalitet i verksamhetsprocesser och i de tjänster som erbjuds invånarna. Att verksamheterna snabbt anammar nya tekniska utvecklingar, förändrar arbetssätt samt har en hög kostnadskontroll.

10.2 Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

10.2.1 Omvärldstrender

Arbetsmarknaden transformeras i en allt snabbare takt. Ny teknik gör att de mänskliga arbetsuppgifterna förändras radikalt. Roboten som kollega är på väg att bli en realitet. Enklare, repetitiva arbetsuppgifter har redan börjat försvinna, och på sikt även mer komplicerade arbetsuppgifter. De arbetsuppgifter som återstår för människan blir mer komplexa. Relationen till lärande förändras, livslångt- och informellt lärande ökar i betydelse och kompetensutveckling blir en viktig del för att klara av det omställningsarbete som sker i spåren av det digitaliserade arbetslivet.

Med ny teknik och nya generationer följer också en förändrad syn och förväntningar på arbetslivet. Kraven på ett mer flexibelt arbetsliv ökar, exempelvis vad gäller arbetstider och möjligheten till distansarbete. Förväntningarna att kunna utföra arbete på andra platser än arbetsplatsen har skyndats på och blivit tydlig i och med pandemin. Mjuka faktorer gör skillnad, exempelvis en ohierarkisk, positiv och inspirerande arbetsmiljö. Det blir också allt viktigare för attraktionskraften – vad anställda och kunder, invånare, patienter, brukare säger om organisationen – alltså det som utgör organisationens varumärke och arbetsgivarvarumärke.

För många har arbetsdagen under det sista året sett annorlunda ut, och det har delvis omdefinierats vad en arbetsplats är. Det finns skillnader kring hur arbetstagare respektive arbetsgivare upplever hur pandemin har påverkat arbetet. En polarisering kan också anas mellan de som kan arbeta hemma och de som inte kan arbeta hemma. Distansarbetet är främst inte en digitaliseringsutmaning. Följdeffekterna är svåröverblickbara; lokaler, ledarskap, självledarskap, nya kunskaper och kompetenser.

10.2.2 Attraktiv arbetsgivare

Hållbara och hälsofrämjande arbetsplatser

Ett hållbart arbetsliv är en framgångsfaktor och en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Region Örebro län ska vara en hälsofrämjande organisation och ha en hälsofrämjande syn på arbetslivet vilket innebär att ständigt utveckla arbetsorganisationen och arbetsmiljön så att det främjar ett långsiktigt hållbart arbetsliv. En hälsofrämjande arbetsmiljö ska kännetecknas av ett öppet klimat för dialog. Arbetsmiljö ska vara högt på agendan hos ledningen på alla nivåer och en naturlig del på arbetsplatsträffar. Det berör såväl goda förutsättningar för ledarskap och medarbetarskap som utvecklingsmöjligheter och lärande, delaktighet och kommunikation.

Region Örebro län har tillit till och tar tillvara chefers och medarbetares förmåga, engagemang och kompetens. Ansvar och befogenheter ska vara tydliga och den gemensamma nyttan för Region Örebro län ska vara i fokus.

Flexibla och hållbara arbetstider

För att kapaciteten i verksamheten ska upprätthållas och för att kunna behålla, rekrytera och utveckla medarbetare som arbetar i vårdens dygnet-runt-verksamheter behöver flexibla arbetstider utvecklas. Utmaningen är att kombinera verksamhetens behov med medarbetares olika behov och livssituationer. För att Region Örebro län som arbetsgivare ska kunna konkurrera om dagens och morgondagens medarbetare blir därför utvecklingsarbeten runt arbetstidsfrågor allt viktigare. Därutöver kopplar frågan ihop även med förutsättningar som arbetsmiljö, incitament och förmåner. Erfarenheterna av pandemins arbets sätt för de som har möjlighet att arbeta på distans kan ytterligare tillvaratas och utvecklas.

Villkorsfrågor och lönestruktur

Med ökad konkurrens om framtidens medarbetare möter Region Örebro län utmaningar att matcha regionens erbjudanden med de förväntningar som kandidaterna har. När det gäller lönestrukturen och villkorsfrågor märks konkurrensen bland annat vid rekryteringar där Region Örebro län efterfrågar erfarenhet och senior kompetens. Genom att koppla ihop behovet av kompetensstegar, karriär- och utvecklingsvägar med lönestrukturen finns en möjlighet att utforma en lönemodell som främjar kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt.

10.2.3 Hållbar kompetensförsörjning

En viktig förutsättning för att Region Örebro län ska kunna fullgöra sitt uppdrag är att kompetensförsörjningen fungerar. Det innebär att Region Örebro län ska kunna behålla, attrahera, rekrytera och utveckla den kompetens som behövs för att möta

invånarnas behov av regionens verksamheter. Behovet av en strukturerad långsiktig kompetensplanering i en allt större konkurrens om arbetskraften ställer krav på att Region Örebro län är attraktiv som arbetsgivare och arbetar strategiskt inom detta område. Arbete pågår med att förtydliga och stärka arbetsgivarvarumärket. En del i detta arbete är integrering av arbetet med den framtagna värdegrunden.

Nya perspektiv på kompetensbehovet

Vård nära invånarna ger utmaningar för kompetensförsörjningen. Rätt kompetens ska finnas där vårdbehovet finns vilket ger nya perspektiv på kompetensbehovet. Det kommer också att krävas en rad insatser kopplade till hälso- och sjukvårdens organisation vilket även gäller för andra verksamheter. En fortsatt utveckling av bemanningsstrukturen till förmån för att använda kompetensen rätt är av största vikt. Kompetensväxling och uppgiftsväxling blir en naturlig del i omställningen och anpassningen av verksamhetens behov och utveckling. Alternativa lösningar, nya samarbeten över verksamhetsgränserna och att skapa fler karriärvägar är nödvändigt. Behovet av personal inom it, teknik, upphandling, övrig administration och serviceyrken kommer också att öka och konkurrensen från andra arbetsgivare är stor. Forskning, teknisk utveckling och innovationer skapar nya möjligheter till en högkvalitativ verksamhet, ökad patient- och invånarmedverkan vilket ställer krav på en modernare arbetsorganisation.

Kompetensutveckling för att klara omställningsarbete

Omställningen till nära vård, till ett alltmer digitaliserat arbetsliv, införande av ny teknik och nya sätt att möta invånarnas behov av samhällsservice ställer krav på att chefer och medarbetare har den kompetens som krävs och att organisationen fortsätter att utvecklas. Omställningen utmanar och leder till att arbetsuppgifter och yrkesroller förändras över tid, vissa uppgifter försvinner helt eller delvis samtidigt som en del nya uppgifter införs istället. För att klara omställningsarbetet behöver satsningar på kompetensutveckling göras, främst inom de yrkesgrupper där omställningen leder till betydande förändringar.

Strategier vid pensionsavgångar

Det väntar betydande pensionsavgångar inom flera stora yrkesgrupper de närmaste åren. Detta innebär såväl rekryteringsutmaningar som nödvändiga strategier för kompetensöverföring, kompetensväxling, introduktion och mentorskap för att möta den förändring som uppstår när erfarenhet och kompetens försvinner med de medarbetare som går i pension. Region Örebro län ska arbeta aktivt för att tillvarata den kompetens som finns hos seniora medarbetare.

Samverkan inom utbildning

Arbetsmarknaden är under stadig förändring och en ökad rörlighet följer med den. En viktig långsiktig framgångsfaktor för kompetensförsörjningen är att fortsätta det påbörjade samverkansarbetet om utbildningarnas dimensionering och innehåll inom ramen för samverkansnämndens arbete tillsammans med universitet och högskolor. Samarbetet med Örebro universitet både vad gäller utbildningar och anställningar är en stark regional utvecklingsfaktor. Det påbörjade arbetet i de regionala vårdkompetensråden utgör en viktig grund liksom det arbete som är påbörjat med kommunerna i länet kring kompetensförsörjning kring nära vård. Utvecklingen av samarbete med länets kommuner och aktörer kring YH-utbildningar och utbildning till bland annat undersköterska, skötare och andra yrkesgrupper ska stärkas.

Kompetensförsörjning av chefer

Chefsuppgiften har över tiden blivit alltmer omfattande och komplexa. Chefers förutsättningar och möjligheter till ett hållbart chef- och ledarskap behöver säkerställas. Samverkan kring utvecklingsinsatser för blivande, nya och erfarna chefer mellan Region Örebro län, kommunerna i länet och andra aktörer är en viktig del för att säkra kompetensförsörjningen av chefer på alla nivåer.

Matchning av kompetens

Matchningen av kompetens är en stor utmaning, och prognoser och statistik visar att arbetsmarknaden är beroende av att det finns inflyttning till Sverige. Region Örebro läns strategiska arbete med stöd till personer som har en legitimationsutbildning från andra länder vidareutvecklas. Region Örebro län måste vara aktiv på många plan både lokalt, regionalt, nationellt och globalt för att positionera Region Örebro län. Detta kräver investeringar i tid, kraft och samarbete med en mängd aktörer.

Oberoende av inhyrd personal

Region Örebro län arbetar aktivt med att ha en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare och vill vara oberoende av inhyrd personal. Pågående arbete och strategier kring detta ska fortsätta. Med oberoende menas att verksamheterna hyr in personal enbart när det finns särskilda skäl från ett effektivitets- och kvalitets syfte. Med egen personal är möjligheterna till verksamhetsutveckling, en god arbetsmiljö och att arbeta patientsäkert stor. Det är ett sätt att säkra kompetensförsörjningen.

10.2.4 Samverkan med fackliga organisationer

Region Örebro län ska präglas av ett öppet klimat och skapa mötesplatser för en ökad dialog. Region Örebro län har en väl utarbetad samverkan med de fackliga organisationerna och ser det som ett naturligt sätt att bedriva och utveckla verksamheten.

10.2.5 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

10.3 Ekonomi

10.3.1 Samhällsekonomiska förutsättningar

Internationell ekonomi

Under senare delen av 2020 ledde ökad smittspridning till nya och skärpta restriktioner i många länder. Det påverkade den ekonomiska aktiviteten negativt, inte minst i euroområdet där detaljhandelsförsäljningen har minskat påtagligt den senaste tiden. De nya restriktionerna drabbar dock inte industrin särskilt hårt och den globala industrikonjunkturen är fortsatt stark. I euroområdet föll BNP det fjärde kvartalet i fjol och nedgången fortsätter det första kvartalet i år. Den ekonomiska politiken är tydligt inriktad på att stödja återhämtningen. Tillsammans med en stigande vaccinationsgrad och en minskad smittspridning bidrar detta till att konsumtionen ökar igen det andra kvartalet, men det dröjer till det tredje kvartalet innan återhämtningen i euroområdet förväntas ta mera fart.

Sveriges ekonomi

En andra våg av smittspridning och skärpta restriktioner ledde till att konjunkturåterhämtningen i Sverige bröts det fjärde kvartalet i fjol. Fortsatta skärpta restriktioner och en tredje våg av smittspridning bidrar till att tillväxten blir dämpad det första kvartalet i år. Återhämtningen kommer i gång igen så smått det andra kvartalet, trots att produktionen i delar av industrin då hämmas av leveransproblem. Det tredje kvartalet, när nästan alla vuxna erbjudits vaccin och smittspridningen är lägre, förväntas hushållen öka konsumtionen snabbt och konjunkturen vända tydligt uppåt. Lågkonjunkturen förblir trots detta djup under 2021 och arbetslösheten förväntas ligga över 8 procent vid slutet av året. Trots mycket omfattande ofinansierade åtgärder i år är de offentliga finanserna fortsatt starka. SKR prognoser pekar på en hög tillväxt för såväl BNP som sysselsättning för 2022 varefter konjunkturuppgången dämpas mot en förväntad normalkonjunktur 2024.

Befolkningsprognos

Den 28 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2021–2070. Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. Befolkningen väntas att öka både för att fler föds än det avlider och för att fler invandrar än utvandrar. Den årliga befolkningsökningen är dock lägre än i föregående prognos från SCB. Ökningen för riket beräknas till 1 procent per år för de närmaste åren. Örebro läns befolkning ökade med 0,4 procent 2020, vilket är en avmattning mot tidigare år när ökningen har uppgått till ungefär en procent per år.

Regionsektorns ekonomiska läge

Kommuner och regioner gick in i 2020 med förväntningar om en ansträngd ekonomi, en dämpad konjunktur och stora utmaningar till följd av ett högt demografiskt tryck. Därtill kom pandemin. Den ekonomiska effekten av pandemin för regionsektorn blev, i stället för ett befarat underskott, ett resultatmässigt rekordår. Verksamhetens resultat för regionerna uppgick till 21,5 miljarder kronor för 2020, vilket var 16,2 miljarder kronor högre än 2019. Det förbättrade resultatet berodde på en kombination av ökade intäkter och generella statsbidrag kopplade till coronapandemin, samtidigt som kostnaderna inte ökat i samma utsträckning. För år 2020 redovisade samtliga regioner ett positivt verksamhetsresultat. De goda resultaten gör att sektorn kan öka likviditeten och därmed tillfälligt minska lånebehovet något till det stora behovet av investeringar som finns. På längre sikt kvarstår dock de stora utmaningarna med dämpad konjunktur, den demografiska utvecklingen och stort kompetensförsörjningsbehov.

10.3.2 Budget för 2022 samt plan för 2023 och 2024

Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med 2020 samt SKRs prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2021. Resultatbudgeten är uppdaterad utifrån ovan angivna förutsättningar vad gäller uppräknings av skatter, generella bidrag samt löne- och prisuppräknings.

Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar samt utnyttjande av 2021 års planeringsreserv (50 miljoner kronor). En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån Skandias prognos per 30 april.

Finansnettot är kalkylerat från att investeringar görs med upplåning för fastighetsinvesteringar för externa hyresgäster och med en viss försiktighet gällande avkastning på placerade medel. I budgeten har antagits en avkastning från pensionsmedelsportföljen om 5 procent (3 procent realt d.v.s. avkastning justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex). Detta innebär för 2022 totalt 222 miljoner kronor varav 106 miljoner är realiserad avkastning.

Finanspolicyn anger att den reala avkastningen över en rullande femårsperiod ska avkasta 3,0 procent.

Resultatbudgeten baseras på att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år.

Skattesats

Skattesatsen är oförändrad, 11,55 kronor, för Region Örebro län år 2022.

Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag

SKR har lämnat planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2022-2024.

Skatteintäkterna beräknas 2022 till 7 934 miljoner kronor, vilket är 457 miljoner kronor högre än budget 2021. Generella statsbidrag och utjämningsavgiften beräknas till 3 007 miljoner kronor, vilket är en ökning med 53 miljoner kronor från budget 2021. I ökningen ingår ännu inte förändringen av statsbidraget för läkemedelsförmånen. När beloppet är känt beslutar regionstyrelsen om tilläggsbudgetering av detta belopp samt fördelning till berörda nämnder. En preliminär beräkning av statsbidragets höjning 2022 ligger för närvarande på 40 miljoner kronor. Specialdestinerade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR redovisas på respektive berörd nämnd. I det fall nya eller utökade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har beslutats ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. I indexet ingår inga volymförändringar. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. LPIK inklusive läkemedelspriser beräknades per april 2021 till 2,1 procent för 2022, 1,4 procent för 2023 och 2,8 procent för 2024.

Ramar till styrelse och nämnder

Ramarna till styrelse och samtliga nämnder räknas upp med LPIK inklusive läkemedel. Uppräkningen för 2022 uppgår till totalt 215 miljoner kronor. Därutöver ska kompensation för ökade läkemedelskostnader delas ut till verksamheten i samma nivå som Region Örebro län erhåller ökade statsbidrag för läkemedel inom förmånen.

Särskilda prioriteringar

I verksamhetsplan med budget för 2021 fördelades 280 miljoner kronor, förutom löne- och prisuppräkning, till berörda nämnder i särskilda prioriteringar. Av dessa fördelades 219 miljoner kronor till hälso- och sjukvårdsnämnden. Därefter har regionstyrelsen fattat beslut om att disponera 60 miljoner kronor från omställningsmedel till hälsoval och digital vård. De 50 miljoner kronor som avsattes för särskilda lönesatsningar i budget för 2021 har under året fördelats till hälso- och sjukvårdsnämnden. Samtliga prioriteringar för år 2021 förs vidare till 2022 års budgetramar för nämnderna. För år 2022 görs nya satsningar om totalt 49,5 miljoner kronor inom nedanstående områden.

Prioriteringar 2022

Avser	Nämnd	mnkr
Förstärkningar för att motivera nya och hälsa tidigare resenärer tillbaka till kollektivtrafiken	Samhällsbyggnadsnämnd	4,0
Stärka sammanhållningen av kultur och civilsamhälle i länet	Kulturnämnd	1,5
Återstart och omställning för jobb, utbildning och företagande	Regional tillväxtnämnd	4,0
Levnadsvanemottagningar	Hälso- och sjukvårdsnämnd	10,0
Utveckling av närsjukvårdens arbete med barn och ungas psykiska ohälsa	Hälso- och sjukvårdsnämnd	10,0
Förstärkt akut närsjukvård	Hälso- och sjukvårdsnämnd	10,0
Förstärkt vård efter sexuella övergrepp	Hälso- och sjukvårdsnämnd	1,0
Vård för svårt sjuka barn och stöd till familjerna	Hälso- och sjukvårdsnämnd	2,0
Betald vidareutbildning för undersköterskor	Hälso- och sjukvårdsnämnd	6,0
Ytterligare vaccinering mot livmoderhalscancer	Hälso- och sjukvårdsnämnd	1,0
Totalt		49,5

Anslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden förs vidare till kommande år, medan övriga anslag gäller för år 2022.

Regionstyrelsens planeringsreserv

En reserv behövs för att kunna möta eventuella uteblivna intäkter eller tillkommande kostnader som uppstår under året. För samtliga år i planperioden budgeteras en planeringsreserv på 50 miljoner kronor, vilken styrelsen kan besluta om att disponera. Omställningen till svårare ekonomiska förutsättningar innebär att alla verksamheter behöver förändras och utvecklas för att kunna utföra uppdragen med minskad resursförbrukning. I samband med detta kommer det kunna uppstå behov av tillfälliga förstärkningar för att genomföra omställningsåtgärder. Regionstyrelsen disponerar för detta ändamål ett anslag om 142 miljoner kronor för år 2022, ur vilken medel kan beviljas till nämnderna för omställningsåtgärder.

Årets resultat

Utifrån ovanstående förutsättningar uppgår balanskravsresultatet till 200 miljoner kronor år 2022 och 2023 och 114 miljoner kronor år 2024. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget uppfyller därmed balanskravet. Med dessa resultat kommer soliditeten att förbättras under planperioden för att uppgå till -2 procent år 2024. Målsättningen för Region Örebro län är att uppnå en positiv soliditet år 2030.

Inklusive budgeterade orealiserade värdeökningar på finansiella tillgångar uppgår resultatet till 306 miljoner kronor år 2022. Två procent av skatter och statsbidrag för 2022 beräknas till 219 miljoner kronor.

Investeringar

För 2022 är investeringarna beräknade till 1 024 miljoner kronor.

Finansiering av investeringar

Utgångspunkten i Region Örebro läns strategi för finansiering av investeringar är att de över tid ska ske med egna medel. Lånefinansiering får endast förekomma vid mycket höga investeringsnivåer eller för finansiering av fastigheter med externa hyresgäster.

I de fall en fastighet med externa hyresgäster finansieras med externa lån ska finansieringskostnaden via hyran betalas av den externa hyresgästen. Huvudregeln för

investeringar för eget bruk är att de över tid ska finansieras med avskrivningar och årets resultat, det vill säga egenfinansieras.

Om ytterligare likviditetsbehov ändå uppstår, trots att hittills redovisade finansieringskällor använts, ska regionen i första hand använda tillgängliga medel i likviditetsfonden, som för närvarande uppgår till 900 miljoner kronor. I andra hand ska finansiering ske genom långfristig upplåning eller att kortfristigt använda checkräkningskrediten. Val av upplåningsalternativ beror på hur lång period som likviditetsbehovet bedöms finnas samt ränteläge.

För att säkerställa att regionen under 2022 har en tillfredsställande betalningsberedskap beslutas följande:

1. Externt långfristigt lån upphandlas motsvarande för finansiering av investeringar i fastigheter med externa hyresgäster. Investeringarna avser objekten Campus etapp 3 samt Örebro läns museum. Sammanlagt uppgår budgeterade investeringar 2021 till 104 miljoner kronor för dessa objekt.
2. Regionens checkräkningskredit uppgår fortsatt till 1 000 miljoner kronor.
3. Till följd av en hög investeringstakt ges möjlighet till extern upplåning för egna lokaler med upp till 100 miljoner kronor utöver hittills beslutad låneram.

Sammantaget innebär det att regionens upplåningsram för 2022, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, ökas med 218 miljoner kronor till 2 874 miljoner kronor.

Utlåning och borgensåtagande för andra juridiska personer

Region Örebro län har lämnat långfristigt lån till dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB om 182 miljoner kronor. Därutöver lämnas ett lån till Svenskt Ambulansflyg om 4 miljoner kronor och Arkiv Centrum om knappt 1 miljon kronor.

Borgensåtagandena för andra juridiska personer, det vill säga utnyttjade borgensbelopp, uppgår till 1 648 miljoner kronor vid årsskiftet 2020, varav den största är Länsgården Fastigheter AB om 1 050 miljoner kronor. Totalt har Region Örebro län en beviljad borgen för lån till Länsgården Fastigheter AB om 2 576 miljoner kronor. Länsgården planerar för ytterligare byggnadsinvesteringar de närmaste åren, närmast etapp två i projektet kring Skebäcks vårdcentral. Med denna investering kommer borgensramen uppgå till 2 716 miljoner kronor.

För Svealandstrafiken AB:s investeringar i fordon lämnar Region Örebro län en borgen om 315 miljoner kronor, vilken vid årsskiftet nyttjades om 266 miljoner kronor. Övriga större borgensåtaganden avser solidarisk borgen för AB Transitio om

220 miljoner kronor avseende finansiering av spårfordon samt borgen för Örebro Läns Flygplats AB som nyttjas till 83 miljoner kronor.

Kreditlimiter för bolag som den 1 januari 2022 ingår i regionens koncernkontosystem uppgår till:

	(mnkr)
Länstrafiken Örebro AB	0
Scantec AB	5
Länsgården Fastigheter AB	10
Region Örebro läns förvaltnings AB	0

Region Örebro län debiterar en borgensavgift i de fall borgen för lån lämnas till hel- eller delägt bolag som bedriver verksamhet på en konkurrensutsatt marknad.

Borgensavgifter gäller från 2022 enligt följande:

Länsgården Fastigheter AB	0,4%
Örebro läns flygplats AB*	0,35%
Svelandstrafiken AB	0,4%
Scantec AB	0,4%

*) samordnad med Örebro kommun

Pensionsmedelsportfölj

Region Örebro län har under åren 2017 till 2020 återlånat de årens intjänade pensionsförpliktelser. Det innebär att en summa motsvarande förändringen av pensionsskulden respektive år har använts för finansiering av fastighetsinvesteringar.

Från och med 2021 sker åter placeringar i pensionsmedelsportföljen. För 2021 uppgår beslutade avsättning till totalt 674 miljoner kronor, varav 464 miljoner kronor avser tidigare återlånade medel.

Mot bakgrund av att regionen 2021 inte har uppnått full konsolidering vad gäller placeringar för framtida pensionsutbetalningar, föreslås att avsättningen för 2022 utgörs av årets intjänade pensionsskuld (normal avsättning) plus en överavsättning om 100 miljoner kronor, totalt 427 miljoner kronor.

Sedan 2010 har Region Örebro län, Region Sörmland och Region Västmanland samarbetat inom finansområdet. Tillsammans strävar organisationerna efter att vara ansvarsfulla investerare som placerar kapitalet hållbart. Arbetet kring hållbara placeringar är en central del inom samarbetet vilket har lett till en utvecklad syn och kontroll över etiska, hållbara och ansvarsfulla placeringar.

Varje år genomförs en koldioxidscreening av kapitalportföljen i syfte att belysa den klimatpåverkan som kapitalportföljen genererar. De senaste årens mätningar visar att kapitalportföljen har ett lägre koldioxidavtryck än jämförelseindex.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys är ett sätt att visa hur olika förändringar i Region Örebro läns omvärld påverkar organisationen finansiellt och kan utgöra ett underlag till bedömningar och beslut. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar regionorganisationens ekonomi:

Känslighetsanalys	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 procent	± 70
Förändring av övriga driftskostnader 1 procent	± 53
Förändring av skatteunderlaget med 1 procent	± 76
10 öre förändrad utdebitering	± 68

10.3.3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om följande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell, god hushållning. Grundtanken med god ekonomisk hushållning i Region Örebro län är att varje generation av länets invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och drar nytta av samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Det medför att god ekonomisk hushållning idag är en förutsättning för att också i framtiden bedriva och utveckla en bra verksamhet för länets invånare.

En långsiktig stark ekonomi omfattar att ha reserver som klarar anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Det krävs därför mer än nollresultat för att finansiera verksamheterna över tid. Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -13 procent i bokslutet 2020 blir positiv senast 2030.

Region Örebro läns intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen på den verksamhet som regionorganisationen kan erbjuda till länets invånare. Därför är det av största vikt att respektive verksamhets omfattning anpassas efter de ekonomiska ramarna och redovisar ett resultat varje år som är noll

eller större. Den ekonomiska styrningen av verksamhetens omfattning innebär även att varje verksamhet ska ta hänsyn till, och inom befintlig ram, finansiera förändrade avskrivningskostnader till följd av beslutade investeringar.

Region Örebro län ska använda tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Det innebär att verksamhet bedrivs på rätt sätt, med rätt insatta resurser och vid rätt tidpunkt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionorganisationens regi eller av privata entreprenörer.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse.

I verksamhetsplan för 2021 har fullmäktige fastställt riktlinje för resultatutjämningsreserv.

10.3.4 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Soliditeten förbättras.
- Region Örebro län redovisar över mandatperioden 2019-2022 ett resultat som motsvarar minst 1,25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.
- Klimatbelastningen från Region Örebro läns kapitalförvaltning är lägre än för jämförbara index.
- Extern upplåning för finansiering av investeringar sker om möjligt genom gröna lån.
- Betalningsberedskapen uppgår varje tillfälle till minst en månad.

11. Bilagor

11.1 Bilaga 1: Budget 2022 samt plan 2023-2024

11.1.1 Resultatbudget

RESULTATRÄKNING mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Budgetramar till nämnderna		-9 540	-10 066	-10 291	-10 418
Löne- och prisjustering		-230	-215	-146	-297
Särskilda prioriteringar		-280	-50	-40	-40
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50	-50	-50	-50
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg års		-34	-50	-100	-150
Omställning		-138	-142	-76	0
Regionstyrelsens verksamhetskostnad		-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	-9 735	-10 327	-10 721	-10 808	-11 153
Skatteintäkter	7 349	7 477	7 934	8 179	8 414
Generella statsbidrag och utjämning	2 833	2 954	3 007	2 850	2 873
Verksamhetens resultat	447	105	221	220	134
Finansiella intäkter	300	177	222	259	285
Finansiella kostnader	-217	-97	-137	-167	-207
Finansnetto	83	80	85	93	78
Årets resultat	530	185	306	313	212

Balanskravsjusteringar	-68	-85	-106	-113	-99
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	462	100	200	200	114

(mnkr)	Nämnd	2022
Särskilda prioriteringar		
Levnadsvanemottagningar	HSN	-10,0
Utveckling av närsjukvårdens arbete med barn och ungas psykiska ohälsa	HSN	-10,0
Förstärkt akut närsjukvård	HSN	-10,0
Förstärkt vård efter sexuella övergrepp	HSN	-1,0
Vård för svårt sjuka barn och stöd till familjerna	HSN	-2,0
Betald vidareutbildning för undersköterskor	HSN	-6,0
Ytterligare vaccinering mot livmoderhalscancer	HSN	-1,0
Förstärkningar för att motivera nya och hälsa tidigare resenärer tillbaka till kollektivtrafiken	SBN	-4,0
Stärka sammanhållningen av kultur och civilsamhälle i länet	KN	-1,5
Återstart och omställning för jobb, utbildning och företagande	RTN	-4,0
		-49,5

11.1.2 Driftbudget per nämnd

DRIFTREDOVISNING mnkr	Aktuell ram 2021*	Justeringar inför 2021	Löne- o prisuppräkn	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2022
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-18		-0,4		-18
Regionstyrelsen					
varav					
- Regionstyrelsen och regionkansliet	-464	36,6	-10,1		-437
- Hälsovalsenheten	-1 916		-40,2		-1 957
- Tandvårdsenheten	-242		-5,1		-247
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-6 341	-50,0	-136,2	-40,0	-6 567
Forsknings- och utbildningsnämnd	-124		-2,6		-127
Folktandvårdsnämnd	-1		0,0		-1
Servicenämnd	-48		-1,0		-49
Samhällsbyggnadsnämnd	-629		-13,2	-4,0	-646
Regional tillväxtnämnd	-145		-3,0	-4,0	-152
Kulturnämnd	-113		-2,4	-1,5	-117
Gem nämnd för företagsh.o tolk	0		0,0		0
Tidigare beslut ej utfördelade till nämnderna		-10,0	-1,3		-11
Summa budgetramar till nämnderna	-10 042	-23,4	-215,5	-49,5	-10 330
- Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-184				-148
- Effekter tidigare års beslut	-34				-50
- Regionstyrelsens planeringsreserv	-50				-50
- Omställning	-78				-142
Verksamhetens nettokostnader	-10 388				-10 721
Regionstyrelsens finansförvaltning	10 573				11 027
Årets resultat	185				306
*) aktuell budgetfördelning per 2020 04 30					
Justeringar inför 2021 avser tidigare beslut om framtidens vårdinformationsstöd 13,4 mnkr					
RS disposition av 60 mnkr från omställning till hälsoval mm, tillskott läkemedelsbudget 61 mnkr					
Justering av ramarna gjord i samband med internränteförändring vilken ledde till hyressänkning 131 mnkr					
Nämndernas ramor har därefter räknats upp med 2,1 procent					
Kvar att disponera för tidigare beslut lämnas 10 mnkr, vilka också räknas upp med index					
ex ungdomsmottagn, kvinnosjukvård, tandvårdsutbildning					

11.1.3 Balansbudget

BALANSRÄKNING mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	24	44	43	55	49
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 578	6 277	6 663	6 654	6 660
Maskiner och inventarier	929	1 209	1 402	1 402	1 402
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	176	174	174	174	174
Summa anläggningstillgångar	6 707	7 705	8 283	8 285	8 285
Omsättningstillgångar					
Förråd	102	160	88	88	88
Fordringar	995	770	722	646	646
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj	4 528	4 440	5 187	5 699	6 326
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	244	356	238	419	432
Summa omsättningstillgångar	5 868	5 726	6 235	6 852	7 492
SUMMA TILLGÅNGAR	12 575	13 431	14 518	15 137	15 777
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	2 762	2 741	2 861	3 167	3 480
Årets resultat	530	185	306	313	212
Summa eget kapital	3 292	2 926	3 167	3 480	3 692
Avsättningar					
Avsättning för pensioner inkl löneskatt	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Summa avsättningar	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Skulder					
Långfristiga skulder	1 917	2 656	2 874	2 881	2 881
Kortfristiga skulder	2 631	2 775	2 775	2 775	2 775
Summa skulder	4 548	5 431	5 649	5 656	5 656
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	12 575	13 431	14 518	15 137	15 777
Ansvarförbindelse pensioner inkl löneskatt	4 934	4 641	4 437	4 253	4 080

11.1.4 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDE mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	530	185	306	313	212
Justering för av- och nedskrivningar	367	395	446	448	451
Justering för gjorda avsättningar	326	314	327	299	428
Justering för övr ej likv.påverkande poster	51		142	76	
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	1 274	894	1 221	1 136	1 091
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-232	0	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	8	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	406	0	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 456	894	1 221	1 136	1 091
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-3	-19	0	-14	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-821	-1 227	-920	-411	-451
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, ext hyresgäst			-104	-25	0
Investeringar i finansiella tillgångar	-17	-460	-427	-399	-528
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	6				
Justering ej likvidpåverkande poster		-85	-106	-113	-99
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-835	-1 792	-1 557	-962	-1 077
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Minskning långfristiga skulder	-13	-15	-18	-18	
Ökning långfristiga skulder	650	754	132	0	0
Ökning långfristiga skulder, externa hyresgäster			104	25	0
Ökning långfristiga fordringar	-2				
Minskning långfristiga skulder	17				
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	652	739	218	7	0
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl förändr pensionsmedel)	1 273	-159	-118	181	14

11.2 Bilaga 2: Investeringsbudget

11.2.1 Övergripande förutsättningar

Strategin för finansiering av investeringar under kommande år beskrivs ovan under Finansiering av investeringar. Respektive nämnd som gör en investering ska rymma ökade driftkostnader till följd av investeringar inom den befintliga ramen.

Servicekommittén har övergripande ansvar för att genomföra av regionfullmäktige beslutade investeringar om inget annat har beslutats. Regionstyrelsen ansvarar för investeringen i H-huset, där Arbetsutskottet är politisk styrgrupp. Servicekommittén ansvarar för beslutsprocess för fastighetsinvesteringar samt har rätt att överföra investeringsmedel mellan beslutade investeringsobjekt om utrymme finns i andra objekt. Om en sådan justering av investeringsbudgeten leder till ökade driftkostnader ska justeringen först godkännas av berörd nämnd.

11.2.2 Investeringsbudgetens struktur

Investeringsbudgeten innehåller:

- Budgetens fördelning per investeringsgrupp och nämnd för 2022.
- Sammanställning av fastighetsinvesteringar för 2022-2024.
- Korta beskrivningar av samtliga fastighetsobjekt över 10 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift.
- Korta beskrivningar av medicintekniska investeringar över 2,5 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift samt nya investeringar.
- Sammanfattande beskrivningar av övriga investeringar.

11.2.3 Överföring av investeringsmedel mellan åren

Efter avslutat verksamhetsår sammanställs de investeringar som har beslutats men ännu inte verkställts. För fastigheter och medicinteknisk utrustning ska de investeringar som beslutats för mer än tre år sedan, men ännu inte verkställts tas bort och för övriga investeringar ska beslut som inte verkställts inom ett år i normalfallet tas bort. Återstående investeringar som ska föras över till nästa år tas upp till beslut av regionfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen. Totala investeringsramen för 2021 är 2 233 miljoner kronor, inklusive överförda beslut från tidigare år. Prognosen för genomförda investeringar 2021 är per april 1 412 miljoner kronor. Mellanskillnaden 821 miljoner kronor kan därför bli föremål för bedömning om det är investeringsbeslut som ska strykas eller föras över till 2022 års budget.

11.2.4 Investeringar 2022

11.2.5 Fastigheter

Totala fastighetsinvesteringar för 2022 uppgår till 621 miljoner kronor. Fördelning per nämnd som kommer hyra lokalerna framgår nedan. Totalsumman för fastighetsinvesteringar innefattar även 104 miljoner kronor för investeringar åt externa hyresgäster. Tabellen visar också preliminära beräkningar för hyreshöjningar år 2022-2024 per nämnd, som kommer ske till följd av beslutade och förväntat genomförda investeringar.

Nedan redovisas ett underlag för aktuella fastighetsinvesteringar samt kort beskrivning av objekt som överstiger 10 miljoner kronor i total planerad investering;

Hälso- och sjukvårdsnämnden

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
1. Hälso- och sjukvårdsnämnden	468,0	258,9	151,7	45,4	24,0
HS Verksamhetsförändringar	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Nytt projekt	11,8	0,0	11,8	0,0	0,0
HS Ombyggnation yttre tillgänglighet entré M-huset USÖ	2,2	0,0	2,2	0,0	0,0
HS Uppgradering fastighetsnät B-huset, USÖ	9,6	0,0	9,6	0,0	0,0
Pågår	447,2	249,9	130,9	36,4	15,0
HS Ambulansstation Berglunda	83,1	55,7	27,4	0,0	0,0
HS Bygginvestering i samband med MT-investering	179,6	97,8	36,8	15,0	15,0
HS Cyclotron, Radiokemienhet och PET-CT (MT 2615)	105,1	73,9	31,2	0,0	0,0
HS Uppgradering fastighetsnät O-huset, USÖ	11,6	2,5	9,1	0,0	0,0
HS Interimslösning neonatal, USÖ	67,8	20,0	26,4	21,4	0,0

Objekt: Ambulansstation Berglunda

Projektet att skapa en ny ambulansstation startades 2015 med en förstudie som pekade ut att huvuddelen av ambulansverksamheten ska flyttas till Berglunda. Med en ambulansstation i Berglunda finns närhet till motorväg i flera väderstreck vilket förbättrar möjligheten till snabb utryckning. Markköpet är avtalat med Örebro kommun och byggnation pågår. Planerad inflyttning är under 2022.

Objekt: Bygginvestering i samband med MT-investering

I samarbete med avdelningen för medicinsk teknik utförs nödvändiga byggnadsåtgärder vid åter- och nyinvesteringar av medicinteknisk utrustning.

Objekt: USÖ, Cyklotron, PET-CT och radiokemienhet

Idag bedrivs PET-CT-undersökningar i källarplanet i O-huset på Universitetssjukhuset Örebro. Vid en PET-CT-undersökning används isotoper som tillverkas i en cyklotron. Då det idag inte finns någon cyklotronanläggning i nära anslutning köps isotoper från ett företag i Finland och flygs till Örebro. Den här typen av undersökning ökar inom Region Örebro län. I O-huset ska en ombyggnation och en utbyggnad i källarplan ske för att tillskapa lokaler för en cyklotronanläggning, ytterligare en PET-CT samt tillhörande renrum och radiokemienhet. Byggnationen medger att verksamheten kan framställa egna isotoper på plats och möjliggör undersökningar med isotoper med kortare halveringstid.

Objekt: Uppgradering fastighetsnät, O-huset USÖ

Fastighetsnätet för överföring av datatrafik inom O-huset på Universitetssjukhuset Örebro är installerat i samband med att huset uppfördes 1996 och har idag uppnått sin maximala överföringskapacitet. För att säkerställa en framtida tillförlitlig datauppkoppling för vårdens behov behöver nätet nu uppgraderas. Den teknologiska utvecklingen och digitaliseringen inom vården kräver en högre överföringshastighet i kablagen än det som installerades 1996. Medicinteknisk utrustning och IT-utrustning är fortfarande fast anslutna och kräver högre hastigheter. Trådlösa lösningar och det faktum att fast patienttelefoni inte finns kvar inom sjukhuset gör däremot att färre nätverksuttag krävs.

Objekt; Interimslösning neonatal, USÖ

Den långsiktiga lösningen för en ny modern neonatalavdelningen ligger för långt fram i tiden för att verksamheten ska kunna bedrivas i lokaler som inte är anpassade för dagens krav. I väntan på att en ny vårdbyggnad skapas därför en interimslösning genom en ombyggnad av befintliga vårdlokaler för att kunna bedriva god och patientsäker vård där föräldrar och barn ska kunna samvårdas.

Folktandvårdsnämnd

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
2. Folktandvårdsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
FTV Verksamhetsförändringar	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Regional tillväxtnämnd

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
3.Regional tillväxtnämnd	44,0	32,3	13,5	1,8	1,8
RU Verksamhetsförändringar	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Nytt projekt	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0
RU Fellingsbro Folkhögskola, Ombyggnation matsal	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0
Pågår	41,1	30,5	10,6	0,0	0,0
RU Fellingsbro Folkhögskola, Ny byggnad av aula mm	41,1	30,5	10,6	0,0	0,0

Objekt: Fellingsbro Folkhögskola, ny aula

Nya förslag har arbetats fram under våren 2019, i det nya förslaget som antogs kommer ombyggnaden av befintliga lokaler så som utbildningssalar och tillbyggnaden av aulan att ske i samma etapp. Teknisk projektering pågår, upphandling och byggstart planeras ske under sista halvåret 2020, planerad byggnation under 2020-2022

Servicenämnden

Fastigheter

4. Servicenämnden, fastigheter	401,9	298,9	250,0	160,0	159,0
RS ftg Energieffektiviseringar, pott	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Förstudier och planering, pott	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
RS ftg Hissar länet	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Projektering, pott	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
RS ftg Reinvesteringar och brandåtgärder länet, pott	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
RS transport, Parkeringsrenovering länet	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Nytt projekt	31,0	0,0	29,0	1,0	1,0
RS ftg M-huset USÖ, Utbyte rumsstyrning värme och ventilation	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0
RS ftg Lagkrav laddstolpar parkering	3,0	0,0	1,0	1,0	1,0
RS ftg M-huset USÖ, renovering bassäng	18,0	0,0	18,0	0,0	0,0
Pågår	214,9	142,9	65,0	3,0	2,0
RS ftg Färdigställande HIN-åtgärder USÖ, lagkrav	30,9	27,9	3,0	0,0	0,0
RS ftg Nytt system insamling mediaförbrukning, länsövergripande	12,0	4,0	2,0	2,0	2,0
RS ftg Ombyggnad T-huset	95,0	65,0	30,0	0,0	0,0
RS ftg Omdisponering verksamhetslokaler Museet	66,0	40,0	26,0	0,0	0,0
RS ftg Telefoner och televäxel till hissar, nytt lagkrav	3,0	1,0	1,0	1,0	0,0
RS ftg Köldmediasystem USÖ reinvestering, lagkrav	8,0	5,0	3,0	0,0	0,0

Objekt: Energieffektiviseringar, pott

Investeringarna ingår i Regionfastigheters handlingsplan som syftar till att uppnå Region Örebro läns mål gällande energi och co2 besparingar.

Objekt: Potter för förstudier och planering respektive projektering

Denna pott är till för att finansiera projekt i tidiga skeden då de ännu inte finns beslutade investeringsmedel samt för projekteringsfasen i de fall projekten inte hinner tas med i ordinarie VP/budget-process.

Objekt: Hissar, länet

I Region Örebro läns fastigheter finns hissar som hanteras enligt en upprättad plan där renovering, utbyte av delar och hela utbyten sker för att minimera risken för haverier.

Objekt: Reinvesteringar och brandåtgärder i länet, pott

Återinvesteringar i fastigheterna enligt Regionservice, fastigheters planering.

Objekt: M-huset, USÖ, renovering bassäng

Rehabiliteringsbadet på Universitetssjukhuset byggdes i början av 1990-talet och har nått sin tekniska livslängd. Bassänger, ytskikt, ventilationsaggregat, teknisk utrustning med mera behöver bytas ut.

Objekt: Färdigställande av HIN-åtgärder, USÖ, lagkrav

Som fastighetsägare åligger det Region Örebro län att åtgärda enkelt avhjälpta hinder såsom att skapa ramper, ledstråk, minska bländningsrisker, sänka dörröppningsknappar med mera. Arbetet pågår och endast ett fåtal byggnader på USÖ-området kvarstår.

Objekt: Nytt system för insamling av mediaförbrukning, länsövergripande

Projektet är en del av Regionservice, fastigheters digitaliseringsarbete där analoga mätare och manuella avläsningar ska ersättas av digitala driftövervakningssystem. Detta gör också att mediaförbrukningen kan mätas och justeras i realtid och avvikelser kan hanteras skyndsamt. Målet med detta är främst att minska driftkostnader och fastigheternas energiförbrukning.

Objekt: Ombyggnad T-huset (hör samman med Objekt: Lokaler för fastighetsdrift, T-huset USÖ)

I T-huset finns idag sjukhusets fastighetstekniska nav. I huset arbetar driftgrupp USÖ i lokaler som är i stort behov av renovering, verksamhetsanpassning och säkerhetsanpassning. Resultatet av att genomföra detta projekt blir främst att skapa en god arbetsmiljö, att tillgodose T-husets stora renoveringsbehov samt att säkerställa att inga obehöriga når de tekniska system som driften av sjukhuset vilar på. Projektet har en färdigställd förstudie. Byggstart för yttre renovering sker 2020. För verksamhetens behov och inre renovering sker byggstart 2021.

Övriga områden

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
4. Servicenämnden övr områden	322,9	238,2	86,5	1,8	1,8
RSERV ÖVR Verksamhetsförändringar	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Pågår	321,1	236,4	84,7	0,0	0,0
RSERV ÖVR Lokaler för fastighetsdrift T-huset	52,8	25,0	27,8	0,0	0,0
RSERV ÖVR Ny datahall och kontor IT	268,3	211,4	56,9	0,0	0,0

Objekt: Lokaler för fastighetsdrift, T-huset USÖ (hör samman med Objekt: Ombyggnad T-huset)

I T-huset finns idag sjukhusets fastighetstekniska nav. I huset arbetar driftgrupp USÖ i lokaler som är i stort behov av renovering, verksamhetsanpassning och säkerhetsanpassning. Resultatet av att genomföra detta projekt blir främst att skapa en god arbetsmiljö, att tillgodose T-husets stora renoveringsbehov samt att säkerställa att inga obehöriga når de tekniska system som driften av sjukhuset vilar på. Projektet har en färdigställd förstudie. Byggstart för yttre renovering sker 2020. För verksamhetens behov och inre renovering sker byggstart 2021.

Objekt: Ny datahall och kontor IT

Område IT ska samlokaliseras i en nytillskapad byggnad i direkt anslutning till USÖ söder om M-huset. Det nya IT-huset kommer inrymma ändamålsenliga lokaler som främjar samarbeten mellan de olika avdelningarna och förenklar flöden och processer inom området. Den nya byggnaden uppförs med höga ambitioner med tanke på miljövänliga materialval, låg energiförbrukning och sunda inomhusmiljöer. I och med samlokaliseringen kan ett antal förhyrda lokaler i Örebro sägas upp och ställas till förfogande för marknaden.

Regionstyrelsen

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
5. Regionstyrelsen	33,1	21,1	12,1	0,1	0,1
RST Verksamhetsförändringar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Nytt projekt	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0
RST Markköp del av Örebro Slussen 1	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0
Pågår	25,0	21,0	4,0	0,0	0,0
RST Solpaneler	25,0	21,0	4,0	0,0	0,0

Objekt: Solpaneler

Regionservice Område Fastigheter har genomfört en bedömning avseende potential för takmonterade solcellsinstallationer på Region Örebro läns fastigheter. Solcellerna innebär en minskad miljöpåverkan då förnybar solel ersätter köpt elenergi med in-slag av icke förnybar produktion. Utifrån beräkningsgrund om klimatbelastning (CO2 ekvivalenter 400 g/kWh) från inköpt el motsvarar en elproduktion om 1700 MWh/år en minskning med 680 ton CO2. Projektet pågår.

Externa hyresgäster

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
5. Externa hyresgäster	315,8	186,5	104,3	25,0	0,0
Pågår	315,8	186,5	104,3	25,0	0,0
Campus Etapp 3	263,0	156,5	81,5	25,0	0,0
RST Omdisponering verksamhetslokaler Museet	52,8	30,0	22,8	0,0	0,0

Objekt: Campus Etapp 3

Örebro Universitet bedriver läkarutbildning i hus 35 på Universitetssjukhuset, Campus USÖ. De har ett utökat lokalbehov och en utbyggnad österut är planerad med kontorslokaler, undervisningslokaler, en restaurang med uteservering och en hörsal för 250 åhörarpplatser. Projektet är upphandlat och byggnation pågår. Inflyttning sker 2023.

Objekt: Omdisponering verksamhetslokaler museet

I samband med en kommande rotreovering av Örebro läns museum vill hyresgästen anpassa lokalerna till nya behov. De åtgärder som planeras utföras är bland annat omdisponeringar av planlösningen, tillskapa en muséespecifik klimatanläggning för rätt temperatur och luftfuktighet samt höja säkerhetsklassningen på delar av lokalerna. Även tillgängligheten både i och utanför lokalerna ska förbättras. Resultatet av åtgärderna blir att nya typer av utställningar kan inrymmas på museet.

11.2.6 Immateriella investeringar

Under immateriella investeringar budgeteras inga nya medel 2022. Pågående investeringar är nytt vårdinformationsstöd, men till följd av förskjutningar i tidplanen för införandet behövs inga nya beslut för året.

11.2.7 MT-investeringar

Medicintekniska (MT) investeringar uppgår till 158,6 miljoner kronor för 2022. Nyinvesteringar för cyklotron, robot för ortopedi och kamerascanner ingår med totalt 25,6 miljoner kronor samt investeringar för ALF-medel om 8 miljoner kronor.

Fördelningen per verksamhet framgår nedan:

Beskrivning av nya planerade MT-investeringar:

Objekt: Cyklotron, avdelningen för sjukhusfysik, Område specialiserad vård.

Utrustningen medför en ny metod för Region Örebro län. Med utrustningen kommer man att själv kunna framställa isotoper och läkemedel för behandling av cancerpatienter. Man kommer även att kunna använda sig av isotoper som har en kort halveringstid då utrustningen är placerad i närheten av PET-CT. Idag levereras läkemedel bland annat från Finland vilket också begränsar urvalet av isotoper. Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppskattades 2016 till 25 miljoner kronor. fördelningen var då 9 miljoner kronor för utrustning 2017 samt 16 miljoner kronor för utrustning år 2021. Investeringkostnaden har under 2020 behövt revideras och är nu 37 miljoner kronor, därför äskas nu om ytterligare 12 miljoner kronor för 2022. Ny- och ombyggnation kommer att krävas, vilket hanteras inom Cyklotronprojektet som omfattar byggnationen.

Objekt: Robot för ortopedi, ortopediska kliniken, Område specialiserad vård.

Inom ortopedisk kirurgi går utvecklingen snabbt mot robotassisterad kirurgi för att öka precisionen vid framför allt protesersättning av leder. Med den nya metoden kommer kirurgerna att kunna överge den nuvarande metodiken där protesdelarna sätts in med hjälp av manuella riktare vilket ger förutsättningar för bättre kliniska resultat på både kort och lång sikt
Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 11 miljoner kronor 2022. Kostnad för serviceavtal tillkommer med preliminärt 1 miljon kronor per år.

Objekt: Kamerascanner, Folktandvården

Ny metodutveckling för avtryckstagnning inom tandvårdsprocesserna som minskar antalet besökstillfällen och innebär kortare undersökningstid för patienterna.
Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 2,6 miljoner kronor inkl moms 2022. Därtill kommer avtal för mjukvarusupport att tecknas, uppskattad kostnad 10 000 kr/år och skanner.

Beskrivning av övriga investeringar större än 2,5 miljoner kronor;

Objekt: Ambulanser, akutklinikerna, Område nära vård.

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Regelbundet utbyte av akutambulanser sker enligt ersättningsplan. Ersättningsplanen är utformad för att uppnå bästa möjliga balans mellan ekonomi och medicinsk säkerhet.

Investeringsutgift: Fem stycken ambulanser à 2 miljoner kronor ersätter äldre ambulanser under 2022 till en kostnad av 10 miljoner kronor. Två till Örebro, två till Lindesberg och en till Karlskoga.

Objekt: Endoskopiutrustning, endoskopiverksamheterna inom Område specialiserad vård. Investeringen är ersättning för befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd samt utökning av antal endoskopirum på grund av utökat uppdrag. Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 15 miljoner kronor för 2022.

Objekt: Datortomografiutrustning för avancerade undersökningar, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för avancerade diagnostiska datortomografiundersökningar. Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 16 miljoner kronor för 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Genomlysningsutrustning, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för diagnostik och interventioner även i samarbete med endoskopiverksamheten. Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 6 miljoner kronor för 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Datortomograf, onkologiska kliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för strålbehandlingsplanering. Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 8 miljoner kronor. Fördelningen är 5,3 miljoner kronor för utrustning 2021 och 2,7 miljoner kronor för utrustning 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Röntgen stat (röntgenutrustning), hjärt-, lung-, fysiologiska kliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för arytmi/elektrofysiologi laboratoriet.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 10 miljoner kronor.
Fördelningen är 4,8 miljoner kronor för utrustning 2021 och 5,2 miljoner kronor för utrustning år 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Kringutrustning till nytt elfys lab, hjärt-, lung-, fysiologiska kliniken, Område specialiserad vård.

Avsedd för arytm-, elektrofysiologiverksamhet.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 2,7 miljoner kronor 2022.

Objekt: Trauma och spinalnavigation, ortopediska kliniken, Område specialiserad vård.

Avsedd för navigationssystem som fungerar med O-arm och 3D-cbåge.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 2,8 miljoner kronor 2022.

Objekt: Skelett- lunglab, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för skelett- och lungundersökningar.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,0 miljoner kronor 2022.

Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Mediapendlar, Område specialiserad vård.

Avsedd för försörjning av gas, el, data till medicinteknisk utrustning på operationssalar och intensivvårdsplatser.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,3 miljoner kronor 2022.

Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Dentala unitar, Folk tandvården.

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 6 miljoner kronor inkl moms 2022.

Objekt: Sterilutrustning, Folk tandvården.

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 3 miljoner kronor inkl moms 2022.

11.2.8 It-investeringar

Investeringar i it-utrustning 2022 uppgår till 89,1 miljoner kronor. Det avser bland annat datorer och video som hyrs ut till verksamheterna, varav 16,9 miljoner kronor avser investeringar som hänförs till det nya IT-huset. I övrigt rör investeringarna såväl vårdssystem som bastjänster och inköp av IT-utrustning som anskaffas av Regionservice IT och hyrs av verksamheterna.

11.2.9 Övriga investeringar

Nämnd	Byggansl utrustning	Teknisk utrustning	Övrigt
Regionstyrelsen			10,2
Hälso och sjukvårdsnämnden	29,6	22,9	5,9
Hälso och sjukvård, H-husprojektet	10,0		
Folktandvårdsnämnden	1,1	1,0	4,5
Forskningsnämnden			2,2
Servicenämnden	19,6	2,4	27,5
Samhällsbyggnadsnämnden			12,7
Regional tillväxtnämnd	4,4		1,2
Gem nämnden företagshälsa tolkförmedl			0,2
SUMMA	64,7	26,3	64,5

Byggnadsansluten utrustning

I samband med projektering av fastighetsinvesteringar tas belopp fram för sådan utrustning som inte redovisningsmässigt hänförs till byggnad utan som inventarier. För varje projekt som tagits upp i budget för fastighetsinvesteringar har belopp för byggnadsansluten utrustning tagits fram. Summan av dessa investeringar uppgår för 2022 till 64,7 miljoner kronor, varav H-huset utgör 10,0 miljoner kronor.

Teknisk utrustning

I denna investeringsgrupp ingår t ex låssystem, passersystem, kraft- och styrsystem på operationssalar, patientsignalanläggningar. Totalt beräknas 26,3 miljoner kronor åtgå för investeringar i övrig teknisk utrustning för 2022.

Övriga inventarier

Övriga inventarier exklusive byggnadsansluten utrustning uppgår till totalt 64,5 miljoner kronor. Investeringarna avser främst möbler och annan utrustning. Under regionstyrelsen budgeteras även en pott för oförutsedda investeringar om 10 miljoner kronor. Denna kan gälla för alla olika typer av investeringar och enligt delegationsordningen kan regiondirektören fatta beslut under året om dispositioner ur detta anslag. Oförbrukade medel i denna pott förs inte över till nästa år.

11.3 Bilaga 3: Direktiv 2022 för Region Örebro läns majoritetsägda bolag

Enligt bolagspolicy för Region Örebro läns bolag, beslutad av regionfullmäktige 25 september 2018, fastställer regionfullmäktige årliga direktiv till de majoritetsägda bolagen som en del i beslutet om regionens budget och flerårsplan. Direktiven för bolagen anger mål, inriktning och resultatkrav för bolagets verksamhet.

11.3.1 Region Örebro läns förvaltnings AB

Mål och inriktning

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv.

Resultatkrav

Bolagskoncernens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Moderbolaget ska finansiera sin verksamhet genom i form av koncernbidrag från dotterbolagen. Bolagskoncernen ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering i moderbolaget och i dess dotterbolag samt en skälig avkastning till Region Örebro län. Förvaltningsbolaget ska under 2022 generera en utdelning på 12 miljoner kronor till ägaren.

11.3.2 Länsgården Fastigheter AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning och ägardirektiv.

Länsgården Fastigheter AB har haft i uppdrag att se över vilka fastigheter som primärt inte ingår i vård- och omsorgsuppdraget i syfte att avyttra dessa. Under pågående pandemi har arbetet av marknadsskäl tagit paus. Bolaget får i uppdrag att fortsätta processen.

Länsgården får också i uppdrag fortsätta byggnationen av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till vårdcentralen i Nora samt fortsätta med ombyggnation av vård- och omsorgsboende och vårdcentral vid Skebäck i Örebro kommun.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering och årlig avkastning i form av koncernbidrag eller aktieutdelning till Region Örebro läns förvaltnings AB. Avkastningskravet på bolaget ska, i samråd med dess styrelse, årligen prövas och fastställas av styrelsen för

Region Örebro läns förvaltnings AB med utgångspunkt från bolagets konsolideringsbehov.

11.3.3 Länsteatern i Örebro AB

Mål och inriktning

Bolaget ska erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer och amatörteater som för skolan i dess olika former.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

11.3.4 Svealandstrafiken AB

Mål och inriktning

Bolaget bedriver trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget ägs till lika delar av Region Västmanland och Region Örebro län. Bolaget är en del av respektive regions verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av respektive regions fullmäktige eller styrelse, fastställda av bolagsstämman.

Uppdraget enligt nedan är ett komplement till ägardirektiv och bolagsordningen och baseras på de förutsättningar och målsättningar som förelåg inför bildandet av ett gemensamt ägt bolag.

Följande effekter förväntades uppstå:

- Flera positiva stordriftsfördelar och synergier, med lägre kostnad som följd. De ekonomiska effekterna av dessa bedömdes per år till cirka 0-6 miljoner kronor för Region Örebro län och cirka 3-6 miljoner kronor för Region Västmanland.
- För Region Örebro län förväntades:
 - högre upplevd kundnöjdhet
 - bättre anställningsvillkor för busschaufförer
 - fortsatt högre andel anställda kvinnor i bolaget än branschen i övrigt

Bolaget ges i uppdrag att i samband med ägardialoger redovisa aktiviteter och effekter utifrån målsättningarna ovan.

Resultatkrav

Bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 procent. Den närmare nivån beslutas på ägarsamråd årligen.

Beslut om utdelning av avkastning till ägarna måste föregås av beslut vid ägarsamråd. Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent.

**Bilaga:
Fördelning av ansvar för effektmål och
strategier till regionstyrelsen och
nämnderna**

Region Örebro län

Verksamhetsplan med budget 2022

och planeringsförutsättningar 2023-2024

Innehåll

1.	Fördelning av ansvar till regionstyrelsen och nämnderna.....	3
1.1	Regionstyrelsen	3
1.2	Hälso- och sjukvårdsnämnd.....	7
1.3	Forsknings- och utbildningsnämnd	10
1.4	Folktandvårdsnämnd	13
1.5	Servicekommitté.....	16
1.6	Samhällsbyggnadsnämnd.....	18
1.7	Regional tillväxtnämnd.....	21
1.8	Kulturnämnd.....	24
1.9	Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice.....	27

1. Fördelning av ansvar till regionstyrelsen och nämnderna

1.1 Regionstyrelsen

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som regionstyrelsen ansvarar för. Regionstyrelsen har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Regionstyrelsen ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.1.1 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till hälsovalsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till hälsovalsenhetens ansvarsområde.

1.1.2 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till tandvårdsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till tandvårdsenhetens ansvarsområde.

Effektmål inom regional utveckling

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till folkhälsa i länet.

1.1.3 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.
- Förbättrad tillgänglighet i första linjens vård genom etablering av ny plattform för patientens väg in i vården.
- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

1.1.4 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.1.5 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.1.6 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att genom årliga planer kontinuerligt följa upp programmet för digitalisering för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål i digitaliseringsstrategin.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.2 Hälso- och sjukvårdsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.2.1 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.

Indikatorer

- Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.
- Tillsammans med patienten/individerna ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erbjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.
- Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.
- Fortsatt omställning till mer av nära vård.
- Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.
- Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.

1.2.2 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.
- Förbättrad tillgänglighet i första linjens vård genom etablering av ny plattform för patientens väg in i vården.

1.2.3 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.2.4 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.2.5 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.3 Forsknings- och utbildningsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som forsknings- och utbildningsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Forsknings- och utbildningsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.3.1 Effektmål inom forskning och utbildning

Effektmål nr 3

Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Indikatorer

- Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till år 2022.
- År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.
- Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska ha påbörjats senast 2022.

*) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Effektmål nr 4

Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Indikatorer

- Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddsverksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.
- En verksamhet för att systematiskt erbjuda och möjliggöra för närstående och patienter att samverka med forskare avseende planering och genomförande av klinisk forskning ska vara etablerad år 2022.

1.3.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Forsknings- och utbildningsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.3.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.3.4 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.4 Folktandvårdsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som folktandvårdsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Folktandvårdsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.4.1 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Indikatorer

- En enkät vid årets slut ska visa att en övervägande del av Folktandvårdens patienter är nöjda med vården Folktandvården erbjuder.

1.4.2 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

1.4.3 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Folkvandvårdsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.4.4 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.4.5 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.5 Servicenämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som servicenämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Servicenämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.5.1 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Servicenämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.5.2 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.5.3 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.6 Samhällsbyggnadsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Samhällsbyggnadsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.6.1 Effektmål inom regional utveckling – samhällsbyggnad

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 80 procent.
- Kvaliteten i servicetrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 90 procent.

1.6.2 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.
- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

1.6.3 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Samhällsbyggnadsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.6.4 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.6.5 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.7 Regional tillväxtnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som regional tillväxtnämnd ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Regional tillväxtnämnd ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.7.1 Effektmål inom regional utveckling – regional tillväxt

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Andel unga som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män ska minska.
- Andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.
- Utsläpp av växthusgaser ska minska. Ton koldioxidekvivalenter ska minska med 60 procent till år 2030 jämfört med 2005.
- Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare. Total slutanvändning av energi per brutto-regionalproduktenhet (kWh/miljoner kronor) ska vara minst 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005.

1.7.2 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

1.7.3 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Regional tillväxtnämnd ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.7.4 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.7.5 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.8 Kulturnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som kulturnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Kulturnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.8.1 Effektmål inom regional utveckling – kultur

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Aktörer som tar del av regionalt finansierad kultur i Örebro län ska öka.
- Aktörer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och samverkan med Region Örebro län ska öka.

1.8.2 Effektmål inom digitalisering

Effektmål nr 8

Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Kulturnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.8.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.8.4 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

1.9 Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ansvarar för.

Gemensamma nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.9.1 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 9

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

1.9.2 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 10

Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.9.3 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

Operera bort vårdskulden och korta köerna

Moderata satsningar för Region Örebro län 2022

**Verksamhetsplan med budget för 2022
samt ekonomisk plan 2023-2024**

Beslutsförslag

Regionstyrelsen föreslår Regionfullmäktige besluta

att anta Moderaternas förslag till verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar 2023-2024,

att fastställa budgetramar för 2022 för styrelsen och nämnderna i enlighet med driftbudgeten,

Örebro den 25 maj 2021

Innehåll

Vi utvecklar Region Örebro län.....	4
Utmaningar för Region Örebro län 2022 och framåt	6
Strategi för en region utan köer i vården	9
Strategi för högre effektivitet och lägre kostnader.....	11
Strategi för en region med kraft att utveckla vården.....	13
Strategi för en region på väg framåt	15
Strategi för en region av företagsamhet, innovation och högre utbildning	16
Regionstyrelsen	17
Digitalisering.....	21
Hälso- och sjukvårdsnämnd	23
Forsknings- och utbildningsnämnd	42
Folktandvårdsnämnd.....	43
Servicenämnd.....	46
Samhällsbyggnadsnämnd.....	49
Regional tillväxtnämnd.....	55
Kulturnämnd.....	59
Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice.....	62
Patientnämnd.....	63
Ekonomi.....	64
Budgetkalkyl	72
Investeringar.....	76
Bolagsdirektiv	89

Vi utvecklar Region Örebro län

Vi Moderater lägger en budget för ett bättre Örebro län där vårdskulden opereras bort, den som är sjuk får vård i tid och vårdens medarbetare får mer tid till patienten.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar, inte minst till följd av corona-pandemin vilken lett till en stor vårdskuld som nu måste arbetas av. För att komma tillrätta med hälso- och sjukvårdens problem behövs både kortsiktiga och långsiktiga strategiska lösningar. För att klara av de utmaningar och problem som finns behövs ordning och reda i ekonomin och en tydligare styrning. Vårdens medarbetare måste få mer tid till att möta patienter. De resurser och den kompetens som finns nyttjas då på bästa möjliga vis. Vi ser ett flertal framtida utmaningar, både på kort och på lång sikt. För att klara dessa krävs genomgripande strategier.

En region utan köer i vården

Sjuka i vårt län har rätt till vård i tid. I december 2020 hade fler än 2700 patienter väntat mer än 90 dagar för läkarbesök hos specialist och drygt 2900 patienter väntat mer än 90 dagar för operation eller åtgärd. Region Örebro län är bland de sämsta regionerna i Sverige på att operera sjuka i tid. Det är ett stort misslyckande. Vår målsättning är en vård utan köer. Alla ska få den vård de behöver, när de behöver den och på rätt vårdnivå.

Tillgängligheten måste bli bättre inom såväl primärvård, som specialistsjukvård och psykiatri. Fler fasta läkare på länets vårdcentraler är viktigt, både för att sjuka ska få vård och för att kroniker ska få bättre kontinuitet.

Högre effektivitet och lägre kostnader

Effektiviseringar inom befintliga verksamheter är nödvändiga och det finns stor potential för att förbättra resultat och produktivitet. Ska färre göra mer krävs att medarbetarna ges förutsättningar att jobba smartare och effektivare, med rätt verktyg, bra stöd och ett närvarande ledarskap. Andelen tid som används för direkt och indirekt patientarbete ska öka och andelen administration, byråkrati och kringarbete minska. Den administrativa bördan måste minskas. Det är också viktigt att jobba med effektiva flöden, logistik och produktionsplanering.

En region med kraft att utveckla vården

Vårdens största uppgift är att ge patienterna en kvalitativ, god och säker vård på rätt vårdnivå med bästa möjliga effektivitet. Hög kvalitet innebär i längden lägre kostnader. Fler vårdgivare är också positivt för vårdens kvalitet och tillgänglighet. USÖ ska ges goda förutsättningar för att utveckla och upprätthålla kunskap inom området högspecialiserad vård. Samverkan mellan kommuner och region, användning av ny teknik för att utveckla nya arbetssätt samt förmågan att arbeta över traditionella gränserna är viktiga faktorer i arbetet med att utveckla den nära vården. Genom att förbättra folkhälsan och erbjuda tidiga insatser minskar risken för såväl psykisk som fysisk ohälsa.

En region på väg framåt

Infrastrukturen är ett redskap för att utveckla länet, skapa möten och nya samarbeten. Att binda samman Stockholm-Oslo med snabba tåg ger möjlighet till sådan utveckling. För att skapa ett sammanhållet län där invånarna fritt och snabbt kan förflytta sig behövs bra och trygga vägar. Ett välfungerande vägnät är viktigt för såväl kollektivtrafiken, som för privatpersoner och för godstransporter. Bredband är en digital infrastruktur som ska finnas tillgänglig i hela länet, både i städer och på landsbygden.

Strategiska miljö- och klimatsatsningar är viktiga för en hållbar utveckling. Naturen är en fantastisk resurs som ska förvaltas på ett hållbart sätt. De beslut som fattas ska därför vara långsiktiga och ta hänsyn till eventuell miljöpåverkan. Regionens verksamheter ska sträva efter minskade utsläpp och bidra till en mer hälsosam miljö.

En region av företagsamhet

För att klara framtidens sjukvårdskostnader krävs en hållbar tillväxt och för det krävs ett gynnsamt företagsklimat. Nyföretagandet måste öka i länet. Fler innovationer ska kommersialiseras och omsättas i företag och jobb. Samverkan mellan RÖL, universitetet, näringsliv och civila samhället behöver utvecklas. Politiken måste öppna för att fler privata aktörer kan etablera sig inom hälso- och sjukvården. Det bidrar till ökad företagsamhet, valfrihet för patienterna och det blir möjligt för vårdpersonal att välja arbetsgivare eller att etablera sig som företagare.

Utmaningar för Region Örebro län 2022 och framåt

Covid-19, utmaningarnas utmaning

Pandemin har påverkat många av Regionens verksamheter. Den akuta vården, första linjen, särskilda Covidavdelningar och intensivvården är de verksamheter som påverkats mest, tillsammans med kollektivtrafik. Den planerade vården har fått stå tillbaka för att medarbetare och andra resurser skulle räcka till under den mest intensiva perioden.

Medarbetare har fått arbeta intensivt och mycket. Övertid och utebliven semester har varit realiteter som lett både till behov av återhämtning hos medarbetare och ökade lönekostnader och löneskuld.

Många behandlingar och operationer i den planerade vården har skjutits upp och skapat en vårdskuld. Utöver det tillkommer sannolikt stora kostnader för rehabilitering. Trots att staten ersätter kostnader för covidvård kommer kostnader för att jobba av vårdskulden kvarstå. Det är också troligt att kostnader för psykisk ohälsa och sjukdom kommer att öka i efterdyningarna av pandemin. De totala kostnaderna för pandemin är i dagsläget mycket svåra att kalkylera.

Äldre har under pandemin varit en utsatt grupp. För att klara vårdbehovet under pandemin har ny samverkan mellan kommunal vård och omsorg och sjukvård skapats. Exempelvis har medarbetare från vårdcentraler och Mobila team förstärkt den kommunala vård- och omsorgen på boenden och i hemmen.

Pandemin riskerar finnas kvar i samhället under en längre tid. Det är av yttersta vikt att ha hög beredskap för att snabbt mobilisera organisationen. En flexibel organisation och en struktur för att göra prioriteringar är nödvändig även fortsättningsvis.

Fler sjuka och längre köer

En av de största framtida utmaningarna är finansieringen av sjukvårdskostnaderna. En ökad psykisk ohälsa, en sämre folkhälsa än riket i stort och en ökad andel äldre invånare kräver uppmärksamhet och särskilda åtgärder. Trots vackra mål klarar inte Region Örebro län att hålla vårdgarantin eller att minska patienternas väntan i vårdköer – vare sig i primärvården eller i specialistvården, för förstagsbesökare, återbesökare eller för kroniker. Region Örebro län har tillhört de sämre i landet när det gäller att klara operationer och nödvändiga behandlingar i tid.

Ökad andel äldre i behov av bättre sjukvård

Mellan år 2017 och 2030 ökar antalet äldre än 80 år med 60 % i vårt län. Antalet äldre över 80 år kommer att stiga från dagens ca 17 000 i Örebro län till ca 25 000 år 2030.

Allt fler lever friska längre, men med ökad ålder ökar också risken för sjukdom och därmed även behovet av vård. Multisjuklighet är vanligare bland äldre. En stor andel av samhällets samlade vårdkostnader går till vård och omsorg för multisjuka äldre. Vården måste klara att både ge fler sjukvård och att utveckla vården så den bättre passar den åldrande människan för att erbjuda en bättre kvalitet i äldrevården.

Allt fler kommer att leva med kroniska sjukdomar som kräver behandling livet ut. För den patientgruppen är kontinuitet av stor vikt, vilket idag brister inom primärvården.

Patientsäkerheten brister

Varje år inträffar omkring 100 000 undvikbara vårdrelaterade skador i landet, varav cirka 3 000 leder till dödsfall. Vårdskadorna beräknas orsaka 600 000 extra vårddygn i landet. Region Örebro län klarar idag inte de uppsatta målen kring vårdrelaterade skador och infektioner trots antagen nollvision där ingen ska skadas i vården.

Stängda vårdplatser leder till att patienter ibland måste förläggas på avdelningar där de inte hör hemma medicinskt. Vid utlokalisering av patienter, så kallade satellitpatienter, är risken dubbelt så hög att drabbas av vårdskada. Det innebär också en högre press på vårdens medarbetare som måste vårda patienter som inte tillhör deras expertområde.

Bristande effektivitet

Köerna och väntetiderna ökar trots många fler händer i sjukvården Mellan 2009 och 2020 har antalet årsarbetare i Regionen ökat med drygt 20 %. Antalet vårdplatser på sjukhusen har samtidigt minskat kraftigt.

Resultaten och siffrorna visar att (S)-styret tappat greppet om verksamheten. Problemen handlar inte om resursbrister utan om hur resurserna används. Det handlar om brister i vårdens organisation, styrning och ledning.

Alltför mycket av medarbetarnas arbetstid läggs på annat än patientnära arbete. Dubbel- och trippeldokumentation, IT-system som stjälar tid, omfattande journalskrivande och motsvarande inläsning tar tid och skapar frustration. Varken medarbetarna eller det nära ledarskapet får det stöd och utrymme som behövs för att utveckla avdelningar och arbetsplatser.

Brister i kompetensförsörjningen inom vården

Idag arbetar fler läkare än någonsin tidigare i verksamheten. Trots detta saknas det läkare inom flera specialiteter. Vårdcentraler och sjukhus behöver i hög utsträckning anlita hyrläkare. Systemet med hyrläkare är kostsamt och leder till bristande kontinuitet för patienter och övriga medarbetare.

Tillgången till specialistutbildade sjuksköterskor möter inte det ökande behovet. När det gäller till exempel distriktssköterskor är behovet akut.

Svårigheten att rekrytera och framför allt behålla sjuksköterskor gör att nyutbildade ofta mycket snabbt tvingas ta ett patientsvar de inte känner sig redo för. Det leder till att många upplever stress och otrygghet redan tidigt i anställningen, vilket i förlängningen kan resultera i att de lämnar vården helt.

Sjukfrånvaro

Ett allvarligt problem är den höga sjukfrånvaron i Regionens egna verksamheter. Kvinnor har en betydligt högre sjukfrånvaro än män. Vissa verksamheter inom Region Örebro län har periodvis haft sjukfrånvaro på över 10 % vilket bör ses som en allvarlig varningssignal.

Föråldrade IT-system ger dåligt stöd i vården

De IT-system som ska stödja vårdens verksamheter innebär ofta problem för medarbetarna. Uppgifter behöver läggas in dubbelt eller mellanarkiveras på en lapp i fickan. Systemen ger inte det stöd till vårdens medarbetare som de skulle kunna göra. Istället riskerar de bli en belastning som slukar värdefull tid.

För lite såld vård

USÖ behöver sälja mer högspecialiserad vård för att upprätthålla kompetensnivå och stå starka i konkurrensen om den högspecialiserade vården.

Framtidens sjukvård kräver investeringar

USÖ är ett av Sveriges sju universitetssjukhus, med ett tydligt uppdrag att bedriva och utveckla högspecialiserad vård. USÖ behöver utvecklas för att möta de krav som ställs på ett modernt universitetssjukhus med läkarutbildning. Det finns också behov av kontinuerliga investeringar för att hålla vårdcentraler, sjukhus och medicinsk teknik i gott skick vilket leder till ökade avskrivningskostnader.

En region som växer men inte överallt

Över tid är det framför allt Örebro, Kumla, Lekeberg som växer, med både inflyttning och barnafödande. I många andra kommuner, som dessutom ofta har en hög andel äldre invånare, har befolkningen minskat kraftigt under lång tid. Arbetskraft, arbetstillfällen, företagande, vård- och omsorgsbehov och kommunikationer är exempel på faktorer som påverkas. Länets ojämna befolkningsstruktur är en utmaning som påverkar tillväxten. En alltför liten del av länets ekonomi är öppen för företagande.

Bättre kommunikationer för tillväxt i hela länet

Med 65 procent av Sveriges befolkning inom 30 mils radie, mitt i mellan Oslo och Stockholm, har Örebro län möjlighet att bli ett naturligt logistiskt centrum. För att nå detta, och behålla en hållbar tillväxt i konkurrensen mellan Stockholmsregionen och Osloregionen har länet en utmaning i att verka för goda förbindelser i främst öst-västlig riktning. För att detta ska vara möjligt ska infrastrukturen i länet möjliggöra för snabbt resande och arbetspendling. Stambanan, Europavägarna, Stockholm-Oslo 2.55, och RV 50 är särskilt viktiga.

Strategi för en region utan köer i vården

Region Örebro län (RÖL) har under flera år haft långa köer i vården. Vårdgarantin har inte klarats och vårdköerna har inte minskat. Det gäller såväl i primärvård som specialistvård och drabbar både förstagångsbesök och återbesök. Vård i rätt tid minskar lidande för patienten, minskar kostnader för RÖL och ger ökade skatteintäkter. God vård förutsätter att vården är lättillgänglig och fri från väntetider som inte är medicinskt motiverade. Kan inte RÖL erbjuda vård i tid, ska vård köpas från andra vårdgivare.

Sjuka ska få vård i tid

RÖL klarar varken vårdgarantins krav eller att minska patienters väntan i långa operationsköer. Ett första steg måste vara att klara den nationella vårdgarantin som innebär att patienten ska garanteras kontakt med vårdcentral samma dag, en medicinsk bedömning inom 3 dagar om behov finns, besök inom specialistvården inom 90 dagar samt därefter få behandling och operation inom 90 dagar, det vill säga 0-3-90-90. Målet för RÖL ska vara att klara 0-3-30-30. Det är av största vikt att RÖL klarar att minska operationsköer.

Den bristande tillgängligheten till vården för den som drabbas av psykisk ohälsa är ytterst allvarlig. Inom psykiatrin är det viktigt med snabba insatser, inte minst när det gäller barn och unga. Alla ska få den vård de behöver, när de behöver den.

Stärkt primärvård och mobila vårdteam

För att öka tillgängligheten och förbättra kvaliteten för mångbesökarna ska vården arbeta med aktiv hälsostyrning. Omkring 5 procent av patienterna använder mer än 50 procent av sjukvårdens resurser. Det är till största delen multisjuka äldre med stora vård- och omsorgsbehov. En stärkt primärvård och fler mobila vårdteam kan bidra till bättre vård samtidigt som det frigör resurser bland annat på akutmottagningarna.

Länets sjukhus som en gemensam resurs

En viktig del i arbetet för ökad tillgänglighet är att RÖLs tre sjukhus, samtliga kliniker och enheter, genomför en väl fungerande produktionsplanering. Som en del i produktionsplanen ingår Capio Läkargruppen.

Rekrytera och behåll fler läkare och sjuksköterskor

Inom flera områden råder det akut brist på läkare och sjuksköterskor med rätt kompetens. Dessa luckor måste fyllas. Primärvården har under flera år ersatt fasta allmänläkare med hyrläkare, vilket är kostsamt och leder till dålig kontinuitet och effektivitet. Samma situation finns inom fler specialiteter. En ökad rekrytering av rätt kompetens är avgörande för en god vård, och en god arbetsmiljö avgörande för att medarbetarna stannar kvar.

Mer tid till patienter, mindre till byråkrati

Vårdens medarbetare ska ägna sin tid till patientnära arbete. Det är nödvändigt att ständigt arbeta med effektivisering av administration, planering och dokumentation. Med system som underlättar vardagen stärks patientsäkerheten samtidigt som vården blir effektivare och mer tillgänglig. Rekrytering av rätt kompetens är avgörande för framtidens vård. Varje medarbetare ska arbeta på toppen av sin kompetens.

Digitala verktyg för bättre tillgänglighet

e-hälsa ger möjligheter till en effektivare och mer tillgänglig hälso- och sjukvård. Patienten ges ökad möjlighet till delaktighet i sin egen behandling, tillgång till sin journal och genom möjligheten att kunna använda digitala verktyg för att kommunicera med och möta vården

kan patientmötet bli bättre. e-hälsa ställer höga krav på säkerhet som klarar av informationsdelningen mellan vården och patienten. Fler digitala besök är ett bra verktyg för att snabbt kunna ge vård och samtidigt korta köerna.

Strategi för högre effektivitet och lägre kostnader

Kommande år krävs omfattande arbete med effektiviseringar. Ska färre kunna göra mer krävs det att medarbetarna ges förutsättningar att jobba smartare och effektivare, med rätt verktyg, bra stöd och ett närvarande ledarskap. Det är viktigt att öka andelen tid som används för direkt och indirekt patientarbete och minska andelen administration, byråkrati och kringarbete. Det är också viktigt att jobba med effektiva flöden, logistik och produktionsplanering. Det ska vara tydligt att så mycket som möjligt av ansvar och befogenheter ska ligga på verksamheterna.

Fokus ska ligga i mötet mellan patient och vårdens medarbetare

Värdet, kvalitén och effektiviteten i vården skapas i mötet mellan patienten och vårdens medarbetare. Detta förutsätter att tillräcklig tid ges till mötet med patienten och att patienten ges god information före, under och efter mötet. Det kräver också att patienten görs delaktig eftersom denne har avgörande information och även möjlighet att med egna insatser påverka vårdens resultat.

Rätt medarbetare, eller rätt team av medarbetare med rätt kompetens, ska möta patienten. Detta kräver vidare att rätt och tillräcklig information ges om patienten, att stödsystemen är effektiva och lättarbetade samt att bra beslutsstöd med aktuell kunskap finns tillgängliga. Dubbel- och trippeldokumentationen ska avvecklas, och informationssystemen ska i första hand byggas för att underlätta patientmötet. Det goda mötet kräver ett nära ledarskap som fokuserar på att alla dessa möten blir bra.

Utveckla vården för dem med störst behov

En av de patientgrupper där svensk sjukvård har stora brister är de mest sjuka äldre, med ett flertal olika diagnoser, mer eller mindre kroniska. Den gruppen består av ca 5% av patienterna och kräver ca 50 % av sjukvårdens resurser. Bättre omhändertagande av dem, bättre samordning mellan äldreomsorg, hemsjukvård och sjukvård för dem och bättre vårdprocesser kan både förbättra livskvalitet för dem och samtidigt leda till bättre effektivitet.

Öka samarbetet

Samarbete och samverkan både i sjukvårdsregionen och Regionen ska förbättras och fördjupas. Rollfördelning och specialisering kan ge högre medicinsk kvalitet och patientsäkerhet samt ge mer och bättre vård för pengarna.

För att utveckla samarbetet krävs bättre redovisning och utvärdering, både av den medicinska kvaliteten och av kostnaderna. Redovisningen av den medicinska kvaliteten måste utvecklas så att de olika klinikernas resultat blir lättförståeliga, tydliga, transparenta och jämförbara. Detsamma gäller den ekonomiska redovisningen. Det blir då lättare att ställa rätt krav, och det ger en möjlighet att utifrån styrkor och svagheter specialisera och utveckla nischer på kliniker och sjukhus, med ett samlat större patientunderlag, vilket även borde underlätta rekrytering av rätt kompetens.

Bättre IT och andra stödsystem

Det är viktigt att ständigt arbeta med effektivisering av administration, planering och dokumentation. Bättre, mer anpassade stödsystem och stödverktyg är avgörande för en bättre tillgänglighet och hög effektivitet. Vården ska ha IT-system som underlättar vardagen och stärker patientsäkerheten samtidigt. Sådana system gör det också möjligt att arbeta med varningssignaler och påminnelser, vilket minskar risken för skador och fel. Under

kommande år introduceras flera nya IT-system i vården och det är viktigt att följa upp arbetet för att säkerställa att de uppfyller de behov som finns.

Köer kostar

Vård i rätt tid minskar lidande för patienten och minskar kostnader för sjukvården. Uteblivna besök är outnyttjade resurser. Det är ett problem som finns över hela linjen och försvårar planering och behandling för både patienter och verksamheter. Arbetet med att minska antalet uteblivna besök ska fortsätta. Genom att ta fram rutiner och nya system för bokning, avbokning samt påminnelser kan sena återbud och uteblivna besök minskas.

Inga vårdskador eller vårdrelaterade infektioner

Vården ska ha väl utvecklade system och rutiner så att behandlingar inte leder till att patienter utsätts för skador. Ett långsiktigt säkerhetsarbete för att eliminera risken för vårdrelaterade skador och infektioner ska bedrivas.

Förebyggande arbete och tidig upptäckt

Genom förebyggande arbete kan fysisk och psykisk ohälsa och sjukdom undvikas. I de fall det inte går att undvika är istället tidig upptäckt och behandling i ett tidigt skede mycket viktigt. Det innebär minskat lidande för den som är drabbat samtidigt som mer resurser kan avsättas till de som behöver sjukvård. Förebyggande arbete och tidig upptäckt av ohälsa är positivt för individen men har också samhällsekonomiska fördelar då antalet sjukskrivningar kan minskas och färre behöver bli långtidssjukskrivna.

Strategi för en region med kraft att utveckla vården

Vårdens största uppgift är att ge patienten en god och säker vård, som ges på rätt vårdnivå med bästa möjliga effektivitet. Hög kvalitet möjliggör mer vård till fler. Under flera år har RÖL misslyckats med att hålla vårdgarantin. Ökad valfrihet, fler vårdgivare och effektivare användning av vårdens kapacitet och resurser är verktyg som ska användas för att åtgärda dessa problem.

Utveckla universitetssjukvården och den högspecialiserade vården

Universitetssjukhuset i Örebro (USÖ) tillsammans med Lindesberg lasarett, Karlskoga lasarett, Capio Läkargruppen och länets vårdcentraler erbjuder länets patienter sjukvård av hög kvalitet. Flera delar bör utvecklas till universitetssjukvårdsenheter med den akademiska status som krävs.

För länets utveckling och för invånarna i Örebro län är USÖs fortsatta utveckling av stor vikt. USÖ ska ges goda förutsättningar för att utveckla och upprätthålla kunskap inom området högspecialiserad vård. Det kräver också ändamålsenliga byggnader, som exempelvis H-huset och förnyelse av medicinsk teknik.

Det är nödvändigt att ligga i framkant vad gäller klinisk forskning och produktion av högspecialiserad vård och att öppna för möjligheten att sälja vård utanför de geografiska och administrativa gränser man hittills verkat inom. Mer såld vård ger både bättre ekonomi och utvecklingskraft för USÖ.

Utveckla den nära sjukvården

Vården behöver komma närmare patienten och på ett bättre sätt möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov. En mer tillgänglig och närmare vård kan i kombination med förändrade arbetssätt innebära att resurserna används mer effektivt. Närhet handlar inte bara om geografisk närhet utan också om närhet i form av kontinuitet, trygghet, tillgänglighet och samordning. Samverkan mellan kommuner och region, användning av ny teknik för att utveckla nya arbetssätt samt förmågan att arbeta över traditionella gränserna är viktiga faktorer i arbetet med att utveckla den nära vården.

Utveckla forskning och medicinsk teknik

Universitetssjukhus måste upprätthålla en hög utbildnings- och forskningsnivå. Det ska finnas goda möjligheter för såväl kvinnor som män att kombinera sin tjänst med studier och forskning. Centralt i sammanhanget är begreppet universitetssjukvård som betecknar de delar av hälso- och sjukvården som har forskning, utbildning och utveckling som del av kärnverksamhet.

Universitetssjukhus ska ligga i den medicinska utvecklingens framkant. Med hjälp av medicinsk teknik kan patienter erbjudas en effektiv och patientsäker vård. Den medicinska tekniken förbättras och utvecklas ständigt, därför behöver det finnas ekonomiskt utrymme för investeringar inom medicinsk teknik.

Utveckla ledarskapet

Ledarskapet är avgörande för att skapa en flexibel, väl fungerande organisation som håller hög kvalitet inom givna ekonomiska ramar. Utveckling och effektivitet måste gå hand i hand. Det kräver ett ledarskap som fokuserar på delaktighet och som är väl rustat att leda en organisation och dess medarbetare i förändring. Sjukvårdens ledare ska ges förutsättningar

att utvecklas så att de kan möta dagens och framtidens medarbetare med moderna och effektiva arbetsformer.

Regionens ledare måste också vara lyhörda och främja delaktighet och inflytande från medarbetarna. Det är de som jobbar inom en verksamhet som bäst vet hur verksamheten fungerar och var det finns behov av förbättring och alternativa arbetssätt.

Det är också viktigt att man som ledare vågar och tillåts pröva förändringar i arbetssätt och verksamhetsstruktur för att öka effektivitet och produktivitet.

Utveckla hälso- och sjukvården för äldre

RÖL ska ligga i framkant när det gäller god äldrevård. Ett geriatriskt centrum ska etableras, där vård och omsorg som rör äldre patienter kan utvecklas. En seniorhälsa för de som är 70 år och äldre, med uppdrag att erbjuda regelbundna hälsokontroller och hälsosamtal ska etableras. Ytterligare verktyg för att förbättra hälso- och sjukvården för äldre är fler äldremottagningar. Ett annat är mobila vårdteam. Samverkan mellan sjukvården och kommunerna ska förbättras.

Utveckla det förebyggande arbetet

Den enskilde individen har det primära ansvaret för sin egen hälsa, men hälso- och sjukvård måste grundas på insikten att hälsofrämjande och förebyggande investeringar reducerar lidande och framtida välfärdskostnader. Genom att förbättra folkhälsan och erbjuda tidiga insatser minskar risken för såväl psykisk som fysisk ohälsa. RÖL ska medverka till och skapa förutsättningar för en bättre folkhälsa. Ju fler som mår bra, desto mer resurser kan avsättas till de som behöver sjukvård.

Utveckla valfriheten genom goda möjligheter till nya etableringar

Valfrihet för patienten ska prägla vårdens utformning. Fler vårdgivare är positivt för vårdens kvalitet, för patientens möjlighet att välja vård och för personalens möjlighet att välja arbetsgivare. Idag är det i stort sett omöjligt för såväl väletablerade som nya aktörer att starta upp ny vårdverksamhet i länet.

Idag finns vårdval endast inom två områden, val av vårdcentral inom primärvården och val av psykoterapeut inom specialistvården. Vårdvalet ska utvecklas och införas inom fler områden för att öka valfriheten. Information om vården och vårdgivare i länet ska utvecklas så att medborgare och patienter kan ta del av vilken vård som erbjuds och finns tillgänglig.

Flexibla lösningar är en förutsättning för god tillgänglighet. Det innebär utbud av både större och mindre vårdcentraler samt vårdcentraler med särskild inriktning. Vårdcentraler ska drivas och följas så de är konkurrenskraftiga och erbjuder patienten en god vård.

Strategi för en region på väg framåt

Region Örebro län ska vara ett attraktivt län där näringsliv, infrastruktur, kollektivtrafik och bostadsförsörjningen utvecklas i samklang med invånarnas behov och levnadsvanor.

En sammanknuten region för möten och nya samarbeten

Samhällsbyggandet ska ske i samverkan mellan RÖL, kommunerna, näringslivet och den civila sektorn. Infrastruktur, transport och kommunikationssystem handlar om mer än att ta sig från en plats till en annan. De gör det möjligt för personer att mötas, arbeta, studera och besöka nya platser. Möten, såväl fysiska som digitala, skapar nya samarbeten och utveckling.

Infrastruktur för att möjliggöra regional utveckling

Infrastruktur i form av vägar, järnvägar, flygplats och kollektivtrafik är viktiga verktyg för att möjliggöra regional utveckling. Det handlar både om ökade möjligheter till arbetspendling och om goda förutsättningar för företagsetableringar. Bilen är ett viktigt färdmedel som måste tas i beaktande i samhälls- och infrastrukturplaneringen av städer och tätorter. Det är också viktigt att behålla den 90km/h-standard som idag finns få många av länets vägar. En sänkning av hastighetsbegränsningen riskerar att förlänga transporttider och försvåra för pendlare att åka.

Bind samman Stockholm – Oslo 2.55 via Örebro

En god förbindelse mellan Stockholm och Oslo är av stor vikt för länet. Regionens aktiva arbete med förbindelsen Stockholm – Oslo 2.55 via Örebro ska vara fortsatt prioriterat. RÖL ska aktivt delta i arbetet för att trygga en långsiktig utveckling av såväl tillväxt som regional förstoring av arbetsmarknaden. På sikt ska det finnas snabbtågsförbindelse med stopp i till exempel Karlstad, Karlskoga, Örebro och Västerås.

Långsiktigt hållbara drivmedel

Det är angeläget att RÖL har en långsiktig drivmedelstrategi som anger ramar inför kommande upphandlingar av trafik. Som kollektivtrafikmyndighet ska RÖL bistå medborgarna med kollektivtrafik som i största möjliga grad är både miljövänlig och kostnadseffektiv. Kollektivtrafiken ska minska klimatpåverkan för resandet i Örebro län. Teknik och forskning som minskar klimatpåverkan ska premieras.

RÖL ska vara klimatneutralt

Vid all verksamhet ska klimatbelastningen tas i beaktning. RÖL är en stor arbetsgivare och en betydelsefull upphandlare av varor och tjänster, vilket ska nyttjas för att få till stånd förbättringar gällande transporter, material och tjänster för att nå målet för klimatneutralitet.

Teknikutveckling

Den snabba teknikutveckling som sker idag kräver att RÖL tar del i de förbättringar och effektiviseringar som med teknikens hjälp blir möjliga. Möjligheten till digital kommunikation och digitala mötesplatser gör att fysiska avstånd får mindre betydelse. Detta är verktyg som med fördel kan användas i många delar av verksamheten, inte minst i hälso- och sjukvården.

Strategi för en region av företagsamhet, innovation och högre utbildning

Region Örebro län ska kännetecknas av entreprenörskap, högkvalitativa utbildningsmöjligheter och en stark arbetsmarknad där fler företag startar och kan växa och där innovationer skapas. Där jobben växer fram får också medborgarna utrymme att växa.

Entreprenörskap, företagsamhet och innovationer

Ett starkt fokus på entreprenörskapsfrämjande insatser och en fortsatt satsning på ett innovationssystem är nödvändigt. Ett kliv framåt har tagits i att få ihop ett sammanhängande innovationssystem, men mer måste göras. Politiken ska verka för att länet ska bli attraktivare för sådd- och riskkapital.

Nyföretagandet måste öka i länet. Fler innovationer ska kommersialiseras och omsättas i företag och jobb. Viktiga aktörer inom området är exempelvis Alfred Nobel Science Park, ALMI, Inkubera, Ung Företagsamhet och NyföretagarCentrum. Fler nya företag, innovationer och jobb är viktiga för att länet ska klara stora samhällsutmaningar som utanförskap och integration.

Den offentliga sektorn ska minska till förmån för en större privat- och civil sektor.

Fler privata aktörer i vård och omsorg

Politiken måste öppna för att fler privata aktörer kan etablera sig inom hälso- och sjukvården. Det bidrar till ökad företagsamhet, valfrihet för patienterna och det blir möjligt för vårdpersonal att välja arbetsgivare eller att etablera sig som företagare.

Det ska vara lätt för vårdgivare att etablera sig i länet, både inom primärvården och inom specialistvården. Genom lagen om valfrihet (LOV) ökar patienternas valfrihet och tillgång till vård, vilket kräver förändring och utveckling av vårdvalssystemet. Fler läkare och sjuksköterskor behöver etablera sig i länet. Idag är intresset av att etablera sig som vårdgivare i Örebro län oroande lågt. Ett krångligt och omodernt regelverk i kombination med en avvisande attityd leder till att entreprenörer inom vården inte väljer att etablera sig i länet.

Gröna näringar, landsbygdsutveckling och social ekonomi

Dagens klimatutmaningar innebär möjligheter för näringslivet att utveckla och erbjuda klimatsmarta lösningar. Den gröna omställningen innebär nya marknadsmöjligheter även i Örebro län. De gröna näringarna har en stor roll i att förse länet med förnybart bränsle.

En regional livsmedelsstrategi skapar förutsättningar för ökade mervärden i hela livsmedelskedjan och ger tillväxt i länet. Örebro län är rikt på natur- och kulturmiljöer som erbjuder upplevelser och rekreation. Besöksnäringen lämpar sig för utvecklingsarbete i samverkan med den gröna näringen och måltidsbranschen.

Utbildning, integration och kompetensförsörjning

Utbildningsnivån i länet ska höjas för att säkerställa kompetensförsörjningen till företag och offentlig sektor. Det är nödvändigt att hela utbildningssystemet stärks så att fler elever går ut grundskolan med godkända betyg och i högre grad söker sig vidare till högre studier.

Regionstyrelsen

Region Örebro län är en av länets största arbetsgivare med ansvar för drygt 10 000 medarbetares arbetsmiljö och trivsel. En av Regionens största utmaningar är kompetensförsörjning. Brist på personal har inneburit ökad arbetsbelastning och stressnivå hos flera yrkeskategorier. RÖL ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare trivs, kan utvecklas och mår bra.

Regionstyrelsen får i uppdrag: att inleda en utvärdering av den politiska organisationen inför nästa mandatperiod.

En trygg och säker arbetsplats

Alla medarbetare ska garanteras en trygg och säker arbetsmiljö utan rädsla för hot och våld. Regionen ska regelbundet se över och förbättra rutinerna för att säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö för medarbetarna. Detta förutsätter ett ständigt pågående beredskaps- och säkerhetsarbete som tar hänsyn till olika typer av hotbilder och situationer.

Mål: Det ska vara tryggt och säkert att arbeta inom Region Örebro läns verksamheter

Ledarskap

Ett tydligt och utvecklande ledarskap är nyckeln till en väl fungerande arbetsplats. Det är viktigt att såväl nya som befintliga ledare får stöd och mandat att utveckla, förändra och förbättra sina verksamheter för ett bättre arbetsklimat och rutiner för patienter. RÖL ska ha ledare som kan möta utmaningar med moderna och effektiva arbetsformer i en rörlig och flexibel organisation. Detta förutsätter tillgång till rätt verktyg och bra stöd. Den goda ledaren ser, guidar och involverar medarbetarna och utvecklar arbetsplatsen.

Regionstyrelsen och övriga nämnder får i uppdrag: att ta fram en strategi för att utveckla ledarskapet på alla nivåer

Regionstyrelsen får i uppdrag: att införa en ledarskapsutbildning för alla som tillträder en tjänst som första linjens chef

Rekrytera och behåll personal

Trots kraftigt ökade resurser till sjukvården är det fortfarande alltför många sjuka som får vänta alltför länge på nödvändig operation eller behandling. Kostnaderna i verksamheterna har tillåtit stiga mer än vad resurserna har ökat. En stor del av de ökade kostnaderna beror på en kraftig ökning av medarbetare, en ökning som inte motsvaras av en växande befolkning eller nya åtaganden. Ändå råder det akut brist på läkare och sjuksköterskor inom vissa områden. Primärvården har under flera år behövt ersätta fasta allmänläkare med hyrläkare, vilket är kostsamt och innebär försämrad kontinuitet. Försämrad kontinuitet finns inom fler områden. RÖL måste bli en mer attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs, mår bra och har utrymme att utvecklas. Region Örebro län behöver behålla och rekrytera fler läkare, sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor i hälso- och sjukvården samt fler medarbetare inom tandvården så att luckorna kan fyllas där kompetens saknas.

Mål: Det ska kännas roligt att arbeta i Region Örebro län

Bättre och effektivare schemaläggning

Hög och stigande sjukfrånvaro samt svårigheter att rekrytera både läkare, sjuksköterskor och andra grupper av medarbetare innebär en ökad belastning på RÖLs medarbetare. Ett

problem är att arbetstiderna ofta är svåra att kombinera med familjeliv och möjlighet till återhämtning efter arbetsdagens slut.

Det är viktigt att utveckla arbetsvillkoren inom sjukvården. Olika verksamheter i sjukvården har olika behov. Därför behöver de enheter som vill, tillåtas pröva annan schema- och skiftläggning. Det är också viktigt att följa och utvärdera en sådan försöksverksamhet. Schemaläggning ska tillämpas så att de resurser som finns nyttjas på bästa möjliga vis avseende både effektivitet och produktivitet.

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att genomföra försöksverksamhet för mänsklig arbetstid genom att pröva olika schema- och skiftläggning vid ett antal enheter inom sjukvården

Vårdutbildade medarbetare ska arbeta med patienter

Vårdutbildade medarbetare ska ägna merparten av sin tid till patientnära arbete. Arbetsuppgifter som inte förutsätter vårdkompetens kan utföras av medarbetare som inte är vårdutbildade. Produktiviteten måste öka om Regionen ska klara de utmaningar som verksamheterna står inför. Det är viktigt att minska den administrativa bördan för vårdens medarbetare för att öka andelen tid som ägnas åt patientarbete. Ett nära ledarskap som lyfter produktivitet är nödvändigt. Det behövs ett systematiskt och övergripande arbete för att höja produktivitet och effektivitet vilket ger mer vård med oförändrade resurser.

Mål: Samtliga medarbetare ska arbeta på toppen av sin kompetens

Det är viktigt att ständigt arbeta med effektivisering av administration, planering och dokumentation. Bättre, mer anpassade stödsystem och stödverktyg är avgörande för en bättre tillgänglighet. Vården ska ha IT-system som underlättar vardagen och stärker patientsäkerheten samtidigt. Sådana system gör det också möjligt att arbeta med varningssignaler och påminnelser, vilket minskar risken för skador och fel.

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utreda och lägga förslag på hur andelen patientnära tid kan öka genom att effektivisera administration, dokumentation och stödsystem

Karriärtjänster för specialistsjuksköterskor

För att möta rekryteringsbehovet av specialistsjuksköterskor ska möjligheten för sjuksköterskor att vidareutbilda sig lyftas till en central, strategisk nivå. RÖL ska erbjuda utbildningstjänster som ett steg för den framtida kompetensförsörjningen inom bland annat psykiatri, geriatrik och anestesi.

För att uppvärdera utbildning och premiera de skickligaste specialistsjuksköterskorna ska RÖL införa karriärtjänster. En karriärtjänst ska ha specifika kriterier, som exempelvis att hålla sig uppdaterad kring aktuell forskning, vara drivande i utvecklingsarbete på arbetsplatsen och stötta kollegor i utvecklingsarbetet. En sådan tjänst ska också innebära ett extra lönelöft utöver ordinarie löneöversyn.

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att införa karriärtjänster för specialistsjuksköterskor

Kompetensöverföring och mentorskap i vården

Att handleda studenter under utbildning är en viktig uppgift för vården och vårdens medarbetare. De kliniska färdigheterna som vårddyrket kräver kan medarbetaren endast tillskansa sig genom praktisk övning. Ett gott handledarskap har betydelse för såväl studenternas utbildningsresultat som deras framtida professionsutövande. Handledarskap och mentorer krävs också för att ge nyutbildad vårdpersonal och nyanlända med vårdutbildning en god introduktion. En grupp som särskilt bör uppmuntras att ta sig an handledaruppdraget är medarbetare som börjar närma sig slutet av yrkeskarriären. Handledarskapet kan vara både ett sätt att utveckla yrkesrollen och att överföra värdefull kompetens till nya medarbetare.

Regionstyrelsen får i uppdrag att: utveckla handledarskapet/mentorskapet inom vården

Medarbetare som forskar

Det ska finnas goda möjligheter för både kvinnor och män att kombinera sin tjänst med studier och forskning. Universitetssjukvård kräver att hög kompetensnivå upprätthålls. RÖL har ett strategiskt ansvar att ta för att säkra tillgången på kompetens så att fler sjuksköterskor väljer att vidareutbilda sig. Det är avgörande att läkarstudenter väljer Örebro som studieort och erbjuds en bra AT- och ST-tjänstgöring i RÖL. Det ger en god grund för det framtida rekryteringsbehovet. Det behöver också skapas ett mer attraktivt klimat för specialistutbildning och forskning med bättre och tryggare anställningsförutsättningar och tydliga lönepåslag.

Ytterligare satsningar för att tillsätta forskartjänster inom närsjukvården är nödvändiga för att höja statusen på våra vårdcentraler. Forskningen har ett egenvärde men den är också avgörande för bemanning och rekrytering av sjukvårdspersonal. Verksamheten måste i större utsträckning efterfråga disputerad personal. Det handlar om läkare såväl som om kuratorer, sjuksköterskor och sjukgymnaster och andra som disputerat och vill forska. Det är nödvändigt för att upprätthålla vårdcentraler som uppfyller kriterierna för universitetssjukvård, för att behålla läkarutbildningen.

Ökad valfrihet i hälso- och sjukvården

För att kunna erbjuda alla länets patienter en bra hälso- och sjukvård som är fri från väntetider ska sjukvården vara öppen för nya lösningar. Det ska bli lättare för vårdgivare att etablera sig i länet, såväl inom primärvården som i den öppna specialistvården. Det avser bland annat specialiteter som gynekologi, internmedicin, geriatrik, psykiatri, rehabilitering, logopedi och fysioterapi.

Det har inte startats några privata vårdcentraler sedan vårdvalet infördes 2010. Förändrad politisk attityd och utveckling av vårdvalssystemet krävs för att vårdgivare ska vilja etablera sig i länet. Primärvårdens uppdrag kan delas av fler genom att möjliggöra för drift av mindre enheter. Kravet på kvalitet och kompetens ska vara desamma oavsett vårdgivare och ersättningsarna ska vara av sådan storlek att verksamheterna klarar av sina uppdrag.

Regionstyrelsen får i uppdrag: att ta fram regelverk för lämpliga verksamhetsområden inom specialistvården som kan omfattas av lagen om valfrihetssystem (LOV)

Regionstyrelsen får i uppdrag: att reformera regelverket och ersättningssystemet i krav- och kvalitetsboken med syfte att göra det möjligt att etablera mindre enheter inom primärvården

Mål: Fler privata vårdgivare ska etablera sig i länet

Jämställd vård

Könsuppdelad statistik är långt ifrån självklar i beslutsunderlag. Analyser som ska göras av ett besluts inverkan på jämställdhet saknar ofta någon djupare substans. Det leder till att oreflekterade föreställningar och förväntningar på behov får vägleda prioriteringar.

De insatser som genom åren genomförts i Regionens verksamheter har ofta haft formen av projekt beroende av nationella ekonomiska bidrag. Brister har identifierats och förändringar har genomförts för just det som den studien omfattade. Däremot saknas en systematisering av jämställdhetsarbetet. Bättre rutiner och verktyg behöver skapas för att jämställdhet ska bli en naturlig del i det kontinuerliga utvecklingsarbetet.

Mål: Vården ska vara jämställd

Digitalisering

Digitaliseringen och ny teknik har stor betydelse för vårdens utveckling. Rätt genomfört ska en sådan verksamhetsutveckling bidra till effektivare arbetsätt, effektivare vård och smartare tjänster både för patienter och medarbetare inom vården. I det privata näringslivet utvecklas ny teknik snabbt och digitaliseringen ligger i framkant. Medborgarna idag har höga förväntningar även på den offentliga förvaltningen när det kommer till ny teknik och digitalisering.

e-Hälsa och ny teknik ger en mer patientcentrerad, effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård. Patienten ges ökad delaktighet i sin egen behandling, enklare tillgång till sin journal, och digitala verktyg för att kommunicera med och möta vården. e-Hälsa ställer höga krav på säkerhet som klarar av informationsdelningen mellan vårdens olika delar och med patienten. RÖL ska gå i takt med förverkligandet av den nationella visionen för e-Hälsa, att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. Vårdens medarbetare kan, via olika e-hälsolösningar ges bättre verktyg och tillgång till snabb information och beslutsstöd.

Digitala vårdmöten och digitala bokningar

Region Örebro län har genom olika piloter och projekt etablerat digital vårdcentral, digitala återbesök och digital ungdomsmottagning med positiva resultat. Vårdcentraler, mottagningar och kliniker använder sig i olika omfattning av möjlighet till digitala bokningar av besök och digitala vårdmöten. Det senaste årets pandemi har ökat såväl patienters som medarbetares både efterfrågan och förändringsvilja vilket ska tas till vara. Utveckling bör gå mot ett utvecklat och mer likvärdigt utbud av digitala tjänster hos Regionens samtliga vårdinrättningar.

Effektivare arbetsätt

Ett nytt journalsystem är under uppbyggnad och kommer att införas i regionen under år 2022 och 2023. En stor brist har varit att systemen inte kommunicerar med varandra. I det nya journalsystemet ska det vara möjligt att kommunicera mellan såväl sjukhus, vårdcentraler och regioner.

Det finns många och stora utmaningar när det kommer till ny digital teknik inom vården. De nya tekniska lösningarna och verktygen är en del men framför allt ligger utmaningen i att utveckla nya sätt att arbeta, nya sätt att möta patienterna, utmaning i hänsynen och samspelet till arbetsmiljön.

Under 2020 och 2021 har behovet av god teknik och möjligheter att använda digitala lösningar vid möten och utbildningar blivit allt tydligare. Utvecklingen behöver fortsätta för att hitta funktionella verktyg som motsvarar behoven. Det finns stora effektiviseringsmöjligheter genom att hålla möten och utbildningar digitalt. Fler digitala möten innebär att regionen och kommunen spara in resurser som annars läggs på restid samt bidrar till mindre utsläpp och miljöpåverkan som resandet skapar.

Mål: Digitalisering är ett verktyg för att förbättra arbetsmiljön

Samtliga nämnden får i uppdrag: att vid införandet av digitala tjänster inom den egna verksamheten säkerställa att de är användarvänliga och leder till ökad effektivitet

Regionstyrelsen får i uppdrag: att flera möten och utbildningar ska ha möjlighet till digitalt deltagande

Patientperspektiv

Ur ett patientperspektiv är det angeläget att Regionen har välfungerande system för information om hälso- och sjukvården. Länets invånare ska ha lättillgänglig information. Det handlar bland annat om hälsotips, egenvård, hur man kommer i kontakt med sjukvården, hur man gör sitt vårdval och åtkomst till sin journal. Informationen ska vara tillgänglig digitalt på ett användarvänligt sätt. Ett syfte med informationen är att stärka medborgarens egenmakt. 1177 Vårdguiden behöver fortsatt utvecklas för att på ett bättre sätt inkludera patienten i sin vårdprocess och öka egenvården. Digitalt först är även en princip som säger att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag. Alla kan eller vill inte utnyttja de digitala möjligheterna. Det är viktigt att hälso- och sjukvården är tillgänglig även för dem.

Regionstyrelsen och samtliga nämnder får i uppdrag: att ta fram och genomföra aktiviteter utifrån principen "digitalt först"

Regionstyrelsen får i uppdrag: att fortsätta utveckla fler digitala tjänster

Regionstyrelsen får i uppdrag: att säkerställa att hälso- och sjukvården och dess information kommer alla till del.

Medborgarperspektiv

Inom den offentliga förvaltningen kan digitaliseringen skapa mycket stora välfärdsvinster i form av snabbare kontakt mellan myndigheter och medborgare, effektivare handläggning och färre fel. Möjligheten till att tillhandahålla öppna data genom e-arkiv skapar nya möjligheter till insyn och uppföljning, både för myndigheterna, medierna och enskilda medborgare. Att begära ut en allmän handling bör kunna automatiseras till en mycket högre grad än vad det är nu. Offentliga handlingar och uppgifter behöver vara tillgängliga på medborgarnas villkor. Vi vill tillgängliggöra offentliga handlingar så att de är medborgare och företag till gagn, samtidigt som medborgarnas integritet självfallet aldrig får äventyras.

Regionstyrelsen får i uppdrag: att tillgängliggöra offentliga handlingar och data digitalt för medborgare genom självbetjäning.

Hälso- och sjukvårdsnämnd

Hälso- och sjukvården är till för patienterna. Vårdens främsta uppgift är att ge kvalitativ och god hälso- och sjukvård på rätt vårdnivå med bästa möjliga effektivitet. Sjukvården ska arbeta strukturerat och sammanhållet med kunskapsstyrning. Kunskapsbaserad vård med god kvalitet ger patienterna jämlik vård på lika villkor. En del patienter söker akut för sjukvård och omhändertagande av skada eller hastigt insjuknande och andra patienter återkommer under långvarig sjukdom, kronisk sjukdom eller som multisjuk. Varje person som kommer till somatisk eller psykiatrisk vård ska bemötas med respekt.

Vården, inklusive hälsofrämjande och förebyggande insatser, ska ta sin utgångspunkt i patientens upplevelse av situationen och utgå från individen. Patienten ska informeras om egenvård och om vilka behandlingsmetoder som finns. Ett gott bemötande och god tillgänglighet är en förutsättning för en god vård. Patienten ska känna sig trygg och ha rätt till inflytande och delaktighet i behandlingsprocessen från planering till uppföljning.

Mål: God hälsa och vård på lika villkor för länets invånare

Folkhälsa och förebyggande hälso- och sjukvård

En stor del av hälso- och sjukvårdens insatser och resurser läggs idag på att behandla kroniska sjukdomar. Ohälsosamma levnadsvanor, rökning, alkohol och stillasittande är några av orsakerna till att många drabbas. Region Örebro län behöver en tydlig och samlad strategi för ett långsiktigt förebyggande och hälsofrämjande arbete. Det finns exempel på regioner som jobbar aktivt med att lyfta upp och belysa det förebyggande arbetet, vissa regioner erbjuder hälsosamtal och hälsoundersökningar samtidigt som andra arbetar med upplysning och informationsarbete. Det finns anledning att titta på hur andra regioner arbetar med frågan som ett steg i vår egen Regions utvecklingsarbete.

Regionen har en viktig uppgift i att öka kunskapen om hur man som patient förebygger ohälsa och kroniska sjukdomar. Det preventiva arbetet bör prioriteras högre med ett tydligt politiskt stöd. Förebyggande och hälsofrämjande arbete måste ses som ett långsiktigt arbete. Effekten kan vara svår att mäta på kort sikt vilket kan leda till att arbetet inte får lika hög status som andra kortsiktiga insatser där resultatet kan mätas relativt snabbt. Däremot kan effekterna på lång sikt, både för befolkningen och för regionens verksamheter, leda till bättre hälsa och minskade kostnader.

Det är viktigt att betona att det är den enskilde individen som har det primära ansvaret för sin egen hälsa. Sund kosthållning, motion och hälsofrämjande aktiviteter måste ligga på var och ens ansvar att upprätthålla. Sjukvården ska vara vägledande och genom information och råd om förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter och åtgärder bidra till en friskare befolkning.

Hälsofrämjande och förebyggande investeringar i närtid kommer att reducera framtida välfärdskostnader. En god och jämlik hälsa är en förutsättning för långsiktig och hållbar tillväxt, vilket ger bättre förutsättningar för att klara välfärden. Barn och ungas livssituation i länet följs regelbundet i "Liv och hälsa ung". Dessa undersökningar ska fortsättningsvis i än högre grad användas som underlag för beslut som rör barn och unga.

Vi ska inte heller underskatta föreningslivets möjlighet till positiv inverkan på hälsa, kost och motion. Det finns anledning att se över hur Regionen i större omfattning kan samarbeta med föreningslivet för att få fler att välja en hälsosam livsstil. Det finns också anledning att

titta på digitala verktyg, till exempel appar och webbaserade redskap i arbetet med att få fler länsinvånare att välja att leva hälsosammare.

Screening och hälsosamtal

En del i det förebyggande arbetet är att utföra screening i syfte att tidigt upptäcka svåra sjukdomar. Mammografi är den metod som används i de allmänna bröstkontroller som alla kvinnor mellan 40 och 74 år regelbundet erbjuds att göra. Syftet är att hitta bröstcancer innan sjukdomen hunnit ge några symptom. Det är viktigt att alla kvinnor uppmuntras att gå på regelbunden mammografi. Regionen bör slopa den övre åldersgränsen för mammografiundersökning. Cellprovtagning med analys för cytologi i syfte att tidigt upptäcka cellförändringar och livmoderhalscancer är ett annat exempel på viktig screeningsverksamhet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att slopa den övre åldersgränsen för mammografiundersökning

Flera regioner erbjuder idag förebyggande hälsosamtal utifrån vilken åldersgrupp man tillhör. I regioner där man har infört denna typ av hälsosamtal har man genom studier kunnat visa på lägre dödlighet. Denna typ av hälsosamtal bör på sikt införas i Region Örebro län.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utreda möjligheten att införa digitala hälsosamtal för relevanta åldersgrupper

En utveckling av de digitala möjligheterna kopplat till ett sådant arbete bör göras. Det finns flera intressanta projekt och initiativ som syftar till att ta fram digitala verktyg i sjukvården, bland annat för att öka medvetenheten och kunskapen om en hälsofrämjande livsstil. Ett exempel på ett sådant projekt är MeHealth. Projektet drivs av studenter på Linköpings universitet i samarbete med Region Östergötland. I region Östergötland erbjuder man just nu regelbundna hälsosamtal till 40-, 50-, 60- och 70-åringar för att främja hälsa och förebygga sjukdomar. Samtalen erbjuds var tionde år. Mellan dessa tillfällen ansvarar individen själv för att upprätthålla goda levnadsvanor. Det projektet MeHealth ska syfta till är att underlätta för invånarna att leva hälsosamt och behålla en god livsstil mellan dessa samtalstillfällen bland annat genom att samla och följa olika data om allt från levnadsvanor och kostvanor till vikt och motion. Den här datan kan sedan individen följa och på olika sätt agera utifrån tillsammans med sjukvården.

Det här är ett av flera exempel på vilka möjligheter och fördelar digitala verktyg kan få om man använder det på rätt sätt. Den här typen av projekt är angelägna att följa och lära av.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ge hälso- och sjukvårdspersonal möjlighet att vidareutveckla sin kompetens i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete

Mål: minskade hälsoklyftor och en friskare befolkning

Inga vårdskador eller vårdrelaterade infektioner

Alla patienter ska garanteras en trygg och säker vård. Vården ska ha väl utvecklade system och rutiner så att behandlingar inte leder till att patienter utsätts för skador. Ett långsiktigt säkerhetsarbete för att eliminera risken för vårdrelaterade skador och infektioner ska bedrivas.

Mål: Felbehandlingar, undvikbara vårdskador och vårdrelaterade infektioner ska inte förekomma

Nära sjukvård

Under flera år har ett stort omställningsarbete inom vården pågått i hela Sverige. Mer vård ska utföras nära medborgaren och mer resurser ska omfördelas från sjukhusen till primärvården och den nära vården. Syftet med omställningsarbetet är bland annat att göra vården mer tillgänglig och personcentrerad.

Närsjukvård omfattar allt ifrån hälsofrämjande, förebyggande insatser och tidig upptäckt av sjukdom, till omvårdnad och rehabilitering. Invånarnas tillgång till hälso- och sjukvård med god tillgänglighet och hög kvalitet och kontinuitet ska säkerställas.

Resurserna till primärvården behöver öka för att den verkligen ska kunna utgöra basen av regionens hälso- och sjukvård. Detta är en nödvändig åtgärd om Region Örebro län på riktigt ska kunna ställa om till nära vård.

Den nära vårdens betydelse och uppdrag kommer att bli allt större i framtiden. Den kommunala vården, primärvården, akutsjukvården och öppenvård inom specialiserad sjukvård tillsammans med 1177 Vårdguidens tjänster är alla viktiga komponenter för utvecklingen av den nära vården.

Nära vård kräver att Regionen ökar takten i den digitala omställningen. På detta sätt kan vården bli mer personcentrerad och effektiv.

Den nära vården och utbudet av vård och tjänster inom hälso- och sjukvården måste ständigt utvidgas, definieras och utvecklas för att kunna möta invånarnas behov. I Region Örebro län finns förmåga till omställning. Inte minst västra länsdelen har visat prov på viljan och kraften att utvecklas. Vi behöver också vidga våra vyer och se möjligheter i exempelvis filialer och mindre enheter samt en ökad samverkan för att erbjuda enklare vårdinsatser på länets mindre orter.

Mål: Primärvården ska utgöra basen för hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utveckla och stärka primärvården.

Örebro läns vårdcentraler

Länets vårdcentraler ska vara basen för hälso- och sjukvården. Som första linjens somatiska och psykiatriska insats är vårdcentralen ofta medborgarnas första kontakt med sjukvården. Vårdcentralerna har också det medicinska ansvaret för patienter som är färdigbehandlade inom specialistvården. En fast läkarkontakt kan också ansvara för patienten genom hela vårdprocessen, vilket skapar kontinuitet och trygghet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att införa ett system där patienten har rätt att välja sin fasta läkare.

Det är viktigt att det finns fasta läkare på alla vårdcentraler. Rekryteringsproblemen vad gäller läkare innebär att många vårdcentraler idag är beroende av hyrläkare, vilket är kostsamt och framförallt leder till bristande kontinuitet för både övrig personal och för patienterna. Incitamenten för att öka antalet fasta läkare ska öka.

Det psykosociala uppdraget ska tydliggöras och omfatta människan genom hela livet. Den psykosociala kompetensen inom primärvården ska stärkas i hela länet. Detta för att bättre klara

att tidigt se, behandla och hantera lindrig psykisk problematik. Därigenom erbjuds patienten snabbare kontakt med sjukvården. Det besparar även regionen onödig remisshantering och kostsamma bedömningar av patienter som egentligen inte kräver specialistvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen får i uppdrag: att utveckla och stärka den psykosociala kompetensen så att den finns tillgänglig på alla länets vårdcentraler

Regionens vårdcentraler ska drivas så att de är konkurrenskraftiga. Då krävs en god arbetsmiljö, välutvecklade IT-system och andra stöd som gör att vårdens medarbetare får mer tid för patienten. Det ska vara möjligt för varje verksamhetschef att tillsammans med övriga medarbetare utveckla sin verksamhet och anpassa mottagningarna efter medborgarnas behov. Vi behöver tydliggöra chefernas roll och mandat över vårdcentralerna och ge dem bättre verktyg att forma verksamheten efter patientens behov.

Regionens vårdcentraler ska också erbjuda mer varierade öppettider där det exempelvis är enklare att göra besök kvällstid.

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att vårdcentralerna ska erbjuda mer varierade öppettider, exempelvis kvällstid.

I flera regioner har man skapat sjuksköterskemottagningar för att göra vården mer personcentrerad och trygg för exempelvis patienter med kroniska sjukdomar som har regelbunden kontakt med vården. Likaså för cancerpatienter har sådana mottagningar visat sig vara viktiga och bidragit med trygghet både före, under och efter behandling

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utreda möjligheten att skapa sjuksköterskemottagningar

Sjuka ska få vård i tid

Alla ska få den vård de behöver, när de behöver den. RÖL klarar inte av att hålla vårdgarantin. Det gäller både primärvård och specialistvård och drabbar både förstagsbesökare och kroniker. Vård i rätt tid minskar lidande för patienten och minskar kostnader för sjukvården. God vård förutsätter att vården är lättillgänglig och fri från väntetider. Om RÖL inte klarar vårdgarantin ska vård köpas från andra vårdgivare.

Den nationella vårdgarantin innebär att en patient har rätt att få kontakt med sin vårdcentral samma dag. Flera vårdcentraler har svårt att klara telefontillgängligheten, vilket leder till att patienter inte har möjlighet att boka tid. Det är också stor variation i tillgängligheten mellan vårdcentralerna i länet vilket kan leda till en ojämlig vård.

Patienter efterfrågar i ökad grad enkla digitala vägar för att komma i kontakt med vården. Det senaste årets pandemi ökar också kravet på att i högre takt göra digitala vårdmöten och digitala bokningar möjliga. Det ökar tillgängligheten och kan samtidigt avlasta traditionella sätt att komma i kontakt med vården. Tillgången till digitala tjänster ska vara likvärdig över Regionens alla vårdinrättningar.

Patienten ska garanteras kontakt med vårdcentral samma dag, en medicinsk bedömning inom 3 dagar om behov finns, besök inom specialistvården inom 90 dagar samt därefter få behandling och operation inom 90 dagar, det vill säga 0-3-90-90. Ett första steg måste vara att klara den nationella vårdgarantin men på några års sikt ska RÖL klara 0-3-30-30.

Region Örebro län bör införa en information- och bemötandegaranti. En sådan garanti skulle säkerställa att patienten får tydlig information och stöd i sin sjukdomsprocess. Den vårdsökande ska vid varje vårdkontakt få besked om när och var nästa vårdkontakt kommer att ske. Om patienten då anser att väntetiden till behandling eller besök till den specialiserade vården är för lång ska vårdkontakt hos annan vårdgivare erbjudas och ordnas. Patienten ska ha rätt till en skriven behandlingsplan som är tydlig och begriplig för patienten.

Vården ska också kontinuerligt mäta och följa upp patientens upplevelse av vården.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att: införa en informations- och bemötandegaranti inom hälso- och sjukvården

Kömiljarden har åter införts i syfte att patienter inte ska behöva vänta på vård. I RÖL är köerna långa till operation och en minskning av köerna uteblir. I december 2020 hade drygt 2900 personer väntat mer än 90 dagar på operation. RÖL ska fortsätta att utveckla former för att ta bort patienters väntan, både på operation samt andra åtgärder, för att nå kömiljardens krav.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen får i uppdrag: att samarbeta och upphandla vårdavtal med andra vårdgivare för att nå kömiljardens krav

Mål: Sjuka ska få vård i tid

Mål: Länets invånare ska erbjudas kontakt, besök och behandling inom vårdgarantin

Vårdskuld till följd av coronapandemin

Många behandlingar och operationer i den planerade vården har skjutits upp till följd av coronapandemin och de resurser pandemin tagit i anspråk. Det har skapat en stor vårdskuld. De totala kostnaderna både för pandemin och för den vårdskuld som skapats är i dagsläget svår att beräkna. Det är också troligt att ytterligare kostnader tillkommer i samband med bland annat covid-rehabilitering. Regionen måste nu fokusera på att arbeta av vårdskulden. Region Örebro län bör ta fram en handlingsplan för hur organisationen ska hantera vårdskulden och de långa operationsköerna. Handlingsplanen bör innehålla kvalitativa och kvantitativa mål som är tidsatta och mätbara.

Coronapandemin har även fått konsekvenser för cancervården. Enligt flera rapporter har antalet upptäckta cancerfall minskat under Coronapandemin. Under perioden januari till oktober 2020 hade antalet rapporterade tumörer minskat med ca 10% jämfört med samma period 2019. Trots att cancervården varit prioriterad och på många sätt välfungerande i Region Örebro län kan man se att invånarna tvekat att söka vård och delta i screening på grund av rädsla att bli smittad och för att man inte vill belasta vården. I Regionalt cancercentrums (RCC) senaste rapport från mars 2021 om pandemins påverkan på cancervården ser man tydliga kopplingar mellan ökat antal upptäckta fall och förändrat sökmönster, vilket riskerar att få stora konsekvenser på vården och kommande patienter när väl pandemin är över. Risken finns att patienternas prognoser är sämre och att det därmed blir en ökad sjuklighet och dödlighet bland cancerpatienterna.

Region Örebro län bör tillsammans med övriga regioner i Mellansverige samarbeta och samordna sina resurser när det kommer till cancervården, både vad gäller operationer men

även i screening och behandling. Detta för att minska risken för uppskjuten cancervård och dess konsekvenser.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram en handlingsplan för hur organisationen ska hantera vårdskulden och de långa operationsköerna

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att operera bort vårdskulden

Färre uteblivna besök

Uteblivna besök är outnyttjade resurser. Det är ett problem som finns över hela linjen och försvårar planering och behandling för både patienter och verksamheter. År 2019 registrerades 15 914 uteblivna besök inom vården i Region Örebro län till en beräknad kostnad av cirka 36 miljoner kronor. Troligen är kostnaden för uteblivna besök mycket högre. Arbetet med att fortsätta minska antalet uteblivna besök ska fortlöpa och utvecklas. Genom att i patientsamverkan ta fram rutiner för bokning, avbokning samt påminnelser kan sena återbud och uteblivna besök minska. Den digitala tekniken ska användas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att se över hur fler besökstider i vården skulle kunna nyttjas och hur antalet uteblivna besök skulle kunna minskas

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utveckla digitala bokningar och vårdmöten så att de blir tillgängliga och likvärdiga hos Regionens alla vårdinrättningar.

Mer vård för pengarna

Effektiviteten och produktiviteten i sjukvården måste öka. Värdet, kvalitén och effektiviteten i vården skapas i mötet mellan patienten och vårdens medarbetare. Detta förutsätter att tillräcklig tid ges till mötet med patienten och att patienten ges god information före, under och efter mötet. Det kräver också att patienten görs delaktig eftersom denne har avgörande information och även möjlighet att med egna insatser påverka vårdens resultat. Det behövs ett systematiskt arbete för att öka andelen patienttid, minska onödig administration och utveckla arbetssätt och stödsystem så att vårdens medarbetare får rätt verktyg för att kunna arbeta så effektivt som möjligt.

Mål: Hälso- och sjukvården bedrivs så effektivt att RÖL placerar sig bland de effektivaste regionerna i landet

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att öka andelen patienttid för vårdens medarbetare

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram relevanta effektivitetsmått och jämförelsetal

Ordning och reda i ekonomin

Hälso- och sjukvården i Region Örebro län har länge brottats med stora underskott. Budgeten har inte fungerat som ett styrdokument för verksamheterna och regionens ekonomisystem är inte anpassade till att på ett lättöverskådligt sätt följa verksamheternas kostnader och eventuella budgetavvikelser. Den här otydligheten har också lett till att vissa verksamheter är felbudgeterade och redan från start kämpar med en budget som inte går ihop. Av samma anledning blir det också svårt att se vilka verksamheter som faktiskt är kostnadseffektiva. Ordning och reda i ekonomin är grunden för att klara sjukvården. Det ska vara självklart för sjukvårdens ledare att budgeten ska vara styrande i verksamheten.

Region Örebro län bör arbeta för att utveckla budgeten till ett tydligt styrdokument och rusta och utbilda sjukvårdens ledare att arbeta efter den principen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utbilda och rusta sjukvårdens ledare i ekonomistyrning

Tillgänglighet på vårdcentralerna

Det är hos vårdcentralerna som medborgarna oftast söker sin vård och behandling först, därför måste telefontillgängligheten förbättras och vara likvärdig i hela regionen. Det handlar också om att t.ex. kunna erbjuda besökstider på kvällar och helger, ha dropp-in mottagning samt tidsbokning på nätet för att anpassa tillgängligheten efter individens behov. En lättillgänglig primärvård minskar belastningen på den specialiserade vården genom att kunna göra rätt vårdnivå nåbar i större omfattning.

Utvecklingen av verksamheterna ska drivas framåt genom att nyttja de egna interna goda exemplen som en grund för hur andra delar kan organisera sig mest effektivt samt främja ett inspirerande ledarskap och engagemang hos personalen.

Hälso – och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ge förvaltningen i uppdrag att utforma ett systematiskt arbete kring spridning av goda exempel inom den nära vården

Alternativa driftsformer

Vårt län ser inte likadant ut överallt och det ställer krav på att vi förmår att anpassa våra verksamheter efter de olika förutsättningarna utan att göra avkall på våra ambitioner om att varje medborgare ska kunna erbjudas bästa möjliga sjukvård.

Nuvarande drift- och ägarformer behöver ses över när det gäller de vårdcentraler som har haft mycket stora svårigheter att bemanna verksamheten med fasta läkare. Du som patient ska kunna få en fast läkarkontakt oavsett vart du bor som kan vägleda genom sjukvården och ta ett helhetsansvar för just dig.

Specialistsjukvård & högspecialiserad vård

Inom Region Örebro län finns tre sjukhus, Universitetssjukhuset i Örebro, Karlskoga lasarett och Lindesbergs lasarett. Alla tre sjukhus är viktiga kugghjul för den specialiserade och högspecialiserade vården i länet. Att Region Örebro län, som relativt liten region, kan erbjuda tre sjukhus är en styrka som vi ska beakta och ta tillvara på. Genom att fortsätta utveckla och rusta våra tre sjukhus kan Region Örebro län erbjuda en god och tillgänglig vård för våra länsinvånare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram tydliga målbilder för länets tre sjukhus

Länets tre akutsjukhus

För Moderaterna är det viktigt att du som patient har rätt till bra vård var du än bor. Basen i hälso- och sjukvården utgörs av primärvården. Genom en god samverkan med den specialiserade vården på sjukhusen skapas en trygg och patientsäker vård som finns nära dig, antingen på vårdcentralen, på ditt närmsta sjukhus eller i hemmet.

Akutsjukvård är sjukvårdstjänster som hanterar akuta och oplanerade patienter med sjukdomar eller skador som ofta kräver en omgående vårdinsats. Akuten är dessutom den enda ingången till sjukvården nattetid. Viss akutsjukvård, exempelvis vid svåra trauman,

kräver mycket omfattande insatser från den högspecialiserade vården. Länet ska ha tre akutsjukhus. Det är rimligt att även patienter med enklare åkommor kan få hjälp med dessa vid länets samtliga tre akutmottagningar under dygnets alla timmar.

Ett första steg att uppnå god och nära vård för akut sjuka patienter är att på kort sikt se till att patienter med enklare åkommor kan få hjälp vid länets samtliga akutsjukhus. Regionen bör utreda möjligheten att stärka akutmottagningarna med specialistutbildade akutläkare för att kunna möta de akuta behoven. Detta skulle också bidra till en förstärkning av kompetensen på länets akutmottagningar och till en god och tillgänglig akutvård i norra länsdelen.

Mål: Den som är akut sjuk ska få god och säker vård dygnet runt

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att patienter med enklare åkommor kan få hjälp vid länets samtliga tre akutmottagningar under dygnets alla timmar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utreda möjligheten att stärka bemanningen med akutläkare på Lindesberg lasarett.

Under 2018 togs beslutet att Region Örebro län skulle utreda möjligheten att införa bedömningsbilar som möter patienter med lägre prioritet, där ambulans inte behövs. Införandet av detta har dock uteblivit. Tanken med förslaget är att ambulansverksamheten och akutmottagningarna avlastas samtidigt som fler kan få hjälp snabbt. Förslaget bör prioriteras och etableras i regionen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att införa bedömningsbilar i Region Örebro län

Fortsatt utveckling av specialiserad och högspecialiserad vård

För länets utveckling och dess invånare är det viktigt att RÖL kan upprätthålla ett starkt universitetssjukhus. Det handlar både om ändamålsenliga byggnader, som exempelvis H-huset och om förnyelse av medicinsk teknik. Det handlar också om att skapa förutsättningar att utveckla och upprätthålla kunskap inom området högspecialiserad vård i syfte att få fler uppdrag att utföra och även sälja mer vård. För att garantera länets invånare kvalitet och kontinuitet måste USÖ tillsammans med Karlskoga lasarett och Lindesbergs lasarett producera och fortsätta sälja mer vård.

Capio Läkargruppen

Capio läkargruppen är en stor tillgång för vår regionala sjukvård. Region Örebro län har idag vårdavtal med Capio vilket innebär att alla remisser som skickas in till specialistvården fördelas mellan länets olika kliniker, däribland Capio Läkargruppen. Samarbetet har varit fördelaktigt för regionen och bidragit till ökad tillgänglighet och kortare köer inom vissa områden. Region bör utveckla avtalet ytterligare med Capio läkargruppen och göra dem till en än mer naturlig del av Region Örebro läns hälso- och sjukvård.

Regionstyrelsen får i uppdrag att: utöka Region Örebro läns vårdavtal med Capio Läkargruppen

Ledarskap

I Region Örebro län, med gemensam sjukvårdsorganisation och tre sjukhus som ska samverka, är ett bra lokalt ledarskap många gånger avgörande för att verksamheten ska fungera. Det nära ledarskapet måste utvecklas och stärkas och såväl nya som befintliga

ledare måste ges stöd i ett sådant utvecklingsarbete. Den ekonomiska uppföljningen och arbetet med budget i balans ska vara en prioritet likaså resurseffektiv produktionsplanering och schemaläggning

Länskliniker inom vissa specialiteter

Den samlade sjukvårdsorganisationen är delvis organiserad i länskliniker med syfte att ge länets patienter bättre förutsättningar för jämlik vård genom samlade hälso- och sjukvårdskompetenser. Målet med länskliniker har också varit att underlätta rekrytering av medarbetare inom dessa specialiteter, förbättra förutsättningarna för forskning samt skapa en jämnare arbetsbelastning genom förbättrade möjligheter till produktionsplanering. Omorganiseringen till länskliniker har dock lett till vissa problem i organisationen med bland annat medarbetare som slutat, ökat behov av ambulanstransporter samt bristande tilltro i delar av organisationen.

I den fortsatta organisationsförändringen av sjukvården i länet, exempelvis i en omorganisering till länskliniker, bör hälso- och sjukvårdsorganisationen ta fram en konsekvensanalys där man efterfrågar synpunkter från berörda verksamheter, medarbetare och fackliga företrädare för att få en mer samlad bild. Konsekvensanalysen bör ta hänsyn till patientflöden, det lokala ledarskapet på varje sjukhus samt hur personalen påverkas. Detta arbete bör ske systematiskt och redovisas innan någon förändring genomförs.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att i den fortsatta utvecklingen och omorganiseringen av sjukvården arbeta fram tydliga konsekvensanalyser

Högspecialiserad vård och medicinsk teknik

Andelen såld högspecialiserad vård måste öka för att stärka USÖs position som universitetssjukhus. Det stärker också USÖ som attraktiv arbetsplats och ger bättre ekonomi och utvecklingskraft. Det kräver en fortsatt hög kvalitet, tillgänglighet och kostnadskontroll. Etablering i nationella och internationella nätverk för högspecialiserad vård ökar Regionens förutsättningar för att sälja vård. RÖL ska också aktivt delta i utvecklingsarbetet av det europeiska sjukvårdssamarbetet.

Långsiktig planering och tydliga visioner för den högspecialiserade vården är nödvändiga om RÖL ska erbjuda högspecialiserad vård nationellt. Långsiktiga strategier och tydlig planering behövs för att säkerställa läkarutbildningen. Medicinsk teknik gör det möjligt för RÖL att erbjuda patienter en effektiv och patientsäker vård. Därför ska det finnas ekonomiskt utrymme för nya medicintekniska investeringar.

H-huset på Universitetssjukhuset i Örebro är en framtidsinriktad förnyelse för länets invånare som bidrar till att klara att möta kommande behov inom hälso- och sjukvårdsområdet, däribland målen för den högspecialiserade vården.

Att bygga upp högspecialiserad vård är en långsiktig process som initialt kan vara en kostsam investering. Att våga göra sådana investeringar är en förutsättning för att kunna bedriva universitetssjukvård och för att vara i framkant inom den högspecialiserade vården.

Mål: Region Örebro läns sjukvård ska ligga i den medicinska utvecklingens framkant

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram en plan för utveckling och investering i medicinsk teknik

Traumacenter

Konkurrensen inom den högspecialiserade vården är stor. Därför är det viktigt att strategiskt välja ut områden där USÖ har möjlighet att konkurrera. Områden som trauma och trombektomi vid stroke är exempel där USÖ stärker sin roll. Traumavården har hittills utvecklats genom en särskild dygnet-runt-jour med specialistutbildade kirurger. Ett traumacenter är under utveckling.

Nivåstrukturering och sjukvårdsregion Mellansverige

I sjukvårdsregion Mellansverige finns stora skillnader i medicinsk kvalitet, tillgänglighet och kostnader. Genom att fördela planerad sällanvård mellan varandra kan kvaliteten och tillgängligheten förbättras samtidigt som kostnaden blir lägre. I likhet med den nivåstrukturering som sker inom cancervården, där olika behandlingar koncentreras till färre sjukhus för att nå bättre vårdresultat kan samarbetet i sjukvårdsregionen Uppsala-Örebro förbättras och fördjupas.

För att utveckla samarbetet krävs bättre redovisning och utvärdering, både av den medicinska kvaliteten och av kostnaderna. Redovisningen av den medicinska kvaliteten måste utvecklas så att de olika klinikernas resultat blir lättförståeliga, tydliga, transparenta och jämförbara. Detsamma gäller den ekonomiska redovisningen. Det blir då lättare att ställa rätt krav, och det ger en möjlighet att utifrån styrkor och svagheter specialisera och utveckla nischer på kliniker och sjukhus, med ett samlat större patientunderlag, vilket även borde underlätta rekrytering av rätt kompetens.

Målsättningen är att erbjuda en god och jämlik vård såväl i sjukvårdsregion Mellansverige som i resten av landet. Den mest specialiserade vården, som kräver stora resurser och särskild kompetens, sköts med fördel på sjukvårdsregionens två universitetssjukhus. De är viktiga för vårdens utveckling och som centrum för utbildning och forskning. Runt den högspecialiserade vården finns avtal som reglerar samarbetet.

Cancervård

RÖL arbetar med standardiserade vårdförlopp inom cancervården. Det innebär att patienterna får en snabbare vårdprocess. I takt med den medicinska utvecklingen kan fler liv räddas. Efter en avslutad behandling får många patienter en existentiell kris samtidigt som samhället förväntar sig att de ska återgå till sitt vanliga liv. Därför är det viktigt att det finns en god eftervård och olika former av rehabilitering.

Samhällsvinsterna av en förbättrad cancerrehabilitering är stora, inte minst för unga som har många års arbete, familjebildande och föreningsliv framför sig. Ingen patient ska behöva möta den så kallade cancerbaksmällan utan stöd.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utveckla rehabiliteringen för cancerpatienter

Prostatacancer är Sveriges vanligaste cancerform. Socialstyrelsen har tidigare inte rekommenderat hälso- och sjukvården att erbjuda screening för prostatacancer med PSA-prov till män 50–70 år. Nya forskningsresultat har aktualiserat frågan om screening för prostatacancer. Det är viktigt att RÖL följer den medicinska utvecklingen och socialstyrelsens rekommendationer.

Hälso- och sjukvården får i uppdrag: att utvärdera Coronapandemins påverkan på cancervården i Region Örebro län

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att samarbeta med regionerna i Sjukvårdsregion Mellansverige när det kommer till uppskjuten cancervård

Hälso- och sjukvård för barn och föräldrar

Hälsoläget för barn och unga i Sverige är generellt gott. Utmaningen är att skillnaderna i livsvillkor och hälsa mellan olika grupper i samhället har ökat de senaste årtiondena. Barn som växer upp i utsatta miljöer riskerar i högre utsträckning få en sämre hälsa, såväl fysiskt som psykiskt. Barn som växer upp i socioekonomiskt svaga områden har också en sämre språkutveckling. I Örebro län syns stora regionala skillnader.

Föräldrarna är de som har störst påverkan på sina barns uppväxt och hälsa. Föräldrar ska ges stöd och råd för att minska risken för ohälsa hos barn. Föräldraskapsstöd, hälsosamtal, möjlighet att delta i föräldragrupper (fysiska såväl som digitala) och hembesök av en barnmorska är några viktiga stödfunktioner och mötesplatser för föräldrar. Ett tidigt hembesök ska erbjudas till alla nyblivna föräldrar. I enlighet med socialstyrelsens rekommendationer ska ytterligare ett hembesök erbjudas när barnet är ca åtta månader.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att säkerställa att hembesök erbjuds till alla nyblivna föräldrar minst två gånger under barnets första levnadsår.

Idag finns familjecentraler eller liknade verksamhet i alla länets kommuner. Däremot finns inte familjecentraler knutna till alla BVC varför det inte finns en naturlig koppling för alla familjer. Familjecentraler är en viktig funktion för såväl barn som föräldrar och bidrar till trygghet och kontinuitet. Region Örebro län bör fortsätta att arbeta för fler familjecentraler i vårt län.

Övervikt och psykisk ohälsa bland barn och ungdomar ska uppmärksammas extra. Föräldrastödet, stödet till syskon och vänner måste stärkas runt barn och unga med psykisk ohälsa, missbruk och debuterande psykisk sjukdom. Ungdomsmottagningen spelar en viktig roll och ska ges rätt förutsättningar för att effektivt kunna sprida information, möta ungdomar och bedriva verksamhet i hela länet året om.

Region Örebro län och några av länets kommuner har påbörjat ett arbete enligt Skottlandsmodellen. Modellen innebär ett ökat samarbete mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för att på ett bättre sätt fånga upp och ge bättre stöd till barn och ungdomar med behov. En förstudie har gjorts för att undersöka möjligheten att pröva och utforma ett arbete enligt modellen. Region Örebro har valt att kalla arbetet Tillsammans för alla barns bästa (TABB).

Det finns ett stort behov av att utveckla samarbetet med det civila samhället inom hälso- och sjukvården, inte minst runt familjer med svårt sjuka barn som behöver stöd och hjälp på olika sätt för att komma igenom sjukdomsperioden. Patient- och anhörigorganisationerna måste i högre grad involveras i arbetet med svårt sjuka barn.

Bättre sjukvård till allt fler äldre

Hela Europa präglas av en växande äldre befolkning. Många över 65 år både kan och vill fortsätta att arbeta och många äldre är oberoende av hjälp trots en hög ålder.

Det är positivt att allt fler lever friska längre men med åldrande ökar också risken för sjuklighet, kroniska sjukdomar och funktionsnedsättning. Det är viktigt att de äldre får tillgång till rätt vård och behandling. Det handlar om ett värdigt liv och livskvalitet. Det är

nödvändigt att ha en helhetssyn på den äldres hälsa, vilket kräver god samverkan med berörda aktörer för att kunna erbjuda den äldre patienten en kvalitativ, god och säker vård.

Samverkan runt de mest sjuka äldre

Omkring 5 procent av patienterna använder mer än 50 procent av sjukvårdens resurser. Det är till största delen multisjuka äldre med stora vård- och omsorgsbehov. Vården ska utvecklas så att den bättre möter multisjuka äldres behov.

Multisjuka äldre patienter med många olika diagnoser får sällan optimal vård eftersom hälso- och sjukvården inte ser helhetsbilden utan istället fokuserar på en specifik diagnos åt gången. Detta leder också till onödigt höga kostnader. Genom att istället fokusera på helhetsbilden kan vården för dessa patienter bli bättre samtidigt som vårdens resurser kan användas på ett effektivare sätt. Ett sådant arbete förutsätter också bättre samverkan mellan hälso- och sjukvården och den kommunala äldreomsorgen.

För att öka tillgängligheten och förbättra kvaliteten för mångbesökarna i vården ska Regionen arbeta med aktiv hälsostyrning. Mångbesökare på akuten ska identifieras tidigt och erbjudas rätt behandling. Det är extra viktigt att vården för den som ofta är sjuk samordnas bättre.

Mål: De mest sjuka äldre ska möta en välfungerande vårdkedja med hög kvalitet

Erfarenheterna från covid-vården måste beaktas. Under pandemin visade det sig att äldre som bor på särskilt boende inte fått vård och behandling utifrån den enskildes behov vid misstänkt eller konstaterad covid-smitta, att det funnits brister i vården i livets slutskede och brister i journalföringen. Det visade sig tidigt under pandemin att äldre var en mycket skör grupp och att Regionen misslyckades med att ge dem en god och värdig vård. Det är viktigt att lärdomar och erfarenheter från pandemin tas tillvara för att sköra äldre patienter ska kunna garanteras en trygg och säker vård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ge förvaltningen i uppdrag att formalisera erfarenheterna från corona-pandemin för beaktning i vården av äldre framöver

Några som ofta glöms bort när man talar om äldre i vården eller äldrevården är de anhöriga. Anhöriga ska ges möjlighet att kommunicera digitalt med vården, på ett sätt som är integritets- och patientsäkert för den äldre.

Bristen på fasta läkare på vårdcentralerna drabbar särskilt äldre patienter med kroniska sjukdomar. Sjukhusvården är inte utformad för att passa äldre patienter med många sjukdomar och flera olika diagnoser. Sjuksköterskor i äldreomsorgen måste få bättre möjligheter att komma i kontakt med läkare för att kunna ge den äldre patienten rätt hjälp och vård på plats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utveckla digitala verktyg och ordna en organisation så att det blir lätt för sjuksköterskan i äldreomsorgen att få snabb tillgång till och kunna konsultera en specialistläkare.

Mobila vårdteam

Mobila vårdteam ska fortsätta att utvecklas. Det ska ske i nära samverkan med länets kommuners hemsjukvård. Det är trygghetsskapande och bidrar till färre akuta besök i vården.

Ett läkarbesök i bostaden när hälsan sviktar och möjligheten för läkaren att göra direktinskrivning på sjukhus om så behövs skapar ett lugn och är effektivt. Därför ska mobila lösningar införas i hela länet, där kompetenta team kan möta patientens behov i hemmet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utveckla och stärka mobila vårdteam för äldre i hela länet

Geriatriskt centrum i Region Örebro län

Örebro län ska ligga i framkant när det gäller äldrevård /äldres hälsa. Nätverket för äldreforskning och vårdutveckling kan vara grunden för ett geriatriskt centrum, en arena där vård och omsorg som rör äldre patienter samordnas. Där samlas kunskap, beprövad erfarenhet och forskning under ett och samma tak. Där utvecklas geriatrik, gerontologi och kunskapen om multisjuka äldre ur ett helhetsperspektiv. Kunskap och insikt om diagnoser, vård- och omsorgsbehov, behandling och läkemedel ska bli tillgänglig för vård- och omsorgspersonal. Arbetet ska också överbrygga brister i kommunikation och informationsöverföringen mellan olika aktörer och öka tilltron till varandra. Fler medarbetare inom primärvården med geriatrisk och gerontologisk kompetens skapar goda förutsättningar för att öka kvaliteten i äldrevården.

För såväl förebyggande friskvårdsfaktorer som bekämpande av ohälsa och sjukdom hos äldre är utvecklingen av ett geriatriskt centrum betydelsefull.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att etablera ett geriatriskt centrum

Äldrevårdsenhet och högre krav på geriatrisk kompetens

Närsjukvården ska fokusera på uppgiften att utveckla lösningar för att erbjuda den ökade andelen äldre medborgare en kvalitativ, god vård. Överlag måste den geriatriska kompetensen stärkas inom den nära hälso- och sjukvården för att möta det ökade vårdbehovet hos äldre.

Det är viktigt att länets vårdcentraler kan möta äldre patienters behov på ett lämpligt sätt. Geriatriker och specialistsjuksköterskor med geriatrisk kompetens på vårdcentralerna kan både förbättra omhändertagandet av äldre och minska trycket på akutsjukvården. En särskild äldrevårdsmottagning ska finnas i varje länsdel. Dessa mottagningar ska samordnas med utvecklingen av mobila team som vårdar äldre i hemmet. Tills dess att äldrevårdsmottagningar finns i samtliga fyra länsdelar ska samverka med sjukhusens geriatriska kompetens stärkas och underlättas. Rådgivning genom digitala geriatriska konsultier är ett steg i att stärka den geriatriska kompetensen i hela länets primärvård.

Det går att förebygga flera av de psykiska och somatiska besvär och sjukdomar som drabbar äldre. Från 70 års ålder ska "seniorhälsa" erbjudas, vilket innebär hälsosamtal och hälsoundersökningar, med tillhörande hälsoplaner för att tidigt upptäcka och förebygga ohälsa.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att förbättra omhändertagandet av äldre på länets vårdcentraler

Läkemedelsgenomgångar

Den omfattande läkemedelsanvändningen bland äldre ökar risken för biverkningar som leder till sjukhusinläggningar. Cirka 60 procent av läkemedelsorsakad akutsjukvård bedöms

vara möjliga att förebygga. Alltför många patienter över 75 år behandlas med olämpliga läkemedel. Vissa läkemedel kan utlösa psykiska och somatiska besvär som en biverkning, samtidigt som andra läkemedel inte är lämpliga att användas tillsammans, vilket och kan leda till biverkningar. Läkemedelsgenomgångar ska göras för patienter med många läkemedel för att säkerställa rätt medicinerings.

Psykisk ohälsa hos äldre

Äldre med psykisk ohälsa ska särskilt uppmärksammas. Över en fjärdedel av de äldre känner sig ensamma, vilket kan leda till depression. Det krävs kunskap om hur psykisk ohälsa tar sig uttryck hos äldre. Det har hänt att äldre som varit uttorkade och drabbats av förvirring har betraktats som psykiskt sjuka, medan de som faktiskt lider av depressioner och psykisk sjukdom inte fått den hjälp de behöver.

Äldre med psykisk sjukdom ska få adekvat vård och omsorg, i synnerhet under perioder när den psykiska hälsan vacklar mer än vanligt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram förutsättningar för att öppna en äldremottagning inom den specialiserade psykiatriska vården

Kvinnosjukvård

Kvinnosjukvård sker idag på länets samtliga tre sjukhus. Kvinnosjukvården omfattar alltifrån gynekologisk mottagning, vårdavdelning och operation till specialistmödravård, förlossning, BB och fertilitetsenheten. Kvinnosjukvårdens tillgänglighet och kvalitet i kombination med ett professionellt och respektfullt bemötande är en betydelsefull parameter för en jämlik och jämställd hälso- och sjukvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utarbeta en långsiktig strategi för hur länets kvinnosjukvård ska organiseras och hur kompetensförsörjningen ska säkras

Förlossningsvård

Stängningen av Karlskoga BB har skapat stor osäkerhet bland såväl invånare som berörd personal. Närheten till förlossningsvården är avgörande för patienternas trygghet. Situationen inom förlossningsvården har varit mycket ansträngd.

För att förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett så snart som möjligt ska kunna öppna igen bör samtlig kvinnosjukvård vid Karlskoga lasarett upphandlas från en privat aktör. Genom att upphandla all kvinnosjukvård vid Karlskoga lasarett istället för enbart förlossningsverksamheten blir uppdraget tillräckligt omfattande båda vad gäller tid och volym för att det ska bli intressant för andra vårdgivare att driva av en säker, produktiv och personaleffektiv kvinnosjukvård på Karlskoga lasarett.

Stängningen av förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett har också fått konsekvenser för förlossningsverksamheten på USÖ som nu får ta emot fler födande kvinnor. Det är viktigt att förlossningsverksamheten där noga och kontinuerligt följs upp för att alla födande kvinnor i länet ska få en trygg och säker förlossning.

Mål: Alla ska tillförsäkras en trygg och säker förlossning

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att ta fram en långsiktig strategi för hur länets förlossningsvård och neonatalvård ska organiseras och därigenom säkerställa att båda länets förlossningskliniker finns kvar

Skador i bäckenbotten i samband med förlossning kan orsaka såväl fysiskt som psykiskt lidande på både kort och lång sikt. Därför skall undersökningar och åtgärdande av förlossningsskador vara evidensbaserade och följa nationella riktlinjer. Endometriosis- och bäckenbottenmottagningen spelar en viktig roll i detta arbete.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att följa kvinnoklinikens arbete med att minska förlossningsskador

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld

Enligt Brottsförebyggande rådet finns det ett stort mörkertal vad gäller våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt könsstymning. Alla vårdens medarbetare har en stor uppgift i att fånga upp vad som hänt när länsinvånarna söker vård. För detta behövs kunskap och förnyad kunskap när samhället förändras och att fler tar mod till sig och pratar med vården. Det är även viktigt att uppmärksamma våld i samkönade relationer, våld i nära relationer mellan äldre, samt barn som utsätter/utsätts för- eller bevittnar våld eller övergrepp.

Mot hedersrelaterat våld och förtryck krävs särskilda kunskaper och åtgärder. Kunskapen om, och kompetensen att, upptäcka och möta/motverka hedersrelaterat våld och förtryck ska systematiskt stärkas och utvecklas på alla instanser. RÖL har ansvar både för att ge ett professionellt bemötande, vård och omsorg till flickor och kvinnor som är könsstympade och för att förebygga könsstymning genom att uppmärksamma flickor som riskerar att utsättas för detta.

För att möta behoven hos både de som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck krävs en utvecklad samverkan mellan regionen, kommuner, berörda myndigheter och civila samhället, där man jobbar aktivt och effektivt gemensamt på ett noga samordnat sätt. Det ska finnas snabba vägar till hjälp, vård och behandling för alla inblandade, utsatta och förövare, inkluderat uppföljning. Regionen ska bidra med kunskap och skapa långsiktiga förutsättningar för civila organisationer som gör stora insatser för dessa utsatta grupper. Regionen ska jobba både för att förhindra att fler kvinnor utsätts för könsstymning och förebyggande mot hedersrelaterat våld och förtryck. Tidiga insatser är avgörande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att: Skapa ett system för att vårdens medarbetare ska kunna identifiera och anmäla våld i nära relationer, misstänkt hedersrelaterat våld och förtryck samt könsstymning.

Hälso- och sjukvården får i uppdrag att: Sprida kunskap och samordna åtgärder som verkar förebyggande inom kommuner, berörda myndigheter och civila samhället.

Det behövs nytt blod

Sjukvården är beroende av tillgång på blod, både för akuta krissituationer och för att kunna genomföra operationer och andra ingrepp. För att sjukvården ska få tillgång till blod krävs att medborgare donerar blod. Ett strategiskt arbete ska göras för att öka antalet blod- och plasmagivare i länet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utforma en strategi för fler blod- och plasmagivare i länet

Psykiatri

Psykisk ohälsa är ett växande folkhälsoproblem. Det är framför allt depressioner, ångestsjukdomar och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som ökar. Enligt Socialstyrelsen upplever en av fyra vuxna psykisk ohälsa någon gång under sin livstid.

Psykiatrin ska samarbeta med primärvården, länets kommuner, det civila samhället och aktörer som verkar i privat regi. Det ska gå snabbt att få kontakt med kurator, psykolog och psykiatriker. Därför ska den psykosomatiska kompetensen stärkas över hela linjen. Genom ett utökat samarbete kan den psykiatriska vården bli bättre, tryggare och mer tillgänglig. Den psykiatriska vården och rättspsykiatrin påverkas negativt av bristen på personal, vilket i sin tur påverkar tillgängligheten för patienterna. Trots att bristen varit tydlig länge är tillgängligheten fortfarande en av psykiatrins största utmaningar. Psykiatrin behöver förbättras för att säkerställa att länets invånare får det stöd de behöver.

En översyn av psykiatrin behöver genomföras. En sådan översyn behöver särskilt beakta effektivt resursutnyttjande och identifiering av produktionsstörningar kopplat till både intern och extern samordning. Användningen av vårdens resurser måste aktivt styras och planeras. Produktionsmål måste införas och tydligare definieras till dagens uppdrag. Ett effektiviserat vårdflöde leder till ett förbättrat resursutnyttjande, vilket kan korta köerna och göra att fler patienter får vård snabbare. Regionen har inget egenintresse i att all psykiatri ska bedrivas i Regionens egen regi. Därför behöver möjligheterna till intraprenader och upphandlingar av psykiatritjänster från andra aktörer också ses över.

Mål: Personer med psykisk ohälsa ska få vård och behandling i tid

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att genomföra en översyn av psykiatrin

För att Primärvården, ska klara sin roll som första linjens psykiatri, och kunna möta upp och tidigt behandla och hantera lindrig psykisk problematik måste den kompetensförstärkas. En omgående bedömning av patienter utan behov av specialistvård gör att fler patienter snabbare kan få rätt behandling på rätt vårdnivå.

Primärvården behöver kompetens- och resursförstärkas för uppdraget som första linjens psykiatri. Detta för att möta upp och tidigt behandla/ hantera lindrig psykisk problematik, exempelvis onormal trötthet, sömnsvårigheter samt olika former av depression och ångesttillstånd etc, som ryms inom begreppet lindriga och medelsvåra psykosociala problem. Det ska inrättas psykosociala team inom primärvården, på vårdcentral där relevanta professioner samlas för att bemöta psykosociala problem ur ett helhetsgrepp. I denna omställning ska en översyn av aktuella överenskommelser och uppdrag mellan primärvård och specialistvårdspsykiatrin ses över mot ett tydligt gränssnitt med patientens behov i fokus.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att inrätta psykosociala team inom primärvården

Rättspsykiatrin

Den rättspsykiatriska verksamheten ska ägnas en särskild översyn med huvudfokus på att klarlägga möjligheterna till en utveckling av den rättspsykiatriska kliniken, samt huruvida verksamheten helt eller delvis, kan bedrivas intäktsfinansierad. Till detta ska också behovsanalys genomföras gällande vårdplatser för rättspsykiatriska verksamheter på nationell nivå, samt samarbetsavtal med regioner som har intagna placerade på kriminalvårdsanstalter geografiskt placerade i länen och där rättspsykiatrisk vård är aktuellt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att genomföra en särskild översyn av den rättspsykiatriska verksamheten enligt ovan beskrivning

Psykiatri för barn och unga (BUP)

Ansvar för välfärdens stödfunktioner är utspritt vilket ofta leder till att barn hamnar mellan lagar och myndigheter. För att minska risken för ohälsa krävs tidiga insatser utifrån varje barns behov. Idag finns brister i samverkan med kommunerna. En förutsättning är att hälso- och sjukvården har en god samverkan med kommunerna i länet, främst skola och socialtjänst. En tydlig väg in till vården ska finnas.

Första linjen

Psykiatrin måste som helhet utöka sin följsamhet efter patientens behov och mindre fastna i oflexibla verksamhetsområden. Ett stort fokus för barn- och ungdomspsykiatris öppenvård, måste ligga på utökad samverkan, såväl internt som externt. Med en länsövergripande förtätad samverkan, kompetensutveckling och kunskapsutbyte mellan BUP, primärvården, skolhälsovård och länets socialtjänst kan förebyggande och rätt hjälp sättas in snabbare. Barn och ungas psykiska ohälsa är både primärvårdens och specialistvårdens uppdrag. För att fler barn och unga ska må bra krävs effektiv samverkan och bärkraftiga samverkansstrukturer, avtal och rutiner. Det gäller från den politiska styrningen till verksamhetens förebyggande och upptäckande arbete och möjligheter att ge tidiga specialiserade insatser till barn som behöver vård och stöd. BUP ska ha bred kompetens för att möta barn och unga med komplexa behov.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att samverka med länets kommuner för tidiga insatser för att främja barn och ungas hälsa

De senaste åren har trycket på BUP ökat kraftigt, vilket framförallt är kopplat till det ökade antalet neuropsykiatriska utredningar. För barn och unga med psykisk ohälsa eller som är i behov av neuropsykiatrisk utredning är det viktigt med snabba vårdprocesser. Region Örebro län har idag avtal med en privat aktör vad gäller utredningsuppdrag. Det är rimligt att ytterligare upphandlingar görs för att fler barn och unga snabbare ska kunna få en utredning gjord.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att genomföra ytterligare upphandling av neuropsykiatriska utredningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utreda möjligheten att införa vårdval inom BUP

Produktionsfokus

Regionen ska inte ha ett egenintresse i att all barn- och ungdomspsykiatri måste drivas i egen regi. Att upphandla delar av barn- och ungdomspsykiatrin från andra aktörer kan öka tillgängligheten och korta köerna. Vårdval BUP ska införas inom Region Örebro län, vilket ger privata vårdgivare möjlighet att ansöka om att få bedriva verksamhet inom Vårdval BUP.

Det livsviktiga partnerskapet mellan patient och vårdpersonal måste tryggas och därför måste vårdpersonalens nödvändiga, men också onödiga kringarbete, klarläggas för att prioritera patientmötet. En barn- och ungdomspsykiatri med hög tillgänglighet ökar möjligheterna till en lyckad skolgång och förbättrar förutsättningarna för en socialt fungerande vardag men kanske framförallt minskar lidandet för den drabbade individen och dess närstående.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att arbeta med att öka antalet patientbesök per behandlare

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att säkerställa att det inte förekommer köer till barn- och ungdomspsykiatri

Alltför många självmord sker varje år i Örebro län. RÖL ska arbeta för att minska den psykiska ohälsan. Örebro län ska vara ett livsfrämjande län där ingen väljer att ta sitt liv. Det ska finnas en psykiatrisk akutambulans för personer om står i begrepp att ta sitt liv och för psykiskt sjuka som behöver akuthjälp. Att en sjuk person ska mötas av enbart polis är inte värdigt. Med en psykiatrisk akutambulans kan RÖL erbjuda bättre akutvård till personer med svår akut psykisk problematik och samtidigt höja kvalitén på den psykiatriska akutsjukvården.

Mål: Inga självmord ska ske i Örebro län

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att etablera en psykiatrisk akutambulans

Habilitering

Personer med funktionsnedsättning ska ges samma möjlighet som andra att vara aktiva, kunna göra egna val och vara delaktiga i samhället. Alla har rätt till ett självständigt liv och att själv kunna bestämma över hur vardagen skall utformas.

Det är allt fler barn i länet som får en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning diagnostiserad. Bättre och tidigare samverkan med skola och förskola, psykiatri och primärvård är nödvändig.

Habiliterings-, rehabiliterings- och utredningsapparaten är komplex, men med tydligare vägledning genom systemet för familjer och andra aktörer kan verksamhetens resurser utnyttjas bättre och fler kan få den hjälp de behöver och har rätt till.

Det krävs en bättre dialog mellan habiliteringen och den som behöver hjälp. Särskilda åtgärder behöver vidtas för att minska omfattningen av uteblivna besök. Det individuella behovet ska tillmötesgå och individuella lösningar skapas i högre grad.

Hjälpmedel

Den moderna forskning och utveckling som bedrivs inom habiliteringsområdet har lett till att nya, bättre och mer effektiva hjälpmedel ständigt utvecklas. Hjälpmedelssortimentet ska kontinuerligt ses över och äldre hjälpmedel bytas mot modernare och bättre. Samtidigt ska Regionen sträva efter att vidga möjligheterna för privata aktörer inom rehabilitering och habilitering att etablera sig i länet.

En viktig förutsättning för delaktiga och jämlika livsvillkor för de personer som lever med funktionsnedsättning är rätten till effektiva, användarvänliga och tillgängliga hjälpmedel. Regionen ska se till varje patients individuella behov av hjälpmedel och skapa individuella lösningar därefter. Det ska vara möjligt att välja hjälpmedel som inte finns inom Regionens utbud. Personer ska kunna välja det hjälpmedel som bäst motsvarar det egna behovet. Om kostnaden för hjälpmedlet är högre än motsvarande hjälpmedel som erbjuds av Regionen får personen själv betala mellanskillnaden och stå för reparationer och service.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att införa fritt val av hjälpmedel

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att utvärdera det nya avgiftssystemet för hjälpmedel

Osakliga skillnader mellan vilka som får vilket hjälpmedel får inte förekomma. Det är viktigt att ha en behovsbaserad, jämlik och jämställd utdelning av hjälpmedel i hela länet. Aktiv tillämpning av Gender budgeting är ett sätt att få bättre kunskap om hur habiliteringens insatser och resurser fördelas på kvinnor respektive män.

Missbruksvården

Missbruket av alkohol, narkotika och läkemedel ökar. Kvinnor och män inom alla socioekonomiska grupper finns i riskgruppen för att hamna i ett missbruk. Missbruksvården ska ses över, med särskilt fokus på gravida kvinnor och äldre. Regionen ska verka för att den samlade kunskapen och kompetensen som finns vid Beroendecentrum används i samverkan med andra aktörer för att förebygga missbruk.

Långa väntetider i vården riskerar att skapa missbruk av läkemedel, vilket kan bli bestående. Det finns många gånger en koppling mellan psykisk ohälsa, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och användande av narkotika.

Narkotikamissbruk ska bekämpas människovärdigt. Det finns flera redskap för att arbeta mot narkotikamissbruk och dess verkningar för individ och samhälle. Beroendecentrum ska erbjuda öppet intag till öppenvården. Utan prövning och helt anonymt ska den som vill bryta med sitt missbruk ges möjlighet att göra det. Det öppna intaget innebär att det går att ringa direkt till öppenvården och få hjälp, utan att först behöva ta kontakt med socialen och söka bistånd. Ett redskap för att minska smittspridning och skapa nya kontaktvägar till sjukvården är ett sprututbytesprogram.

Allt fler unga provar och använder droger av olika slag. En mer utbredd tillåtande syn samt tillgängligheten av bland annat narkotika skapar en känsla av legitimitet för bruk av cannabis, syntetiska droger och dopingpreparat bland ungdomar i hela länet. Maria Ungdom som startades förra året tillsammans med Örebro kommun är en plats för ungdomar med narkotikaproblem och deras anhöriga som kan komma dit för råd och stöd, behandling och drogtest. Denna verksamhet bör utvecklas till en länsverksamhet och samverka med fler av länets kommuner.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att arbeta för att fler kommuner länet samarbetar med Maria Ungdom.

Mål: Örebro län ska vara narkotikafritt

Forsknings- och utbildningsnämnd

Region Örebro län ska lyfta de forskningsområden som är nödvändiga för att stärka Regionens position i framtida diskussioner om nivåstrukturering och skapa förutsättningar för Regionens verksamheter inom hälso- och sjukvården att implementera forskningsresultat. Det är också viktigt att våga lyfta områden där andra inte forskat, där Region Örebro län kan vara unika och bli framstående såväl nationellt som internationellt.

Forsknings- och utbildningsnämnden får i uppdrag: att lyfta de forskningsområden som är viktiga för att stärka Region Örebro läns position nationellt

Läkarutbildningen, sjuksköterskeutbildningen, samt andra akademiska vårdutbildningar på Örebro Universitet är viktiga tillväxtfaktorer för länet. De ska ligga högt i kvalitetsmätningar och jämförelser för att klara av konkurrensen.

Övriga universitetsutbildningar som kopplas till forskning ska ges förutsättningar att utvecklas optimalt för att positionera Örebro som forskningscentrum. Vi har såväl psykologprogrammet som socionomprogrammet och påbyggnadsutbildningen för hälso- och sjukvårdskurator som har stark koppling till Region Örebro Län. Även forskning inom e-hälsa är av stor relevans för Regionen.

Mål: Region Örebro läns ska verka för ökad forskning som är relevanta för den verksamhet som Regionen bedriver

Region Örebro län ska förknippas med hög kvalitet och goda villkor för att kunna rekrytera skickliga medarbetare och handledare, och för att locka studenter att söka sig till länet. Det ska finnas goda möjligheter för fler yrkeskategorier att kombinera sin tjänst med studier och forskning. Universitetssjukvård betecknar de delar av hälso- och sjukvården som har forskning, utbildning och utveckling som kärnverksamhet vid sidan av vårdproduktion.

Regionen ska arbeta för att ha vårdcentraler som uppnår akademisk status. För att klara detta är det viktigt att utveckla fler universitetssjukvårdsenheter med den formella akademiska status som krävs nationellt. Såväl läkare som kuratorer, sjuksköterskor och sjukgymnaster och andra som disputerat och vill forska ska efterfrågas.

Forsknings- och utbildningsnämnden får i uppdrag: att ta fram en strategi för att öka antalet disputerade medarbetare

Forsknings- och utbildningsnämnden får i uppdrag: att verka för kommersialisering av forskningsresultat

Folktandvårdsnämnd

Om munhälsa

En god munhälsa är väsentligt för människans välmående och tänderna fyller en viktig estetisk funktion som stärker självkänslan. En frisk mun är viktigt för välbefinnandet. Att kunna äta och njuta av en god måltid utan problem är viktig både för livskvalitén och ur ett socialt perspektiv. Ohälsa i munnen kan ge upphov till näringsbrist och sänkt immunförsvar på grund av ätsvårigheter, det kan även leda till social distansering. En regelbunden och förebyggande tandvård är en viktig framgångsfaktor för god munhälsa.

I dagens tandvårdssystem finns flertalet olika tandvårdsstöd, både statliga och regionala och det är av stor vikt att patienter informeras om dessa av sin behandlare. Vi har även avgiftsfri tandvård för barn och unga. Bättre information om tandvårdssystemet är en viktig del i att förebygga och bibehålla god munhälsa.

Folktandvården arbetar även med abonnemangsavtal – Frisktandvårdsavtal. Tandstatus fastställs och ett avtal upprättas med en månatlig summa som betalas av patienten och Folktandvården kallar regelbundet till kontroller. Frisktandvårdsavtal ska utformas för att uppmuntra till ändrade levnadsvanor i syfte att uppnå en bättre munhälsa. Folktandvården har 27 000 Friskvårdsavtal och det är av stor vikt att de anpassas till de premieintäkter vi har idag.

Tandvårdens utmaningar

Urbanisering, demografi och glesbygdsproblematik är en del av tandvårdens utmaningar som även benämns av flertalet andra områden inom hälso- och sjukvården. Folktandvården behöver arbeta mer aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och locka medarbetare till hela länet. Genom att erbjuda varierade arbetsuppgifter och förutsättningar, goda arbetsvillkor, tillgång till erfarna tandläkare för nyexaminerade samt möjlighet till fortbildning ökar man incitamenten för tandläkare att verka även i länets glesbygd. För privata aktörer är fri etableringsrätt, fri prissättning och kostnadstäckning väsentliga delar för deras möjligheter att verka i glesbygdsområden. En större samverkan måste till mellan privata och offentliga tandvården för att tillgodose länets behov. Genom att ge tandvården dessa möjligheter ökar vi kvalitet och kontinuitet även i våra mindre kommuner. Folktandvården behöver öka sin täckningsgrad för att få balans mellan intäkter och kostnader.

Folktandvårdsnämnden får i uppdrag att: arbeta med sin effektivitet och produktivitet så att man når rikssnittet vad gäller kostnadsnivån.

Folktandvårdsnämnden får i uppdrag att: utreda hur man tillsammans med privata aktörer möjliggör tillgänglighet och kompetensförsörjning i länets mindre kommuner

Folktandvårdsnämnden får i uppdrag att: ta fram en handlingsplan för att arbeta bort vårdskulden inom Folktandvården

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaron inom Folk tandvården ligger på höga nivåer. Ett samlat arbete för att motverka och förebygga hög sjukfrånvaro och hög personalomsättning i tandvårdsteamerna är av stor vikt för att behålla våra medarbetare och skapa en god och trygg arbetsmiljö.

Folk tandvårdsnämnden får i uppdrag att: utreda arbetsmiljön inom Folk tandvården samt vad som ligger till grund för hög sjukfrånvaro

Utbildning och forskning

Behovet av tandvård kommer att öka i framtiden och stort fokus bör ligga på det förebyggande arbetet. Idag råder brist på tandhygienister vars huvuduppgift är att arbeta med förebyggande tandvård och i framtiden har Folk tandvården strategiskt sett behov av fler tandhygienister än tandläkare. Socioekonomiskt svaga grupper, personer som lider av psykisk ohälsa, utrikesfödda och äldre är grupper som har stora behov av tandvårdsinsatser och ska nås genom förebyggande insatser och ökad tillgänglighet. För att möta det framtida kompetensförsörjningsbehovet av främst tandhygienister ska RÖL arbeta för att en tandhygienistutbildning av hög kvalitet startas även i Örebro.

Nationellt odontologiskt centrum

Folk tandvården i Region Örebro län är en av Sveriges största aktörer när det gäller specialistutbildning av tandläkare. Att satsa på odontologisk forskning lokalt kan bl.a. hjälpa till att tillgodose behovet av undervisande personer till befintliga och kommande utbildningar. Förutom resurser krävs ett aktivt samverkansarbete inom såväl vård som utbildning och forskning både regionalt och nationellt Folk tandvården ska vara väl representerade på den nationella odontologiska arenan.

Mål: Mer odontologisk forskning ska bedrivas i Örebro län

Tillgänglighet och digitalisering

Det är avgörande för länets ökade och förändrade befolkningsunderlag att Folk tandvården fortsätter vara en flexibel verksamhet genom att anpassa verksamheternas utformning och lokalisering utifrån de behov som uppkommer. Det kan bland annat innebära fler mobila lösningar liksom nya utvecklade arbetssätt genom digitalisering. Folk tandvården har bl.a. utökat tillgängligheten genom att öppna en digital mottagning där patienter kan få rådgivning och hjälp med besvär som inte kräver fysisk undersökning. Tvärsektoriell samverkan med privata tandvårdsaktörer, kommuner, andra sjukvårdsinstanser som primärvård och geriatrik är viktig. Folk tandvården arbetar med SMS-utskick till patienter där patienten själv kan boka in sin tid. Patienter som anmält att de kan komma med kort varsel skickas SMS för att på så vis försöka fylla tider som blivit lediga till följd av sena avbokningar. Det är en bra och viktig del i produktivetsarbetet. En utveckling av digitala lösningar och minskning av telefonsamtal bör vara en betydande del i tillgänglighetsarbetet för att öka produktivitet och effektivitet.

God munhälsa hos barn och unga

Nyblivna föräldrar erbjuds information om munhygien och goda kostvanor för att barnet ska få en bra start i livet. I vissa av länets orter och områden är det viktigt att etablera förstärkta tandvårdssatsningar för barn i förskola och skola. Folk tandvårdens folkhälsoenhet arbetar i samverkan med familjecentraler aktivt med insatser i socioekonomiskt utsatta områden där barn och ungas tandhälsa konstateras vara sämre. Viva Tandem i Vivalla är en mötesplats för råd och stöd avseende barns munhälsa och är ett projekt som gett mycket goda resultat.

Glada Tanden är ett annat projekt som folkhälsoenheten driver tillsammans med några av länets förskolor där man arbetar med daglig tandborstning med fluortandkräm. Projektet Glada Tanden bör utökas till att vara länsövergripande och samtliga förskolor i länet bör erbjudas möjlighet att delta i projektet. Detta görs genom samverkan med utbildningsförvaltning och nämnd i respektive kommun.

Folktandvården ska stötta och uppmuntra länets förskolor, grundskolor och gymnasieskolor att organisera allmänna och regelbundna fluorsköljningar för att förebygga dålig munhälsa. Folkhälsan anordnar allmänna munhälsofrämjande aktiviteter mestadels centralt. Fluorsköljningar och tandvårdsrelaterade aktiviteter bör genomföras i länets samtliga kommuner. Uppsökande verksamhet genom mobila team på gymnasieskolor för att fånga upp de unga som inte kommer till klinikerna kan även det vara en del i det förebyggande arbetet.

Fler digitala verktyg för att intressera barn och unga för en god munhälsa bör tas fram. Appen "Rocka Munnen" är en rolig och omtyckt app där barnen lär sig hur man borstar tänderna till svängig musik och sedan kan spela ett spel.

En god munhälsa för äldre

För äldre är en god munhälsa av högsta vikt för det allmänna hälsotillståndet.

En dålig munhälsa kan orsaka infektioner i munnen men även i andra delar av kroppen. Allt fler äldre har idag många av sina egna tänder kvar, ofta med omfattande lagningar och komplicerade tandersättningar. Hos dessa äldre är kraven på daglig munvård höga och kontakt med tandvården behövs regelbundet.

Regionen är skyldig att erbjuda nödvändig tandvård och kostnadsfri munhälsobedömning för personer med omfattande vård- och omsorgsbehov genom uppsökande verksamhet.

Kunskaps Centrum för Äldres Munhälsa (KCÄM) har ett tredelat uppdrag: att agera som en samlad enhet i Regionen för frågor rörande äldres munhälsa och tandvård, att fungera som kunskapsmässigt internt och externt stöd och att samverka med andra huvudmän och privata aktörer. KCÄM ska arbeta uppsökande mot länets äldre som har-, eller ligger i riskzonen för att utveckla dålig munhälsa. Det är viktigt att utveckla en nära och väl fungerande samverkan mellan KCÄM, akademien och kommunala vård- och omsorgsaktörer.

De viktigaste områdena kring samverkan rör utbildning och kunskapsförstärkning kring äldres munhälsa för vård- och omsorgspersonal och mobila flexibla uppsökande behandlingsinsatser.

Servicenämnd

Servicenämnden har bland andra uppgifter ansvaret för den interna servicen inom organisationen och därmed ansvaret för det interna miljöarbetet. Regionservice har en viktig funktion, som möjliggör Regionens övriga verksamheter bland annat genom hantering av IT och medicinsk teknik. Om inte en operationssal städas, förbrukningsmaterial fylls på och vatten och värme fungerar så kan inga operationer genomföras. Det finns dock inget egenvärde i att regionen ska ha varje funktion i egen regi. Snarare är det en konkurrenshämmande faktor att regionen driver exempelvis tryckeri, budverksamhet och restaurang.

IT

IT är i stora stycken en nyckelfråga vad gäller effektivisering, säkerhet och miljö. Vi måste ha beredskap, resurser och kunskap för att kunna dra nytta av teknikutvecklingen. Tekniken gör det t.ex. möjligt att använda stationer för incheckning i samband med vårdbesök. Regionens IT-system ska kännetecknas av användarvänlighet och lättillgänglighet. En genomgång av befintliga datasystem och dessas syfte, funktion och möjlighet till integration med andra system behöver göras. Ett arbete med digital incheckning på vårdcentraler har redan inletts men vi ser ett stort behov av att möjliggöra detta på fler vårdcentraler och mottagning för att frigöra resurser till vården.

Servicenämnden får i uppdrag: att aktivt arbeta med införandet av digitala lösningar

Mål: Region Örebro län ska ha hög IT-säkerhet

Region Örebro län ska i så stor omfattning som möjligt använda digitala handlingar i sitt interna arbete, på alla nivåer. Vår inriktning gällande IT är att samarbeta med övriga Regioner vid införande av program och system och i första hand använda, av andra, utvecklade produkter.

Sedan några år tillbaka arbetar Region Örebro län med vårdnära tjänster, vilket innebär att varje medarbetare ska arbeta på toppen av sin kompetens. Det ska leda till ökad produktivitet och kvalitet och minskade kostnader. Tyvärr har det visats sig att införandet av vårdnära service i vissa fall inneburit ökade kostnader för personal istället för att vara kostnadsneutral. Arbetet behöver därför kontinuerligt följas och utvärderas för att se att man når önskat resultat.

Region Örebro län ska i så hög grad som möjligt vara klimatneutral, och vid all verksamhet ska klimatbelastningen beaktas. Hela verksamheten ska fortsätta att utveckla sitt miljöarbete och bidra till att de övergripande målen och delmålen i programmet nås samt verka för att Region Örebro län blir en ledande aktör i det miljöstrategiska arbetet. Viktigt vid upphandling av livsmedel är att den görs uppdelat, mellan olika varor eller varugrupper. Detta för att göra det möjligt för mindre leverantörer att utgöra konkurrenskraftiga alternativ. Uppdelad upphandling ökar möjligheten att leva upp till ambitionerna i programmet för hållbar utveckling genom att till exempel ställa miljömässiga och etiska krav samt att dessutom kräva att upphandlade animalier producerats i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning.

Servicenämnden får i uppdrag: att under 2022 göra en översyn av Regionservice i syfte att konkurrensetsätta delar av verksamheten

Servicenämnden får i uppdrag: att utreda energieffektiviteten i Regionens egna fastigheter

Fordonspark och parkeringar

Region Örebro län förvaltar idag sin egen fordonspark. Fordonsparken finns för att Regionens medarbetare på ett smidigt sätt ska kunna förflytta sig inom regionen. Till största del används bilarna under kontorstid. Det innebär att regionens bilar ofta står oanvända stora delar av vardagsdygnet och på helger. Regionen borde istället för att ha en egen fordonspark kunna hyra bilar av privata aktörer. Det finns flera exempel på kommuner och myndigheter som använder sig av privata bilpoolsföretag. Region Örebro län ska vid upphandling kräva säkra och miljövänliga fordon av hög kvalitet.

Servicenämnden får i uppdrag: att lägga ut en större del av RÖLs fordonspark än idag på entreprenad

Teknikutvecklingen går fort. Det är nödvändigt att Regionen följer med för att ta till vara nya och energieffektiviserande lösningar. Ett gott och långsiktigt samarbete med länets kommuner är nödvändigt. Den långsiktiga drivmedelsstrategin ska visa hur Region Örebro län ska uppmuntra till användandet av miljöklassade fordon för att minimera miljöpåverkan. På parkeringarna ska det finnas laddningsmöjligheter för elbilar.

Servicenämnden får i uppdrag: att erbjuda privata aktörer möjligheten att placera laddstolpar på Regionens parkeringar

Universitetssjukhuset i Örebro har nyligen fått ett nytt parkeringshus som inneburit en klar förbättring gällande parkeringssituationen för de anställda på sjukhuset. Det finns dock fortfarande en del problem att ta tag i gällande parkeringsfrågan som helhet i regionen, bland annat gällande möjlighet till köp av dag- och veckokort för personalen. Skattemässiga hinder finns angående dessa alternativ men borde kunna avhjälpas med möjlighet till förmånsbeskattning av personal som vill ha dag- eller veckokort.

Coronapandemin under 2020 och 2021 har medfört stora påfrestningar för vårdens och många av Regionens medarbetare har slitit extra hårt. Skulle det vara så illa att även 2022 påverkas kraftigt av coronapandemin ska regionens medarbetare få gratis parkering även då som tack för goda insatser och för att det bidrar till minskad smittspridning. En sådan avgiftsfrihet ska i så fall vara kopplad till hur länge coronapandemin anses pågå.

Servicenämnden får i uppdrag att införa möjlighet för personal att köpa dag- och veckoparkeringkort

Servicenämnden får i uppdrag att låta de anställda i regionen parkera gratis så länge coronapandemin pågår

Region Örebro län ska verka aktivt för att verksamhetens transporter görs med användning av alternativa drivmedel, t.ex. biogas. Den biogas som används ska i första hand vara lokalt producerad. Region Örebro län ska också påbörja införandet av elfordon inom den egna verksamheten.

Servicenämnden får i uppdrag: att utreda införande av elbilar för transporter mellan olika verksamheter.

Konst

Regionen förvaltar och köper in lös konst för att utsmycka regionens publika utrymmen såsom entréer, väntrum, korridorer, grupp- och samtalsrum, konferensrum samt

personalrum. Konstsamlingen består av ca 17 000 konstverk men det register där konsten är registrerad är inte uppdaterat och flera konstverk kan vara felplacerade eller helt enkelt försvunna. En del av konsten är lagerställd i förråd och har varit det över lång tid. Varken den lagerställda konsten eller Regionens konstregister är tillgängligt för medborgarna. Eftersom konsten är inköpt med skattemedel och ägs av det offentliga behöver den på ett bättre sätt komma medborgarna till handa. Konst som inte anses lämplig att använda inom regionen som utsmyckning bör avyttras.

Servicenämnden får i uppdrag: att utvärdera Region Örebro läns konstinnehav och utarbeta förslag på hur konsten kan göras mer tillgänglig.

Byggnader

Servicenämnden förvaltar idag Regionens fastigheter såsom sjukhusen, flertalet vårdcentraler, regionkansliet m.fl. Då Regionen står inför stora investeringar ökar också behovet av resurser till dessa investeringar. Det är mycket glädjande att se idéer om flytt av regionkansliet till ny plats. På så sätt kan resurser frigöras. Det är av yttersta vikt att Regionen vid en eventuell försäljning av regionkansliets nuvarande lokaler får så mycket betalt som möjligt för dessa.

Region Örebro län både förvaltar och köper in konst till att utsmycka regionens offentliga utrymmen. För fastighetsinvesteringar som överstiger 5 miljoner har regeln varit att 1% av totala kostnaden går till byggnadsanknuten konst. Konstnärlig utsmyckning bidrar till ett mervärde för besökare och medarbetare i regionen men i rådande ekonomiska läge finns mycket litet utrymme för större konstinvesteringar. Det är rimligt att befintlig konst i första hand används. 1%-regeln bör därför tillfälligt avskaffas och istället bör maximalt 0,25% av ett byggprojekts kostnad finansiera konst.

Servicenämnden får i uppdrag: att säkerställa att Regionen får så mycket betalt som möjligt vid en försäljning av regionkansliets nuvarande lokaler

Servicenämnden får i uppdrag att minska konstens andel av kostnaden vid nybyggnation över 5 miljoner till 0,25%

Region Örebro län ska enbart äga och förvalta fastigheter som är ändamålsenliga för Regionens egen verksamhet. Vid om- och nybyggnation ska hög energieffektivitet eftersträvas.

Samhällsbyggnadsnämnd

Nämnden för samhällsbyggnad ansvarar för frågor som berör infrastruktur för transporter och kommunikation, kollektivtrafik, samhällsplanering samt miljö, energi och klimat på regional nivå. En av nämndens viktigaste uppgift är att skapa en positiv och hållbar samhällsutveckling för alla invånare i regionen, oavsett var du bor i länet.

Nämnden arbetar strategiskt för ett sammanhållet län och utgör kollektivtrafikmyndighet och bevakar länets plats i omvärlden. Ett nära samarbete med andra regioner och med statliga myndigheter är en förutsättning för länets utveckling. Nämnden ska verka för att stimulera nya innovativa idéer och initiativ.

Samhällsplanering

Samhällsplaneringen är ett viktigt redskap för en god regional tillväxt och utveckling. En viktig del är att beakta dynamiken mellan stad och landsbygd. Bostadsplanerande och näringsliv är centrala frågor för den regionala samhällsplaneringen och ska inkludera privata aktörer tillsammans med länets kommuner och regionen.

Det är viktigt med en övergripande bild över behoven. Då kan bostäder och nya vårdcentraler byggas på väl valda områden som främjar både de enskilda kommunerna och länets tillväxt. Goda, moderna kommunikationer med bra tillgång till kollektivtrafik och hög standard på vägnätet är förutsättningar för att länet ska utvecklas och hålla samman. Bilen är för många viktig för den vardagliga logistiken, oavsett om man bor i en stad eller på landsbygden. För många är bilen avgörande för att det ska vara möjligt att ta sig till arbetet, lämna på förskola eller ägna sig åt fritidsaktiviteter. Det är också en frihetsaspekt om var man vill bo och leva inom regionen. Bilen är ett viktigt färdmedel som måste tas i beaktande i samhälls- och infrastrukturplaneringen av städer och tätorter. Fotgängare, cyklar och fordon ska alla ges möjlighet till nödvändigt utrymme i våra tätorter och städer.

Bredband

Bredbandsutbyggnaden i länet skall fortsätta. Regionen har i uppdrag att verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete mellan aktörer verksamma i länet av betydelse för bredbandsutbyggnaden. För det fortsatta utbyggandet av det finmaskiga bredbandsnätet har en bredbandskoordinator anställts.

Tillsammans med Länsstyrelsen ska koordinatören arbeta vidare mot målet att 100 procent av länets hushåll och företag har bra stabil bredbandsuppkoppling. Detta ser vi positivt på, men koordinatören bör även undersöka och sammanställa rapport på hur läget ser ut i respektive kommun och vilka alternativ som finns att tillgå i de olika kommunerna. Även landsbygd och mindre orter ska ha tillgång till effektiv och snabb datatrafik som klarar framtida behov.

Samtidigt är det viktigt att inse att ett bra och väl fungerande bredband är en vital och livsviktig del av samhällsinfrastrukturen på samma sätt som man ser på till exempel vägar, järnvägar och eldistribution. Bra bredband är, och kommer att fortsätta vara en utomordentligt viktig aspekt för en positiv samhällsutveckling i hela regionen.

I ett flertal lägen kan det vara aktuellt att även titta på andra möjligheter, till exempel radiolänk eller 5G-lösningar som komplement eller ersättning till fiberanslutning. Det är också viktigt att ta hänsyn till att ett flertal hushåll inte har tillgång till något annat än bredband via kopparnätet, där nedmontering pågår. Här krävs återigen kontinuerlig uppföljning på vilka åtgärder som görs till drabbade områden.

Det är av stor vikt att regionen följer den nationella planen för kopparnedläggningen, det påverkar inte minst privatpersoner och företagare på landsbygden, men är också viktig i civilförsvars och säkerhetssynpunkt. Leveranssäker uppkoppling är i många fall helt avgörande för privatpersoner, företag och samhällsfunktioner, speciellt i krissammanhang. Alla ska ha tillgång till ett stabilt och väl fungerande bredband.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att arbeta för att alla länets hushåll och företag ska ha en bra och stabil bredbandsuppkoppling.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att kontinuerligt följa upp nedläggningen av kopparnätet i regionen, men också uppföljning på möjligheter till alternativ.

Logistikregion

Örebro län har en central position i landet vad gäller transporter på järnväg, på väg och via flyg. Hallsberg är en av de viktigaste noderna för gods på järnväg i Sverige och norra Europa. Örebro län ska fortsätta vara en nationell knutpunkt för landets godstrafik. Hallsberg har pekats ut som en av de viktigaste punkterna för Skandinavien-Medelhavet-korridoren (Scan Med). Det får konsekvenser för godstrafiken och Hallsbergs rangerbangård, som behöver byggas ut. Vidare ska arbetet fortsätta med att utveckla länets nodposition för intermodala transporter, där man lastar om mellan olika transportslag. Som logistikregion passerar stora mängder gods Örebro län varje dag. I framtiden väntas godstrafiken öka kraftigt genom utbyggande av järnvägarna, med ny teknik och effektivare tågkörning med bland annat längre tåg kan en del läggas på järnväg, det är dock inte möjligt att lägga hela ökningen av godstrafik på järnvägsnätet.

Efterfrågan på järnvägstrafik är mycket stor utmed Bergslagsbanan. För att klara en ökad andel gods på järnväg i norr-, södergående riktning behöver Bergslagsbanan mellan Borlänge och Frövi fortsätta att utvecklas och förstärkas. Detta är ett led i att klara försörjningen av de kombiterminaler som flyttar gods mellan lastbil och järnväg.

Åkerinäringen är en viktig sektor för länet, och med miljövänliga innovationer minskar miljöpåverkan även för gods på väg. Det är viktigt att i framtida planering även ta med förutsättningar för de transporter som sker på väg för att vara ett centrum även för gods på väg. Det är positivt att både RV 50, som är länets mest belastade godsväg, och E20 byggs om till mötesfria vägar. Det är viktigt att kilometerskatt inte införs för åkerinäringen, eftersom den inte leder till positiva miljömässiga effekter och dessutom försvagar den inhemska konkurrenskraften gentemot utländska fordon och förare – vilket är en av de viktigaste sakfrågorna att motverka för att svenska åkerier ska kunna utvecklas.

Örebro län ska vara en trygg logistikregion där chaufförer kan stanna för att rasta, utan att stöta på våld, droger eller andra typer av kriminalitet. För att förebygga kriminalitet och säkerställa att länet har trygga rastplatser ska samverkan initieras med länets kommuner och polisen. Region Örebro län är inne i långtgående samtal med Trafikverket om att bli elvägpilot mellan Örebro och Hallsberg. Det är en viktig del, av flera, i omställningen till fossilfria drivmedel för gods på väg.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att se till att Regionen medverkar i försök med elvägar

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att verka för att utveckla Hallsbergs rangerbangård för att stärka regionens position som logistikregion

Mål: Örebro län ska vara det självklara valet vid logistiketableringar samt vara en av Sveriges bästa knutpunkter för åkerinäringen

Frövi bangård

En viktig satsning för att kunna lägga över mer gods från lastbil till järnväg är utvecklingen av Frövi bangård. Bakgrunden är bland annat att Billerud Korsnäs planerar för en expansion av verksamheten i Frövifors pappersbruk. Den planerade produktionsökningen innebär på sikt en fördubbling av antalet tågagnar till och från Frövi varje vecka. För att möjliggöra för transporter att gå på järnväg - istället för i lastbil, behöver bangården byggas ut. Idag får kortare godståg gå från Frövi ner till Hallsberg för att växlas ihop till längre tåg. Utökar man spåren i Frövi kan så att man kan lasta fullängdståg så ökar kapaciteten och Hallsberg avlastas. Upprustningen och ombyggnad av Frövi bangård ingår som ett projekt i Trafikverkets nationella plan för transportsystemet 2018 - 2029.

Mälardalsrådet - En bättre sits

En Bättre Sits är ett brett transportpolitiskt samarbete mellan de sju länen Stockholm, Uppsala, Västmanland, Örebro, Sörmland, Östergötland och Gotland. Länsplaneupprättare, kollektivtrafikmyndigheter och kommuner arbetar tillsammans för en sammanhållen, hållbar region med infrastruktur och kollektivtrafik som underlättar människors vardag. Med rätt nationella investeringar kan Stockholm-Mälardalsregionen utveckla infrastrukturen, möjliggöra fler bostäder och skapa bättre förutsättningar för transporter och resor i Sverige.

Stockholm-Mälardalsregionen har i första hand behov av att öka tillgängligheten i de storregionala stråken in mot Stockholm, men även mellan Stockholms stadskärnor och regionstäderna. Ytterligare ett behov är att åstadkomma en mer effektiv godshantering. Nyligen antogs en ny systemanalys, ett samlat dokument i regionerna, där prioriteras bland annat ombyggnad av spår genom Örebro samt spårområdet på Västerås central för att klara utökade resenärsflöden och frigöra kapacitet för gods.

Stockholm-Oslo 2.55

Tågförbindelsen Stockholm-Oslo 2.55 är en prioriterad infrastruktursatsning för länets utveckling. Därför är det viktigt att regionen är en aktiv part i arbetet genom det gemensamma bolaget Stockholm-Oslo 2.55. I dag tar en tågresor mellan Oslo och Stockholm drygt fem timmar och därför väljer majoriteten av resenärerna flyget mellan huvudstäderna. Stråket är ett av Sveriges befolkningsrikaste med 3,4 miljoner människor fördelat på 50 kommuner och åtta arbetsmarknadsområden. En bättre järnvägsförbindelse är avgörande för ett nytt hållbart resande, en starkare tillväxt och utveckling i hela Mellansverige. Det skulle gynna arbetspendling och därmed företagsamheten i vårt län.

Botniska korridoren

Region Örebro län deltar i samarbetet med en rad andra regioner inom den Botniska korridoren, som med järnväg knyter samman norra och mellersta Sverige med Europa. Den utgör också Sveriges enda järnvägsanslutning till Finland.

Botniska korridoren länkar samman de norra regionerna med vår regions viktiga järnvägsnav - Hallsberg. Botniska korridoren är den främsta godstransportleden från Haparanda i norr till Örebro--Hallsberg och Arlanda--Stockholm i söder.

Det är viktigt för hela länet att Region Örebro län fortsatt finns med i samarbetet och verkar för vår roll som viktigt järnvägslogistisk län in i framtiden.

Vägar

Det finns flera vägar som är särskilt viktiga för länet. Dessa vägar behöver underhållas och utvecklas för näringslivet, persontrafiken och för att länet ska behålla och klara av godstrafiken. Det rör bland annat E20, E18, RV50, RV51 och RV63 som är särskilt viktiga. Regionen ska verka för en fortsatt utveckling av vägarna. Det är också mycket viktigt att trafikflödet på genomfartslederna E18, E20 och Rv 50 fungerar bra och håller god säkerhet.

Vissa vägar har under många år haft bristande underhåll och kan därmed hämma företagsutvecklingen i länet. Godstransporter ska på ett tryggt sätt kunna framföras i regionens vägnät.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att arbeta för att behålla 90 km/h-standard på relevanta vägar i länet

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att tillsammans med länets kommuner kartlägga vägar med bristande underhåll som hindrar företagare att etablera eller expandera sina verksamheter

Kollektivtrafik

För att skapa ett sammanhållet län där invånarna fritt och snabbt kan röra sig från en punkt till en annan har kollektivtrafiken en viktig roll. Kollektivtrafiken behövs både inom, och mellan kommunerna och till omgivande strategiska målpunkter. Det är viktigt att kollektivtrafiken anpassar sig efter de behov som uppstår i takt med att samhället utvecklas. Så långt det är möjligt ska det finnas kollektivtrafik att tillgå i hela länet, men i vissa glesbefolkade områden i länet är det inte möjligt med regelbunden kollektivtrafik.

Regionen arbetar i enlighet med Tåg- och Expressbusstrategin med att knyta ihop noderna i länet. Strategin innebär nya lösningar, bland annat expressbussar till och från Örebro för de kommuner som inte har järnvägskommunikation. Strategin sträcker sig till 2030, regionen ska fortsätta det påbörjade arbetet för att förenkla för rörligheten inom länet.

Det delägda bolaget Svealandstrafiken har tagit över delar av busstrafiken i Region Örebro län. Nämnden bör kontinuerligt granska att kostnaderna är konkurrenskraftiga. Det finns inget egenvärde i att driva trafik i egen regi.

För att fler ska välja att använda kollektivtrafiken måste länets invånare se tydliga vinster i att använda sig av den. Miljövänliga färdmedel är ett viktigt incitament för att få fler att välja kollektivt, det behöver även finnas andra vinster. Det ska gå att lita på att bussar och tåg kommer i tid, att det är trygga färdmedel, att det är prisvärt och att de stannar på strategiskt genomtänkta platser anpassade efter arbetsplatser och andra viktiga knutpunkter. För att fler ska pendla längre sträckor krävs bra möjligheter att kunna arbeta och studera, t.ex. stabila nätverk och laddningsmöjligheter vid alla säten.

Mål: Resandet med kollektivtrafiken ska öka

Kollektivtrafikens kostnader

Regionens kostnader för kollektivtrafiken har ökat drastiskt. En extern översyn av verksamheten behöver göras för att identifiera vilka effektiviseringsmöjligheter som finns. En viktig del i det arbetet är bland annat att se över vilka trafikerade stråk där det idag finns

en kommersiell aktör som också bedriver trafik i form av buss. Att omfördela trafiken från dessa linjer skulle gynna både de kommersiella krafterna som finns samtidigt som regionen skulle kunna spara pengar utan att resenärer påverkas i allt för stor utsträckning. Det skulle också bidra till att dörrar öppnas för att privata aktörer även ser nyttan på andra sträckor. Regionen bör också se över dubbeltrafiken i egen regi. Under vissa tider på dygnet finns det både bussar och tåg som trafikerar samma sträckor och därmed "konkurrerar" med varandra, en effektivare organisation skulle bidra till en ökad bekvämlighet för resenärer då mer resurser kan användas i utveckling och underhåll av fordon.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att öka Länstrafikens självfinansieringsgrad med målet 60 %

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: att se över vilka trafikerade stråk där det nu finns dubbeltrafik i syfte att minimera dessa

Kollektivtrafiken – Återstart efter pandemin

Många resenärer har, efter uppmaningar från myndigheter, slutat åka buss och tåg under pandemin. Samtidigt är det en stor del av befolkningen som arbetar hemifrån. Vi behöver vara förberedda när pandemin är över. Dels för att locka tillbaka vana kollektivtrafikresenärer men också för att fler ska vilja åka buss och tåg i Örebro län, på fritiden samt till skolan och jobbet. Vi vill därför rikta ett utökat fokus på flertalet kampanjer vars syfte är att locka tillbaka resenärer.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag: Att ta fram en kampanjplanering för att locka tillbaka resenärer efter Covid-19

Örebro flygplats

Regionen äger tillsammans med Örebro, Kumla och Karlskoga kommun Örebro flygplats. Det är idag den fjärde största fraktflygplatsen i landet och har en strategisk betydelse för näringslivet i länet. Den starka positionen ska bevaras och utvecklas. Regionen och övriga ägare av flygplatsen ska tillsammans med näringslivet söka vägar för att utveckla flygplatsområdet för att öka andra aktörers intresse i flygplatsen med målet att flygplatsens självfinansieringsgrad ska öka. Flygplatsen har också en viktig roll för försvaret och myndigheten för samhällsskydd och beredskap, exempelvis under skogsbränderna så var flygplatsen en central del för brandflygen.

Regionstyrelsen får i uppdrag: att verka för att flygplatsen ökar självfinansieringen

Regionstyrelsen får i uppdrag: att verka för att flygplatsen ska klassificeras som beredskapsflygplats

Miljö och klimat

Moderaterna tror på människans förmåga att hitta nya vägar för att lösa komplicerade problem. Vår uppfattning är därför att miljö- och klimatutmaningar inte i första hand ska lösas genom att begränsa människor, utan genom att skapa förutsättningar för lösningar som minskar eller eliminerar de negativa effekterna av mänsklig miljöpåverkan.

Vi måste vara medvetna om att miljöproblem – och allra tydligast klimatutsläppen – inte bryr sig om regionens gränser utan flyttar sig långt bortom de platser där föroreningen skett, därför krävs även en bred uppslutning och långtgående ambitioner och arbetsätt.

Alla påverkas av klimatförändringar. Jordens knappa resurser ska delas av fler. Det krävs därför stora förändringar. Nya resurseffektiva affärsmodeller och en ekonomi som bygger på ett kretsloppssamhälle, en cirkulär ekonomi. En cirkulär ekonomi bygger på att återanvända, laga och att betrakta avfall som en resurs. Den strävar efter produkter som är hållbara och återvinningsbara och där icke-förnybara material över tid ersätts med förnybara. RÖL ska verka för ett hållbart samhälle med en ekologisk utveckling genom att bland annat påverka förutsättningarna för förnybar energiproduktion, icke klimatpåverkande utsläpp och miljöanpassade innovationer. Ny teknik och klimatarbete kräver ekonomisk tillväxt

Naturen är en fantastisk resurs som ska förvaltas på ett hållbart sätt. De beslut som fattas ska därför vara långsiktiga och ta hänsyn till eventuell miljöpåverkan. Regionens verksamheter ska sträva efter minskade utsläpp och bidra till en mer hälsosam miljö för människor och djur att vistas i. Investeringar i forskning och innovationer är viktiga för att den gröna näringen ska utvecklas. En god dialog mellan länets aktörer är nödvändig för att byta erfarenheter och lära av varandra så att länet kan utvecklas.

Transporter står för ca 40 % av Örebro läns CO2 utsläpp. Transportsektorns utsläpp domineras av vägtrafik. För att nå klimatmålen måste CO2 utsläppen minska, där en övergång till förnyelsebara bränslen är den viktigaste åtgärden. För att medborgarna ska välja andra alternativa färdsätt måste dessa uppfattas som attraktiva och lösa deras transportbehov. I omställningen mot en fossilfri och utsläppsneutral framtid är vätgas en av många viktiga hörnstenar tillsammans med exempelvis biogas och HVO. Vätgas kan relativt enkelt produceras lokalt och har dessutom fördelen att kunna lagras, för att sedan antingen kunna användas som direktverkande energi, eller för framställning av syntetiska drivmedel.

Regional tillväxtnämnd

Örebro län ska vara ett attraktivt län där människor vill leva och verka och som erbjuder bra möjligheter till boende, utbildning, kommunikationer och sjukvård. Örebro län ska erbjuda ett rikt kulturliv samt ha en positiv attityd till entreprenörskap och de kreativa näringarna. RÖL ska utveckla ett starkt och sammanhållet innovationssystem för att bygga ett långsiktigt hållbart län där teknik, miljö och social sammanhållning är viktiga komponenter. Det finns goda förutsättningar för länet att utvecklas. Dagens globalisering, urbanisering och digitalisering utgör både utmaningar och möjligheter för hela länet. En allt för liten del av länets ekonomi är öppen för fri företagsamhet.

Örebro län växer befolkningsmässigt. Det är positivt med de möjligheter det innebär men det medför också utmaningar när det gäller jobb, bostäder, skola och vård. Det är viktigt med tillväxt, en starkare ekonomi och jobb för en god och hållbar utveckling i länet.

För ett hållbart län är jämlika och jämställda uppväxtvillkor avgörande. För att Örebro län ska vara ett jämställt län där kvinnor och män har samma möjligheter att forma samhället och sina liv krävs en stor samhällelig förändring. Lagstiftning är ett viktigt redskap, men för reell förändring i Örebro län krävs ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Mål: Örebro län ska kännetecknas av företagsamhet, innovationer och högre utbildning

Entreprenörerna och företagarnas region

Förutsättningarna för en stark ekonomi, fler jobb och minskade klyftor i Örebro län är att fler företag startar och kan växa. Då blir jobben fler och resurserna till välfärden ökar. Nyföretagandet i länet behöver öka och stärkas, det gäller särskilt kvinnors företagande.

RÖL fördelar idag statliga medel riktade till företag, så kallade 1:1 medel. Idag går huvuddelen av dessa medel till traditionell industri. Det behövs en bättre balans för ett mer differentierat näringsliv och därför behövs tydligare riktlinjer så att en större del av 1:1 medlen riktas till tjänsteföretag, innovationer inom alla områden och såväl tillämpad som ny forskning.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att utvärdera effekterna av de bidrag nämnden ger i form av företags- och projektstöd

Entreprenörskapsfrämjande satsningar och ett system som stödjer innovation och forskning är nyckeln till en växande ekonomi. RÖL ska fortsätta utveckla samverkan mellan akademi, näringsliv, civilsamhället och det offentliga.

Regionen ska arbeta för ett näringslivsklimat som uppmuntrar till innovationer och skapar förutsättningar för entreprenörskap och företagsamhet bland både kvinnor och män. Det är färre kvinnor än män som startar och driver företag i länet och graden av kvinnors företagande skiljer sig mellan länets kommuner. Nyföretagandet ligger under Sverigesnittet och kvinnors nyföretagande bland de sämsta i landet. Ett jämlikt och jämställt näringsliv stärker såväl Örebro län som dess invånare.

Nyföretagande

För att bättre fånga upp innovativa idéer och entreprenörskap ska den tidiga delen i innovationssystemet stärkas. Det finns flera aktörer i regionen som kan bidra till och uppmuntra nyföretagande och start-ups. Nyföretagarcentrum, Business Region Örebro och Creative House m.fl. Intresset för att söka rådgivning hos t.ex. NyföretagarCentrum har ökat de senaste åren. De verkar mot invånarna i hela länet och i flera av Örebros ytterområden, med goda resultat. RÖL

ska vara en återkommande medfinansier till dessa aktörer för att säkerställa att alla länets invånare kan ta del av verksamhetens tjänster.

Mål: Örebro län ska ligga över riksnittet vad gäller nyföretagande avseende både mäns och kvinnors företagande

Tack vare Ung Företagsamhet och dess lokala organisationer har nära hälften av landets gymnasieskolor sedan 2009 gett sina elever möjlighet att driva UF-företag. Av de elever som provat tar ca 15% chansen att fortsätta sitt entreprenörsskap och även anställningsbarheten ökar. Från Regionens sida måste vi ta vårt ansvar och stötta Ung Företagsamhet i deras arbete. Det tjänar vi alla på.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att stärka samarbetet med Ung Företagsamhet

En god inställning till företagare och företagande är en avgörande framgångsfaktor för länets utveckling. Detta kräver en bra samordning. Business Region Örebro (BRO) är en plattform för kommunerna och länets företag. BRO ägs av Regionen och länets kommuner.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att utvärdera Business Region Örebro i syfte att säkerställa verksamhetens kvalitet och nytta för kommunerna och för länet

För en stark ekonomi och tillväxt behövs fler växande företag i länet. ALMI företagspartner erbjuder rådgivning och lån, och är en viktig utvecklingspartner till företag som kan och vill växa och utvecklas. Inkubera och Alfred Nobel Science Park är viktiga byggstenar och miljöer för omsättning av forskning och spetskunskap till innovationer och företag.

Alfred Nobels Science Park ska vara ett internationellt forskningscenter som knyter kompetens och kapital till länet. Centret ska utveckla områden som AI, 3D-teknik, medicinteknik och energi- och miljö samt utgöra en viktig arena för samverkan mellan akademi och det offentliga. Det är även betydelsefullt att centret och näringslivet samverkar för att forskning och innovationer omsätts i produkter tjänster och företag.

Region Örebro län ska satsa på forskning och innovationer. I länet finns en växande IT-bransch, en stor tillverkningsindustri och företag med unik kunskap inom teknik och avancerad tillverkningsindustri. Det gäller inte minst i Karlskoga med den högteknologiska spetskompetens som finns bland annat inom försvarsindustrin.

För att regionen ska säkra effektiviteten i dessa innovationsstödjande åtaganden som bedrivs är det viktigt att olika instanser inte har överlappande verksamhetsområden. Därför ska aktörer som Inkubera, Alfred Nobel Science Park, innovationsslussen, Business Region Örebro och Nyföretagarcentrum samarbeta på områden där har ett gemensamt verksamhetsområde.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att säkerställa att Regionens innovationsstödjande åtaganden samverkar där det är möjligt

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att uppföljning genomförs och analys görs av Regionens innovationsstödjande verksamhet

Europa och internationalisering

I en allt mer globaliserad värld är det viktigt att RÖL deltar i internationella sammanhang. Konkurrensen om kompetens, arbetskraft och företagande sträcker sig utanför Sveriges gränser.

Örebro län ska stå sig stark i den internationella konkurrensen.

EU beslutar dagligen om lagar och regler som får konsekvenser för Örebro län. I Bryssel har RÖL, tillsammans med Dalarna och Gävleborg, ett Bryssel-kontor, Central Sweden, som bevakar regionernas intressen. Regionen deltar också i Assembly of European Regions (AER), samt Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe (CPMR), där erfarenheter utbyts och frågor drivs tillsammans med ett hundratal andra regioner i Europa.

Inom EU finns möjligheten att söka finansiering för olika investeringar. Region Örebro län och dess aktörer måste bli bättre på att söka sådana EU-medel. Kompetensen inom detta område måste öka och möjligheten till hjälp med ansökningsförfarandet för näringslivet måste finnas tillgänglig. också göras tillgänglig för hjälp till näringslivet med ansökningsförfarandet. Konkurrensbeprövade medel innebär att bästa projekt får finansiering oavsett var projektet utförs. Örebro län måste bli bättre på att vinna projektansökningar till dessa program. Region Örebro län behöver sänka nivån av egenfinansieringsgrad och till större del använda och arbeta för den medfinansiering som finns inom EU:s strukturfonder, program och samarbeten. Genom att öka medfinansiering kan vi öka den nivå av medel som kommer in och växla ut delar av det regionbidrag vi lägger på regionalutveckling.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att öka andelen EU-medel i projekt i länet

Landsbygdsutveckling och gröna näringar

Som inköpare av livsmedel kan RÖL verka för öppna landskap i det egna närområdet. Upphandling av livsmedel ska genomföras uppdelat för olika varor eller varugrupper för att möjliggöra för mindre och "smala" leverantörer att bli konkurrenskraftiga alternativ. Uppdelad upphandling ökar möjligheten att leva upp till Regionens miljö- och hållbarhetsprogram genom att ställa miljömässiga och etiska krav samt att kräva att upphandlade animalier producerats i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning.

En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar och bidrar till fler jobb och hållbar tillväxt i hela Örebro län är målet för den regionala handlingsplanen som grundar sig i den nationella livsmedelsstrategin. Handlingsplanen *Mat för hälsa och hållbarhet* anger gemensam färdriktning för hur länet ska tillvarata branschens utvecklings- och tillväxtpotential. Dagens klimatutmaningar innebär möjligheter för näringslivet att utveckla och erbjuda klimatsmarta lösningar. Den gröna omställningen innebär nya marknadsmöjligheter även i Örebro län. De gröna näringarna kan bland annat förse värmeverk och värmekraftverk i närområdet med förnybart bränsle.

Integration, utbildning och kompetensförsörjning

Örebro län är svagt när det gäller matchning på den regionala arbetsmarknaden. Därför måste multikompetens, yrkesväxling och vidareutbildning stärkas. Det ska vara möjligt att "lära hela livet", att byta yrke eller stärka sin kompetens. RÖL ska arbeta för att förbättra förutsättningarna för personer som står långt från arbetsmarknaden att komma i arbete och att tillvarata och bygga på kunskaper och erfarenheter. Förbättrad validering för de med utbildningar från andra länder och språkkunskap är nyckeln för att komma in i sysselsättning.

Länets kommuner har ansvaret för att höja kvaliteten och förbättra resultaten i grund- och gymnasieskolorna. Goda utbildningsresultat är en förutsättning för att kompetensnivån i länet höjs. RÖL ska samverka med länets kommuner via det Regionala samverkansrådet. En fortsatt satsning på Vård- och Teknikcollege och fler yrkeshögskoleutbildningar är viktigt för länets fortsatta utveckling liksom uppmuntran att bryta normtänkandet avseende yrkesval.

Folkhögskolorna

RÖL är huvudman för två folkhögskolor, Kävesta och Fellingsbro. Övriga folkhögskolor i länet drivs av andra aktörer. Region Örebro län bör se över möjligheten att avsäga sig sitt huvudmannaskap för Kävesta och Fellingsbro och istället låta andra aktörer få möjligheten att driva och utveckla folkhögskolorna.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att utreda möjligheten att låta externa aktörer äga och driva de två folkhögskolor som Region Örebro län idag är huvudman för

Civila sektorn

Social ekonomi syftar till att de som hamnat utanför ordinarie arbetsmarknad eller ”mellan stolarna” hos Arbetsförmedling, Försäkringskassan och socialtjänsten inkluderas i meningsfull verksamhet och får stöd som leder till egenförsörjning, ger egenmakt, självkänsla och egenvärde. Det är därför angeläget att RÖL stödjer arbetet med social ekonomi och sociala innovationer samt aktörer som Finsam för att motverka socialt utanförskap. Färre sjukskrivningar och minskat beroende av försörjningsstöd är bra för både den enskilde människan och för samhällsekonomin. RÖL ska även fortsättningsvis stödja samarbetet mellan Coompanion, Finsam och Länsbygderådet.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att stödja arbetet med social ekonomi och stöd för en väg tillbaka

Besöksnäring

En av de näringar som utvecklats mycket är upplevelseindustrin som är starkt kopplad till turism. Örebro län är rikt på natur- och kulturmiljöer som erbjuder möjligheter till upplevelser och rekreation. I turismsammanhang är det också viktigt att lyfta verksamheter som genom sin särprägel kan ha dragningskraft på besökare utifrån. Naturturismen ökar länets nationella och internationella attraktionskraft och synlighet och lockar resenärer från hela världen. Inom länet finns goda förutsättningar för att utveckla och stärka naturturismen och se skogen och vatten som en resurs för att öka nyföretagandet.

Besöksnäringen och naturturismen är lämpad för ett utvecklingsarbete i samverkan med den gröna näringen och måltidsbranschen. Förutsättningarna för en expansion inom branscherna ska förstärkas genom en regional strategi för besöksnäring.

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att kartlägga tillgängligheten i länets besöksnäring

Regionala tillväxtnämnden får i uppdrag: att medverka i arbetet för att säkra Restauranghögskolan i Grythyttan

Kulturnämnd

Kultur – ett kitt i samhället

Kultur är något som kopplar samman människor. Kultur får oss att se längre och mer, det gör att vi vidgar våra perspektiv. Kulturupplevelser får oss må bra. Att gå en lång promenad i skogen, att gå på teater, att dansa eller att se på dans, att måla eller att titta på en vacker tavla eller se en vacker solnedgång, allt sådan får oss människor att må bättre och att läka fortare. Kulturen visar på att människan är mer än bara en maskin. Kultur är ett arv som kopplar samman det gamla Sverige med den nya och moderna Sverige, den bron är därför väldigt viktig att ta tillvara.

Kultur för ett attraktivt och levande län

Om regionen ska utvecklas och växa är kulturen central. Inriktningen för den regionala kultur-verksamheten anges i den Regionala kulturplanen. Kulturplanen ska beakta jämställdhet samt prioritera barn och unga. Kulturen behöver leva i hela länet. Alla invånare oberoende var i länet man bor måste kunna ta del av regionens kulturutbud. Där krävs en balans mellan att kunna resa enkelt för att uppleva kultur, men även att kulturen både digitalt och fysiskt tar sig ut till alla delar av länet. Tillgängligheten är en demokratifråga.

Kulturen ska inte bara vara inkluderande oavsett var i länet man bor, den bör också vara inkluderande för människor med särskilda behov. Kulturen måste vara tillgänglig även för personer med funktionsnedsättning, både som utövare och mottagare av kultur. Även detta är en demokratifråga.

Verksamheten ska regelbundet följas upp utifrån dessa aspekter. Det fortsatta arbetet inom ramen för samverkansmodellen förutsätter en kraftsamling i samverkan mellan länets kulturaktörer. De etablerade kulturinstitutionerna utgör en grund och plattform för att bära och förnya utvecklingsprojekt inom kultursektorn. Samarbete mellan kulturinstitutionerna, entreprenörer och andra aktörer ska uppmuntras. Det är därför viktigt att uppmuntra dessa institutioner att fundera över på vilket sätt de kan bidra med tillväxt i vårt län. Det är viktigt att kulturutövare inte fastnar i gamla fotspår om utveckling ska vara möjlig. Det finns stora möjligheter för kulturutövare och kulturföretag att samarbeta och hitta samarbeten med mer traditionella företag inom regionen. Det finns väldigt många fina lokaler som kan användas mer effektivt om vi samordnar och arbetar tillsammans.

Kultur på hög nivå

De regionala kulturinstitutionerna har ett mångfasetterat uppdrag och ska erbjuda länets invånare kultur av hög kvalitet. Region Örebro Län (RÖL) har ett ansvar att tillsammans med kulturinstitutionerna säkra kulturens framtid. Här krävs en större grad av självfinansiering. För att kunna vara oberoende och fri behöver institutionerna ansvara för största delen av sin egen finansiering.

Örebro slott är en viktig tillgång som lockande resmål i vårt län. RÖL ska skapa förutsättningar för Länsmuseet att utveckla slottsutställningen för att ytterligare stärka besöksattraktionen.

Alfred Nobels Björkborn är en viktig del i länets industri- och kulturarv och har stor potential att bidra till besöksnäringen i hela länet.

Örebro läns museum har begränsade resurser i en nationell jämförelse, både generellt och vad avser möjligheten att visa konst. Likväl är det viktigt att Länsmuseet uppfyller en för

länet central roll i bild- och formsammanhang, En diskussion behöver föras med Örebro kommun om muséets roll och uppdrag i syfte att stärka det kommunala engagemanget.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag: att öka det kommunala engagemanget i Örebro läns museum.

Mål: Det finns ett rikt kulturliv i hela länet.

Länsmusiken som ägs av Örebro kommun och Region Örebro län producerar, utvecklar och stödjer professionell musik. Verksamheten utgår från **Örebro konserthus** men inkluderar också kreativa samarbeten för att gynna länets musikaliska kulturutbud som helhet.

Örebro länsteater ägs gemensamt av Region Örebro län och Örebro kommun. Örebro länsteater har två scener i Örebro, Örebro teater och Nya China, men uppdraget inkluderar konstnärlig närvaro i hela länet.

Alla dessa kulturinstitutioner är betydande för vår region och därför behövs tydlig redovisning och uppföljning av verksamheterna.

Kultur – en arena för folkbildning

Regionens bibliotek har en viktig del i regionens folkbildning, därför är det viktigt att de når brett. Ett nutida bibliotek är inte längre bara böcker och därför måste den digitala utvecklingen gå framåt på dessa områden. Att använda sig av digital teknik kan även hjälpa till i arbetet att nå hela regionen.

Folkbildningen har en stor betydelse som kulturspridare. Studieförbunden är den i särklass största kulturarrangören med många arrangemang, ofta genomförda tillsammans med föreningslivet. Demokratikriteriet är väldigt viktigt att ta i beaktande vad gäller dessa verksamheter. En viktig poäng med studieförbunden är att de ska verka för gemenskap och inte splittring, därför är det viktigt att förbunden inte har etniska förtecken utan är öppna för alla. Den verksamhet som bedrivs inom folkbildningen främjar i allra högsta grad folkhälsan. Det egna frivilliga skapandet skapar egenvärde, självkänsla och välmående. Det motverkar dessutom isolering och utanförskap. RÖL tilldelar det civila samhället bidrag för 1–3-åriga projekt inom kultursektorn. Det civila samhället utgör en viktig arena där ideella föreningar, nätverk, stiftelser med flera kan bidra till kulturutbudet. Regionens projektstöd ska i möjligaste mån komma alla kommuner till del.

Kultur – för ett blomstrande föreningsliv

Länets olika föreningar är viktiga. Allt från politiska ungdomsförbund, idrottsföreningar, ungdomsorganisationer, kulturföreningar och mycket annat. I ett samhälle är dessa frivilliga krafter en nyckel för att människor ska finna mening i tillvaron. Små gemenskaper är en fundamental pusselbit i ett lyckat samhällsbyggande. För många av dessa föreningar är stödet från RÖL viktigt, men föreningarna själva behöver också fundera på hur de kan bli mer självfinansierade. Detta ökar föreningarnas demokrati och oberoende. Det är viktigt att de föreningsbidrag som RÖL delar ut kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Länets föreningar kan bidra på många olika sätt. Föreningsgemenskap bör bidra till integration och jämställdhet. Länets föreningar ska inte bidra till segregering. Föreningar som bygger på etnicitet ska därför inte tilldelas bidrag. De föreningar som specifikt arbetar med ungdomar ska ha en policy för ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak).

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag: att utvärdera effekten av de olika stöden och att mottagarna uppfyller regelverkens krav.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag: att se över regelverken och säkerställa att de ställer relevanta krav på verksamhet, deltagande och demokrati.

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice har det övergripande ansvaret för det arbete som förvaltningen Företagshälsa och tolkförmedling bedriver. Det sker gemensamt för Region Örebro län, Örebro kommun, Kumla kommun, Hallsbergs kommun, Lindesbergs kommun, Laxå kommun, Ljusnarsbergs kommun, Lekebergs kommun och Nora kommun. Förvaltningen består av två verksamheter, dels Regionhälsan som avser företagshälsa och dels Tolk- och översättarservice som avser språktolkning och översättningar. Syftet är att tillhandahålla relevanta tjänster till anslutna kundorganisationer och bidra till att skapa goda förutsättningar för gott arbetsmiljöarbete samt underlätta kommunikation där gemensamt språk saknas.

Tolk- och översättarservice

Vid lättare tolkning bör möjligheten att använda översättningsprogram ses över. Vid tolkuppdrag som inte kräver platstolkning ska alltid distanstolkning erbjudas som första alternativ. För att få tillgång till platstolkning ska alltid särskilda skäl eller lagkrav ligga till grund för att få detta beviljat. Genom utökad användning av distanstolkning minskar resor och restid för tolkarna, vilket innebär att en större del av arbetstiden kan ägnas åt faktisk tolkning. Samtidigt ökar tillgängligheten och det blir lättare att snabbt få tolkhjälp om sådan behövs.

Gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice får i uppdrag: att utveckla skärmtolkning samt aktiv telefontolkning för att öka tillgängligheten och samtidigt minska resor och restid

Gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice får i uppdrag att: följa utvecklingen inom AI-tolkning samt implementering av detta när tekniken tillåter

Företagshälsovård

Genom att satsa mer på förebyggande arbete har företagshälsovården möjlighet att bidra till minskad sjukfrånvaro i medlemskommunerna och skapa attraktivare arbetsplatser genom att erbjuda en bra arbetsmiljö.

Företagshälsas medlemmar har över 30 000 anställda vilket gör att man har möjlighet att påverka den allmänna hälsan positivt, såväl den fysiska som den psykiska, hos personalen med liten eller ingen kostnad. Företagshälsovården kan kommunicera de goda effekterna med fysiska aktiviteter och bra kost till över 30 000 ambassadörer vilket även kan ha positiv effekt på hälsan hos övriga kommuninnevånare i medlemskommunerna.

Gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice får i uppdrag: att aktivt arbeta för att minska sjukfrånvaron

Mål: Regionhälsan ska erbjuda tjänster och verksamheter som är konkurrenskraftiga

Gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice får i uppdrag: att ta fram adekvata mätetal för konkurrenskraften hos nämndens verksamheter

Patientnämnd

Till patientnämnden kan länets invånare vända sig för att lämna synpunkter och klagomål gällande:

- Hälso- och sjukvård i Region Örebro län
- Hälso- och sjukvård i Örebro läns kommuner
- Hälso- och sjukvård som utförs av privata vårdgivare enligt avtal med Region Örebro län eller någon av länets kommuner
- Folktandvården eller annan tandvård som helt eller delvis finansieras av Region Örebro län
- Den kommunala elevhälsans medicinska insatser

Patientnämndens uppgift är att hjälpa både patienter och närstående att föra fram synpunkter och klagomål till vårdgivaren och att se till att vårdgivaren besvarar dessa. Patientnämnden kan också hjälpa medborgare att få information som behövs för att ta till vara medborgarens intressen i vården.

Det åligger patientnämnden att särskilt beakta barnens bästa om patienten är barn. Verksamheten har utvecklat arbetssätt för hur synpunkter och klagomål på vården ska tas omhand och hur barnets bästa ska beaktas.

Patientnämnden gör ingen bedömning av klagomålet och tar inte ställning till om vårdgivaren har begått fel. Patientnämnden utser också stödpersoner till patienter som vårdas enligt tvångsvårdslagstiftning. Patientnämndens kansli tar fram rapporter om patientens synpunkter och klagomål på vården. Nämndens rapporter utgör ett viktigt underlag i arbetet med att stödja, kvalitetsutveckla och förbättra hälso- och sjukvården.

Mål: Nämndens rapporter är kända och används i verksamhets- och kvalitetsutvecklingen i hälso- och sjukvården och tandvården.

Ekonomi

1.1.1 Samhällsekonomiska förutsättningar

Internationell ekonomi

Under senare delen av 2020 ledde ökad smittspridning till nya och skärpta restriktioner i många länder. Det påverkade den ekonomiska aktiviteten negativt, inte minst i euroområdet där detaljhandelsförsäljningen har minskat påtagligt den senaste tiden. De nya restriktionerna drabbar dock inte industrin särskilt hårt och den globala industrikonjunkturen är fortsatt stark. I euroområdet föll BNP det fjärde kvartalet i fjol och nedgången fortsätter det första kvartalet i år. Den ekonomiska politiken är tydligt inriktad på att stödja återhämtningen. Tillsammans med en stigande vaccinationsgrad och en minskad smittspridning bidrar detta till att konsumtionen ökar igen det andra kvartalet, men det dröjer till det tredje kvartalet innan återhämtningen i euroområdet förväntas ta mera fart.

Sveriges ekonomi

En andra våg av smittspridning och skärpta restriktioner ledde till att konjunkturåterhämtningen i Sverige bröts det fjärde kvartalet i fjol. Fortsatta skärpta restriktioner och en tredje våg av smittspridning bidrar till att tillväxten blir dämpad det första kvartalet i år. Återhämtningen kommer i gång igen så smått det andra kvartalet, trots att produktionen i delar av industrin då hämmas av leveransproblem. Det tredje kvartalet, när nästan alla vuxna erbjudits vaccin och smittspridningen är lägre, förväntas hushållen öka konsumtionen snabbt och konjunkturen vända tydligt uppåt. Lågkonjunkturen förblir trots detta djup under 2021 och arbetslösheten förväntas ligga över 8 procent vid slutet av året. Trots mycket omfattande ofinansierade åtgärder i år är de offentliga finanserna fortsatt starka. SKR prognoser pekar på en hög tillväxt för såväl BNP som sysselsättning för 2022 varefter konjunkturuppgången dämpas mot en förväntad normalkonjunktur 2024.

Befolkningsprognos

Den 28 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2021–2070. Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. Befolkningen väntas att öka både för att fler föds än det avlider och för att fler invandrar än utvandrar. Den årliga befolkningsökningen är dock lägre än i föregående prognos från SCB. Ökningen för riket beräknas till 1 procent per år för de närmaste åren. Örebro läns befolkning ökade med 0,4 procent 2020, vilket är en avmattning mot tidigare år när ökningen har uppgått till ungefär en procent per år.

Regionsektorns ekonomiska läge

Kommuner och regioner gick in i 2020 med förväntningar om en ansträngd ekonomi, en dämpad konjunktur och stora utmaningar till följd av ett högt demografiskt tryck. Därtill kom pandemin. Den ekonomiska effekten av pandemin för regionsektorn blev, i stället för ett befarat underskott, ett resultatmässigt rekordår. Verksamhetens resultat för regionerna uppgick till 21,5 miljarder kronor för 2020, vilket var 16,2 miljarder kronor högre än 2019. Det förbättrade resultatet berodde på en kombination av ökade intäkter och generella statsbidrag kopplade till coronapandemin, samtidigt som kostnaderna inte ökat i samma utsträckning. För år 2020 redovisade samtliga regioner ett positivt verksamhetsresultat. De goda resultaten gör att sektorn kan öka likviditeten och därmed tillfälligt minska lånebehovet något till det stora behovet av investeringar som finns. På längre sikt kvarstår dock de stora utmaningarna med dämpad konjunktur, den demografiska utvecklingen och stort kompetensförsörjningsbehov.

1.1.2 Budget för 2022 samt plan för 2023 och 2024

Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med 2020 samt SKRs prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2021. Resultatbudgeten är uppdaterad utifrån ovan angivna förutsättningar vad gäller uppräknings av skatter, generella bidrag samt löne- och prisuppräknings.

Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar samt utnyttjande av 2021 års planeringsreserv (50 miljoner kronor). En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån Skandias prognos per 30 april.

Finansnettot är kalkylerat från att investeringar görs med upplåning för fastighetsinvesteringar för externa hyresgäster och med en viss försiktighet gällande avkastning på placerade medel. I budgeten har antagits en avkastning från pensionsmedelsportföljen om 5 procent (3 procent realt d.v.s. avkastning justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex). Detta innebär för 2022 totalt 222 miljoner kronor varav 106 miljoner är orealiserad avkastning. Finanspolicyn anger att den reala avkastningen över en rullande femårsperiod ska avkasta 3,0 procent.

Resultatbudgeten baseras på att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år.

Skattesats

Skattesatsen är oförändrad, 11,55 kronor, för Region Örebro län år 2022.

Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag

SKR har lämnat planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2022-2024. Skatteintäkterna beräknas 2022 till 7 934 miljoner kronor, vilket är 457 miljoner kronor högre än budget 2021. Generella statsbidrag och utjämningsavgiften beräknas till 3 007 miljoner kronor, vilket är en ökning med 53 miljoner kronor från budget 2021. I ökningen ingår ännu inte förändringen av statsbidraget för läkemedelsförmånen. När beloppet är känt beslutar regionstyrelsen om tilläggsbudgetering av detta belopp samt fördelning till berörda nämnder. En preliminär beräkning av statsbidragets höjning 2022 ligger för närvarande på 40 miljoner kronor. Specialdestinerade statsbidrag som är kopplade till

befintliga överenskommelser mellan staten och SKR redovisas på respektive berörd nämnd. I det fall nya eller utökade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har beslutats ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. I indexet ingår inga volymförändringar. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. LPIK inklusive läkemedelspriser beräknades per april 2021 till 2,1 procent för 2022, 1,4 procent för 2023 och 2,8 procent för 2024.

Ramar till styrelse och nämnder

Ramarna till styrelse och samtliga nämnder räknas upp med LPIK inklusive läkemedel minus 0,5%. Det innebär att samtliga verksamheter åläggs ett löpande effektiviseringskrav om 0,5 % per år varje år framåt. Uppräkningen för 2022 uppgår till totalt 164 miljoner kronor. Därutöver ska kompensation för ökade läkemedelskostnader delas ut till verksamheten i samma nivå som Region Örebro län erhåller ökade statsbidrag för läkemedel inom förmånen.

Särskilda prioriteringar

I verksamhetsplan med budget för 2021 fördelades 280 miljoner kronor, förutom löne- och prisuppräknings, till berörda nämnder i särskilda prioriteringar. Av dessa fördelades 219 miljoner kronor till hälso- och sjukvårdsnämnden. Därefter har regionstyrelsen fattat beslut om att disponera 60 miljoner kronor från omställningsmedel till hälsoval och digital vård. De 50 miljoner kronor som avsattes för särskilda lönesatsningar i budget för 2021 har under året fördelats till hälso- och sjukvårdsnämnden. Samtliga prioriteringar för år 2021 förs vidare till 2022 års budgetramar för nämnderna.

För år 2022 görs nya satsningar om totalt 235 miljoner kronor inom nedanstående områden.

Administration, besparing	100	Ofördelat
Vårdskulden kapas	-120	HSN
Digitalisering	-30	RS
Digitaliserin, vinsthemtagning	15	RS
Korta köerna i sjukvården	-25	HSN
Bättre vård för sjuka äldre	-20	HSN 15+ RS 10
Satsning på psykiatri för barn och unga	-15	HSN
Covid-rehabilitering	-10	HSN
Förstärkning av primärvård	-50	RS
Färstärkning av specialist-vård	-50	HSN
Överbrygningspengar för kollektivtrafiken	-30	SBN

Satsningarna för att kapa vårdskulden, arbeta med rehabilitering av covid-patienter samt överbrygningsresurser för kollektivtrafiken är särskilda satsningar för 2022 och utgör ingen permanent ramförstärkning.

Regionstyrelsens planeringsreserv

En reserv behövs för att kunna möta eventuella uteblivna intäkter eller tillkommande kostnader som uppstår under året. För samtliga år i planperioden budgeteras en planeringsreserv på 50 miljoner kronor, vilken styrelsen kan besluta om att disponera.

Särskild satsning på digitalisering

I Region Örebro läns hela verksamhet finns ett stort behov av effektivisering. Olika digitala verktyg kommer att vara en viktig del i arbetet med effektivisering och utveckling av regionens verksamheter. Vi inför därför ett digitaliseringsprogram med en pott om 30 milj kr per år. Kravet på att få del av potten är att anskaffningen leder till tydliga effektiviseringsvinster som gör att investeringen eller anskaffningen kan återbetalas med viss fördröjning.

Årets resultat

Utifrån ovanstående förutsättningar uppgår balanskravsresultatet till 208 miljoner kronor år 2022, 360 miljoner 2023 och 253 miljoner kronor år 2024. Med tanke på de stora osäkerheterna i ekonomin kommande år är det befogat med stora marginaler. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget uppfyller därmed balanskravet. Med dessa resultat kommer soliditeten att förbättras under planperioden för att uppgå till -2 procent år 2024. Målsättningen för Region Örebro län är att uppnå en positiv soliditet år 2030.

Inklusive budgeterade orealiserade värdeökningar på finansiella tillgångar uppgår resultatet till 314 miljoner kronor år 2022. Två procent av skatter och statsbidrag för 2022 beräknas till 219 miljoner kronor.

Investeringar

För 2022 är investeringarna beräknade till 1 024 miljoner kronor.

Nämnd	Immateriella	Fastigheter	MT	IT	Övriga invest	Totalt
Regionstyrelsen					10,2	10,2
Hälsa och sjukvårdsnämnden			135,4		58,3	193,7
Hälsa och sjukvård, H-husprojektet					10,0	10,0
Folktandvårdsnämnden			12,6		6,6	19,2
Forskningsnämnden			10,7		2,2	12,8
Servicenämnden		621,0		89,1	49,5	759,7
Samhällsbyggnadsnämnden					12,7	12,7
Regional tillväxtnämnd					5,6	5,6
Gem nämnden företagshälsa tolkförmedl					0,2	0,2
SUMMA	0,0	621,0	158,6	89,1	155,4	1 024,1

Finansiering av investeringar

Utgångspunkten i Region Örebro läns strategi för finansiering av investeringar är att de över tid ska ske med egna medel. Lånefinansiering får endast förekomma vid mycket höga investeringsnivåer eller för finansiering av fastigheter med externa hyresgäster.

I de fall en fastighet med externa hyresgäster finansieras med externa lån ska finansieringskostnaden via hyran betalas av den externa hyresgästen. Huvudregeln för investeringar för eget bruk är att de över tid ska finansieras med avskrivningar och årets resultat, det vill säga egenfinansieras.

Om ytterligare likviditetsbehov ändå uppstår, trots att hittills redovisade finansieringskällor använts, ska regionen i första hand använda tillgängliga medel i likviditetsfonden, som för närvarande uppgår till 900 miljoner kronor. I andra hand ska finansiering ske genom långfristig upplåning eller att kortfristig använda checkräkningskrediten. Val av upplåningsalternativ beror på hur lång period som likviditetsbehovet bedöms finnas samt ränteläge.

För att säkerställa att regionen under 2022 har en tillfredsställande betalningsberedskap beslutas följande:

1. Externt långfristigt lån upphandlas motsvarande för finansiering av investeringar i fastigheter med externa hyresgäster. Investeringarna avser objekten Campus etapp 3 samt Örebro läns museum. Sammanlagt uppgår budgeterade investeringar 2021 till 104 miljoner kronor för dessa objekt.
2. Regionens checkräkningskredit uppgår fortsatt till 1 000 miljoner kronor.
3. Till följd av en hög investeringstakt ges möjlighet till extern upplåning för egna lokaler med upp till 100 miljoner kronor utöver hittills beslutad låneram.

Sammantaget innebär det att regionens upplåningsram för 2022, inklusive lån för externt utlyrda investeringar, utökas med 204 miljoner kronor till 2 860 miljoner kronor.

Utlåning och borgensåtagande för andra juridiska personer

Region Örebro län har lämnat långfristigt lån till dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB om 182 miljoner kronor. Därutöver lämnas ett lån till Svenskt Ambulansflyg om 4 miljoner kronor och Arkiv Centrum om knappt 1 miljon kronor.

Borgensåtagandena för andra juridiska personer, det vill säga utnyttjade borgensbelopp, uppgår till 1 648 miljoner kronor vid årsskiftet 2020, varav den största är Länsgården Fastigheter AB om 1 050 miljoner kronor. Totalt har Region Örebro län en beviljad borgen för lån till Länsgården Fastigheter AB om 2 576 miljoner kronor.

För Svealandstrafiken AB:s investeringar i fordon lämnar Region Örebro län en borgen om 315 miljoner kronor, vilken vid årsskiftet nyttjades om 266 miljoner kronor. Övriga större borgensåtaganden avser solidarisk borgen för AB Transitio om 220 miljoner kronor avseende finansiering av spårfordon samt borgen för Örebro Läns Flygplats AB som nyttjas till 83 miljoner kronor.

Kreditlimiter för bolag som den 1 januari 2022 ingår i regionens koncernkontosystem uppgår till:

	(mnkr)
Länstrafiken Örebro AB	0
Scantec AB	5
Länsgården Fastigheter AB	10
Region Örebro läns förvaltnings AB	0

Region Örebro län debiterar en borgensavgift i de fall borgen för lån lämnas till hel- eller delägt bolag som bedriver verksamhet på en konkurrensutsatt marknad. Borgensavgifter gäller från 2022 enligt följande:

Länsgården Fastigheter AB	0,4%
Örebro läns flygplats AB*	0,35%
Svealandstrafiken AB	0,4%
Scantec AB	0,4%

*) samordnad med Örebro kommun

Pensionsmedelsportfölj

Region Örebro län har under åren 2017 till 2020 återlånat de årens intjänade pensionsförpliktelser. Det innebär att en summa motsvarande förändringen av pensionsskulden respektive år har använts för finansiering av fastighetsinvesteringar.

Från och med 2021 sker åter placeringar i pensionsmedelsportföljen. För 2021 uppgår beslutade avsättning till totalt 674 miljoner kronor, varav 464 miljoner kronor avser tidigare återlånade medel.

Mot bakgrund av att regionen 2021 inte har uppnått full konsolidering vad gäller placeringar för framtida pensionsutbetalningar, föreslås att avsättningen för 2022 utgörs av årets intjänade pensionsskuld (normal avsättning) plus en överavsättning om 100 miljoner kronor, totalt 427 miljoner kronor.

Sedan 2010 har Region Örebro län, Region Sörmland och Region Västmanland samarbetat inom finansområdet. Tillsammans strävar organisationerna efter att vara ansvarsfulla investerare som placerar kapitalet hållbart. Arbetet kring hållbara placeringar är en central del inom samarbetet vilket har lett till en utvecklad syn och kontroll över etiska, hållbara och ansvarsfulla placeringar.

Varje år genomförs en koldioxidscreening av kapitalportföljen i syfte att belysa den klimatpåverkan som kapitalportföljen genererar. De senaste årens mätningar visar att kapitalportföljen har ett lägre koldioxidavtryck än jämförelseindex.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys är ett sätt att visa hur olika förändringar i Region Örebro läns omvärld påverkar organisationen finansiellt och kan utgöra ett underlag till bedömningar och beslut. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar regionorganisationens ekonomi:

Känslighetsanalys	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 procent	± 70
Förändring av övriga driftskostnader 1 procent	± 53
Förändring av skatteunderlaget med 1 procent	± 76
10 öre förändrad utdebitering	± 68

1.1.3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om följande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell, god hushållning.

Grundtanken med god ekonomisk hushållning i Region Örebro län är att varje generation av länets invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och drar nytta av samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Det medför att god ekonomisk hushållning idag är en förutsättning för att också i framtiden bedriva och utveckla en bra verksamhet för länets invånare.

En långsiktig stark ekonomi omfattar att ha reserver som klarar anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Det krävs därför mer än nollresultat för att finansiera verksamheterna över tid. Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -13 procent i bokslutet 2020 blir positiv senast 2030.

Region Örebro läns intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen på den verksamhet som regionorganisationen kan erbjuda till länets invånare. Därför är det av största vikt att respektive verksamhets omfattning anpassas efter de ekonomiska ramarna och redovisar ett resultat varje år som är noll eller större. Den ekonomiska styrningen av verksamhetens omfattning innebär även att varje verksamhet ska ta hänsyn till, och inom befintlig ram, finansiera förändrade avskrivningskostnader till följd av beslutade investeringar.

Region Örebro län ska använda tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Det innebär att verksamhet bedrivs på rätt sätt, med rätt insatta resurser och vid rätt tidpunkt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionorganisationens regi eller av privata entreprenörer.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måloppfyllelse.

I verksamhetsplan för 2021 har fullmäktige fastställt riktlinje för resultatutjämningsreserv.

Finansiella mål och uppdrag

Mål:

Region Örebro län bedriver verksamhet med hög effektivitet och hög produktivitet.

Region Örebro län ska redovisa resultat som motsvarar minst 100 mnkr varje år (balanskravsresultat)

Styrelsen och nämnderna ska var för sig redovisa ett resultat i balans

Betalningsberedskapen uppgår vid varje tillfälle till minst en månad

Uppdrag:

Regionstyrelsen och samtliga nämnder får i uppdrag: att fortsätta förändrings- och effektiviseringsarbete för att klara ekonomi i balans varje år under perioden 2022-2025. Arbetet ska resultera i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder, med redovisning av åtgärdernas konsekvenser. Uppföljning ska ske i varje del- och årsrapportering till såväl Regionstyrelse som till Regionfullmäktige

Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag: att genomföra ett utvecklingsarbete för att tydligt effektivisera de administrativa processerna i vården, minska den administrativa bördan och överbyggnaden, samt tillföra digitala verktyg för att skapa mer effektiva vårdprocesser och en mer ändamålsenlig ledning och styrning

Regionstyrelsen får i uppdrag att utreda vilka av Region Örebro län ägda, direkt eller via bolag, fastigheter som är lämpliga att säljas. Utredningen ska avrapporteras i delårsrapport per juli 2022

Regionstyrelsen och samtliga nämnder får i uppdrag: att ta fram relevanta mått för att kontinuerligt mäta effektivitet och produktivitet i den egna verksamheten

Regionstyrelsen får i uppdrag: att gå igenom den samlade listan för investeringar för att pröva

Budgetkalkyl

Bilagor

Bilaga 1: Budget 2022 samt plan 2023-2024

RESULTATRÄKNING mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Budgetramar till nämnderna		-9 540	-10 066	-10 240	-10 314
Löne- och prisjustering		-230	-164	-94	-242
Särskilda prioriteringar		-280	-235	-60	-60
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50	-50	-50	-50
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg års		-34	-50	-100	-150
Omställning		-138			
Regionstyrelsens verksamhetskostnad		-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	-9 735	-10 327	-10 713	-10 648	-11 013
Skatteintäkter	7 349	7 477	7 934	8 179	8 414
Generella statsbidrag och utjämning	2 833	2 954	3 007	2 850	2 873
Verksamhetens resultat	447	105	228	380	273
Finansiella intäkter	300	177	222	259	285
Finansiella kostnader	-217	-97	-137	-167	-207
Finansnetto	83	80	85	93	78
Årets resultat	530	185	314	473	352
Balanskravsjusteringar	-68	-85	-106	-113	-99
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	462	100	208	360	253
		209	219	221	226

Särskilda satsningar 2022	2022	Nämnd
Administration	100	Ofördelat
Vårdskulden kapas	-120	HSN
Digitalisering	-30	RS
Digitalisering "vinst"	15	RS
Korta köerna i sjukvården	-25	HSN
Bättre vård för sjuka äldre	-20	HSN 15+RS 10
Satsning på psykiatri för barn och unga	-15	HSN
Covid-rehabilitering	-10	HSN
Nära vård	-50	RS
Färstärkning av specialist-vård	-50	HSN
Överbrygningspengar för kollektivtrafiker	-30	SB
Summa	-235	

Driftbudget per nämnd

DRIFTREDOVISNING mnkr	Aktuell ram 2021*	Justeringar inför 2021	Löne- o prisuppräkn	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2022
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-18		-0,3		-18
Regionstyrelsen					
varav					
- Regionstyrelsen och regionkansliet	-464	36,6	-7,7	-90,0	-525
- Hälsovalsenheten	-1 916		-30,7		-1 947
- Tandvårdsenheten	-242		-3,9		-246
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-6 341	-50,0	-103,8	-230,0	-6 725
Forsknings- och utbildningsnämnd	-124		-2,0		-126
Folktandvårdsnämnd	-1		0,0		-1
Service-nämnd	-48		-0,8		-49
Samhällsbyggnadsnämnd	-629		-10,1	-30,0	-669
Regional tillväxtnämnd	-145		-2,3		-147
Kulturnämnd	-113		-1,8		-115
Gem nämnd för företagsh.o tolk	0		0,0		0
Tidigare beslut ej utfördelade till nämnderna		-10,0	-1,0		-11
Administration/politik effektivisering				100,0	100
Digitalisering "vinst"				15,0	15
Summa budgetramar till nämnderna	-10 042	-23,4	-164,2	-235,0	-10 465
- Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-184				-148
- Effekter tidigare års beslut	-34				-50
- Regionstyrelsens planeringsreserv	-50				-50
- Omställning	-78				0
Verksamhetens nettokostnader	-10 388				-10 713
Regionstyrelsens finansförvaltning	10 573				11 027
Årets resultat	185				314

Balansbudget

BALANSRÄKNING mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	24	44	43	55	49
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 578	6 277	6 663	6 654	6 660
Maskiner och inventarier	929	1 209	1 402	1 402	1 402
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	176	174	174	174	174
Summa anläggningstillgångar	6 707	7 705	8 283	8 285	8 285
Omsättningstillgångar					
Förråd	102	160	102	102	102
Fordringar	995	770	850	850	850
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj	4 528	4 440	5 187	5 699	6 326
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	244	356	238	503	656
Summa omsättningstillgångar	5 868	5 726	6 377	7 154	7 933
SUMMA TILLGÅNGAR	12 575	13 431	14 660	15 439	16 218
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	2 762	2 741	2 861	3 175	3 648
Årets resultat	530	185	314	473	352
Summa eget kapital	3 292	2 926	3 175	3 648	3 999
Avsättningar					
Avsättning för pensioner inkl löneskatt	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Summa avsättningar	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Skulder					
Långfristiga skulder	1 917	2 656	3 008	3 015	3 015
Kortfristiga skulder	2 631	2 775	2 775	2 775	2 775
Summa skulder	4 548	5 431	5 783	5 790	5 790
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	12 575	13 431	14 660	15 439	16 218
	0	0	0	0	0
Ansvarförbindelse pensioner inkl löneskatt	4 934	4 641	4 437	4 253	4 080

Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDE mnkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	530	185	314	473	352
Justering för av- och nedskrivningar	367	395	446	448	451
Justering för gjorda avsättningar	326	314	327	299	428
Justering för övr ej likv.påverkande poster	51		0	0	
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>1 274</i>	<i>894</i>	<i>1 087</i>	<i>1 220</i>	<i>1 230</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-232	0	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	8	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	406	0	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 456	894	1 087	1 220	1 230
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-3	-19	0	-14	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-821	-1 227	-920	-411	-451
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, ext hyresgäst			-104	-25	0
Investeringar i finansiella tillgångar	-17	-460	-427	-399	-528
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	6				
Justering ej likvidpåverkande poster		-85	-106	-113	-99
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-835	-1 792	-1 557	-962	-1 077
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Minskning långfristiga skulder	-13	-15	-18	-18	
Ökning långfristiga skulder	650	754	266	0	0
Ökning långfristiga skulder, externa hyresgäster			104	25	0
Ökning långfristiga fordringar	-2				
Minskning långfristiga skulder	17				
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	652	739	352	7	0
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl förändr pensionsmedel)	1 273	-159	-118	265	153

Investeringar

1.2 Bilaga 2: Investeringsbudget

1.2.1 Övergripande förutsättningar

Strategin för finansiering av investeringar under kommande år beskrivs ovan under Finansiering av investeringar. Respektive nämnd som gör en investering ska rymma ökade driftkostnader till följd av investeringar inom den befintliga ramen. Servicenämnden har övergripande ansvar för att genomföra av regionfullmäktige beslutade investeringar om inget annat har beslutats. Regionstyrelsen ansvarar för investeringen i H-huset, där Arbetsutskottet är politisk styrgrupp. Servicenämnden ansvarar för beslutsprocess för fastighetsinvesteringar samt har rätt att överföra investeringsmedel mellan beslutade investeringsobjekt om utrymme finns i andra objekt. Om en sådan justering av investeringsbudgeten leder till ökade driftkostnader ska justeringen först godkännas av berörd nämnd.

1.2.2 Investeringsbudgetens struktur

Investeringsbudgeten innehåller:

- Budgetens fördelning per investeringsgrupp och nämnd för 2022.
- Sammanställning av fastighetsinvesteringar för 2022-2024.
- Korta beskrivningar av samtliga fastighetsobjekt över 10 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift.
- Korta beskrivningar av medicintekniska investeringar över 2,5 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift samt nya investeringar.
- Sammanfattande beskrivningar av övriga investeringar.

1.2.3 Överföring av investeringsmedel mellan åren

Efter avslutat verksamhetsår sammanställs de investeringar som har beslutats men ännu inte verkställts. För fastigheter och medicinteknisk utrustning ska de investeringar som beslutats för mer än tre år sedan, men ännu inte verkställts tas bort och för övriga investeringar ska beslut som inte verkställts inom ett år i normalfallet tas bort. Återstående investeringar som ska föras över till nästa år tas upp till beslut av regionfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen. Totala investeringsramen för 2021 är 2 233 miljoner kronor, inklusive överförda beslut från tidigare år. Prognosen för genomförda investeringar 2021 är per april 1 412 miljoner kronor. Mellanskillnaden 821 miljoner kronor kan därför bli föremål för bedömning om det är investeringsbeslut som ska strykas eller föras över till 2022 års budget.

1.2.4 Investeringar 2022

Nämnd	Immate				Övriga invest	Totalt
	riella	Fastigheter	MT	IT		
Regionstyrelsen					10,2	10,2
Hälso och sjukvårdsnämnden			135,4		58,3	193,7
Hälso och sjukvård, H-husprojektet					10,0	10,0
Folktandvårdsnämnden			12,6		6,6	19,2
Forskningsnämnden			10,7		2,2	12,8
Servicenämnden		621,0		89,1	49,5	759,7
Samhällsbyggnadsnämnden					12,7	12,7
Regional tillväxtnämnd					5,6	5,6
Gem nämnden företagshälsa tolkförmedl					0,2	0,2
SUMMA	0,0	621,0	158,6	89,1	155,4	1 024,1

1.2.5 Fastigheter

Totala fastighetsinvesteringar för 2022 uppgår till 621 miljoner kronor. Fördelning per nämnd som kommer hyra lokalerna framgår nedan. Totalsumman för fastighetsinvesteringar innefattar även 104 miljoner kronor för investeringar åt externa hyresgäster. Tabellen visar också preliminära beräkningar för hyreshöjningar år 2022-2024 per nämnd, som kommer ske till följd av beslutade och förväntat genomförda investeringar.

(mnkr)	Investering	Preliminär årshyreshöjning, mnkr/år		
	2022	2022	2023	2024
Regionstyrelsen	12,1			
Hälso och sjukvårdsnämnden	151,7	42,7	23,2	1,9
Folktandvårdsnämnden	3,0	1,8	0,2	0,2
Servicenämnden	336,5	19,3	3,9	0,1
Regional tillväxtnämnd	13,5	0,1	5,4	0,2
Externa hyresgäster	104,3			
SUMMA	621,0			

Nedan redovisas ett underlag för aktuella fastighetsinvesteringar samt kort beskrivning av objekt som överstiger 10 miljoner kronor i total planerad investering;

Hälso- och sjukvårdsnämnden

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
1. Hälsa- och sjukvårdsnämnden	468,0	258,9	151,7	45,4	24,0
HS Verksamhetsförändringar	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Nytt projekt	11,8	0,0	11,8	0,0	0,0
HS Ombyggnation yttre tillgänglighet entré M-huset USÖ	2,2	0,0	2,2	0,0	0,0
HS Uppgradering fastighetsnät B-huset, USÖ	9,6	0,0	9,6	0,0	0,0
Pågår	447,2	249,9	130,9	36,4	15,0
HS Ambulansstation Berglunda	83,1	55,7	27,4	0,0	0,0
HS Bygginvestering i samband med MT-investering	179,6	97,8	36,8	15,0	15,0
HS Cyclotron, Radiokemienhet och PET-CT (MT 2615)	105,1	73,9	31,2	0,0	0,0
HS Uppgradering fastighetsnät O-huset, USÖ	11,6	2,5	9,1	0,0	0,0
HS Interimslösning neonatal, USÖ	67,8	20,0	26,4	21,4	0,0

Objekt: Ambulansstation Berglunda

Projektet att skapa en ny ambulansstation startades 2015 med en förstudie som pekade ut att huvuddelen av ambulansverksamheten ska flyttas till Berglunda. Med en ambulansstation i Berglunda finns närhet till motorväg i flera väderstreck vilket förbättrar möjligheten till snabb utryckning. Markköpet är avtalat med Örebro kommun och byggnation pågår. Planerad inflyttning är under 2022.

Objekt: Bygginvestering i samband med MT-investering

I samarbete med avdelningen för medicinsk teknik utförs nödvändiga byggnadsåtgärder vid åter- och nyinvesteringar av medicinteknisk utrustning.

Objekt: USÖ, Cyklotron, PET-CT och radiokemienhet

Idag bedrivs PET-CT-undersökningar i källarplanet i O-huset på Universitetssjukhuset Örebro. Vid en PET-CT-undersökning används isotoper som tillverkas i en cyklotron. Då det idag inte finns någon cyklotronanläggning i nära anslutning köps isotoper från ett företag i Finland och flygs till Örebro. Den här typen av undersökning ökar inom Region Örebro län. I O-huset ska en ombyggnation och en utbyggnad i källarplan ske för att tillskapa lokaler för en cyklotronanläggning, ytterligare en PET-CT samt tillhörande renrum och radiokemienhet. Byggnationen medger att verksamheten kan framställa egna isotoper på plats och möjliggör undersökningar med isotoper med kortare halveringstid.

Objekt: Uppgradering fastighetsnät, O-huset USÖ

Fastighetsnätet för överföring av datatrafik inom O-huset på Universitetssjukhuset Örebro är installerat i samband med att huset uppfördes 1996 och har idag uppnått sin maximala överföringskapacitet. För att säkerställa en framtida tillförlitlig datauppkoppling för vårdens behov behöver nätet nu uppgraderas. Den teknologiska utvecklingen och digitaliseringen inom vården kräver en högre överföringshastighet i kablagen än det som installerades 1996. Medicinteknisk utrustning och IT-utrustning är fortfarande fast anslutna och kräver högre hastigheter. Trådlösa lösningar och det faktum att fast patienttelefoni inte finns kvar inom sjukhuset gör däremot att färre nätverksuttag krävs.

Objekt; Interimslösning neonatal, USÖ

Den långsiktiga lösningen för en ny modern neonatalavdelningen ligger för långt fram i tiden för att verksamheten ska kunna bedrivas i lokaler som inte är anpassade för dagens krav. I väntan på att en ny vårdbyggnad skapas därför en interimslösning genom en ombyggnad av befintliga vårdlokaler för att kunna bedriva god och patientsäker vård där föräldrar och barn ska kunna samvårdas.

Folkvandvårdsnämnd

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
2. Folkvandvårdsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
FTV Verksamhetsförändringar	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Regional tillväxtnämnd

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
3. Regional tillväxtnämnd	44,0	32,3	13,5	1,8	1,8
RU Verksamhetsförändringar	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Nytt projekt	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0
RU Fellingsbro Folkhögskola, Ombyggnation matsal	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0
Pågår	41,1	30,5	10,6	0,0	0,0
RU Fellingsbro Folkhögskola, Ny byggnad av aula mm	41,1	30,5	10,6	0,0	0,0

Objekt: Fellingsbro Folkhögskola, ny aula

Nya förslag har arbetats fram under våren 2019, i det nya förslaget som antogs kommer ombyggnaden av befintliga lokaler så som utbildningssalar och tillbyggnaden av aulan att ske i samma etapp. Teknisk projektering pågår, upphandling och byggstart planeras ske under sista halvåret 2020, planerad byggnation under 2020-2022

Servicenämnden

Fastigheter

4. Servicenämnden, fastigheter	401,9	298,9	250,0	160,0	159,0
RS ftg Energieffektiviseringar, pott	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Förstudier och planering, pott	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
RS ftg Hissar länet	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Projektering, pott	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
RS ftg Reinvesteringar och brandåtgärder länet, pott	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
RS transport, Parkeringsreovering länet	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Nytt projekt	31,0	0,0	29,0	1,0	1,0
RS ftg M-huset USÖ, Utbyte rumsstyrning värme och ventilation	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0
RS ftg Lagkrav laddstolpar parkering	3,0	0,0	1,0	1,0	1,0
RS ftg M-huset USÖ, reovering bassäng	18,0	0,0	18,0	0,0	0,0
Pågår	214,9	142,9	65,0	3,0	2,0
RS ftg Färdigställande HIN-åtgärder USÖ, lagkrav	30,9	27,9	3,0	0,0	0,0
RS ftg Nytt system insamling mediaförbrukning, länsövergripande	12,0	4,0	2,0	2,0	2,0
RS ftg Ombyggnad T-huset	95,0	65,0	30,0	0,0	0,0
RS ftg Omdisponering verksamhetslokaler Museet	66,0	40,0	26,0	0,0	0,0
RS ftg Telefoner och televäxel till hissar, nytt lagkrav	3,0	1,0	1,0	1,0	0,0
RS ftg Köldmediasystem USÖ reinvestering, lagkrav	8,0	5,0	3,0	0,0	0,0

Objekt: Energieffektiviseringar, pott

Investeringarna ingår i Regionfastigheters handlingsplan som syftar till att uppnå Region Örebro läns mål gällande energi och co2 besparingar.

Objekt: Potter för förstudier och planering respektive projektering

Denna pott är till för att finansiera projekt i tidiga skeden då de ännu inte finns beslutade investeringsmedel samt för projekteringsfasen i de fall projekten inte hinner tas med i ordinarie VP/budget-process.

Objekt: Hissar, länet

I Region Örebro läns fastigheter finns hissar som hanteras enligt en upprättad plan där renovering, utbyte av delar och hela utbyten sker för att minimera risken för haverier.

Objekt: Reinvesteringar och brandåtgärder i länet, pott

Återinvesteringar i fastigheterna enligt Regionservice, fastigheters planering.

Objekt: M-huset, USÖ, renovering bassäng

Rehabiliteringsbadet på Universitetssjukhuset byggdes i början av 1990-talet och har nått sin tekniska livslängd. Bassänger, ytskikt, ventilationsaggregat, teknisk utrustning med mera behöver bytas ut.

Objekt: Färdigställande av HIN-åtgärder, USÖ, lagkrav

Som fastighetsägare åligger det Region Örebro län att åtgärda enkelt avhjälpbara hinder såsom att skapa ramper, ledstråk, minska bländningsrisker, sänka dörröppningsknappar med mera. Arbetet pågår och endast ett fåtal byggnader på USÖ-området kvarstår.

Objekt: Nytt system för insamling av mediaförbrukning, länsövergripande

Projektet är en del av Regionservice, fastigheters digitaliseringsarbete där analoga mätare och manuella avläsningar ska ersättas av digitala driftövervakningssystem. Detta gör också att mediaförbrukningen kan mätas och justeras i realtid och avvikelser kan hanteras skyndsamt. Målet med detta är främst att minska driftkostnader och fastigheternas energiförbrukning.

Objekt: Ombyggnad T-huset (hör samman med Objekt: Lokaler för fastighetsdrift, T-huset USÖ)

I T-huset finns idag sjukhusets fastighetstekniska nav. I huset arbetar driftgrupp USÖ i lokaler som är i stort behov av renovering, verksamhetsanpassning och säkerhetsanpassning. Resultatet av att genomföra detta projekt blir främst att skapa en god arbetsmiljö, att tillgodose T-husets stora renoveringsbehov samt att säkerställa att inga obehöriga når de tekniska system som driften av sjukhuset vilar på. Projektet har en färdigställd förstudie. Byggstart för yttre renovering sker 2020. För verksamhetens behov och inre renovering sker byggstart 2021.

Övriga områden

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
4. Servicenämnden övr områden	322,9	238,2	86,5	1,8	1,8
RSERV ÖVR Verksamhetsförändringar	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Pågår	321,1	236,4	84,7	0,0	0,0
RSERV ÖVR Lokaler för fastighetsdrift T-huset	52,8	25,0	27,8	0,0	0,0
RSERV ÖVR Ny datahall och kontor IT	268,3	211,4	56,9	0,0	0,0

Objekt: Lokaler för fastighetsdrift, T-huset USÖ (hör samman med Objekt: Ombyggnad T-huset

I T-huset finns idag sjukhusets fastighetstekniska nav. I huset arbetar driftgrupp USÖ i lokaler som är i stort behov av renovering, verksamhetsanpassning och säkerhetsanpassning. Resultatet av att genomföra detta projekt blir främst att skapa en god arbetsmiljö, att tillgodose T-husets stora renoveringsbehov samt att säkerställa att inga obehöriga når de tekniska system som driften av sjukhuset vilar på. Projektet har en färdigställd förstudie. Byggstart för yttre renovering sker 2020. För verksamhetens behov och inre renovering sker byggstart 2021.

Objekt: Ny datahall och kontor IT

Område IT ska samlokaliseras i en nytillskapad byggnad i direkt anslutning till USÖ söder om M-huset. Det nya IT-huset kommer inrymma ändamålsenliga lokaler som främjar samarbeten mellan de olika avdelningarna och förenklar flöden och processer inom området. Den nya byggnaden uppförs med höga ambitioner med tanke på miljövänliga materialval, låg energiförbrukning och sunda inomhusmiljöer. I och med samlokaliseringen kan ett antal förhyrda lokaler i Örebro sägas upp och ställas till förfogande för marknaden.

Regionstyrelsen

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
5. Regionstyrelsen	33,1	21,1	12,1	0,1	0,1
RST Verksamhetsförändringar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Nytt projekt	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0
RST Markköp del av Örebro Slussen 1	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0
Pågår	25,0	21,0	4,0	0,0	0,0
RST Solpaneler	25,0	21,0	4,0	0,0	0,0

Objekt: Solpaneler

Regionservice Område Fastigheter har genomfört en bedömning avseende potential för takmonterade solcellsinstitutioner på Region Örebro läns fastigheter. Solcellerna innebär en minskad miljöpåverkan då förnybar solel ersätter köpt elenergi med in-slag av icke förnybar produktion. Utifrån beräkningsgrund om klimatbelastning (CO2 ekvivalenter 400 g/kWh) från inköpt el motsvarar en elproduktion om 1700 MWh/år en minskning med 680 ton CO2. Projektet pågår.

Externa hyresgäster

	Total investering	Beslut - 2021	2022	2023	2024
5. Externa hyresgäster	315,8	186,5	104,3	25,0	0,0
Pågår	315,8	186,5	104,3	25,0	0,0
Campus Etapp 3	263,0	156,5	81,5	25,0	0,0
RST Omdisponering verksamhetslokaler Museet	52,8	30,0	22,8	0,0	0,0

Objekt: Campus Etapp 3

Örebro Universitet bedriver läkarutbildning i hus 35 på Universitetssjukhuset, Campus USÖ. De har ett utökat lokalbehov och en utbyggnad österut är planerad med kontorslokaler, undervisningslokaler, en restaurang med uteservering och en hörsal för 250 åhörarpplatser. Projektet är upphandlat och byggnation pågår. Inflyttning sker 2023.

Objekt: Omdisponering verksamhetslokaler museet

I samband med en kommande rotrenovering av Örebro läns museum vill hyresgästen anpassa lokalerna till nya behov. De åtgärder som planeras utföras är bland annat omdisponeringar av planlösningen, tillskapa en muséespecifik klimatanläggning för rätt temperatur och luftfuktighet samt höja säkerhetsklassningen på delar av lokalerna. Även tillgängligheten både i och utanför lokalerna ska förbättras. Resultatet av åtgärderna blir att nya typer av utställningar kan inrymmas på museet.

1.2.6 Immateriella investeringar

Under immateriella investeringar budgeteras inga nya medel 2022. Pågående investeringar är nytt vårdinformationsstöd, men till följd av förskjutningar i tidplanen för införandet behövs inga nya beslut för året.

1.2.7 MT-investeringar

Medicintekniska (MT) investeringar uppgår till 158,6 miljoner kronor för 2022 Nyinvesteringar för cyklotron, robot för ortopedi och kamerascanner ingår med totalt 25,6 miljoner kronor samt investeringar för ALF-medel om 8 miljoner kronor. Fördelningen per verksamhet framgår nedan:

Medicintekniska investeringar (mnkr)	Nyinvest	Reinvest	Tot
Hälso- och sjukvårdsnämnden			
Omr specialiserad vård	23,0	91,1	114,1
Omr nära vård		18,7	18,7
Omr Psykiatri		0,0	0,0
Hälso o sjukvårdsförv gemensamt		2,5	2,5
Summa Hälso- o sjukvårdsnämnden	23,0	112,3	135,3
Folktandvårdsnämnden	2,6	10,0	12,6
Forskningsnämnden		2,7	2,7
ALF-medel	7,0	1,0	8,0
Summa Forskningsnämnden	7,0	3,7	10,7
Totalt	32,6	126,0	158,6

Beskrivning av nya planerade MT-investeringar:

Objekt: Cyklotron, avdelningen för sjukhusfysik, Område specialiserad vård.

Utrustningen medför en ny metod för Region Örebro län. Med utrustningen kommer man att själv kunna framställa isotoper och läkemedel för behandling av cancerpatienter. Man kommer även att kunna använda sig av isotoper som har en kort halveringstid då utrustningen är placerad i närheten av PET-CT. Idag levereras läkemedel bland annat från Finland vilket också begränsar urvalet av isotoper.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppskattades 2016 till 25 miljoner kronor. fördelningen var då 9 miljoner kronor för utrustning 2017 samt 16 miljoner kronor för utrustning år 2021.

Investeringskostnaden har under 2020 behövt revideras och är nu 37 miljoner kronor, därför äskas nu om ytterligare 12 miljoner kronor för 2022. Ny- och ombyggnation kommer att krävas, vilket hanteras inom Cyklotronprojektet som omfattar byggnationen.

Objekt: Robot för ortopedi, ortopediska kliniken, Område specialiserad vård.

Inom ortopedisk kirurgi går utvecklingen snabbt mot robotassisterad kirurgi för att öka precisionen vid framför allt protesersättning av leder. Med den nya metoden kommer kirurgerna att kunna överge den nuvarande metodiken där protesdelarna sätts in med hjälp av manuella riktare vilket ger förutsättningar för bättre kliniska resultat på både kort och lång sikt

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 11 miljoner kronor 2022. Kostnad för serviceavtal tillkommer med preliminärt 1 miljon kronor per år.

Objekt: Kamerascanner, Folktandvården

Ny metodutveckling för avtryckstagning inom tandvårdsprocesserna som minskar antalet besökstillfällen och innebär kortare undersökningstid för patienterna.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 2,6 miljoner kronor inkl moms 2022.
Därtill kommer avtal för mjukvarusupport att tecknas, uppskattad kostnad 10 000 kr/år och skanner.

Beskrivning av övriga investeringar större än 2,5 miljoner kronor;

Objekt: *Ambulanser, akutklinikerna, Område nära vård.*

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Regelbundet utbyte av akutambulanser sker enligt ersättningsplan. Ersättningsplanen är utformad för att uppnå bästa möjliga balans mellan ekonomi och medicinsk säkerhet.

Investeringsutgift: Fem stycken ambulanser à 2 miljoner kronor ersätter äldre ambulanser under 2022 till en kostnad av 10 miljoner kronor. Två till Örebro, två till Lindesberg och en till Karlskoga.

Objekt: *Endoskopiutrustning, endoskopiverksamheterna inom Område specialiserad vård.*

Investeringen är ersättning för befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd samt utökning av antal endoskopirum på grund av utökad uppdrag.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 15 miljoner kronor för 2022.

Objekt: *Datortomografiutrustning för avancerade undersökningar, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.*

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för avancerade diagnostiska datortomografiundersökningar.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 16 miljoner kronor för 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: *Genomlysningsutrustning, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.* Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för diagnostik och interventioner även i samarbete med endoskopiverksamheten.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 6 miljoner kronor för 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: *Datortomograf, onkologiska kliniken, Område specialiserad vård.*

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för strålbehandlingsplanering.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 8 miljoner kronor. Fördelningen är 5,3 miljoner kronor för utrustning 2021 och 2,7 miljoner kronor för utrustning 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Röntgen stat (röntgenutrustning), hjärt-, lung-, fysiologiska kliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för arytmi/elektrofysiologi laboratoriet.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 10 miljoner kronor. Fördelningen är 4,8 miljoner kronor för utrustning 2021 och 5,2 miljoner kronor för utrustning år 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Kringutrustning till nytt elfys lab, hjärt-, lung-, fysiologiska kliniken, Område specialiserad vård.

Avsedd för arytmi-, elektrofysiologiverksamhet.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 2,7 miljoner kronor 2022.

Objekt: Trauma och spinalnavigation, ortopediska kliniken, Område specialiserad vård.

Avsedd för navigationssystem som fungerar med O-arm och 3D-cbåge.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 2,8 miljoner kronor 2022.

Objekt: Skelett- lunglab, röntgenkliniken, Område specialiserad vård.

Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för skelett- och lungundersökningar.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,0 miljoner kronor 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Mediapendlar, Område specialiserad vård.

Avsedd för försörjning av gas, el, data till medicinteknisk utrustning på operationsalar och intensivvårdsplatser.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,3 miljoner kronor 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Dentala unitar, Folktandvården.

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 6 miljoner kronor inkl moms 2022.

Objekt: Sterilutrustning, Folktandvården.

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till totalt 3 miljoner kronor inkl moms 2022.

1.2.8 It-investeringar

Investeringar i it-utrustning 2022 uppgår till 89,1 miljoner kronor. Det avser bland annat datorer och video som hyrs ut till verksamheterna, varav 16,9 miljoner kronor avser investeringar som hänförs till det nya IT-huset. I övrigt rör investeringarna såväl vårdsystem som bastjänster och inköp av IT-utrustning som anskaffas av Regionservice IT och hyrs av verksamheterna.

1.2.9 Övriga investeringar

Nämnd	Byggnads utrustning	Teknisk utrustning	Övrigt	Totalt övr invest
Regionstyrelsen			10,2	10,2
Hälso och sjukvårdsnämnden	29,6	22,9	5,9	58,3
Hälso och sjukvård, H-husprojektet	10,0			10,0
Folktandvårdsnämnden	1,1	1,0	4,5	6,6
Forskningsnämnden			2,2	2,2
Service-nämnden	19,6	2,4	27,5	49,5
Samhällsbyggnadsnämnden			12,7	12,7
Regional tillväxtnämnd	4,4		1,2	5,6
Gem nämnden företagshälsa tolkförmedl			0,2	0,2
SUMMA	64,7	26,3	64,5	155,4

Byggnadsansluten utrustning

I samband med projektering av fastighetsinvesteringar tas belopp fram för sådan utrustning som inte redovisningsmässigt hänförs till byggnad utan som inventarier. För varje projekt som tagits upp i budget för fastighetsinvesteringar har belopp för byggnadsansluten utrustning tagits fram. Summan av dessa investeringar uppgår för 2022 till 64,7 miljoner kronor, varav H-huset utgör 10,0 miljoner kronor.

Teknisk utrustning

I denna investeringsgrupp ingår t ex låssystem, passersystem, kraft- och styrsystem på operationssalar, patientsignalanläggningar. Totalt beräknas 26,3 miljoner kronor åtgå för investeringar i övrig teknisk utrustning för 2022.

Övriga inventarier

Övriga inventarier exklusive byggnadsansluten utrustning uppgår till totalt 64,5 miljoner kronor. Investeringarna avser främst möbler och annan utrustning. Under regionstyrelsen budgeteras även en pott för oförutsedda investeringar om 10 miljoner kronor. Denna kan gälla för alla olika typer av investeringar och enligt delegationsordningen kan regiondirektören fatta beslut under året om dispositioner ur detta anslag. Oförbrukade medel i denna pott förs inte över till nästa år.

Bolagsdirektiv

Bilaga 3: Direktiv 2022 för Region Örebro läns majoritetsägda bolag

Enligt bolagspolicy för Region Örebro läns bolag, beslutad av regionfullmäktige 25 september 2018, fastställer regionfullmäktige årliga direktiv till de majoritetsägda bolagen som en del i beslutet om regionens budget och flerårsplan. Direktiven för bolagen anger mål, inriktning och resultatkrav för bolagets verksamhet.

Region Örebro läns förvaltnings AB

Mål och inriktning

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv.

Resultatkrav

Bolagskoncernens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Moderbolaget ska finansiera sin verksamhet genom i form av koncernbidrag från dotterbolagen. Bolagskoncernen ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering i moderbolaget och i dess dotterbolag samt en skälig avkastning till Region Örebro län. Förvaltningsbolaget ska under 2022 generera en utdelning på 12 miljoner kronor till ägaren.

Länsgården Fastigheter AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning och ägardirektiv.

Länsgården Fastigheter AB har haft i uppdrag att se över vilka fastigheter som primärt inte ingår i vård- och omsorgsuppdraget i syfte att avyttra dessa. Under pågående pandemi har arbetet av marknadsskäl tagit paus. Bolaget får i uppdrag att fortsätta processen.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering och årlig avkastning i form av koncernbidrag eller aktieutdelning till Region Örebro läns förvaltnings AB. Avkastningskravet på bolaget ska, i samråd med dess styrelse, årligen prövas och fastställas av styrelsen för Region Örebro läns förvaltnings AB med utgångspunkt från bolagets konsolideringsbehov.

Länsteatern i Örebro AB

Mål och inriktning

Bolaget ska erbjuda invånare i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs inom länet för såväl professionella teateraktörer och amatörteater som för skolan i dess olika former.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

Svealandstrafiken AB

Mål och inriktning

Bolaget bedriver trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget ägs till lika delar av Region Västmanland och Region Örebro län. Bolaget är en del av respektive regions verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av respektive regions fullmäktige eller styrelse, fastställda av bolagsstämma.

Uppdraget enligt nedan är ett komplement till ägardirektiv och bolagsordningen och baseras på de förutsättningar och målsättningar som förelåg inför bildandet av ett gemensamt ägt bolag.

Följande effekter förväntades uppstå:

Flera positiva stordriftsfördelar och synergier, med lägre kostnad som följd. De ekonomiska effekterna av dessa bedömdes per år till cirka 0-6 miljoner kronor för Region Örebro län och cirka 3-6 miljoner kronor för Region Västmanland.

För Region Örebro län förväntades:

- högre upplevd kundnöjdhet
- bättre anställningsvillkor för busschaufförer
- fortsatt högre andel anställda kvinnor i bolaget än branschen i övrigt

Bolaget ges i uppdrag att i samband med ägardialoger redovisa aktiviteter och effekter utifrån målsättningarna ovan.

Resultatkrav

Bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 procent. Den närmare nivån beslutas på ägarsamråd årligen.

Beslut om utdelning av avkastning till ägarna måste föregås av beslut vid ägarsamråd.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent.

Vård för hela länet

SD Region Örebro läns
förslag till regionbudget **2022**

Region Örebro län

Budgetförslag 2022

samt övergripande strategier med plan för 2023–2024

1. Förord	1
2. Våra viktigaste ståndpunkter	2
3. Ur Sverigedemokraternas Principprogram	3
3.1 Regionpolitik	3
4. Ekonomi	4
4.1 Internationell ekonomi.....	4
4.2 Sveriges ekonomi.....	4
4.3 Befolkningsprognos.....	4
4.4 Regionsektorns ekonomiska läge.....	4
5. Budget för 2022 med plan för 2023–2024	5
5.1 Allmänna förutsättningar	5
5.2 Skattesats	5
5.3 Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag.....	5
5.4 Bedömd prisutveckling i sektorn.....	6
5.5 Investeringar	6
6. Regionövergripande	7
6.1 Agenda 2030	7
6.1.1 Agenda 2030 och Sverigedemokraternas inriktning.....	7
6.1.2 Agenda 2030 i vår region.....	7
6.2 Avsluta samarbetet med Fairtrade.....	8
6.3 Utökad säkerhet inom Region Örebro läns verksamheter	8
6.4 Färre möten i externa lokaler - fler digitala möten	8
6.5 Digitalisering	9
7. Regionfullmäktige	10
7.1 Effektivisering och sparkrav på verksamheterna	10
7.2 Halvera grundbeloppet vid uträkning av partistödet	10
7.3 Fika under nämndmöte bekostas via avdrag på förrättningsarvodet.....	10
8. Regionstyrelsen	11
8.1 Länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar.....	11
8.2 Staten ska överta huvudmannaskapet för Örebro Läns Flygplats AB.....	11
8.3 HBTQ-certifiering och diplomering	12
8.4 Satsning på regionens äldre.....	13
8.5 Uppräkning för digitala vårdgivare.....	13
9. Hälso- och sjukvårdsnämnden	14
9.1 Krisberedskap	14
9.2 Vårdskulden.....	14
9.3 Länsklinikernas betydelse och styrning.....	15

9.4	Förebyggande hälsovård	15
9.5	Satsning på sjukvården och arbetsmiljön	16
9.6	Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad till nära Covid-vård	16
9.7	Korta vårdköerna	17
9.8	Tillgängligheten	17
9.9	Telefontillgängligheten	17
9.10	E-Hälsa	18
9.11	Patientsäkra förlossningsvården i Karlskoga	18
9.12	Barnhälsovården	19
9.13	Barnhälsovårdens hembesök	19
9.14	Satsa på kompetensutveckling, resursförstärkning och samarbete inom psykiatri	19
9.15	Utöka kompetensen inom vårdcentralerna	20
9.16	Akutmottagningarna	20
9.17	Primärvårdsresurs på akutmottagningarna	21
9.18	Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid Lindesbergs lasarett	21
9.19	Ambulansdirigering	21
9.20	Ambulansflyget	22
9.21	Drogtest av all sjukvårdspersonal vid nyanställningar och längre vikariat	23
9.22	Ta bort den övre åldersgränsen för kallelse till mammografi	23
9.23	Vård av EU-medborgare ska bekostas av hemlandet eller privata försäkringar i enlighet med EU:s lagar och regler	24
10.	Samhällsbyggnadsnämnden	25
10.1	Öka tryggheten och servicen i kollektivtrafiken	25
10.2	Effektivisera kontrollverksamheten inom kollektivtrafiken	25
10.3	En levande landsbygd	26
11.	Regional tillväxt	27
11.1	Överlåt huvudmannaskapet vid Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor	27
11.2	Aweckla Region Örebro läns deltagande i Central Sweden	27
11.3	Kostnadseffektiviserande uppdrag	28
11.4	Satsa på bevarande och utökad marknadsföring av länets fornminnen	28
12.	Servicenämnden	29
12.1	Högre krav på lokalproducerade livsmedel i regionens upphandlingar	29
12.2	Aweckla Region Örebro läns interna tryckeri	30
13.	Kulturnämnden	31
13.1	Ta bort 1 procentsregeln vid investeringar	31
13.2	Inga bidrag till politiska ungdomsförbund	31
14.	Forsknings- och utbildningsnämnden	32
15.	Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice	33
15.1	Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år	33
16.	Regionfullmäktige föreslås besluta:	34
17.	Budgeten i siffror	35
17.1	Resultatbudget	35
17.2	Driftbudget	36
17.3	Driftbudget per nämnd	38
17.4	Balansbudget	39
17.5	Kassaflödesbudget	40
17.6	Våra satsningar och besparingar	41

1. Förord

Sverigedemokraternas budget för Region Örebro län är inriktad på att, inom våra ansvarsområden, bedriva professionella och kostnadseffektiva verksamheter i hela länet och för alla länets innevånare. Den stora påtvingade befolkningsökningen som skett på väldigt kort tid i Sverige har satt stor press på samhället och välfärdsorganisationen. Systemen är inte byggda för tio miljoner invånare och utbyggnaden av offentlig sektor har inte hunnit med i den takt som befolkningsökningen ställer krav på. De problem som styrande regeringar genom årtionden har skapat kommer att ta lång tid att lösa och det kommer att krävas mycket resurser och kraftiga prioriteringar. Pandemin fortsätter alltfjämt även om en del av befolkningen nu är vaccinerad och vi hoppas att detta ska lätta på smittspridningen. De vårdköer som fanns redan innan Covid-19 är nu ännu större på grund av den uppskjutna vården som tillkommit när man fått prioritera de sjuka i pandemin och den akuta vården. Personalen gör ett fantastiskt arbete under de förutsättningar som finns och vi har ännu inte sett slutet på denna pandemi.

Allt handlar om prioriteringar. I Sverigedemokraternas budgetförslag prioriteras vården i första hand, då den är regionens största huvuduppdrag och en väldigt viktig samhällsfunktion för befolkningen. Det är viktigt att vi har en fungerande basvård på alla våra tre sjukhus i länet och vi avsätter bland annat medel för att kunna öppna förlossningen i Karlskoga och för att ha kvar nattjouren inom ortopedi och kirurgi på Lindesbergs lasarett. Sverigedemokraterna ser allvarigt på den vårdskuld som redan innan pandemin fanns och som nu ökat i omfattning. I vår budget avsätter vi 75 miljoner kronor till åtgärder för att beta av denna skuld. Personalen som sliter i den Covid-nära vården har det fruktansvärt tufft och vi budgeterar pengar till en extra semestervecka för dessa tappra människor. Vi avsätter även medel för förstärkningar till att utöka den kvalitativa kompetensen i den nära vården, utöka andelen fasta akutmottagningarna, satsa på kompetensutveckling och resursförstärkning inom psykiatrin, utreda primärvårdsresurs på akutmottagningarna, bra arbetsmiljö och en ökad lönesatsning inom vården på 60 miljoner kronor. Vi satsar även på ökad trygghet och kontrollverksamhet i kollektivtrafiken, och vi skjuter till 20 miljoner för att den ska vara tillgänglig i hela regionen. Vi har även en satsning på vårt kulturarv samt turismen inom regionen.

Sverigedemokraterna tar även i årets budgetförslag hänsyn till löneökningar och prisjusteringar, därmed ligger vi i nivå med kostnadsutvecklingen enligt Sveriges kommuner och regioners bedömda nivåer. För att kunna lägga resurser där de behövs allra mest, sparar vi in på den politiska organisationen, minskade resor och kulturen. Vi avvecklar huvudmannaskapet för flygplatsen och för folkhögskolorna och låter de som haft sin hemvist i vårt land i mer än tre år och fortfarande behöver tolk, betala sina egna tolkkostnader. Sverigedemokraterna vill se en vård där regionens medarbetare får den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. En vård där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal som sätter patienten i centrum.

Elin Jensen (SD)

Gruppledare och Regionråd

2. Våra viktigaste ståndpunkter

- ✘ Vi ska i egen regi bedriva en patientsäker förlossningsvård i Karlskoga
- ✘ Alla kvinnor över 40 år ska kallas till mammografiundersökningar
- ✘ Språktolk ska bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år
- ✘ Minska vårdpersonalens administrativa börda
- ✘ Antalet besvarade bokningssamtal på vårdcentralerna ska vara 100 %

- ✘ Riktad satsning för att klara primärjouren vid Lindesbergs lasarett
- ✘ Erfarenhet ska premieras med skälig löneutveckling inom vården
- ✘ Särskild satsning för våra äldre
- ✘ En ansvarsfull investeringstakt med borttagen 1 procentsregel
- ✘ Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig i hela regionen

- ✘ Sluta bekosta och utbilda för att erhålla HBTQ-certifieringar och diplomeringar
- ✘ Halverat partistöd för samtliga partier
- ✘ Ökad andel lokal och närproducerade varor i våra verksamheter
- ✘ Decentralisera vården samt erbjud en jämlik vård i hela Region Örebro Län
- ✘ Region Örebro län ska tillhandahålla en likvärdig eller bättre digital service jämfört med privata digitala alternativ

3. Ur Sverigedemokraternas Principprogram

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi betraktar oss som ett mittalternativ och ett tredje block i svensk politik. Vi kombinerar strävandet efter social- och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer. Det övergripande målet med partiets verksamhet är att återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbefinnande, demokrati, en stark inre solidaritet samt sammanhållning.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna. Vi bejakar lag och ordning, gemensamhetsskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga gemenskaper i form av familjen och nationen. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle, där alla medborgare skyddas av och är lika inför lagen. Ett samhälle där alla medborgare också garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet.

Vi anser att vi i likhet med alla andra människor har ofrånkomliga fel och brister och tror därför inte att ett perfekt utopiskt samhälle är möjligt att uppnå. Genom att basera vår politik på ovan nämnda strävanden och genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap, hoppas vi dock kunna återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbefinnande, demokrati och en stark inre solidaritet. Detta är den övergripande målsättningen med partiets verksamhet.

Sverigedemokraternas målsättning är att den svenska hälso- och sjukvården bör hålla hög internationell kvalitet och kunna erbjuda patienten de allra senaste kunskaperna och de bästa behandlingsmetoderna för att kunna bota, lindra och förebygga sjukdomar. Samtidigt bör vården präglas av hög säkerhet, tillförlitlighet och försiktighet där evidensbaserad forskning och god uppföljning av såväl privata som offentliga verksamheter är ledande. Alla patienter bör ha rätt till lättillgänglig vård av högsta kvalitet, oavsett var i landet eller var i länet de bor. Det är för oss självklart att sjukvården bör vara solidariskt skattefinansierad och ges till alla efter behov.

3.1 Regionpolitik

Det tillhör regionens främsta uppgifter, att bedriva sjukvård och tandvård utifrån befolkningens behov. Vården ska vara solidariskt finansierad via skattsedeln, vara rättvist fördelad, vara lätt tillgänglig, samt ges med ett likvärdigt bemötande till alla efter behov. Vården ska sträva efter att motsvara medborgarnas förväntningar. Med bibehållen god kvalitet och hög patientsäkerhet ska vården ges på ett kostnadseffektivt sätt, oavsett om vården utförs i offentlig eller privat regi. En god sjukvård är en förutsättning för länets framtida utveckling.

Sverigedemokraterna prioriterar sjukvården och pensionsåtagandena, därefter kollektivtrafiken, forskning och utbildning inom regionens verksamhetsområden, därefter kulturarvet, samt regionala utvecklingsfrågor och folkhögskolor.

4. Ekonomi

4.1 Internationell ekonomi

Under senare delen av 2020 ledde ökad smittspridning till nya och skärpta restriktioner i många länder. Det påverkade den ekonomiska aktiviteten negativt, inte minst i euroområdet där detaljhandelsförsäljningen har minskat påtagligt den senaste tiden. De nya restriktionerna drabbar dock inte industrin särskilt hårt och den globala industrikonjunkturen är fortsatt stark. I euroområdet föll BNP det fjärde kvartalet i fjol och nedgången fortsätter det första kvartalet i år. Den ekonomiska politiken är tydligt inriktad på att stödja återhämtningen. Tillsammans med en stigande vaccinationsgrad och en minskad smittspridning bidrar detta till att konsumtionen ökar igen det andra kvartalet, men det dröjer till det tredje kvartalet innan återhämtningen i euroområdet förväntas ta mera fart.

4.2 Sveriges ekonomi

En andra våg av smittspridning och skärpta restriktioner ledde till att konjunkturåterhämtningen i Sverige bröts det fjärde kvartalet i fjol. Fortsatta skärpta restriktioner och en tredje våg av smittspridning bidrar till att tillväxten blir dämpad det första kvartalet i år. Återhämtningen kommer i gång igen så smått det andra kvartalet, trots att produktionen i delar av industrin då hämmas av leveransproblem. Det tredje kvartalet, när nästan alla vuxna erbjudits vaccin och smittspridningen är lägre, förväntas hushållen öka konsumtionen snabbt och konjunkturen vända tydligt uppåt. Lågkonjunkturen förblir trots detta djup under 2021 och arbetslösheten förväntas ligga över 8 procent vid slutet av året. Trots mycket omfattande ofinansierade åtgärder i år är de offentliga finanserna fortsatt starka. SKR prognoser pekar på en hög tillväxt för såväl BNP som sysselsättning för 2022 varefter konjunkturuppgången dämpas mot en förväntad normalkonjunktur 2024.

4.3 Befolkningsprognos

Den 28 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2021–2070. Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. Befolkningen väntas att öka både för att fler föds än det avlider och för att fler invandrar än utvandrar. Den årliga befolkningsökningen är dock lägre än i föregående prognos från SCB. Ökningen för riket beräknas till 1 procent per år för de närmaste åren. Örebro läns befolkning ökade med 0,4 procent 2020, vilket är en avmattning mot tidigare år när ökningen har uppgått till ungefär en procent per år.

4.4 Regionsektorns ekonomiska läge

Kommuner och regioner gick in i 2020 med förväntningar om en ansträngd ekonomi, en dämpad konjunktur och stora utmaningar till följd av ett högt demografiskt tryck. Därtill kom pandemin. Den ekonomiska effekten av pandemin för regionsektorn blev, i stället för ett befarat underskott, ett resultatmässigt rekordår. Verksamhetens resultat för regionerna uppgick till 21,5 miljarder kronor för 2020, vilket var 16,2 miljarder kronor högre än 2019. Det förbättrade resultatet berodde på en kombination av ökade intäkter och generella statsbidrag kopplade till coronapandemin, samtidigt som kostnaderna inte ökat i samma utsträckning. För år 2020 redovisade samtliga regioner ett positivt verksamhetsresultat. De goda resultaten gör att sektorn kan öka likviditeten och därmed tillfälligt minska lånebehovet något till det stora behovet av investeringar som finns. På längre sikt kvarstår dock de stora utmaningarna med dämpad konjunktur, den demografiska utvecklingen och stort kompetensförsörjningsbehov.

5. Budget för 2022 med plan för 2023–2024

5.1 Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med 2020 samt SKR:s prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2021. Resultatbudgeten är uppdaterad utifrån ovan angivna förutsättningar vad gäller uppräknig av skatter, generella bidrag samt löne- och prisuppräknig. Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar samt utnyttjande av 2021 års planeringsreserv (50 miljoner kronor). En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån Skandias prognos per 30 april.

Finansnettot är kalkylerat från att investeringar görs med upplåning för fastighetsinvesteringar för externa hyresgäster och med en viss försiktighet gällande avkastning på placerade medel. I budgeten har antagits en avkastning från pensionsmedelsportföljen om 5 procent (3 procent reall d.v.s. avkastning justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex). Detta innebär för 2022 totalt 222 miljoner kronor varav 106 miljoner är orealiserad avkastning. Finanspolicyn anger att den reala avkastningen över en rullande femårsperiod ska avkasta 3,0 procent.

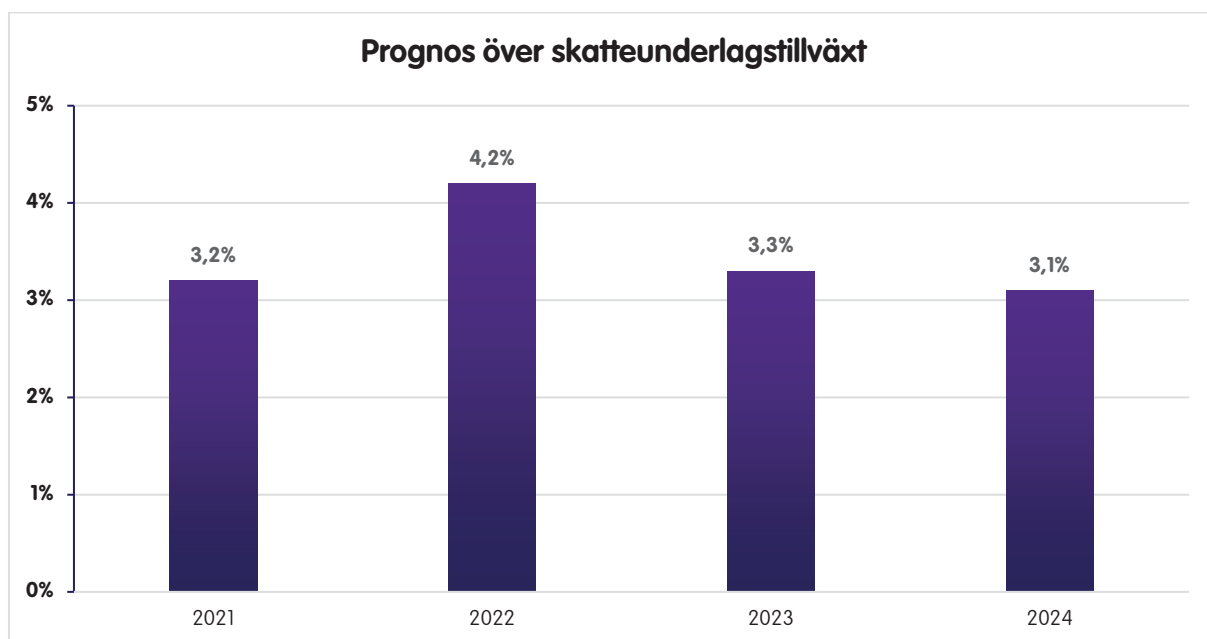
Resultatbudgeten baseras på att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år.

5.2 Skattesats

Skattesatsen för Region Örebro län är oförändrad från föregående år och uppgår för år 2022 till 11,55 kronor.

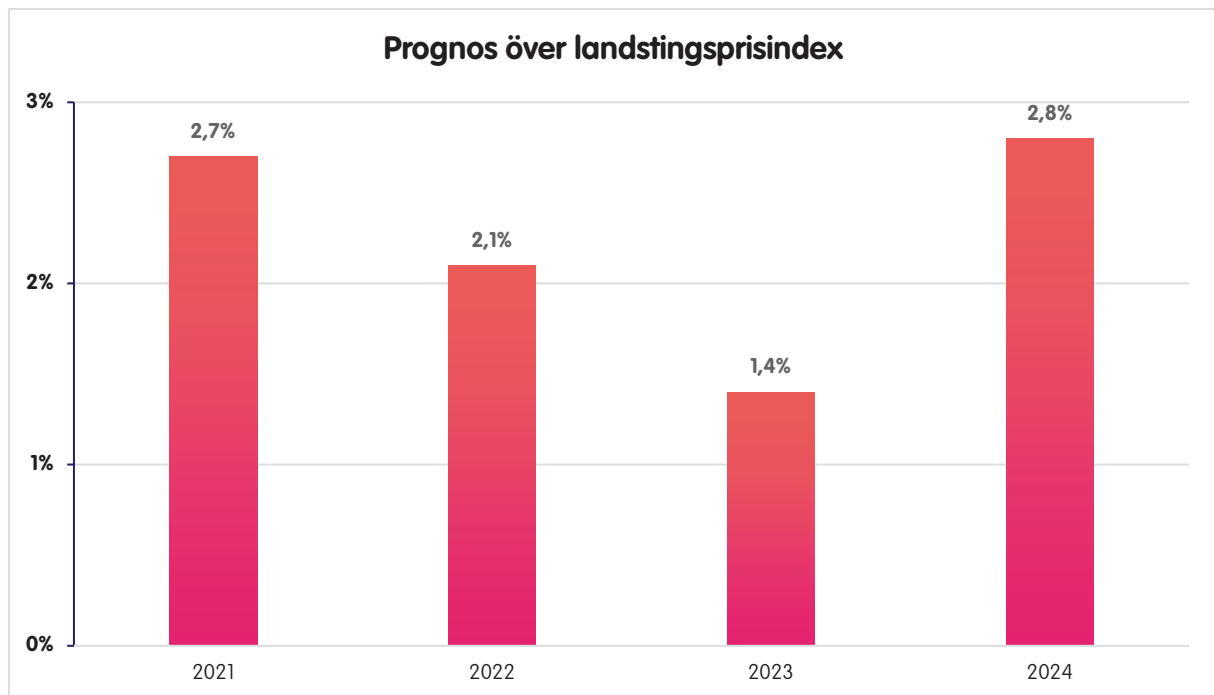
5.3 Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag

SKR har lämnat planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2022–2024. Skatteintäkterna beräknas 2022 till 7 934 miljoner kronor, vilket är 457 miljoner kronor högre än budget 2021. Generella statsbidrag och utjämningsavgiften beräknas till 3 007 miljoner kronor, vilket är en ökning med 53 miljoner kronor från budget 2021. I ökningen ingår ännu inte förändringen av statsbidraget för läkemedelsförmånen. När beloppet är känt beslutar regionstyrelsen om tilläggsbudgetering av detta belopp samt fördelning till berörda nämnder. En preliminär beräkning av statsbidragets höjning 2022 ligger för närvarande på 40 miljoner kronor. Specialdestinerade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR redovisas på respektive berörd nämnd. I det fall nya eller utökade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har beslutats ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

5.4 Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. I indexet ingår inga volymförändringar. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. LPIK inklusive läkemedelspriser beräknades per april 2021 till 2,1 procent för 2022, 1,4 procent för 2023 och 2,8 procent för 2024.

5.5 Investeringar

De höga investeringsvolymerna påverkar Region Örebro läns ekonomi negativt. Enligt vår bedömning måste den negativa trenden brytas så fort som möjligt. Stor återhållsamhet måste därför gälla såväl inom driftskostnader som inom investeringskostnader en tid framöver. Efter flera år av höga investeringsvolym som finansierats genom belåning och återlån, behöver regionens ekonomi tid till att återhämta sig. Återlån behöver betalas tillbaka och det egna kapitalet byggas upp inför en kommande lågkonjunktur, därav tecknar vi inga nya lån.

6. Regionövergripande

6.1 Agenda 2030

6.1.1 Agenda 2030 och Sverigedemokraternas inriktning

Den 17 december 2020 beslutade Riksdagen att Regeringens proposition om Sveriges genomförande av Agenda 2030 ska genomföras. Dessförinnan har Agenda 2030 använts, men inte varit tvingande. Det övergripande målet regeringen satt upp och som bifallits i riksdagen, ska tydliggöra Sveriges åtagande att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling i en ekonomisk, social och miljömässig dimension. Genomförandet ska utgå från den svenska kontexten när det gäller förhållanden, behov och möjligheter. Vidare bör genomförandet baseras på en specificering av nytta och målstyrning och hur mätbar effekt uppnås av genomförandet. Dessutom ska genomförandet gagna nationen Sverige såväl som landets regioner och kommuner. Genomförandet ska också relateras till goda näringslivsförutsättningar för tillväxt och företagande, vilket är det som möjliggör välfärd.

Den ledande rollen som regeringen i propositionen menar ska gälla Sverige internationellt, får inte gå före att lösa de nationella problemen och behoven i Sverige utifrån svensk kontext och svenska förutsättningar. En stor del i propositionen utgörs av övergripande hållbar hållning inom miljöpolitiken. Där menar Sverigedemokraterna att reella miljöförbättrande åtgärder ska sättas in, inte minst viktigt är en säker och hållbar klimat- och miljöpolitik genom satsning på fjärde generationens kärnkraftsreaktorer samt generellt är det nationella förvalterskapet av stor vikt. Vi menar även att de redan existerande riksdagsbundna målen inte i sin helhet ska användas som utgångspunkt för genomförandet, vilket regeringen avser.

6.1.2 Agenda 2030 i vår region

Agenda 2030 är ett övergripande vägledande dokument som kan utgöra ett positivt instrument vid integrering relaterad till svenska förhållanden, behov och möjligheter. Det som beslutats i Sverige om genomförandet av Agenda 2030 gällande princippunkterna, är tolkningsbart. Den svenska kontexten och det som är hanteras och utgör behov i regionen ska utgöra utgångspunkten för hur Agenda 2030 används.

I Region Örebro läns verksamhet prioriterar Sverigedemokraterna särskilt sjukvården, detta genom exempelvis utökning av kompetensen på vårdcentralerna. Det svarar mot agendamål tre om god hälsa och välbefinnande. Vi verkar för hushållning och ekonomisk långsiktighet samt rimliga satsningar. Detta exempelvis genom avvecklandet av huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola för en ekonomi i bättre balans där vården bör prioriteras högre, detta svarar mot agendamål tre och åtta. Ägandet av Örebro läns flygplats bör tas över av staten och inte belasta regionens skattebetalare då verksamheten inte håller ekonomiskt, detta motsvarar att se till hållbar infrastruktur mål nio. Samarbetet med Central Sweden bör avslutas då vinsten med deltagandet inte motsvarar kostnaden, vilket svarar mot mål åtta.

Samtliga 17 huvudmål i Agenda 2030 är övergripande och ansluter till det demokratiska välfärdssystem som Sverige redan har som utgångspunkt. Detta står även Sverigedemokraterna för i Region Örebro län.

6.2 Avsluta samarbetet med Fairtrade

Systemet som Fairtrade bygger på är att bönderna garanteras minimipriser för sina varor. Detta minimipris gör så att den välbeprövade marknadsprincipen om utbud och efterfrågan förvirras. Överproduktion och dumpning på den vanliga marknaden kan därmed bli resultatet, vilket gör att fattiga bönder som inte är med i Fairtrade får sälja sina produkter till lägre priser. Det finns mycket forskning som visar på att detta är Fairtrades svagheter. Att snedställa konkurrens på marknaden för livsmedelsprodukter är inte särskilt långsiktigt hållbart, om vi på riktigt vill att människor ska lyfta sig ur fattigdom. Vi vet att det är marknadsekonomi och privat äganderätt som tillsammans med demokrati, utbildning och rättsstat är nyckeln till en positiv ekonomisk förändring.

Det kostar även Region Örebro län 25 000 kronor varje år att fortsatt vara en Fairtrade-diplomerad region, förutom de extra kostnader som läggs på produkterna som köps in. Fairtrade ägs dessutom av LO och Svenska Kyrkan som har ett aktiebolag vilket tar in alla intäkter och en förening som samlar in bidrag av skattebetalarna för att opinionsbilda. Vinsterna från licenserna ackumuleras i aktiebolaget och föreningen söker nya skattebidrag varje år. På så sätt får skattebetalarna betala för LO:s opinionsbildning medan deras aktiebolag får behålla alla intäkter. Sverigedemokraterna anser inte detta är förenligt med vad en region ska syssla med.

- **Region Örebro län ska i fortsättningen inte vara en Fairtrade-diplomerad region.**
- **Kraven på inköp av Fairtrade märkta varor ska tas bort.**

6.3 Utökad säkerhet inom Region Örebro läns verksamheter

Varje arbetsgivares absoluta skyldighet är att vidtaga alla tänkbara åtgärder för att öka personalens trygghet. Vi har i media kunnat läsa om att det förekommit våldsamma inslag mot medarbetare, där hot om dödligt våld, hot om våldtäkt och sexuella trakasserier, slag mot huvud, sparkar mot mage och strypgrepp återfinns i avvikelseberättelserna. Ökade oroligheter och våldsamma händelser i anslutning till akutmottagningar har också blivit vanligare. Hot och våld är aldrig acceptabelt.

Vi är väl införstådda med att huvudproblemet inte löses genom extra eller hårdare bevakning, utan att det snarare bottnar sig i personalbrist, samt samhällsutvecklingen i övrigt. Men vetskapen om att man snabbt kan få hjälp på våra sjukhusområden är nödvändig, för att stärka den upplevda och faktiska tryggheten både hos medarbetarna och hos patienterna. Därför ska fortlöpande behovsanalys kring vad som fordras för att personalen ska vara trygg på sin arbetsplats göras. Det kan vara utökad och mer effektiv kameraövervakning i och omkring våra sjukhusområden och vårdcentraler. Man ska tillsätta de åtgärder som krävs för att trygga arbetsplatserna.

- **Region Örebro län ska kontinuerligt utvärdera och bygga ut säkerheten i syfte att förbättra och effektivisera och öka både den upplevda och faktiska tryggheten.**

6.4 Färre möten i externa lokaler - fler digitala möten

Vi är fortfarande mitt uppe i en världsomspännande pandemi som vi inte vet när den är över. Det vi vet är att de underskott vi hade redan innan pandemin finns kvar och vi har dessutom en vårdskuld att ta hand om. De statsbidrag som tillkommit är tillfälliga och vi måste få en budget i balans även utan dem och få verksamheterna att gå ihop. Ett sätt att minska kostnader som regionen har är att de olika möten som sker, i största möjliga mån hålls i lokaler som regionen har i sitt bestånd. Som det är idag förläggs vissa möten på externa, dyra anläggningar, som exempelvis Loka Brunn, där kostnaden hamnar på tiotusentals kronor extra per sammanträde. Region Örebro län har många fastigheter där man istället skulle kunna sammanträda när behov av andra lokaler uppstår än de vanliga sammanträdesrummen. Exempelvis finns det mötesrum på USÖ, Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett, Länsteatern, Örebro läns museum och på vårdcentralerna i länet. I pandemins spår har vi nu även varit tvungna att skynda på utbyggnaden av digitaliserade möten, vilka kan användas i allt högre grad framöver med stora vinster både vad gäller pengar, tid, resor och därmed också miljön.

- **Möten i Region Örebro läns regi ska i största möjliga mån hållas i egna lokaler.**
- **Digitala möten ska, där det är lämpligt och kostnadseffektivt, prioriteras för att reducera kostnaderna.**

6.5 Digitalisering

Digitala lösningar som nu skapas ställer i högre utsträckning krav på snabba internetanslutningar. Få tjänster designas idag med den äldre överföringstekniken i åtanke, samtidigt pågår det en nedmontering av de gamla kopparledningarna, vilket i huvudsak på landsbygden dödar populära tekniker såsom ADSL. Dagens utbyggnad av de mobila näten är helt nödvändiga för att landsbygden till viss del ska kunna säkra sin framtida internetuppkoppling. Men de mobila näten är i sig inte en tillräckligt god lösning, då de mobila näten inte kan garantera en fast hastighet och täckningsgraden varierar grovt. Detta är speciellt kännbart på just landsbygden, där störningar såsom radioskuggor inte är ovanliga. År 2019 var 82,66 procent av länets hushåll uppkopplade till fiber, att nå målet om 95 procent av hushållen till år 2025 kommer inte att lyckas såvida inte extremt stora insatser och investeringar görs.

Ett förstärkt samarbete med länets kommuner och lokala intresseorganisationer krävs i syfte att förbättra utbyggnadstakten i de områden där täckningsgraden är låg. Annars är risken stor att en betydande del av länets medborgare hamnar i ett digitalt utanförskap. I takt med att regionen även utvecklar sitt digitala utbud, med en större förväntan kring att dessa är den huvudsakliga vägen in, ökar både frustrationen, hjälplösheten för vårdsökande patienter och arbetsbördan för personalen när god tillgång till internet blir bristande. Arbetet med fiberutbyggnaden har över tid stannat av mer och mer, ofta då intresseorganisationer inte har råd att betala för de långa sträckor som ofta krävs för att nå just deras del i landet. För att säkerställa fortsatt utbyggnad i en tillräckligt snabb takt måste staten ta ett mer aktivt ansvar, främst ekonomiskt, för att täcka de sista hålen i fibernätet. Därför ska Region Örebro län driva den frågan tillsammans med SKR så att framtidens fibernät skyndsamt kommer på plats till samtliga hushåll i landet.

- **Samarbetet med länets kommuner och lokala intresseorganisationer ska stärkas för att förbättra utbyggnadstakten av fiber i de områden där täckningsgraden idag är låg.**
- **Region Örebro län ska i samarbete med SKR driva frågan om att fiber är en statlig angelägenhet och att Regeringen hanterar frågan på liknande sätt som när telefonnätet en gång byggdes och mer aktivt finansierar den slutliga utbyggnaden.**

7. Regionfullmäktige

7.1 Effektivisering och sparkrav på verksamheterna

För att Region Örebro läns ekonomi ska klara en kommande lågkonjunktur krävs att samtliga verksamheter arbetar med effektiviseringar. Det är också nödvändigt att minska anslagen till flera verksamheter. Dock ska besparingar alltid godkännas av Regionfullmäktige om de har stor påverkan på regioninvånarnas tillgång till god och jämlik vård.

I Sverigedemokraternas budget görs uppräknig för löne-och prisjustering inklusive läkemedel enligt SKR:s prognos.

7.2 Halvera grundbeloppet vid uträkning av partistödet

Region Örebro län betalar idag ut 11 281 200 kronor per år i partistöd. Varje parti får som lägst ut ett grundbelopp samt ytterligare ett grundbelopp för varje mandat man besitter i regionfullmäktige, grundbeloppet ligger idag på 142 800 kronor. Enligt beslut är grundbeloppet 3 gånger prisbasbeloppet, prisbasbeloppet ligger år 2021 på 47 600 kronor, men räknas upp varje år. I tider då regionens ekonomi är i ett besvärligt läge behöver samtliga verksamheter bidra till besparingarna. Det gäller även den politiska verksamheten.

Därför vill Sverigedemokraterna minska grundbeloppets storlek från att idag ligga på 3 gånger prisbasbelopp till att istället ligga på 1,5 gånger prisbasbelopp. Med detta gör Sverigedemokraterna en besparing om 5 640 600 kronor, baserat på 2021 års prisbasbelopp om 47 600 kronor.

- **Partistödet ska halveras genom att ändra kalkylen på grundbeloppet från 3 x prisbasbelopp till 1,5 x prisbasbelopp.**

7.3 Fika under nämndmöte bekostas via avdrag på förrättningsarvodet

Det är självklart trevligt med en eller två fikapausar under ett nämndmöte eller regionfullmäktige, men det känns inte fullt ut försvarbart gentemot skattebetalarna att de ska bekosta fikat för ledamöterna. Sverigedemokraterna vill därför införa ett system som liknar dagens kostavdrag för personalfika. Men till skillnad från att dra av en fast summa per månad vill vi istället att avdraget görs per möte. Likt systemet för personalfika, ska ledamoten eller ersättaren ha möjligheten att kunna avstå fikat helt och därmed inte få något avdrag på sitt arvode. Vi anser dock att det läggs lite väl mycket pengar på just fika, därav vill vi fastställa avdraget till 50 kronor per förrättningsarvode för att ge nämnderna en fast och mer försvarbar fikabudget inför varje nämndmöte.

- **50 kronor för fika ska dras av på varje förrättningsarvode som härstammar från nämnd eller regionfullmäktige, såvida inte ledamoten eller ersättaren på förhand frånsagt sig fika. I de fall månadsarvode ersätter förrättningsarvode, ska istället fikat dras av från månadsarvodet.**

8. Regionstyrelsen

8.1 Länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar

Uppdrag till Regionstyrelsen:

- Att genomföra länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar.
- Att i samverkan med BUP, skolor och andra lämpliga aktörer utöka det förebyggande ANDT-arbetet riktat mot ungdomar.
- Att förmedla kunskap och förändra synen på narkotika bland ungdomar.
- Att fånga upp och hjälpa de ungdomar som brukar droger, att komma till rätt hjälpinstans i ett tidigare skede.
- Att inventera samt utreda vilka insatser Region Örebro Län erbjuder unga med missbruksproblem samt utreda vilka insatser som behöver lyftas fram.

Regionen ska verka för ett narkotikafritt samhälle. Vi ser med oro på utvecklingen där en mer liberal narkotikasyn vunnit mark hos ungdomar under senare år. Förutom att tillgängligheten via Internet har ökat, kryper även användandet ned i åldrarna, vilket oroar oss än mer. Vi anser att det är viktigt såväl ur ett hälsoperspektiv som ur ett samhällsperspektiv, att droganvändandet minskar.

Det finns få riktade insatser mot ungdomar med missbruksproblem och det är en av anledningarna till att många av dem är djupt nere i missbruk när beroendevården väl kommer in kontakt med dem. Vi måste nå dessa personer och fånga upp dem tidigt. Ett sätt att göra detta är samverkan med BUP och skolorna där man kan upptäcka och vidta åtgärder i ett tidigt stadium.

- **Unga som riskerar att hamna i ett missbruk ska erbjudas insatser i en bred samverkan mellan länets kommuner och Region Örebro län.**

8.2 Staten ska överta huvudmannaskapet för Örebro Läns Flygplats AB

Vi har en överetablering av flygplatser i Mellansverige. Många mindre flygplatser har därför svårt att få ekonomin att gå ihop och flera av dessa är medfinansierade lokalt av skattebetalarna genom att kommuner och regioner går in som delägare i dem. Vi menar inte att det nödvändigtvis är fel att det finns en flygplats i Örebro län. Vad vi motsätter oss i grunden är att regionens skattemedel finansierar upprätthållandet av denna överetablering, vilket gör att våra grannlän står inför samma ekonomiska faktum som Region Örebro län, där man ständigt tvingas lämna driftbidrag för att ekonomin i flygplatserna ska gå ihop.

Sverigedemokraternas inriktning är att de mindre flygplatserna ska ägas av staten och i grunden finansieras genom de vinster som de större flygplatserna gör (likt den finska modellen). Fram tills dess att beslut tas nationellt om en inriktning likt den "finska modellen" ska Region Örebro län arbeta för ett avvecklande av huvudmannaskapet för Örebro Läns Flygplats AB.

- **Region Örebro län ska avveckla sitt huvudmannaskap i Örebro Läns Flygplats AB.**

8.3 HBTQ-certifiering och diplomering

Uppdrag till Regionstyrelsen:

- Ta bort alla krav på HBTQ-utbildningar för personalen och HBTQ-certifiering och diplomering av våra verksamheter.
- Utred och redovisa kostnaderna för utbildningarna och certifieringarna/diplomeringarna för de senaste fem åren.

Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenheten och respekten för olikheter. Sverigedemokraterna vill att alla ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att diskriminering ska bekämpas. Många HBTQ-personer lever under hedersförtryck, där de upplever att de inte är fria att leva som de vill och utsattheten för hatbrott med homofobiska motiv ökar. Särskilt svårt kan det vara för HBTQ-personer som växer upp i utsatta områden och i miljöer där främmande och reaktionära kulturer dominerar och det svenska samhällets inflytande är svagt. För Sverigedemokraterna är kampen emot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra HBTQ-personers ställning.

I regionens verksamheter ska alla bli bemötta med respekt och ingen ska bli diskriminerad. Det är många områden som regionens personal måste vara insatt i och ha kunskap om för att kunna bemöta människor på ett bra sätt i verksamheterna. Det kan handla om att man ska främja patientens integritet och göra denne mer delaktig, men även om att kunna upptäcka hedersrelaterat tvång och våld, missbruk, misshandel eller annan utsatthet och eventuella omkringliggande orsaker till att en patient mår eller reagerar på ett visst vis. Med sunt förnuft och genom att behandla människor på ett jämlikt sätt kommer man väldigt långt, men dessa mångfacetterade ämnen behöver ändå lyftas och dryftas som en del av vidare kunskapsinhämtning på arbetsplatsträffar, vidareutbildningar och i liknande forum för att kunna ge patienterna ett bra bemötande.

Innebörden av ordet bemötande förklaras med följande utdrag från en publikation av Socialstyrelsen:

”Ett gott bemötande i hälso- och sjukvården är en av de viktigaste faktorerna för att utveckla en mer jämlik hälsa, vård och omsorg. Bra bemötande är mer än en trivselsfråga – det handlar även om kvalitet och om att bygga tillit i mötet mellan patienten och vårdpersonalen. Bemötandet har också betydelse för patientsäkerheten och kan till exempel påverka patientens mottaglighet för vård och behandling. Varje möte är unikt och behöver anpassas efter patientens behov och förutsättningar. Två experter möts på lika villkor – vårdpersonalen är expert på det kliniska, patienten är expert på sig själv. Centralt i varje möte är att ge patientens unika berättelse utrymme, lyssna och agera på den.”

Dessa ord förpliktar och vi vänder oss emot att man väljer ut en grupp där det läggs en massa extra resurser på bemötandet. Vi ser det inte som ett verkningsfullt och effektivt sätt att på bred front arbeta med bemötandefrågan. Denna grupp ska naturligtvis ingå som en del i alla andra frågor som har med bemötande att göra och lobbygrupper behöver inte sponsras för att uppnå detta. Vi anser därför inte att HBTQ-diplomering/certifiering av regionens verksamheter är det som skattebetalarnas pengar eller de anställdas arbetstid ska gå till. Region Örebro län skrev i februari 2009 under CEMR-deklarationen.

I artikel 10 punkt 1 i CEMR-deklarationen kan man läsa:

”Undertecknaren är medveten om att diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, egendom, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning är förbjudet.”

Sverigedemokraterna anser att syftet med HBTQ-perspektiv och HBTQ-certifieringar/diplomeringar uppfylls genom undertecknandet av CEMR-deklarationen, som vi också står bakom, vi är förvissade om att vår personal kan behandla alla våra patienter med hänsyn utifrån denna artikel. Därmed anser vi att HBTQ-certifieringarna/diplomeringarna av våra verksamheter är överflödiga och enormt kostsamma och vi bedömer att de tar tid från de huvudsakliga arbetsuppgifter regionens personal egentligen ska ägna sig åt.

- **I regionens verksamhet ska alla bemötas med respekt och ingen ska bli diskriminerad.**
- **HBTQ-frågorna ska lyftas i samma grad som alla andra frågor som behandlas under hanteringen av bemötandefrågor.**

8.4 Satsning på regionens äldre

Den pågående pandemin har åskådliggjort att det är den äldre andelen av regionens invånare som far mest illa när vårt samhälle hamnar i kris. En anledning till att konsekvenserna blev svåra under pandemin är egentligen att mycket av servicen varit eftersatt under årtal redan innan krisen inträffade. I syfte att förbättra den regionala servicen för den äldre generationen och att därigenom kunna erbjuda bättre förberedelser inför kommande samhällskriser, gör Sverigedemokraterna i årets budget en satsning på generellt bättre service för regionens äldre.

8.5 Uppräkning för digitala vårdgivare

Kostnaderna för digitala vårdkontakter samt köpt primärvård har ökat under senare år. Utvecklingen och tjänsteutbudet inom främst de digitala vårdgivarna har under Covid-19 pandemin lett till att allt fler kontakter tas med dessa aktörer. Sverigedemokraterna prioriterar att göra uppräkning för dessa ökade kostnader även under 2022.

9. Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Svensk sjukvård har tidigare varit en förebild för omvärlden. Så är det tyvärr inte längre. Idag har Sverige långa värdköer och alltför många patienter tvingas vänta längre än vårdgarantins 90 dagar. Inom akutsjukvården ser vi en utveckling i Örebro där en redan låg bemanning har svårt att patientsäkert klara sitt uppdrag i och med flytten till H-husets större lokaler. På Lindesbergs lasarett har den borttagna jourlinjen lett till att det är svårt att behålla personal och bristen på kompetent personal är ett faktum. Sverigedemokraterna ser tillgänglighet inom vården samt åtgärder för att behålla kompetent personal som särskilt prioriterade områden. I Sverige ska alla medborgare erbjudas bästa möjliga sjukvård inom rimlig tid, oavsett hemort eller plånbok. Vi vill ge vårdpersonalen den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. Vi vill se ett Sverige där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal, ett Sverige där infödda svenskar inte diskrimineras i förhållande till personer som vistas i landet illegalt.

Självfallet bör sjukvården tillföras mer resurser, men vi ser även potential att förbättra vårdens metoder så att resurserna används mer effektivt, vilket är särskilt viktigt för att minska köerna. Det kan handla om allt från att flytta hanteringen av journaldokumentation och annat administrativt arbete eller särskilt anställda vårdadministratörer, samordning av lediga vårdplatser över hela landet till att ta bort omotiverade arbetsuppgifter som inte har någon egentlig verkan. Vi välkomnar konkurrens inom välfärdssektorn så länge detta leder till ökad valfrihet, kvalitet och patientnöjdhet. Sverigedemokraterna vill se en vård där sjukvårdspersonalen får den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. En vård där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal som sätter patienten i centrum.

9.1 Krisberedskap

I pandemins spår ser vi att den krisberedskap som krävs måste ses över. Regionen ska ha ett beredskapslager av de produkter som fordras för att inga brister ska uppstå vid en krissituation i framtiden. Produkterna i detta lager ska användas kontinuerligt och fyllas på i samma takt så att aktualiteten i produkterna upprätthålls.

9.2 Vårdskulden

Sverige befinner sig i en långdragen smittsam pandemi som de flesta av oss aldrig tidigare upplevt. Bekämpandet av smittan sätter sjukvården, och framförallt hälso- och sjukvårdspersonalen under stor press. Den under lång tid ihållande pandemin tär och förutom det dagliga arbetet med långa arbetspass, hög andel overtid och en vardag långt bort från nära och kära, byggs även en stor skuld av uppskjuten vård upp. Vård som fått skjutas på framtiden för att man måste prioritera pandemins patienter och de svårast sjuka i första hand.

Redan innan denna vårdskuld fanns, kände sig många i vårdpersonalen helt utarbetade med sjukskrivningar och uppsägningar som följd. Vi måste finna lösningar på hur man ska hantera denna vårdskuld utan att lägga ännu mer press på regionens vårdpersonal. Det är dags att utreda omfattningen av, och den ungefärliga kostnaden för vårdskulden, samt ta fram åtgärder för att lösa den uppkomna situationen. I Sverigedemokraternas budgetförslag avsätter vi riktade medel för att finansiera delar av den uppkomna vårdskulden och därmed säkerställer att arbetet påbörjas. Vårdskulden behöver klargöras och sättas kostnader på. Regionen måste ta fram lösningar på hur denna skuld ska tas itu med. Några förslag på lösningar är:

- att upphandla externa utförare i arbetet att minska värdköerna och vårdskulden.
- att hjälpa varandra över regiongränserna och flytta patienter till där det finns möjlighet, personal och plats att utföra vård som det egna länet inte har möjlighet att utföra.
- att hyra in extern vårdpersonal som använder våra operationssalar under de tider dessa står tomma.
- att ha växeljänstgöring mellan offentlig och privat personal och under denna tid då tar bort hinder som karensregler och dylikt, så att upphandlade företag kan rekrytera personal.
- att titta på möjligheten att skicka patienter för vård utomlands om man inte kan lösa sina vårdåtaganden i Sverige.

9.3 Länsklinikernas betydelse och styrning

En viktig kugge i sjukvården är de mindre sjukhusen, där man har en god personkänedom, korta beslutsvägar och stor känsla för ansvar. Högspecialiserad vård kräver dock att den utförs på färre ställen, då den innefattar mycket specialkunskap och dyr teknik. Vilka diagnoser som faller inom just högspecialiserad vård måste vi enas om nationellt. Att sprida ut delar av den högspecialiserade vården i regionen och på så vis stärka de mindre sjukhusens kapacitet samt utbud bidrar till en högre attraktionskraft när det kommer till personalrekrytering och en god och nära vård. Olika typer av volymvård kan flyttas till mindre sjukhus, så att verksamhet och kompetens sprids ut för att upprätthålla annan, mer akut vård.

Ett lokalt ledarskap med en större andel som har det odelade ansvaret för det medicinska, ekonomiska och administrativa arbetet skulle kunna ge förutsättningar till en bättre vård. Varje sjukhus och enhet ska ha närvarande ansvariga chefer med en lägre nivå av underställda. Ifrågasättandet gentemot länskliniker ökar från sjukhusen i Karlskoga och Lindesberg, framför allt är man är oförstående över varför vi ens har länskliniker. Erfarenheter som vi kunnat ta med oss utefter att verksamheter vid Karlskoga och Lindesbergs lasarett stängts eller har försämrats har lett till en ökad oro hos länsinvånarna i dessa områden. Orsakerna till dessa försämringar har sina förklaringar hos den styrande majoriteten där de pekar på att patientsäkerheten inte kunnat garanteras men även av andra orsaker såsom rena ekonomiska anledningar. Rädslan att ta obekväma beslut som kan leda till färre röster och ett eventuellt maktskifte finns med i åtanken hos den politiska majoriteten, det som missas är alla de röstberättigade medborgare som lever och verkar i upptagningsområdena kring de mindre sjukhusen. Att politiskt tillsätta människor utan erfarenhet från sjukvård har svårt att fullt ut begripa den är en faktor som kan göra att man fattar beslut som inte fungerar i verkligheten. Länsklinikerna är, enligt Sverigedemokraterna ett exempel på det.

Det är dags att göra om och göra rätt – lyssna på professionerna och reducera den politiska överbyggnaden till förmån för de som ska göra jobbet!

- **En god och nära vård med lokalt ledarskap och kortare beslutsvägar.**
- **Decentralisera vården samt erbjud en jämlik vård i hela Region Örebro Län.**

9.4 Förebyggande hälsovård

En grundförutsättning för god livskvalitet är god hälsa. Genom sitt val av livsstil ansvarar individen i första hand själv för sin hälsa och vår livsstil har en direkt påverkan på hur vi mår på insidan. Sju av tio personer dör idag av livsstilssjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar och typ-2 diabetes. Det är sjukdomar som utvecklas under lång tid innan symptom uppträder och patienten söker vård och stöd hos sjukvården. Genom förebyggande arbete kan man minska mänskligt lidande, förbättra människors livskvalitet och göra stora besparingar inom vården.

Det förebyggande arbetet emot ohälsosamma matvanor, otillräcklig fysisk aktivitet, överdriven alkoholkonsumtion, tobak och andra droger är viktigt, liksom kampen mot det stora antalet oönskade graviditeter och aborter som sker i vårt samhälle och ökningen av sexuellt överförbara sjukdomar. Regionen ska ha ett aktivt folkhälsoarbete och uppmuntra till en hälsosam livsstil.

Sverigedemokraterna vill se ett mer aktivt samarbete mellan skolhälsovården och regionen när det gäller skolungdomars hälsa. Den allt mer överviktiga befolkningen kommer innebära stora belastningar på sjukvården i framtiden, om inte riktade insatser mot överdriven fetma görs tidigt. Viktigt är också kampen mot ätstörningar bland ungdomar. Därför är det viktigt att regioner uppmuntrar skolor att servera näringsrik och god kost som barnen äter.

Genom att utrusta medborgarna med kunskap och möjligheter till att leva ett hälsosamt och positivt liv, kan livsglädjen öka och i takt med detta minskar långtidssjukskrivningar, missbruk och andra sociala problem.

9.5 Satsning på sjukvården och arbetsmiljön

Sjukvården är den största och viktigaste uppgiften Region Örebro län har och det är också där Sverigedemokraterna lägger störst satsningar. Svensk sjukvård kännetecknas idag av bristande tillgänglighet, personalbrist, långa vårdköer, vårdplatsbrist, hög sjukfrånvaro, hyrläkare och personal som vänder sig till en annan arbetsgivare. Vårdpersonalen på våra sjukhus gör ett fantastiskt arbete trots personalbrist, stängda vårdplatser och ökat tryck i vården. Det går inte att i kronor och ören värdera de insatser denna arbetsgrupp dagligen utför. För att kunna behålla erfarna medarbetare måste kunskap och erfarenhet löna sig. Kunniga medarbetare med lång erfarenhet slutar när löneskillnaden mellan dem och nyexaminerade sjuksköterskor krymper till nästan ingenting.

Många säger upp sig och får snabbt ett nytt jobb med högre lön och bättre villkor. Någon typ av kompetenstrappa måste införas så att skillnaderna i lön mellan en nyanställd/nyutexaminerad och en med lång anställning och erfarenhet blir relevanta. Genom att förbättra villkoren och arbetsmiljön kan vi också locka tillbaka de medarbetare som slutat eller de som jobbar inom andra professioner eller utomlands. Vid anställning ska man få träffa sin chef och få information om vad arbetet innehåller och vad som förväntas av den som är anställd. En strukturerad yrkesintroduktion ska genomföras vid anställningstillfället så att nyutbildade får en bra start i sitt yrkesliv. Detta bidrar till en god start för den anställde och en trygg bas att utgå ifrån. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som har ett effektivt resursutnyttjande och en strategisk kompetensförsörjning.

Formalia och administration skapar stress och tar tid från kärnuppgifterna hos den medicinska professionen. Att låta de olika yrkesutövarna i första hand utföra de arbetsuppgifter de är utbildade för och så långt det är möjligt befria dem från uppgifter som med fördel kan skötas av annan personal, ger vårdpersonalen mer tid för patienterna. En arbetstidsrevidering ska göras för att se över arbetstiderna och hur dessa eventuellt kan förändras och bli bättre för att öka trivselen och förbättra arbetsmiljön för regionens medarbetare.

- **Minska vårdpersonalens administrativa börda så att fler patientbesök per läkare och sjuksköterskor kan genomföras.**
- **En strukturerad yrkesintroduktion ska genomföras vid anställningstillfället så att nyutbildade får en bra start i sitt yrkesliv.**
- **Erfarenhet ska premieras med skäligen löneutveckling.**

9.6 Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad till nära Covid-vård

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Ta fram underlag för om en extra semestervecka kan erbjudas från och med 2021 samt om detta ej är möjligt ska personalen som arbetat med Covid-vård ges en extra semestervecka 2022.

Under pandemin har personalen inom hälso- och sjukvården tagit ett extremt stort ansvar för att vården ska fungera. Det är inte ovanligt att arbetsscheman samt semesterperioder har förändrats utefter hur pandemiläget ser ut. Utöver att personalen har fått ett speciellt tillägg efter hur de arbetat med Covid-sjuka patienter så har ingen kompensation utgått mer än en extra ersättning för flyttade semesterveckor.

Personalen inom de verksamhetsnära vårdformerna har visat på flexibilitet och lojalitet, semesterplaneringen för den enskilde har varit svår att planera eftersom de anpassat sig till arbetsgivarens önskemål och behov.

- **Personal som arbetat med Covid-vård ska erhålla en extra semestervecka som kompensation för deras insatser under pandemin.**

9.7 Korta vårdköerna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att föreslå effektiva åtgärder för att korta vårdköerna.

Vårdköerna i Region Örebro län är långa i förhållande till andra regioner. Stängda vårdplatser, sjukskrivningar och ett högt mottagande av asylsökanden är endast några av faktorerna bakom detta. Sverige har, till största delen genom invandring, ökat sin befolkning med en miljon människor på väldigt kort tid. Vårt samhälle, våra system och institutioner är inte byggda för en befolkning på 10 miljoner. Vi måste göra det attraktivt för kompetent anställd personal att vilja stanna kvar inom våra verksamheter. En attraktiv arbetsgivare kan även locka tillbaka de som lämnat regionen och kanske även de som bytt yrkesbana. Dessa behövs för att kunna bedriva en patientsäker vård utan köer och för att hinna med det ökade vårdbehovet.

→ **Vårdgarantin ska uppfyllas.**

9.8 Tillgängligheten

Drop-in mottagningar är en väg att gå för att öka tillgängligheten och har även införts på samtliga vårdcentraler i länet. För de vårdcentraler som inte har personalbrist är detta bra som alternativ till tidsbeställning, men på många ställen är det samma medarbetare som håller i både tidsbokning och drop-in. Detta gör att tillgängligheten inte alltid blir större, då det ena tar ut det andra. När personalstyrkan finns på plats är detta annars ett bra och uppskattat komplement till tidsbokningen. Många vårdcentraler har svårigheter att kunna anställa fasta läkare. Detta är ett stort problem både vad gäller kontinuiteten för patienterna och personalen, men även ekonomiskt. En konsekvens som kan uppstå när man inte får kontakt med sin vårdcentral är att man istället väljer att besöka akutmottagningen, som då blir överbelastad när de får ta hand om sådant som vårdcentralerna egentligen är till för. En annan möjlighet är även att se över vårdcentralernas öppettider, så det är möjligt att besöka dessa även utanför normala kontors- och arbetstider. Detta skulle optimera vår användning av dagens lokaler och till viss del minska behovet av utbyggnad.

Lokalt chefskap behövs i alla våra verksamheter så att medarbetare har tillgång till sin chef och chefen har en nära översikt över den verksamhet denne har ansvar för. En bra närvarande chef får med sig medarbetarna och skapar trivsel och engagemang. Situationen med hyrläkare och personalbrist är liknande på våra sjukhus liksom på vårdcentralerna. Även här är det svårt med stängda vårdplatser och köer till operationer som följd. Mobila läkarteam är en förstärkning av tillgängligheten till sjukvården för många. Vi anser att den främst ska inriktas mot den del av befolkningen som kan ha svårigheter att själva ta sig till eller från sjukvården.

9.9 Telefontillgängligheten

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka telefontillgängligheten på de vårdcentraler som inte uppfyller målen, genom kartläggning av samtal och tider för att kunna schemalägga medarbetare till arbetsuppgiften.

För att kunna ge rätt vård i rätt instans krävs att vi har en fungerande första linje i sjukvården och där är primärvården central med våra vårdcentraler. De måste ha möjlighet att ta emot de människor som kontakter dem. Brist på medarbetare är den största anledningen till att så inte är fallet idag. Tillgängligheten till kontakt varierar stort i länet och gör att vårdgarantin inte alltid kan hållas. Det som gjorts på vissa vårdcentraler i länet för att få högre telefontillgänglighet är att man kartlagt hur många samtal som kommer in och på vilka tider på dagen. Man har mätt samtalens längd och tagit ut ett snitt, därmed har man kunnat se hur många timmar som går åt till just detta arbete och kunnat schemalägga medarbetare efter den informationen. Det här behöver göras på de vårdcentraler som idag inte uppfyller målen om telefontillgänglighet, för att få en mer jämlik vård och bättre tillgänglighet över hela länet.

→ **Antalet besvarade bokningssamtal på vårdcentralerna ska vara 100 %.**

9.10 E-Hälsa

Medborgarnas ökade möjligheter att använda sig av olika digitala kommunikationsvägar innebär också att förväntningarna på offentlig verksamhet och service ökar. Region Örebro län förväntas att tillhandahålla digitala lösningar, som dessutom är tillgängligt dygnet alla timmar, alla dagar i veckan, året runt. 1177 är en framstående tjänst som dels finns tillgängligt över telefon och via internet för att bland annat boka och avboka tider eller lista om sig på annan vårdcentral. En bred marknad har dock vuxit fram från privat sektor där digitala läkarbesök har blivit allt vanligare. Detta är ett område där Region Örebro län har halkat efter. Ofta är det lagar och ekonomiska resurser som begränsar vad som är möjligt att digitalisera och i vilken grad Region Örebro län har möjlighet att hänga med i den snabba utvecklingen. GDPR har medfört krav som säkerställer att individens integritet stärks, detta har dock haft till följd att arbetet med att införa bredare digitala lösningar tagit längre tid att implementera än som varit önskvärt.

Region Örebro län uppdaterade tidigare under året sin mobila applikation "Digital mottagning" till att nu även inkludera digitala läkarbesök. Detta är en tjänst som är tänkt att över tid få ett större utbud i form av både utökad antal bokningsbara tider och typen av besök. Sverigedemokraterna anser att denna utveckling är extremt positiv, men har hög kritik kring att regionen agerat saktfärdigt inom detta område. Den viktiga balansen framöver kommer dock landa i att tillhandahålla digital service till alla som önskar den, men samtidigt erbjuda ordinarie service även för de patienter som inte är lika bekväma med det digitala samhället.

- **Region Örebro län ska tillhandahålla en likvärdig eller bättre digital service jämfört med privata digitala alternativ.**
- **Appen "Digital mottagning" ska utvecklas till att erbjuda ett utökad serviceutbud jämfört med idag.**
- **Balansen mellan digitala och fysiska besök ska upprätthållas så att samtliga patienter får en likvärdig vård utefter sina förutsättningar, behov och önskemål.**

9.11 Patientsäkra förlossningsvården i Karlskoga

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att patientsäkra förlossningsverksamheten i Karlskoga genom ökad resurstilldelning.
- Att skyndsamt återöppna förlossningen vid Karlskoga lasarett.

Det råder stora skillnader inom prioriteringarna över förlossningsvården i regionen. I flera år har de så kallade sommarsamordningarna skett, där semesterledighetens prioriteringar orsakat att förlossningen i Karlskoga stängts ned under sommaren, till förmån för Örebros förlossningsverksamhet. Anledningen har varit att det inte finns tillräckligt med personal tillgänglig, trots beslut om att vi ska bedriva två förlossningsverksamheter i regionen. Från och med juni månad år 2019 har förlossningen i Karlskoga stängts ned med motiveringen att patientsäkerheten inte kan säkras. Detta är inte förvånande mot bakgrund av att verksamheterna har ojämlika förutsättningar. För att verkställa de politiska besluten krävs nu mer handling och inte enbart ord, för att säkerställa att de politiska besluten faktiskt efterlevs. Det råder brist på kvalificerad personal i alla regioner och då är det viktigt att vår region gör sig attraktiv som arbetsgivare.

Sverigedemokraterna anser att situationen inom förlossningsvården i Region Örebro län inte är en plötslig händelse, utan menar att de satsningar som uteblivit, nu får till följd att berörda verksamheter drabbas hårt. Vi avsätter medel till att patientsäkra förlossningsvården genom ökade resurser till både personal samt utbildning och teknik. Sverigedemokraterna tillför ekonomiska medel i vårt budgetförslag och står fast vid att förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett kan återöppnas i egen regi. Att upphandla förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett innebär kraftigt ökade kostnader vilket troligtvis inte kommer innebära att en återöppning kommer att ske inom en acceptabel närtid. Den utredning som presenterades under hösten 2019 sammanfattade väl vilka resursförstärkningar som krävdes för att en patientsäker förlossningsvård kan bedrivas vid Karlskoga lasarett.

- **Region Örebro län ska skyndsamt återöppna förlossningen i Karlskoga i egen regi.**
- **Vi ska bedriva en patientsäker förlossningsvård i Karlskoga.**

9.12 Barnhälsovården

Vi har många pensionsavgångar bland barnmorskor i länet. Vi har även många som slutat sitt arbete i regionen, särskilt vad gäller de västra delarna av länet. Detta har medfört att vi har en brist på barnmorskor. En stor andel gravida är idag även överviktiga vilket ofta gör att vårdbehovet blir större genom graviditeten. Om man tittar på behovsindex kan en barnmorska ge 50 barn hela barnhälsovårdspaketet. För gravida med utländsk härkomst behövs dubbelt så många barnmorskor för samma antal barn. Vi måste därför ta höjd för att vi har korrekt mängd medarbetare för att klara av detta åtagande på ett bra sätt.

- **Region Örebro län ska säkerställa barnhälsovården genom att man klarar nutida och framtida personalbehov.**

9.13 Barnhälsovårdens hembesök

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka andelen hembesök inom barnhälsovården.

Enligt barnhälsovårdsprogrammet görs två hembesök till alla under första levnadsåret, till nyfödda och vid 8 månaders ålder. Då den centrala barnhälsovårdsenheten använt dubbla journalsystem kunde man inte producera någon årsrapport för 2019. Under 2020 har vissa barnvårdscentraler avstått från att göra hembesök beroende på smittspridning av Covid-19 och viss BVC-personal har även hjälpt till inom sjukvården på de olika Covid-avdelningarna. För verksamhetsår 2020 kan inte täckningsgraden för hembesök redovisas alls. Men om man ser bakåt i tiden har det sett väldigt olika ut gällande täckningsgrad för hembesök. De nationella riktlinjerna för barnhälsovård under pandemin betonar att hembesök är särskilt prioriterade utifrån familjernas minskade sociala nätverk.

Värdet med hembesöken är stort och borde prioriteras högre. Man knyter kontakter utifrån familjens förutsättningar, föräldrarna kan ställa frågor och BHV-sköterskan kan ge information som härrör till trygghet i hemmet. Man har också möjlighet att upptäcka familjer som kanske behöver extra stöd eller barn som far illa. Då både tillgången till och deltagandet i föräldragrupper länge varit låg och minskar ytterligare, blir det än mer viktigt att hembesöken genomförs för att barnhälsovårdens sjuksköterskor ska kunna etablera en förtroendefull relation med föräldrarna och få en bild av familjens situation.

- **Alla som är inskrivna i BHV ska erbjudas hembesök inom 14 dagar efter förlossning samt när barnet är 8 månader gammalt.**

9.14 Satsa på kompetensutveckling, resursförstärkning och samarbete inom psykiatrin

Psykiatrin står idag inför stora utmaningar, vi har sett hur unga med psykisk ohälsa ökar och trycket på våra vårdplatser inom psykiatrin eskalerat. Kompetensförsörjningen inom psykiatrin hotas av ständiga resursbrister vilket i sin tur minskar regionens attraktionskraft som arbetsgivare. Tillgången på vård inom psykiatrin klarar inte att möta upp det ökade behovet. Man har flaggat för att det generellt behövs fler åtgärder inom kompetens och utveckling för personalen, som ett försök att få personalen till att stanna kvar i de allt stramare arbetsförhållandena. Region Örebro län behöver stärka upp sina verksamheter för att kunna garantera våra medborgare en säker och trygg psykiatrisk vård. Samarbeten med övriga psykiatriska kliniker inom vårt geografiska närområde behöver stärkas och utvecklas så vi kan byta information, idéer och kunskap med varandra.

I våra förslag till resursförstärkning och kompetensutveckling ingår inhämtandet av bättre kunskaper om psykisk ohälsa i den äldre delen av vår befolkning.

- **Möjliggör för personalen att stanna kvar inom Region Örebro län via riktad resursförstärkning och samverkan mellan kliniker samt ökad kompetensförsörjning.**

9.15 Utöka kompetensen inom vårdcentralerna

Primärvården är första linjens sjukvård. Med det ökade trycket inom vården och även inom psykiatrin behöver verksamheten utökas med kompetens inom exempelvis psykologisk behandling, diagnostik och, psykoterapi. Tidigare erfarenheter av exempelvis psykologresurs inom primärvården har varit goda och kan minska vårdtrycket på allmänpsykiatrin.

Samtidigt skapas då möjlighet till tidiga insatser inom viktiga områden såsom exempelvis unga och äldre med psykisk ohälsa. Vidare talar studier för att män som begår dödligt våld mot kvinnor ofta söker hjälp vilket innebär att en sådan resurs kan bidra till att minska våldet mot kvinnor i samhället. Vi anser att våra förslag minskar såväl mänskligt lidande som negativa samhällsekonomiska konsekvenser på sikt.

→ **Utöka våra vårdcentraler med kvalitativ kompetens för verksamheternas behov.**

9.16 Akutmottagningarna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka andelen fasta akutmottagare på akutavdelningarna.
- Öka antalet sjukdomsbedömningar där ambulans kan köra patienter till rätt vårdavdelning utan att behöva passera igenom akutmottagningen.

En akutmottagning ska aldrig vara fullbelagd. Akutmottagningen är till för extraordinära, brådskande händelser som exempelvis när olyckor har skett. Är akutmottagningen redan full, går det inte att bedriva en bra akutverksamhet. Övriga avdelningar måste ha tillräckligt med vårdplatser och medarbetare så att patienterna från akutmottagningarna kan placeras ut på rätt avdelning då de är klara att flyttas.

Att ha inlagda patienter kvar på akutmottagningen gör att den egentliga akutsjukvården blir lidande, då medarbetarna måste ta hand om patienter som inte hör hemma på avdelningen. Händer en stor olycka måste det finnas kapacitet att klara av detta, även nattetid. Trycket på akutmottagningarna ökar och det är viktigt att våra tre akutmottagningar är fullvärdiga och att personalbemanningen är anpassad så att man kan leverera en patientsäker vård. De akuta besöken har ökat markant de senaste åren.

Idag söker sig folk till akuten när de egentligen skulle söka sig till en annan vårdinrättning, företrädesvis primärvården. Det är ett viktigt arbete för Regionen att nå ut med information om vart man ska vända sig när man söker vård.

- **Patienter som ska till annan vårdavdelning ska snarast flyttas från akuten till rätt plats.**
- **Ambulanserna ska kunna köra patienter till rätt vårdavdelning direkt och därmed avlasta akutmottagningarna.**

9.17 Primärvårdsresurs på akutmottagningarna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Utred utformningen av att införa primärvårdssjuksköterska/förbedömningsmottagning på akutmottagningarna.

För att avlasta specialistkompetensen på akutmottagningarna vill vi knyta primärvårdssjuksköterskor till dessa mottagningar. Deras uppgift är att bedöma de patienter som sökt till fel vårdnivå och specialistresurser behöver då inte läggas på patienter som egentligen inte hör hemma på akutmottagningen. I arbetet med att stoppa smittspridningen i pandemin genomfördes förbedömningar innan insläpp på mottagningarna, där gjordes en första bedömning av patienten som sen slussades till rätt vårdnivå, vilket inte alltid var akutmottagningen. Detta gjorde att endast de patienter som hade åkommor som hör hemma på en akutmottagning hamnade där, och avlastningen på mottagningarna var stor. Vi kan ta lärdom av mycket av detta arbete då det redan praktiserats i verkligheten.

Vi kan använda den kunskapen till att få bättre flöden inom vården och att patienterna kommer till rätt vårdnivå, med avlastning av våra akutmottagningar som en positiv följd. Man kanske även kan knyta regionens digitala app till denna resurs för digital förbedömning både i text och genom fotografier. För att veta hur detta arbete ska utformas behöver en utredning göras.

- **Avlasta akutmottagningarna med primärvårdssjuksköterskor och/eller förbedömningsmottagning som bedömer och hänvisar patienter till rätt vårdnivå.**

9.18 Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid Lindesbergs lasarett

Borttagandet av primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi får svåra konsekvenser för den norra delen av regionen. Dessa konsekvenser drabbar såväl näringsliv, tillgängligheten på ambulanser samt försvårar mycket, främst för äldre medborgare att söka vård i rätt tid. Den trygghet som primärjouren innebar för de boende i norra delen av länet är borta och attraktiviteten för länets norra kommuner sjunker med detta.

Vi anser att de eventuella vinster som nedläggningen av primärjouren skulle leda till med råge överskuggas av de kostnader och problem som uppstått och anser därför att primärjouren snarast ska återinrättas.

- **Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid akutmottagningen vid Lindesbergs lasarett.**

9.19 Ambulansdirigering

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Utred möjligheten att kunna ingå i region Uppsalas, Västmanlands och Sörmlands samarbete i Sjukvårdens larmcentral och vad kostnaden för Region Örebro län skulle bli.

Ambulansens uppdrag upplevs något otydligt ifråga vad uppdraget egentligen inrymmer och önskemål har framkommit om att ha en större möjlighet att kunna påverka den första delen i vårdkedjan. Ambulansdirigeringen i Region Örebro län sköts idag av SOS Alarm. Det är ett aktieföretag med vinstkrav på sig som ägs av Staten och SKR. Vinstkravet gör det svårare för regionerna att styra det medicinska innehållet i tjänsten som tillhandahålls. Genom att själva ha kontrollen över larmcentralen, alltså 112, skulle ambulanspersonalens arbete kunna bli mycket effektivare. För att jobba på SOS Alarm krävs heller ingen medicinsk kompetens utan man får en kort intern utbildning inom bolaget.

I regionerna Uppsala, Västmanland och Sörmland har man sedan fem år tillbaka en larmcentral i egen regi, Sjukvårdens larmcentral. De har sett många fördelar med att sköta den här tjänsten på egen hand, bland annat besvaras samtalen av sjuksköterskor med minst tre års erfarenhet av akutmedicin som även har lokalkännedom. Detta har möjliggjort ett ökat fokus på den medicinska bedömningen, en effektivare styrning och precision i bedömningen av vårdbehovet, som i sin tur lett till en minskning av oriktiga högprioritetslarm och därmed bättre hushållning med resurserna.

Det går även betydligt enklare och fortare att genomföra förändringar i verksamheten och uppdateringar i tjänsten då man slipper långdragna förhandlingar med leverantören. De ingående regionerna kan nu följa patienterna genom hela vårdkedjan, från 112-samtal till utskrivning från sjukhus. De har även utvecklat och infört ett digitalt medicinskt beslutsstöd som dels ger sjuksköterskorna stöd i beslutsprocessen, dels genererar en medicinsk journal med möjlighet till avancerad forskning och utveckling.

Ytterligare en fördel är att man har förbättrad samverkan med polis och räddningstjänst då man genom larmcentralen kommunicerar direkt med dessa utan mellanhänder. Region Örebro län har tidigare utrett möjligheten att driva larmcentral i egen regi, men kom då fram till att det skulle bli en väldigt stor kostnad. Men viljan finns att få till en bättre prioritet i arbetet med ambulanssjukvårdens uppdrag. En väg att gå kan vara att samverka med andra som redan har systemet på plats.

- **Öka möjligheten att påverka första delen av vårdkedjan.**
- **Få större träffsäkerhet i prioriteten av ambulansdirigeringen.**
- **Förbättra samverkan med polis och räddningstjänst.**

9.20 Ambulansflyget

Uppdrag till Regionstyrelsen

- Att uppmana Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) att upphandla tjänsten ambulansflyg för en kortare övergångsperiod samt att KSA efter utvärdering uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) bildades 2016 och Sveriges alla regioner anslöt sig till förbundet. Enligt förbundsordningen ska kommunalförbundet bland annat upphandla och samordna flygambulanstjänst. Det har varit många vådliga turer längs vägen i KSA, där vissa beslut varit sämre än andra. Någonstans på vägen skedde även valet att starta ett eget flygbolag, istället för att upphandla ett ramavtal för ambulansflygplanstjänster.

Ett regiondrivet monopolföretag är inte lösningen, inte minst med tanke på att regionerna inte besitter någon erfarenhet av att driva flygbolag. Man har även för avsikt att bemanna ambulansflyget med piloter från upphandlade bemanningsföretag och det förbättrar inte situationen då man kan få lägen där den medicinska personalen har mer vurm för patienten och piloten har mer intresse för flygsäkerheten. Varför vill man här använda bemanningsföretag då man i all annan verksamhet vill minska behovet av bemanningspersonal när man ser ökade kostnader och problem med patientsäkerheten?

Man har köpt in dyra oprövade jetplan för dubbla kostnaden av mer lämpliga flygplan, som dessutom drar mycket mer bränsle och de har även högre utsläpp vilket är sämre för miljön. Vi vet dessutom inte när några av dessa plan kommer kunna lyfta.

Sverigedemokraterna vill se en fungerande patienttransportorganisation, såväl på land som i luften, och vill därmed att man uppmanar KSA att upphandla tjänsten ambulansflyg för en kortare övergångsperiod samt att KSA uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet.

- **Vi ska ha en fungerande patienttransportorganisation både på land och i luften.**
- **För att garantera högsta professionella kunskap och färdighet inom ett smalt expertområde ska KSA uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet**

9.21 Drogtest av all sjukvårdspersonal vid nyanställningar och längre vikariat

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att införa drogtest i samband med tillsvidareanställning och längre vikariat för medicinsk personal.

På samma sätt som regionen har till uppgift att bekämpa drogmissbruk, ska regionen som arbetsgivare och för normbildnings skull, föregå med gott exempel och införa drogtest av all medicinsk personal. Vi ser detta som en viktig markör för att visa att drogmissbruk inte är acceptabelt tillsammans med ett ansvarsfullt arbete inom hälso- och sjukvården.

Vi avsätter därför medel till drogtestning i samband med tillsvidareanställning och längre vikariat.

→ **Regionens personal ska vara drogfri.**

9.22 Ta bort den övre åldersgränsen för kallelse till mammografi

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att ta bort den övre åldersgränsen för att få en kallelse till mammografiundersökning.

Bröstcancer är den vanligaste dödsorsaken för medelålders kvinnor och tillsammans med lungcancer, den näst vanligaste dödsorsaken för äldre kvinnor. Region Örebro län kallar alla kvinnor mellan 40–74 år till avgiftsfri mammografi. Det är välkänt att var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är äldre än 74 år. Att man som Region Örebro län har remisstväng för att få en mammografiundersökning utanför det åldersspann som kallas, innebär försvårande omständigheter för dem som på eget initiativ vill fortsätta att göra kontrollerna.

Det borde vara högprioriterat att göra vad vi kan för att tidigt upptäcka och framgångsrikt behandla bröstcancer för kvinnor i alla åldersgrupper. Tidig upptäckt - räddar liv.

Enligt Socialstyrelsen är mammografi ett effektivt sätt att tidigt kunna hitta bröstcancer och därmed minska dödligheten hos de kvinnor som insjuknar. Det finns inga medicinska skäl till att behandla yngre och äldre kvinnor olika, utan bedömningen måste ske utifrån patientens tillstånd som helhet och detta ska ligga till grund för vilka vårdinsatser som erbjuds. Sverigedemokraterna tycker att såväl yngre som äldre kvinnors liv är värda att rädda, och livet tar inte slut efter 74 år.

För att ha en jämlik vård där vi inte diskriminerar äldre kvinnor ska den övre åldersgränsen för att kallas till avgiftsfri mammografi tas bort.

→ **Alla kvinnor över 40 år ska kallas till mammografiundersökningar.**

9.23 Vård av EU-medborgare ska bekostas av hemlandet eller privata försäkringar i enlighet med EU:s lagar och regler

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att utreda Region Örebro läns kostnader för de EU/EES-medborgare som inte betalar för den vård de får i Sverige.
- Att säkerställa att patienters hemländer tar ansvar för vårdkostnaderna för sina egna medborgare.

Det är inte rimligt att Region Örebro län övertar det ekonomiska ansvaret för andra EU-länders medborgare. EU-medborgare har rätt till nödvändig vård. Med nödvändig vård menas inte bara omedelbar vård utan även vård som orsakas av kronisk sjukdom. Det inkluderar provtagning, medicinsk kontroll, förebyggande mödra- och barnavård samt förlossning. Även eventuell vård av det nyfödda barnet inom en viss tid ingår om förlossningen skett här. Om vården kan vänta tills patienten kommer tillbaka till hemlandet betraktas den inte som nödvändig. Rätt till nödvändig vård finns inte om syftet med resan är att söka vård. Behandlande läkare avgör vad som ska anses vara nödvändig vård.

Patienten betalar vanlig patientavgift genom att visa upp sitt europeiska sjukförsäkringskort eller ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort. Den som saknar europeiskt sjukvårdskort eller annat sjukförsäkringsintyg ska betala hela vårdkostnaden på plats och får sedan söka ersättning i sitt hemland enligt gällande regler. Genom att följa dessa regler sparar vi uppskattningsvis tre miljoner kronor per år i vår budget.

→ **Region Örebro läns skattebetalare ska inte bekosta vården för andra länders medborgare.**

10. Samhällsbyggnadsnämnden

Principen om att hela Sverige ska leva är mycket viktig för Sverigedemokraterna. För att medborgare i alla delar av landet ska garanteras en godtagbar nivå av samhällsservice och tillgänglighet till en rimlig kostnad, måste stat och kommuner behålla ett betydande inflytande över infrastruktur och kollektivtrafik. Även andra sektorer av strategisk eller säkerhetspolitisk betydelse, som t ex distribution av el- och vatten, bör stå under stark samhällskontroll. Utformningen av den fysiska samhällsmiljön är av stor betydelse för medborgarnas trygghet, trivsel och hälsa.

Sverigedemokraterna vill så långt som det är möjligt verka för levande, familjevänliga, småskaliga och trygga samhällsmiljöer. Stadsplanering och arkitektur måste vara anpassade efter människors behov och till vad vi vet om den mänskliga naturen. Detta innebär bland annat att man bör sträva efter att bygga miljöer som beaktar det mänskliga behovet av social samvaro, närhet till naturen, skönhet och symmetri. Man bör också bejaka platsens och invånarnas historia och identitet.

Den förestående upphandlingen av "Mälartåg" som ska ske 2022 i samverkan med regionerna kring Mälaren, inkl. Stockholm, bör kunna tillgodose regionens krav på goda förbindelser med vår huvudstad och övriga centralorter omkring Mälaren. Tunga godstransporter och transporter av farligt gods på järnväg äger dagligen rum genom de mest centrala delarna av både Örebro och Kumla. Några allvarliga olyckor, om än utanför vår region, har åskådliggjort riskerna med farligt gods i nära anslutning till bostäder, skolor och kommersiella fastigheter. Vi vill därför verka för att problematiken med transporter av farligt gods genom våra större samhällen ska kunna lösas. En järnvägssträcka Örebro-Hallsberg-Stockholm planeras att ingå i ett transeuropeiskt transportnät, TEN-T. Som ytterligare en komponent kommer även järnvägen Stockholm-Oslo 2.55 troligen att ingå som en i regionens järnvägssystem.

Komplexiteten i denna utveckling kommer att ställa stora krav på regionens samhällsplanering och särskilt då man redan nu aviserar att järnvägen genom Örebro utgör en flaskhals i förbindelsen Stockholm-Oslo. Vi vill avslå alla investeringar och kostnader för de så kallade BRT-bussarna i Örebro och i stället stärka kollektivtrafiken generellt och särskilt i regionens mer lantliga delar. Dessutom kommer BRT att inverka negativt på framkomligheten för annan trafik vad avser några av Örebros viktigaste trafikleder. När dessutom de styrande som en anledning till BRT anger starkt ökande trafikströmmar i Örebro, så är detta en ekvation som inte går ihop.

Ny teknik med nya drivmedel av fordon blir alltmer synliga. I näraliggande regioner som t ex Mariestad i Västra Götalands län har man börjat använda sig av vätgas. Denna teknik ger inga avgaser utan lämnar endast vatten som restprodukt. Framställningen och lagringen av vätgasen förefaller förhållandevis enkel men lär i stället vara energikrävande. Vi vill verka för att tekniken ska introduceras även inom vår region när vi skaffat oss mer kunskap och erfarenhet om vätgasens för- och nackdelar.

10.1 Öka tryggheten och servicen i kollektivtrafiken

Under pandemin har det tyvärr varit svårt att upprätthålla trygghet och service inom kollektivtrafiken. Vi kommer att verka för att tryggheten blir säkerställd både för personal och resenärer. Våra lösningar kommer att innebära ökad kamerabevakning och fler anställda vakter och servicepersonal.

10.2 Effektivisera kontrollverksamheten inom kollektivtrafiken

Under den pågående pandemin har praktiskt taget all betalningsvilja hos bussresenärerna gått förlorad då passage in/ut till bussen endast får ske via de bakre dörrarna. Kontrollanterna har härigenom en näst intill omöjlig uppgift då icke betalande resenärer utgöres av de allra flesta resenärerna. Det är stora biljettintäkter som härigenom gått förlorade. Vi Sverigedemokrater vill därför att kontrollverksamheten skärps ordentligt under den pågående pandemin samt att skärpta kontroller planeras även till tiden efter pandemin.

Våra förslag till ökad trygghet för alla resenärer gäller i högsta grad även i nutid då det rapporterats om att såväl kontrollanter som chaufförer blivit utsatta för hot och våld. Sverigedemokraterna menar att man ska genomföra flest biljettkontroller där problemen med betalningsvägran anses vara störst.

→ **Betalningskontroller ska vara effektiva så att en god betalningsvilja i kollektivtrafiken kan upprätthållas.**

10.3 En levande landsbygd

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig i hela regionen. Neddragningar av busslinjer på landsbygden är förödande för de människor som valt att leva och verka utanför våra städer. Vi tillför därför riktade medel för att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig för våra medborgare som bor på landsbygden. För att upprätthålla eller att skapa fungerande kollektivtrafik i hela vår region avsätter Sverigedemokraterna i denna budget 20 miljoner kronor.

Medan det varit svårt att upprätthålla vissa linjer på grund av få resande, bör särskilda satsningar i dessa delar av länet göras med anropsstyrd trafik och flextrafik.

11. Regional tillväxt

11.1 Överlåt huvudmannaskapet vid Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor

112 av Sveriges 154 folkhögskolor har huvudmän i form av olika folkrörelser, ideella organisationer, stiftelser samt föreningar. Folkhögskolorna får sin finansiering från sina huvudmän, men även statsbidrag för att kunna bedriva sina verksamheter. Kävesta folkhögskola driver idag kurser i dans, musik, form och konst samt en allmän linje. Givetvis hade vi gärna sett att Region Örebro län hade haft kvar denna verksamhet. Men i en tid av en ekonomisk obalans i regionen, väljer vi att prioritera kärnverksamheterna, där bland annat hälso- och sjukvården är i ett akut behov av stora ekonomiska tillskott.

Fellingsbro folkhögskola har ett flertal kurser som stämmer väl in gentemot regionens uppdrag, då flera av utbildningarna inriktar sig mot vårdyrken. Här ser vi att de kurser som har fokus mot just vårdyrken och teckenspråkstolkning, med fördel kan fortsatt finansieras av regionen. Därmed anser vi att uppdraget att förvalta samt vara huvudman för Fellingsbro folkhögskola inte behöver ligga under regionens ansvar, utan kan avyttras, alternativt delfinansieras med regionala medel.

Sverigedemokraterna avsätter ekonomiska medel i vårt budgetförslag till Fellingsbro folkhögskola, syftet med detta är att säkerställa att de kurser som har ett nära samband med regionens kärnuppdrag ska lyftas fram och prioriteras av en ny aktör.

- **Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor.**
- **Ge nämnden för Regional Tillväxt i uppdrag att undersöka möjligheterna till andra driftsformer och utreda ett annat huvudmannaskap för Fellingsbro samt Kävesta folkhögskola.**

11.2 Aveckla Region Örebro läns deltagande i Central Sweden

Uppdrag till Nämnden för Regional tillväxt:

- Att verka för att avsluta samarbetet med Central Sweden.

Central Sweden är en ideell förening vars medlemmar är Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Örebro län. Målet med Central Sweden är att utifrån ett EU-perspektiv bidra till förverkligandet av medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier och program. Region Örebro län har en naturlig attraktionskraft utifrån sitt geografiska läge, med goda kommunikationsvägar till många större städer. Sveriges största järnvägsknutpunkt ligger i länet, vilket skapar förutsättningar för en god regional utveckling.

Med tydligare uppdragsbeskrivningar till Central Sweden samt ett ökat fokus mot regionens nytta av detta samarbete så kan vi se potentiella fördelar med denna samverkan. Under senare år har inget konkret presenterats som har varit av nytta för regionen, Region Örebro län är tillsammans med övriga Sverige nettobetalarare till Eu vilket inte kan anses vara till gagn för regionens skattebetalare.

Vi anser inte att vinsten med deltagandet i Central Sweden motsvarar kostnaden och väljer därför att avsluta deltagandet.

- **Samarbetet med Central Sweden ska avslutas.**

11.3 Kostnadseffektiverande uppdrag

Vi anser att Regional Tillväxt är en viktig och central medspelare inom området att utveckla och konkurrenslyfta Region Örebro län. Arbetet med innovation och utveckling är viktig för att regionen ska kunna tillgodogöra sig vinster utefter de reella behov som vi ser idag. De drifframar och resultat som speglar nämndens uppdrag visar på att det finns utrymme för att göra övergripande besparingar inom dess verksamheter.

I spåren av pandemin med Covid-19 har många arbetssätt förändrats och utvecklats, exempelvis har många resfria digitala möten och fysiska möten som är säkra ur ett smittskyddsperspektiv genomförts. Genom digitala möten har man kunnat hålla kostnaderna nere och därigenom använt resurserna bättre ur ett kostnadseffektivt perspektiv. Sverigedemokraterna prioriterar återigen att ge nämnden full uppräknings avseende lön och prisjustering.

- **Resor samt möten ska reduceras då vi i spåren av Covid-19 ser att digitala möten är både säkra ur en smittskyddsaspekt men även ur ett ekonomiskt perspektiv.**
- **Effektiveringar på administration, resor samt konferenser ska genomföras.**

11.4 Satsa på bevarande och utökad marknadsföring av länets fornminnen

I Örebro län finns ett omfattande kulturarv med kulturmiljöer, kulturhistoriskt värdefulla byggnadsverk och fornminnen. Dessa utgör delar av vår historia, kulturarv och binder oss samman med tidigare generationer. De är viktiga identitetsskapare för invånarna i regionen, men även som besöksmål för utifrån kommande besökare. De förmedlar det som varit typiskt på olika platser i regionen och ingår som en stor och viktig del för möjligheterna till turism till regionen.

Vissa av fornminnena är i dåligt skick och behöver vårdinsatser för att kunna fortsätta bevaras till eftervärlden. Dessutom finns behov av marknadsföring för att lyfta fram fornminnena för möjligheter till besök. Insatser bör hanteras av expertis samordnad av Länsstyrelsen och Örebro länsmuseum för bevarande, kunskapsökning och för ökad turism. Detta innebär insatser både för bevarande av kulturarvet och för att öka möjligheterna för turism till länet och därmed utökade möjligheter för länets besöksnäringar.

- **Satsa på vårt kulturarv samt turismen inom regionen.**

12. Servicenämnden

12.1 Högre krav på lokalproducerade livsmedel i regionens upphandlingar

Uppdrag till Servicenämnden:

- Att styra upphandlingsavtal till lokala producenter och över tid använda lokalproducerade varor av de varuslag som tillverkas i länet i så stor utsträckning som är möjlig.
- Att övrig upphandling riktar in sig till producenter i närområdet inom Sverige. De varor som finns i Sverige ska upphandlas här.
- Att säkerställa att vi upphandlar svenska animaliska produkter till våra verksamheter.

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att alla måltider som serveras i regionens regi ska följa svenska miljö- och djurskyddslagar, vara antibiotikafria och i största möjligaste mån också lokalproducerade. Att gynna våra lokala leverantörer av kött, ägg, mjölk, grönsaker och övriga produkter som används inom regionens verksamheter borde vara en självklarhet. Av de produkter som inte produceras i vår region, ska bara svenska köttprodukter köpas in. Då följer vi svenska miljö- och djurskyddsregler, håller nere antibiotikaanvändandet och dessutom gynnas både länets och svenska företag och självförsörjningsgraden höjs. Antibiotikaresistens är enligt WHO vår tids största hot. Hela vården är uppbyggd runt antibiotikan. Blir den obrukbar står vi inför stora problem världen över där många kommer att dö av sjukdomar som vi i de flesta fall överlever idag. Antibiotika är även en förutsättning bland annat när man genomför transplantationer, proteskirurgi, vid prematur vård och intensivvård.

Om man tittar globalt har Kina och Öststatsländerna mest resistent bakterier. De har överanvänt antibiotika och har i stort sett haft fri tillgång till dem som önskat. Produktionen av läkemedel finns i Sydostasien där arbetskraften och naturresurserna är billiga. De har även få miljörestriktioner och har därmed den största marknaden. Pengarna styr. Det används även enorma mängder antibiotika inom djurindustrin, även här är Kina värst. Om vi bara inhandlar svenska köttprodukter, som innehåller tämligen lite eller ingen antibiotika hjälper vi till att ytterligare hålla nere resistensutvecklingen. Vården tar ett stort ansvar genom att vara restriktiva med utskrivning av antibiotika och med det preventiva arbetet med vårdhygien. Genom att minska smittspridning och infektioner minskar man även behovet av antibiotika. Detsamma gäller barnvaccinationsprogrammet samt influensa- och pneumokockvaccinationen av äldre som minskar infektionstrycket. Vi måste ha uppsikt på riskpatienter, exempelvis de patienter som vårdats utomlands behöver isoleras och screenas. Även flyktingar och migranter i behov av slutenvård i nära anslutning till ankomst bör man ha observans på för att upptäcka resistent bakterier på ett så tidigt stadium som möjligt. Vi ska ha en regelbunden undersökning av känsliga verksamheter och målet för att hygienreglerna inom sjukvården följs ska vara 100%. Att självförsörjningsgraden nationellt på framförallt kött och mjölk ligger på omkring 50 % och sjunker är ytterst alarmerande ur många perspektiv: miljömässiga, ekonomiska, djurskydds- och inte minst ur krisberedskapsperspektiv.

Naturligtvis är det inte primärt en fråga för regionen att själva stävja den uppkomna situationen, utan snarare en nationell- eller EU-angelägenhet, men där vi kan påverka bör vi göra det för att inte förvärpa situationen nationellt. Fler borde vara rejält oroad över hur situationen ser ut. Regionen är via sin upphandling och sina inköp av livsmedel en relativt stor kund på marknaden. Med politiska viljeriktningar och tydliga målsättningar kan vi både påverka utbudet och förutsättningar för producenter inom länet och i närområdet. Detta innebär att vi har möjlighet att, i inte helt obetydlig utsträckning, påverka de lokala livsmedelsproducenternas förutsättningar genom de krav vi ställer i våra upphandlingar. I Regeringens livsmedelsstrategi för Sverige sätter man ett inriktningsmål att 30 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark och 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030. Ur miljösynpunkt och med syfte att gynna lokala näringsidkare, vill Sverigedemokraterna istället ändra regionens fokus från att följa Regeringens livsmedelsstrategi kopplat till ekologiskt, till att istället inrikta sig på lokalproducerade livsmedel.

I enlighet med EU:s frihandelsavtal kan vi dock inte uteslutande handla från svenska producenter, därför ställer vi kravet att svenska regelverk ska uppfyllas och motsvarande nivå av svensk djurskyddslagstiftning måste upprätthållas av producenten vid inköp och upphandling av animaliska livsmedel. Vegetabiliska livsmedel ska i första hand köpas in från lokala producenter och i andra hand från vårt närområde.

- **Sverige ska ha en levande landsbygd.**
- **Ökad andel lokal- och närproducerade varor i våra verksamheter**
- **Animaliska livsmedel ska endast köpas in från producenter som uppfyller kraven enligt svenska regelverk och i motsvarande nivå med svensk djurskyddslagstiftning.**
- **Höj regionens och landets självförsörjningsgrad.**

12.2 Aveckla Region Örebro läns interna tryckeri

Region Örebro län äger sedan gammalt ett eget tryckeri. En gång i tiden kan sådan verksamhet ha varit försvarbar i regionens regi, om sådan service då saknades, idag är ett helt annat läge när regionen redan upphandlar en större del av sina trycksaker. Ett mindre tryckeri kommer alltid vara dyrare än ett större tryckeri och äger man ett eget tryckeri ökar också den interna viljan att nyttja det tryckeriet för att upprätthålla hävden att ha det kvar. En intern utredning har gjorts som tydligt visar att speciellt stora serier av tryck blir mycket billigare att köpa in än att utföra i egen regi. Viss service som innehåller personuppgifter behöver enligt uppgift utredas ytterligare för att hitta en säker hantering vid en eventuell extern aktör. Detta borde med enkelhet gå att lösa då regionen är långt ifrån den enda på marknaden som har behov av tryck som inkluderar personuppgifter.

Vi är idag ett digitalt samhälle och behoven av fysiska trycksaker minskar, kallelser och liknande behöver egentligen inte skickas ut per fysisk post i samma grad när sms, mejl och även Kivra finns som fullgoda alternativ för majoriteten av befolkningen. Vi ser att ett avvecklande av tryckeriet skulle kunna förväntas minska löpande kostnader. En del av kostnaderna kvarstår dock vare sig vi nyttjar vårt interna tryckeri eller ej. Vi vill även införa en ny policy för att minska behoven av tryckt material, där antalet trycksaker alltid utvärderas för att säkerställa om tilltänkt antal är både ekonomiskt och miljömässigt försvarbart. Grundinställningen ska vara att allt som kan erbjudas i digitalt format, i första hand ska erbjudas i digitalt format. Med denna policy, utöver avvecklandet av det interna tryckeriet, sparar regionen ytterligare ett antal miljoner per år. Med detta säkerställer vi att skattebetalarnas pengar används så effektivt som möjligt, samtidigt som vi är med och bidrar till minskad klimatpåverkan.

- **Region Örebro län ska skyndsamt utreda de sista detaljerna kring att använda extern aktör för att trycka material innehållande personuppgifter.**
- **Region Örebro län ska införa en policy om att allt material som kan vara digitalt, i första hand ska vara digitalt.**
- **Region Örebro län ska införa en policy där antalet fysiska material som måste tryckas noggrant säkerställs vara både ekonomiskt och miljömässigt försvarbart.**
- **Region Örebro län ska skyndsamt avveckla sitt interna tryckeri och upphandla framtida behov hos externa tryckerier.**

13. Kulturnämnden

Kulturen berör oss genom att påverka våra känslor och sinnen, den ger oss kunskap, utbildar, utvecklar och fogar oss samman. Kultur är alltså mer än att betrakta. Kulturen är viktigt och behövs. Kulturen har stor betydelse för att belysa och förmedla vårt kulturarv. Vår viktiga historia återfinns i slöjd, hembygdsgårdar, museer, konst, och litteratur. Detta måste bevaras såväl för nuet som för framtiden. Samtidigt är vi nationellt på väg in i en lågkonjunktur. Region Örebro står inför stora besparingskrav. Vi befinner oss mitt i Coronapandemin och de fulla ekonomiska effekterna är fortfarande inte klarlagda och ej heller hur dessa kommer att påverka oss framledes. Vi har tuffare tider framför oss och att alla kostnader behöver ses över. Våra skattemedel ska användas för medborgarnas bästa.

Alla nämnder måste bidra för att säkerställa kärnverksamhetens, i huvudsak vårdens, fortsatta möjligheter att kunna erbjuda en patientsäker och högkvalitativ vård. Kultur- och fritidsnämnden har den viktiga uppgiften att och möjliggöra en bred kulturell verksamhet för länets alla invånare. Denna uppgift säkras med regionalt ägda verksamheter och kompletteras med samarbetsavtal som upprättats med andra viktiga kulturintressen. Sverigedemokraterna föreslår besparingskrav till nämnden som utgår ifrån rådande osäkerhetsfaktor om vad pandemins kostnader framgent landar i. En alltför generös invandringspolitik har genererat höga kostnader såväl nationellt som regionalt och kommunalt.

Sverigedemokraterna föreslår en ramsänkning om totalt 5 procent med tydlig anvisning om att regionalt ägda och delägda verksamheter ska stimuleras och främjas. Däri finns Örebro Länsteater, Martin Mutter, Länsmuseum, Länsmusiken och länets samtliga bibliotek som i sina verksamheter har ett brett utbud, hög profession och nås av länsbor genom tillgänglighetsprincipen. Verksamhetsplanerna är även centralt styrda av Region Örebro län. Därmed överlåter Sverigedemokraterna ansvaret till Kultur- och fritidsnämnden att besparingarna som görs på verksamheterna är kortsiktiga och fokuserade kring att påverka så få besökare som möjligt.

13.1 Ta bort 1 procentsregeln vid investeringar

Region Örebro län tillämpar en procentregeln på sina egna fastigheter. Det innebär att en procent av byggkostnaderna vid ny, om och tillbyggnationer över 5 miljoner kronor, går till byggnadsanknuten konst. Med en sådan regel kan det bli så att man tittar på konst efter summan man har istället för att titta på vad man har för behov. Region Örebro läns konstsamling består av över 17 000 konstverk. Dessa kan användas i nybyggnationer och även alternera mellan olika verksamheter så att man förnyar och förändrar landskapet i regionens lokaliteter genom återbruk, så att både ekonomi och miljö gynnas.

Mycket kan även göras byggnadstekniskt där man bygger estetiskt tilltalande byggnader istället för alltför trista byggnadsverk som börjar bli allt vanligare. Med det ekonomiska läge som regionen befinner sig i tar vi bort denna regel.

- **Minska onödiga utgifter.**
- **Använd den befintliga konstsamlingen för att besmycka våra byggnader och lokaler.**

13.2 Inga bidrag till politiska ungdomsförbund

År 2019 betalades det ut 11 020 500 kronor i partistöd till de invalda partierna i regionfullmäktige. Förutom detta betalades även 269 880 kronor till partiernas ungdomsförbund. Med tanke på den redan höga summa pengar som partierna får ut i partistöd, anser vi inte att det är försvarbart att de politiska ungdomsförbunden får plocka ut extra pengar via bidrag.

Partierna har med sina resurser råd att bedriva ungdomsverksamhet om man så önskar och de politiska ungdomsförbunden får helt enkelt bekostas helt via partistödet. Med detta sparar vi in 373 700 kronor eftersom vi avvecklar hela den budgetposten.

- **Politiska ungdomsförbund kopplade till partier som erhåller partistöd från Region Örebro län ska inte ha rätt till föreningsbidrag.**

14. Forsknings- och utbildningsnämnden

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 18 kap 2 (paragraf) fastslås att "regioner och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Regioner och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor."

Vi i ser betydelsen av att forskning och utbildning vid Örebro Universitet kan sammankopplas med kompetensbehov och utveckling av nya tekniska lösningar vid Universitetssjukhuset i Örebro. Den kliniska forskningen, på alla nivåer, ska enligt vår uppfattning vila på vetenskaplig grund och vara fristående från politisk påverkan. De grundläggande värderingarna för denna nämnd måste utgå dels från regioninvånarnas krav på jämlik vård över landet och ifrån förväntningarna på att vården kan erbjuda moderna och patientsäkra behandlingsmöjligheter. Nämndens finansiering sker i huvudsak via statlig ALF-ersättning för utbildning, statlig ALF- ersättning för klinisk forskning samt regionbidrag på cirka 120 miljoner kronor (årsredovisning 2020). Den statliga ALF-ersättningen sker dock inte med jämn fördelning till de sju olika universitetssjukhusregionerna. Region Örebro blir drabbat på ett negativt sätt.

Vi anser att det är viktigt att påpeka detta och att en jämnare fördelning av medel bör undersökas på riksdagsnivå. Denna nämnd har enbart visat positiva siffror i saldot. Detta beror på att det är en relativt ny nämnd som har arbetat för att växa in i sin kostym. Med tanke på att andra nämnder har en tuffare budget att förhålla sig till och att vi i Sverigedemokraterna anser att en högre andel ALF-ersättning bör tillfalla denna nämnd anser vi att regionen kan tilldela en lägre andel medel på en besparing med 2 miljoner kronor, det vill säga med cirka 1,7 % i jämförelse med regionens bidrag 2020.

15. Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

15.1 Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år

En förutsättning för att kunna bli en del av majoritetssamhället är att man talar och förstår det svenska språket. Under den första tiden i ett nytt land är det förståeligt att man behöver tolk för att kommunicera med det landets medborgare och myndigheter. Det är dock orimligt att en fullt frisk person som bott i Sverige under lång tid ska behöva tolkhjälp och att denna ska bekostas av det allmänna. Har man för avsikt att bo här permanent ska man ovillkorligen lära sig svenska eller själv bekosta sitt kvarvarande behov av språktolk genom avgifter. Särskilda undantag ska göras för de nationella minoritetsspråken. Avgiften ska dock kunna efterskänkas i de fall patienten på grund av ålder, funktionsnedsättning eller andra medicinska skäl saknar förmåga att lära sig det svenska språket eller har tappat sina språkkunskaper. Regionen ska avgiftsfritt tillhandahålla teckentolk.

- **Öka incitamenten för invandrare att lära sig det svenska språket och bli en del av det svenska samhället.**
- **Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år.**

16. Regionfullmäktige föreslås besluta:

- Att anta Sverigedemokraternas förslag till budget 2022 för Region Örebro län.
- Att skattesatsen fastställs till 11,55 kronor för år 2022.
- Att planeringsreserven omfattar 25 miljoner kronor för år 2022.
- Att fastställa investeringsramar till 1 024 000 000 kronor år 2022, till 436 000 000 kronor år 2023 samt till 451 000 000 kronor år 2024.
- Att inte öka regionens långfristiga skulder under åren 2022–2024.

17. Budgeten i siffror

17.1 Resultatbudget

RESULTATBUDGET Belopp i miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Budgetramar till nämnderna		-9 540	-10 066	-10 291	-10 418
Löne- och prisjustering		-230	-215	-146	-297
Särskilda prioriteringar		-280	-147	-144	-131
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50	-25	-25	-25
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg. års		-34	-50	-75	-100
Omställning		-138	0	0	0
Regionstyrelsens verksamhetskostnad		-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	- 9 735	-10 327	-10 652	-10 786	-11 169
Skatteintäkter	7 349	7 477	7 934	8 179	8 414
Generella statsbidrag och utjämning	2 833	2 954	3 007	2 850	2 873
Verksamhetens resultat	447	105	290	242	118
Finansiella intäkter	300	177	222	259	285
Finansiella kostnader	-217	-97	-137	-167	-207
Finansnetto	83	80	85	93	78
Årets resultat (efter balanskravsjusteringar)	530	185	375	335	196
Orealiserad värdeökning av finansiella tillgångar	-68	-85	-106	-113	-99
Resultat inkl. realiserad värdeökning av finansiella tillgångar	462	100	269	222	97